

༡༡། །འདུལ་གཞུང་རྒྱ་མཚོའི་དགོངས་དོན་སླིང་པོ་བསྐྱུས་པ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཞེས་

བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

@01B DD །༡༡༡། །རབ་འབྱམས་ཚོགས་གཉིས་རྒྱ་གཏེར་ལས་འཐོན་སྤངས་རྟོགས་ཆ་ཤས་ཀྱན་ནས་རྫོགས། །དམིགས་མེད་བྱུགས་རྗེའི་བསིལ་ཟེར་རབ་

འཕྲོ་ཕན་དང་བདེ་བའི་པརྫོ་འཇུག། །ཡོངས་དག་ཡེ་ཤེས་སྤང་བ་རབ་གསལ་ཤེས་བྱའི་མཁའ་ལ་བགྲོད་པ་ཅན། །བྱབ་དབང་རྒྱ་སྐར་རྒྱལ་པོ་གང་དེ་ལྟར་བཅས་འགྲོ་བའི་

གཏན་གྱི་སྐྱབས། །འདུལ་གཞུང་རྒྱ་མཚོའི་འཇིང་ལ་གནས་བཅས་ཤིང་། །དགག་སྐྱབ་དཔྱོད་པའི་ཕུད་སྒྲ་དག་ཏུ་སྒྲོགས། །སྒྲ་མེད་གདངས་ཀ་མཚོག་གིས་མཛེས་གྱུར་

པ། །བཤེས་གཉིན་གྱུ་ཡིད་བང་པོ་རྣམས་ལ་འདུད། །རབ་ཡངས་ལེགས་བཤད་མཁའ་ལ་རབ་རྒྱ་ཞིང་། །བྱབ་བསྐྱན་པད་ཚལ་བཞད་པའི་དཔལ་ཡོན་ཅན། །དོན་

བཟང་འོད་སྟོང་འབྱེད་པའི་ཉི་མ་ཞིག །རྣམ་དཔྱོད་མགྲོགས་འགྲོའི་ཤུགས་གྱིས་འབྲེན་པར་བྱ། །དེ་ལ་འདིར་འདུལ་བའི་སྡེ་སྡོད་ཀྱི་དོན་བསྐྱུས་ཏེ་འཆད་པ་ལ་གཉིས།

@02A DD ༄༄༅། །སྒྲིན་དུ་འགོ་བ་སྤྱིའི་ནམ་གཞག་དང་། སྐབས་སུ་བབས་པའི་གཞུང་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོ་སྒྲོལ་གྱི་སྒྲོན་པ་ཤྲགའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དང་

པོར་བྱང་རྒྱལ་མཆོག་དུ་སེམས་བསྐྱེད། བར་དུ་བསྐླལ་པ་བྱངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་བསགས། མཐར་མའོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོན་རྩ་མཁན་

གྱི་བྱེད་སྒྲུང་བྱེད་དུ་བྱུང་པའི་ཆོ་སངས་རྒྱས་ཤྲགའུ་བྱུང་པ་ཆེན་པོའི་དུང་དུ་བྱང་རྒྱལ་མཆོག་དུ་སེམས་བསྐྱེད། སངས་རྒྱས་འོད་ཟེར་གྱི་ཡུང་པོ་ཆེན་པོ་ནས་རིན་ཆེན་གཙུག་ཏོར་ཅན་གྱི་བར་

སངས་རྒྱས་བདུན་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་ལ་བྱངས་མེད་དང་པོའི་ཆོགས་བསགས། སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་ཡན་ལག་ནས་མར་མེ་མཛེས་གྱི་བར་སངས་རྒྱས་བདུན་ཁྲི་དུག་སྟོང་ལ་བྱངས་མེད་  
གཉིས་

པའི་ཆོགས་བསགས། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་སངས་རྒྱས་རྣམ་གཟིགས་གྱི་བར་སངས་རྒྱས་བདུན་ཁྲི་བདུན་སྟོང་ལ་བྱངས་མེད་གསུམ་པའི་ཆོགས་བསགས་ནས་དོ་རྩེ་གདན་དུ་མའོན་པར་རྫོགས་

DD །

@02B པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་མཛོད་ལས། རྣམ་གཟིགས་མར་མེ་རིན་ཆེན་གཙུག་ །གངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཐ་མར་འབྱུང་། །དང་པོ་ལྷན་ཐུབ་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་  
པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་ཐེག་པ་འོག་མ་

དང་ཐུན་མོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷགས་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ས་དང་པོ་རྩུན་ཆད་དུ་གངས་མེད་དང་པོ་དང་། ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་ལ་  
གངས་མེད་གཉིས་པ་དང་།

དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་གངས་མེད་གསུམ་པའི་ཚོགས་རྫོགས་པར་མཛད་ནས་འོག་མིན་དུ་ཡོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སྐར་སངས་རྒྱས་ཏེ། དགའ་ལྷན་དུ་དམ་པ་ཏོག་དཀར་པོར་  
སྒྲུལ་ནས་འཛམ་བུའི་གླིང་

དུ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྩལ་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལང་གཤེགས་ལས། འོག་མིན་གནས་མཆོག་ཉམས་དགའ་བར། །ཡང་དག་གཤེགས་ལས། འོག་མིན་གནས་མཆོག་ཉམས་དགའ་  
བར། །ཡང་དག་རྒྱ། །ཞེས་དང་།

རྒྱུད་ལྔ་མ་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་མ་གཡོས་པར། །སྤྱལ་པའི་རང་བཞིན་སྣ་ཆོགས་ཀྱིས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་པའི་དུས་སོགས་ལ་བཞེད་པ་མི་མཐུན་པ་ཡོད་ཀྱང་  
འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། འོ་

སྟོལ་གྱི་སྟོན་པ་དེ་ཉིད་ལྷགས་སྟེལ་གྱི་ལོ་ལ་སྐྱེ་བལྟམས་ནས་ལོ་ཉིད་དགའི་བར་ཁབ་རྩ་བཞུགས། དེ་ནས་ས་བྱི་ལ་རབ་རྩ་བྱང་སྟེ་ལོ་དུག་དཀའ་བ་སྤྱད། ལོ་སོ་ལྔ་བཞེས་པའི་ཤིང་རྩ་ལ་  
སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་དེར་

བདེན་བཞིན་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་ཏེ། དགྲུང་ལོ་གྲགཅིག་པ་ལྷགས་འབྲུག་གི་ལོ་ལ་སྐྱེ་བལྟམས་འདའ་རྩལ་བསྟན་པ་ནི་མེ་དཀར་ལྟར་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་  
རྒྱས་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་

@03A ༄༄༅། །ལོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་རིམ་པར་བསྐྱོར་ཞིང་། དེ་དག་གི་ནང་ནས་བརྗོད་བྱའི་ངོས་ནས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ནི་འདུལ་བའི་སྤེ་སྟོང་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདིས་ངོ་བོའི་སྟོ་  
ནས་བསྟན་པའི་གོ་

ཆོད་པར་མ་ཟད། བཛོད་དོན་བསྐྱབ་བྱའི་གནས་རྣམས་གསལ་བར་སྟོན་པའི་ཆ་ནས་སྟོན་པའི་དོད་ཐུབ་ལྟ་བུ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་འང་། རྒྱལ་བ་སྟོན་པ་དེ་ཡི་དམ་ཆོས་ནི། །མདོ་  
དང་ཆོས་མངོན་ཡིན་གསུང་

འདུལ་བ་ནི། །སྟོན་དང་བསྟན་པ་དངོས་ཡིན་དེ་ཡི་ཕྱིར། །གཉིས་གྱུར་ཕྱག་བྱས་སངས་རྒྱས་ཁྱོད་གཅིག་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་འདུལ་བའི་མདོ་དེ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ།  
རྩ་བའི་མདོ་དང་། དེའི་བཤད་

པའི་མདོ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དག་སྟོང་པའི་སོ་ཐར་གྱི་མདོ་དང་། མའི་སོ་ཐར་གྱི་མདོ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་འབྱེད། གཞི། ཕྱན་ཆོགས། གཞུང་  
དམ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་

པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་འབྱེད་གྱིས་སོ་ཐར་གྱི་མདོའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཆ་གཙོ་བོར་གཏན་ལ་འབབས། ལུང་གཞིས་དེའི་ཤྱགས་བསྟན་གྱི་ཆ་གཙོ་བོར་གཏན་ལ་འབབས། ཕྱན་ཆོགས་གྱིས་  
དེའི་ཁ་སྟོང་གི་ཆ་གཙོ་

བོར་གཏན་ལ་འབེབས། གཞུང་དམ་པས་དེ་ལ་དོགས་གཅོད་གྱི་ཆ་གཙོ་བོར་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱོགས་མཐུན་གྱི་མདོ་དེ་ལ་ཡང་དུ་མ་ཡོད་དེ། དགོ་སྤོང་ལ་རབ་ཏུ་གཅིས་  
པའི་མདོ། ཚུལ་སྤྲིམས་

ཡང་དག་པར་ལྟན་པའི་མདོ། ལྷུང་བ་སྡེ་ལྟའི་དགོ་མི་དགོ་བསྟན་པའི་མདོ། ཚུལ་སྤྲིམས་འཆལ་བའི་རྣམ་སྤྲིན་སྟེ་བར་བསྟན་པའི་མདོ། འཁར་གསེལ་གྱི་མདོ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་  
དག་གི་དགོངས་འགྲེལ་

@03B གྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་མང་དུ་ཡོད་དེ། ཆོག་འགྲེལ་དང་། དོན་འགྲེལ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཅུ་བའི་ལུང་གི་ཆོག་འགྲེལ་དང་། བཤད་པའི་ལུང་གི་ཆོག་འགྲེལ་གཉིས་  
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། གྲི་མེད་བཤེས་གཉིན་གྱིས་མཛད་པའི་ལྟ་

བམ་པོ་ལྟ་བུ་པ། དཔའ་བོས་མཛད་པའི་འགྲེལ་པ་བམ་པོ་ཉིར་བདུན་པ། བྱུང་པར་བཤེས་གཉིན་གྱིས་མཛད་པའི་སོ་ཐར་བསྟུས་འགྲེལ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དུལ་བ་  
ལྟས་མཛད་པའི་འགྲེལ་པ། དགོ་ལེགས་བཤེས་གཉིན་གྱིས་མཛད་

པའི་འགྲེལ་པ། ཚུལ་བྱིམས་བསྐྱངས་ཀྱིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དོན་གྱི་འགྲེལ་པ་དེ་ལ་ཡང་དུ་མ་ཡོད་དེ། བྱེ་བྲག་བཤད་མཛོད་ཆེན་པོའི་ནང་ཆོད་གྱི་  
འདུལ་བ་བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ། ལུང་སྡེ་བཞིའི་དགོངས་པ་གཏན་

ལ་འབེབས་པ་སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱིས་མཛད་པའི་མདོ་རྩ་བ། དེས་མཛད་པའི་མདོ་རྩའི་རང་འགྲེལ། ཀམ་ཤུལ་ས་ག་ལྷས་མཛད་པའི་མེ་ཏོག་འཕྲིང་རྒྱུ། རྒྱ་འོད་ཀྱིས་མཛད་  
པའི་སུམ་བརྒྱ་པ། རང་འགྲེལ་འོད་ལྡན། ཆོས་ཀྱི་བཤེས་

གཉིས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་སོགས་མང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་འདིར་དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྱང་ཞེ་ན། འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བའི་རྗེས་སུ་འབྱངས་ནས་འཆད་པར་  
བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ཉིད་བརྗོད་བྱའི་སྟོན་ས་འགྲེལ་པ་གཞན་ལས་བྱེད་

པར་འཕགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྐྱབས་སུ་བབས་པའི་གཞུང་དོན་རིམ་པར་འཆད་པ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། མཆོད་གྱི་དོན། འབྱུང་གྱི་ཕྱག་ །གཞུང་གི་དོན། མཇུག་གི་དོན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་  
ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དུ། བི་རྒྱ་ཡ་སྦྱ

ཀྲ་<sup>[m:TRʰAʔ]</sup>ཞེས་འབྱུང་ལ། དེ་ཉིད་བོད་སྐད་དུ་བསྐྱུར་ན། འདུལ་བའི་མདོ་ཞེས་བྱ་བར་འབྱུར་བའི་སྒྲིབ། འདི་ཚོས་ཅན། བྱོད་ལ་དེ་སྐད་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བརྗོད་བྱའི་དབང་དུ་  
བྱས་ན་སྤོང་བདུན་འཁོར་བཅས་ཀྱི་རྩུལ་སྤིམས་སྟོན་ཅིང་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་

@04A ༄། །བྱས་ན། །འདུལ་བ་ལུང་སྟེ་བཞིའི་དོན་ཚིག་རྣམས་མདོར་བསྡུས་ནས་སྟོན་པས་ན། དེ་ལྟར་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ཐམས་ཅད་མ་བྱེན་པ་ལ་ཤུག་འཆལ་ལོ་  
ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མཆོད་བརྗོད་མཛད་པོ། [SW: OK]

པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། འདུལ་བའི་བཅས་འཆ་མས་སྤ་ཞིང་སྤ་བ་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཁོ་ནའི་མངོན་སྲུང་གི་ཡུལ་ཡིན་པས་ན་དེ་ལ་མཆོད་བརྗོད་མཇུག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གསུམ། དགོས་སོགས་ཆོས་ཀྱི་བྱུང་པར་དང་། གཞུང་།

དོན་དངོས་བཤད་པ་དང་། འཕྲོས་དོན་བཤད་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་རྩ་མ་ཡོད་དེ། དགོས་འབྲེལ་ངག་གི་དགོས་སྟོབས་ཆོས་བཞི་དང་། བསྟན་བཅས་ལུས་ཀྱི་དགོས་སྟོབས་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར།  
དང་པོ་ཡོད་དེ། བསྟན་བཅས་ལུས་ཀྱི་དགོས་སྟོབས་ཆོས་



བཞི་པོ་དེ་དགོས་འབྲེལ་ངག་གི་བརྗོད་བྱ། ངག་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་བཅོས་འདིར་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་དེའི་དགོས་པ། དགོས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་བཅོས་འདི་  
ལ་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་འཇུག་པ་དེའི་ཉིང་དགོས། ཉིང་དགོས་དགོས་པ་

དེ་བརྗོད་བྱ་དེ་དག་འདི་ལ་འབྲེལ་པ་དེ། འདིའི་ཆོས་བཞིའི་ནང་ཚན་གྱི་འབྲེལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། སྤྱོད་བདུན་འཁོར་བཅས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སོ་ཐར་གྱི་རྩལ་ཁྲིམས་དེ།  
བསྟན་བཅོས་ལུས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ། བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་བརྟེན་པའི་

གདུལ་བྱས་བརྗོད་བྱ་དེ་རྟོགས་པ་དགོས་པ། བརྗོད་བྱ་སྤྱོད་བདུན་གྱི་རྩལ་ཁྲིམས་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མེད་མུང་འདས་ཐོབ་པ་དང་ཐོབ་པའི་མུང་འདས་དེ་ཉིང་དགོས། ཆོས་  
གསུམ་གྱི་མ་སྒྲ་མ་ལ་འབྲེལ་པ་དེ། དེའི་ནང་ཚན་གྱི་འབྲེལ་པ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་བཞི་པོ་འདིར་བསྟན་རྩལ་ཡོད་དེ། དེས་པར་འབྱུང་བའི་རྩལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཞེས་པའི་ཆོག་ཐུར་གྱི་དེས་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་པས་ཉིང་དགོས་དང་། རྩལ་  
ཁྲིམས་ཞེས་པས་བརྗོད་བྱ་གཉིས་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། དབང་དུ་

@04B བྱས་ཏེ་ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་དགོས་པ་དང་འབྲེལ་པ་དོན་གྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། བཟློད་པར་བྱ་བ་དང་དགོས་པའི་ཡང་དགོས་པ་ནི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་དང་  
ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཚིག་གཉིས་ཀྱི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དངོས་སུ་བསྟན་ལ། དགོས་

པ་དང་འབྲེལ་པ་ནི་ཤུགས་ལ་བསྟན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་དེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། འདིའི་དངོས་  
བསྟན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་ཡིན་ན། ངེས་འབྱུང་གི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་ཡིན་དགོས་

པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་མི་འཐད་དེ། ཚུལ་གྱིས་སྤངས་དེ་ལ་ངེས་འབྱུང་གི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་། ལེགས་སྒྲོན། འཛིགས་སྒྲོབས་ཀྱི་  
ཚུལ་གྱིས་སྤངས་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ འདིའི་དངོས་

བསྟན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་ཡིན་ན། སྟོང་བདུན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་ཡིན་པས་བྱུང་ཟེར་ན་ནི་མི་འཐད་དེ། འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་ཡིན་ན། སྟོང་བདུན་ཚང་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་ཡིན་མི་དགོས་  
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་ལུས་ངག་རེ་རེ་བའི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་སྟོང་

བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་གསུམ་དང་། ངག་གི་བཞི་མོ་མོར་སྒྲོང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྤྲ་མ་ལ་མ་བྱབ་སྟེ་སྟོག་གཙོད་མོགས་རེ་རེ་སྒྲོང་བའི་ཚུལ་  
ཁྲིམས་ཡིན་ན། སྤང་བྱ་གཞན་ཀྱན་སྒྲོང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་

པས་མ་བྱབ་པའི་ཕྱིར། དཔུང་དོ། །རང་རེས་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་སྒྲོང་བདུན་འཁོར་བཅས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལ་སྒྲོང་བདུན་  
འཁོར་བཅས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་

བྱབ། ཁ་ཅིག་ །ལྷག་མེད་སྤང་འདས་དེ། འདིའི་ཉིང་དགོས་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་བསྟན་བཅོས་འདིའི་ཆོག་དོན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསྟན་བཅོས་འདི་མ་  
བརྩམས་པའི་གོང་དུ་འང་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། འོ་ན། བསྟན་

@05A ༄༄༅། །བཅོས་འདིས་ལུས་ངག་གི་སྒྲོང་བདུན་འཁོར་དང་བཅས་པའི་སོ་ཐར་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་བརྗོད་བྱར་བྱེད་ན། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པའི་རྣམ་གཞག་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཡོད་དེ།  
དབྱེ་བ། བསྟུ་བ། མཚན་ཉིད། རྣམ་གྲངས། སྒྲ་



པར་ཐལ། དེས་སྒྲུང་གནས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཡིན་རིགས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུང་བྱའི་གཙོ་བོའི་གྲངས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། ཏྲགས་སྒྲ་མ་དེར་ཐལ། དེས་དེ་སྒྲུངས་པས་གསོ་  
སྒྲོང་གི་ཚུལ་དུ་འགོ་བའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དགོ་

སྒྲོང་གིས་དེ་སྒྲུངས་ན་རང་གི་སྒྲོམ་པ་གཏོང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དགོ་སྒྲོང་གིས་བྲིམ་པར་ཁས་སྒྲངས་ན། དགོ་སྒྲོང་གི་སྒྲོམ་པ་གཏོང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བསྟུ་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ།  
རྫས་རིགས་དང་ཉེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟུ་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་

@05B ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དགོ་སྒྲོང་པ་མའི་སྒྲོམ་པ་རྫས་རིགས་གཅིག །དགོ་ཚུལ་པ་མ་དང་དགོ་སྒྲོབ་མའི་སྒྲོམ་པ་རྫས་རིགས་གཅིག །དགོ་བསྟེན་པ་མའི་སྒྲོམ་པ་རྫས་རིགས་གཅིག་ཏུ་  
འདུ་བའི་ཕྱིར། ཉེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། རབ་བྱུང་གི་

ཡིན་ན། རབ་བྱུང་གི་སྒྲོམ་པ་ཡིན་པས་མ་བྱལ་སྟེ། ཆོག་གསུམ་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དགོ་བསྟེན་པ་མ་གཉིས་དང་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་གསུམ་བྲིམ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་དང་། གཞན་ལྔ་  
རབ་བྱུང་ཕྱོགས་ཡི་སྒྲོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རབ་བྱུང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་

ཡིན་ན། རབ་བྱུང་གི་སྡེ་མ་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་སྟེ། ཆོག་གསུམ་རིམ་གྱིས་མཛོས་པའི་དགོ་སྟོང་གི་རྒྱུད་ལ་བྲིམ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྡེ་མ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དགོ་བསྟེན་གྱི་  
སྡེ་མ་པའི་ཕྱོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དགོ་སྟོང་གི་

རྒྱུད་ལ་བྲིམ་པའི་སྡེ་མ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་བྲིམ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྡེ་མ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཁ་ཅིག་མ་ཁྲབ་གསུང་། རེ་ཞིག་འདོད་བྱས་པ་ལ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་བྲིམ་  
པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྲབ་བོ་སྟོམ།

གསུམ་པ་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པས་ཟིན་པའི་སྟོན་ས་འདོད་པའི་སས་བསྟུས་པའི་དགོ་བ་གཟུགས་ཅན་པ་གང་ཞིག །འཆལ་ཚུལ་གྱི་གཉིན་པོར་བྱུར་པའི་སྡེ་མ་པ་དེ། སོ་  
ཐར་གྱི་སྡེ་མ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།

དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། བཅས་ལྡན་དགོ་སྟོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་སེམས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སོ་ཐར་གྱི་སྡེ་མ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདུལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་སྟིང་པོ་ལས། སྟོང་བའི་སེམས་པ་རྒྱན་  
ཆགས་པ། །ས་བོན་དང་བཅས་ཡིན་ནོ་ཞེས། །ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། དེ་ནི་མདོ་སྡེ་པ་ཡན་ཆད་གྱིས་འདོད་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་རྣམ་གྲངས་ཡོད་དེ། མཛོད་ལས། ཚུལ་བྲིམས་དང་ནི་ལེགས་སྤྱད་དང་།  
ལས་དང་སྡོམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་

@06A ༄༄༅། །མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུ་པ་སྒྲ་དོན་ཡོད་དེ། སོ་ཐར་གྱི་སྐད་དོད་དུ། བྲ་ཏི་མོག་ཞེས་འབྱུང་བའི་བྲ་ཏི་ནི་སོ་སོ་དང་དང་པོ་ལ་འཇུག་ཅིང་། མོག་ནི་ཐར་པ་ལ་  
འཇུག་པས། རྟོ [m:ok] དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྡོམ་

པ་འདི་དག་སྤང་བ་པོ་སོ་སོ་ནས་འཁོར་བ་ལས་ཐར་པར་འབྱུང་བ་དང་། ཕྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྡོམ་མིན་ལས་དང་པོར་ཐར་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཛོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། སོ་  
ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ཡིན་ན། སོ་ཐར་ཡིན་པས་མ་བྱུང་

སྟེ། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ནི། སོ་ཐར་དང་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཀྱང་། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་པན་སོ་ཐར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་སྡིག་པ་ལས་དང་པོར་ཐར་བ་མ་  
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མཛོད་འབྲེལ་ལས། སྡོམ་པ་ཡང་

དག་པར་སྒྲངས་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་པོ་དག་ནི་སོ་སོ་ཐར་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེས་སྒྲིག་པ་ལས་སོ་སོར་ཐར་པའི་ཕྱིར། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་  
སོ་སོ་ཐར་པའི་སྟོམ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། སོ་སོ་ཐར་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཏུག་པ་རྒྱ་ཡོད་དེ། རྒྱ་ཏུག་གི་ནང་ནས་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱ་དང་། མཚུངས་ལྡན་དང་། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་རྒྱ་ལས་མི་སྐྱེ་ཡང་། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་། སྐལ་མཉམ་དང་། བྱེད་  
རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་

བའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་གང་ཞིག །སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ། བྱེད་རྒྱ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རང་འདུས་བྱས་སུ་མཆོན་པའི་སྐྱེ་འཇིག་གནས་གསུམ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།  
གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རང་དང་རིགས་གཅིག་པའི་དགེ་བ་ལས་

སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་། འབྱུང་བ་དང་། ཀུན་སྒྲོང་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མཁན་སྒྲོབ་གྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་  
གྲུབ་སྟེ། འབྱུང་འབྱུར་གྱི་གཞུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།



@06B གསུམ་པ་བྱལ་སྟེ། རྩའི་ཀུན་སྟོང་ལས་སྟེ། ཏུས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་ལས་ཀྱང་སྟེ་བའི་ཕྱིར། ཏང་པོ་བྱལ་སྟེ། སྟོམ་པ་ལེན་འདོད། ཐོབ་འདོད། དེས་པ་ལྔ་བྲལ། དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་ལས་  
ཀྱང་སྟེ་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེས་འབྱུང་བསམ་པས་རྩ་

བྲས་ནས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་པ་ལྔ་བྲལ་གྱི་བསམ་པ་ལས་སྟེ་སྟེ། ཡན་ལག་དེས་པ། ཡུལ་དེས་པ། སེམས་ཅན་དེས་པ། ཏུས་དེས་པ། ཆོ་དེས་པ་སྟེ་དེས་པ་ལྔ་དང་བྲལ་བའི་  
བསམ་པ་ལས་སྟེ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱལ་སྟེ། ཏུས་ཀྱི་

ཀུན་སྟོང་སྟོམ་པ་སྟེ་ཁ་མའི་དག་སེམས་ལས་སྟེ་བའི་ཕྱིར། བདུན་པ་རྒྱུན་ཡོད་དེ། སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པ་དེ་རྒྱུན་བཞིའི་ནང་ནས་དམིགས་རྒྱུན་དང་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ལས་མི་སྟེ་ཡང་རྩ་རྒྱུན་དང་  
བདག་རྒྱུན་ལས་སྟེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྩ་དང་བྱེད་རྩ་ལས་སྟེ་པའི་

ཕྱིར། བརྒྱད་པ་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་ཡོད་དེ། དེ་འབྲས་བུ་ལྔའི་ནང་ནས་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་དང་རྣམ་སྟོན་གྱི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ཡང་། བདག་འབྲས། རྩ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ། སྟེས་བུ་བྱེད་པའི་  
འབྲས་བུ་གསུམ་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་འབྲས་ཡིན་ཏེ།

བྱེད་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། སྐྱེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་ཅིག་འབྲུང་བའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དགུ་པ་ངོ་བོའི་  
ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། བྱེ་བྲག་སྐྱེ་བའི་ལྷགས་འདིར་གཟུགས་ཅན་

དུ་འདོད། མདོ་སྡེ་པ་དང་དབུ་སེམས་གཉིས་ཀས་ཀྱང་སྒྲོང་སེམས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ལ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་དེ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་  
པའི་གཟུགས་གང་རུང་གིས་བསྟུས་པའི་ཆ་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།

མཛོད་ལས། འཆལ་བའི་རྩལ་བྲིམས་མི་དགའི་གཟུགས། །དེ་སྒྲོང་རྩལ་བྲིམས་རྣམ་གཉིས་སོ། །ཞེས་དང་། དང་པོའི་རྣམ་རིག་རྣམ་རིག་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་གཙོ་  
བོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་གྱིས་

@07A ༄། །བསྟུས་པ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། རྣམ་རིག་མིན་རྣམ་གསུམ་ཞེས་བྲ། །སྒྲོམ་དང་སྒྲོམ་པ་མ་ཡིན་གཞན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་དེ་དགོ་བར་ལུང་དུ་  
བསྟུན་ཅིང་ཐོགས་མེད་གྱི་གཟུགས་ཡིན་ཏེ།

མཛོད་ལས། ལུང་བསྟན་ཐོགས་པ་མེད་པའི་གཟུགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག་མདོ་སྡེ་པ་སོགས་ཀྱི་ལུགས་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྡེ་པའི་ངོ་བོ་འདི་ལྟར་བཞེད་དེ། མདོ་སྡེ་པས་སྤོང་  
སེམས་ཉིད་ལ་འདོད། ཐལ་འགྱུར་བས་གཟུགས་ཅན་དུ་འདོད་

ཅས་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་བྱེ་བྲག་དུ་སྤྱོད་པའི་ལུགས་ཀྱི་སོ་ཐར་གྱི་སྡེ་པ་ལ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་ཡོད་པར་བཞེད་པ་དང་མི་བཞེད་པའི་རྩལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ལུ་སྟོན་རིན་ཆེན།  
དགོ་འདུན་གྲུབ་སོགས་ཀྱིས་ཡོད་པར་བཞེད། བསོད་གྲགས་

པ་སོགས་ཀྱིས་མེད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། བཅུ་པ་གནས་རྩལ་ཡོད་དེ། ལུས་ཀྱི་ཆ་ལ་ཉིལ་ལ་ཉིལ་མར་གྱི་རྩལ་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར། ཆོག་གསུམ་རིམ་གྱིས་མཁོས་པའི་དགོ་སྟོང་གི་རྒྱུད་ལ་  
སྡེ་པ་གསུམ་པོ་དེ་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་

ལས། ཐ་དད་དེ་དག་འགལ་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཅུ་གཅིག་པ་བྱེད་ལས་ཡོད་དེ། གནས་སྐབས་ལྟ་མིའི་གོ་འཕང་དང་། མཐར་བུང་རྒྱུ་འགྱུར་པའི་བྱེད་ལས་དང་ལྷན་པའི་  
ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་། འདུལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་སྤིང་པོ་ལས།

གནས་སྐབས་འབྲས་བུ་ལྟ་མི་དང་། །མཐར་ཐུག་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་གསུམ། །འཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་གཞུང་དོན་དངོས་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། །སྒྲུལ་པ་མ་ཐོབ་  
པ་ཐོབ་བྱེད་གྱི་ཐབས། །ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱུང་བའི་

ཐབས། །ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། །སྔོན་ཆོག་དང་། །ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །དང་པོ་འཆད་པ་ལ། །དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་  
ན་ཆ་ལུགས་འདི་བཞིན་བྱས། །ཤུན་རིམ་ལ་ཕྱག་

@07B བཙལ་ཏེ། །ཐལ་མོ་སྐྱར། །ཅོག་ཅོག་ཕུར་འདུག་ཅིང་གསོལ་བ་བཏབ་པར་གྱུར་པ་གསུམ་དང་། །གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་ཅིག་ཅར་རབ་རྟུ་བྱང་བ་དང་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པ་ཉི་བར་  
བསྐྱབས་པར་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་ནི་སྔོན་གྱི་ཆོག་འོ། །ཞེས་འབྱུང་། །མདོ་འདིས་

བྱད་པར་དུ་མ་དང་ལྷན་པའི་སྔོན་ཆོག་བསྐྱན་པ་ཡིན་ཏེ། །གང་ལས་ནོད་པ། །གང་གིས་ནོད་པ། །ཇི་ལྟར་ནོད་པ། །འབྲས་བུའི་བྱད་པར་རྣམས་དང་ལྷན་པའི་སྔོན་ཆོག་ཞིག་བསྐྱན་པའི་ཕྱིར།  
དང་པོ་ཡོད་དེ། །མཚམས་ནང་གཅིག་རྟུ་གཏོགས་པའི་དགོ་

འདུན་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་ལས་ནོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བསྐྱབ་བྱ་ཆ་ལུགས་སྐྱ་བྲེག་ཆོས་གོས་གསུམ་གྱོན་པའི་ཆ་ལུགས་སུ་བྱས་ཏེ། དགེ་འདུན་གན་རིམ་ནས་ཕྱག་  
གསུམ་གསུམ་བཙལ་ནས། སྟོད་ལམ་ཙོག་ཕུར་འདུག་ཅིང་རང་ཉིད་

ཀྱིས་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་འདེབས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཡོད་དེ། རབ་བྱང་དང་བསྟེན་རྫོགས་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་  
སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་འོས་པའི་ཕྱིར། སྟོན་ཆོག་ལ་བྱད་པར་

དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། གཞན་དུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་པ་ལ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་སྟོན་གྱི་ཆོ་གའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱ་ནི་རྣམ་པའི་ཆོག་སྟེ། སྟོན་  
གྱི་ཆོག་[ཆོག་?]ནི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུར་རིག་པར་བྱའི་རྣམ་པ་གཞན་མ་

ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ལུང་ལས་སྟོན་ཆོག་བཙུའི་རྣམ་གཞག་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་ལས། སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྟན་འདས་  
དང་རང་རྒྱལ་དབྱ་བཙུངས་པ་རང་བྱུང་གིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་

པ་དང་། ལྷ་སྤྱི་ཡི་ཤེས་ཁོང་རྒྱུད་དང་། བཟང་སྤྱི་འོ་ཚོགས་སྐྱབས་གསུམ་ཁས་ལེན་གྱིས་དང་། ལྷ་རིའི་བྱ་སོགས་རྩུར་ཤོག་གིས་དང་། འོད་སྤྱང་ཆེན་པོ་སྟོན་པར་ཁས་ལེན་གྱིས་དང་།  
ལེགས་སྟོན་གྱི་བས་མཉེས་བས་<sup>[PAS]</sup>དང་། མཆོད་སྟོན་མ་འཕྲིན་གྱིས་

@08A ཨྲ། །དང་། སྤྱི་རྒྱུའི་བདག་མོ་སོགས་ལྷི་བའི་ཆོས་གྱིས་དང་། ཡུལ་དབྱས་སུ་བཅུ་ཆོགས་དང་། མཐའ་འཁོབ་ཏུ་ལྷ་ཆོགས་གྱིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་རྩུལ་བཅུ་གསུངས་པ་རྣམས་  
པ་རྣམས་ཀྱི་འདིར་བཤད་པའི་སྟོན་ཆོག་གི་བྱུང་པར་དེ་ལྟ་

བྱ་མེད་པས་སྟོན་ཆོག་ཏུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་མི་འཐད་དེ། སྤྱི་རྒྱུའི་བདག་མོས་མཁན་མོ་བྱས་ནས་ཡུལ་ལའི་མདོག་འཕྲིན་པ་བཏང་སྟེ་མཆོད་སྟོན་མ་དེ་དྭ་ཆོག་གི་སྟོན་  
བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། སྟོན་ཆོག་ནི། ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་གའི་སྟོན་ཏུ་སྦྱར་

ཡང་། དེའི་སྤྱོད་ལ་དུ་བྱུང་བ་ཙམ་གྱིས་སྟོན་ཆོག་ཏུ་མི་འབྱུང་ཏེ། རྩུར་ཤོག་གི་སྟོན་ས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་སོགས་ད་ཆོག་གི་སྤྱོད་ལ་དུ་བྱུང་ཡང་། དེ་དག་སྟོན་ཆོག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོ་ག་  
གཉིས་གནང་བའི་དུས་འཆམས་ཀྱང་ཡོད་དེ། སྟོན་ཆོག་ནི། སྟོན་

པ་སངས་རྒྱས་པའི་རྣམ་པ་བསྟན་ནས་ལོ་ལྔའི་ནང་ཚུན་ཆད་དུ་བྱུང་ལ། ལོ་དྲུག་པ་ནས་ད་ལྟར་གྱི་ཚོ་ག་གནང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ད་ལྟར་གྱི་ཚོ་ག་འཆད་པ་ལ། རབ་དུ་བྱུང་བ་དང་བསྟེན་  
པར་རྫོགས་པ་དེའི་ཕྱིར། དག་སྟོང་འགའ་ཞིག་ལ་མཁའ་པོ་ཉིད་དུ་

གནས་པ་ལ་འོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་བྱུང་། འདིར་བསྟན་པའི་ཚོ་གའི་ངོ་བོ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཚོ་ག་སྒྲ་མ་དག་ཚུལ་དུ་སྒྱུབ་པའི་ཚོ་ག་དང་། ཕྱི་མ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ཚོ་ག་གཉིས་  
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། སྟོར་བར་གྱི་

དུ་འབྱུང་བ་སྟོར་བ་རབ་དུ་འབྱུང་བ། དང་། དངོས་གཞི་དང་། འཕྲོས་དོན་སྒྲ་མའི་རྣམ་གཞག་སོགས་བསྟན་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་རབ་བྱུང་བསྒྱུབ་པའི་སྟོན་དུ་དག་བསྟེན་གྱི་སྟོམ་  
པ་ལེན་དགོས་ཏེ། མདོར། དག་བསྟེན་ཉིད་དང་། དག་ཚུལ་ཉིད་དང་། དག་སྟོང་ཉིད་

དག་གིས་སྒྲ་མ་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལ་ཕྱི་མ་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉིས་མེད་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། དག་བསྟེན་གྱི་སྟོམ་པ་མ་ཐོབ་པར་དག་ཚུལ་  
གྱི་སྟོམ་པ་མི་སྒྱེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྱེ་ལ་ཉིས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་

@08B ཏེ། མདོར། ཚིག་སྒྲུ་མ་མེད་པ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་ཅམ་དུ་ཟད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་བར་མ་རབ་བྱང་མ་བསྐྱབས་པར་དགོ་ཚུལ་གྱི་སྒྲུ་པ་སྐྱེ་བ་མེད་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་  
དེ། མཁན་པོ་མེད་པར་དགོ་སྒྲོང་གི་སྒྲུ་པ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་

ཙ་བར། དེ་དང་ལྡན་པའི་ལྟར་མཁན་པོ་མེད་པ་ཉིད་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲོན་ཚོག་ལ་རབ་བྱང་བསྐྱེན་རྫོགས་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དགོ་བསྐྱེན་གྱི་དེ་མ་  
ཐག་དགོ་ཚུལ་དང་དགོ་ཚུལ་གྱི་དེ་མ་ཐག་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་རྩང་

ངམ་བྱེད་རུང་། ཞེན། དེ་ལྟར་རུང་བ་ཡོད་དེ། བྱིས་པ་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་པ་ཞིག་གིས་དེ་ལྟར་དུ་སྒྲུང་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱ་ལ་ཚོས་གོས་རྣམ་གསུམ་སོགས་ཚང་ན་རབ་དུ་འབྱུང་རུང་བའི་ཕྱིར་  
ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་། སྒྲོན་ཚོགས་ལས་ཡོ་བྱད་དུག་ཚང་ནི་<sup>[ན་]</sup>རབ་དུ་དབྱུང་བར་བྱའོ་ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགོ་ཚུལ་མ་དེ་མ་ཐག་བསྐྱེན་རྫོགས་བྱར་ལྟ་ མི་རུང་སྟེ། དེས་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པའི་གོང་དུ་དགོ་སྒྲོབ་མའི་སྒྲུ་པ་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དགོ་བསྐྱེན་དང་དགོ་ཚུལ་གྱི་  
སྒྲུ་པ་ལེན་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཀླང་གཉིས་རྣམས་གྱི་མཚོག་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་



སྤྱི་མཆོའོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐྱབས་འགོ་རྩོམ་བྱེད་དུ་བྱས་ནས། དགོ་བསྟེན་དང་དགོ་རྩལ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཆོག་ལན་གསུམ་བཅོད་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེའི་འོག་དུ་བསྐྱབ་  
པ་གང་བཅོད་པའི་རྩལ་ཡོད་དེ། དགོ་བསྟེན་ལ་སྤང་བྱ་བུ་སྟོང་བའི་བསྐྱབ་

པ་དང་། དགོ་རྩལ་ལ་སྤང་བྱ་བུ་སྟོང་བའི་བསྐྱབ་པ་བཅོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རབ་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དགོ་བསྟེན་དུ་བསྐྱབ་པའི་སྤྱོད་ལ་ནས་མཁན་པོར་འོས་པའི་དགོ་སྟོང་གིས་བསྐྱབ་  
བྱ་ལ་དར་བར་ཆད་ཡོད་མེད་དྲིས་ནས་དགོ་བའི་ཆོ་ཁོ་བོས་བྱེད་རབ་དུ་དབྱུང་ངོ་

ཞེས་སྐྱབས་དབྱེ་བར་བྱ་སྟེ། བར་ཆད་ཅན་རབ་དུ་བྱུང་ན་སྟོམ་པ་མི་སྐྱེ་བའམ། སྐྱེས་ནའང་རིང་དུ་མི་གནས་པའི་རྒྱུན་ཡོད་པས་ཉིས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དགོ་བསྟེན་དུ་བསྐྱབས་ནས་དགོ་  
སྟོང་གཞན་ཞིག་ལ་གཏད་པར་སྐྱེ་བྱུ་དགོས་ཏེ། གཏད་པའི་དགོ་སྟོང་དེས་

@09A ༄༄༅། །དགོ་འདུན་ལ་ཁྱུས་ནས་གནང་བ་ཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱུ་ཡུལ་ཡོད་དེ། དགོ་འདུན་རྣམས་ལྷན་ཅིག་འདུས་པའམ། གནས་ཁང་སོ་སོ་ན་འདུག་གྲང་ལེགས་པར་ཁྱུ་བར་བྱ་  
བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགོ་འདུན་དེ་དག་གིས་གྲང་གལ་

ཏེ་ཡོངས་སུ་དག་ནའོ་ཞེས་བཟོད་དགོས་ཏེ། མ་བཟོད་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བསྐྱབ་བྱ་དེས་མཁན་པོར་འོས་པའི་དགེ་སློང་ལ་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་གདབ་དགོས་ཏེ། དེ་མ་བཏབ་  
ན་མཁན་པོར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེའི་འོག་ཏུ་རྩི་ལྟར་བྱ་བ་ཡོད་དེ།

སྐྱ་དང་ཁ་སྐྱ་བྲེག་ཅིང་། བྱས་བྱ་བ་དང་། ཆོས་གོས་སྦྱིན་པ་དང་། མཚན་བཏག་པ་རྣམས་ལགད་པ་བཞིན་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་རབ་བྱུང་དུ་བསྐྱབ་དགོས་ཏེ། བཟུང་བ་རྣམ་གསུམ་བྱས་  
པའི་སྒོ་ནས་དགོངས་གསོལ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བས་སྐྱབས་འགྲོ་རྩེ་མ་

བྱེད་དུ་བྱས་ནས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བར་མ་རབ་བྱུང་གི་རྩེ་ལ་བྲིམས་དེ་རབ་བྱུང་གི་རྩེ་ལ་བྲིམས་ཡིན་གྱང་སྒྲོམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྒྲོམ་པར་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།  
རབ་བྱུང་གི་སྒྲོམ་པ་ལ་རྩ་བཞི་སྤྱང་བར་ཁས་ལེན་མི་དགོས་པའི་

ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ། བསྐྱབ་བྱ་དེ་རབ་བྱུང་བྱས་ནས་དགེ་སློང་གཞན་ཞིག་ལ་གཏད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། གཏད་པ་དེས་དགེ་རྩེ་ལ་དུ་བསྐྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྦྱིར་རབ་བྱུང་གི་  
མཁན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་དེ་དགེ་རྩེ་ལ་དུ་བསྐྱབ་མི་རུང་ཡང་

བསྐྱབ་ཀྱང་སྒོམ་པ་མི་སྐྱེ་བའི་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་ལ་ཉིས་བྱས་སུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། གཏང་པའི་དགོ་སྒོང་དེས་དེར་བསྐྱབ་ཚུལ་ཡོད་དེ། བར་ཆད་དྲིས་ནས་དག་པར་ཁས་སྒྲངས་ནས་དགོ་ཚུལ་  
དུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་ན་དགོ་

ཚུལ་གྱི་དེ་མ་ཐག་བསྐྱབ་པར་བརྗོད་པ་དང་གྲིབ་ཚོད་གཞལ་མི་དགོས་ཏེ། བསྐྱེན་རྫོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཐུན་མོང་དུ་བྱར་རུང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་འཕྲོས་དོན་སྒྲ་མའི་རྣམ་གཞག་སོགས་ལ།  
འདིར་སྒྲ་མ་དེ་ལ་མང་དུ་ཡོད་དེ། སློབ་དཔོན་ལྔ་དང་། མཁན་

@09B པོ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དགོ་ཚུལ་གྱི་སློབ་དཔོན། གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་སློབ་དཔོན། ལས་བྱེད་པའི་སློབ་དཔོན། གནས་སྐྱིན་པའི་སློབ་དཔོན། གྲོག་པའི་སློབ་དཔོན་  
རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་དེ་རྣམས་སོ་སོར་གྱུར་པའི་དུས་ཡོད་དེ།

རང་རང་གི་སྐྱབས་ཀྱི་བྱ་བའི་གཙོ་བོ་ཕྱི་གྲུབ་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་ནང་ནས་ལས་སློབ་དུ་གྱུར་པའི་དུས་འཆམས་ཡོད་དེ། བསྐྱེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒོམ་པ་འབོག་བའི་ཕྱིར། ཆོ་ག་ལ་  
གསོལ་བ་གཅིག་དང་བརྗོད་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་བརྗོད་པ་ཐ་མ་ལའང་ངོ་

པོ་བཟོད་པ། བྱ་བ་བཟོད་པ། བྱེད་པ་བཟོད་པ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ནང་ཚན་བྱ་བ་བཟོད་པ་ཚོ་གས་ནས་བྱེད་པ་བཟོད་པའི་དུས་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསང་སྟོན་དུ་གྱུར་པའི་དུས་ཡོད་དེ།  
གསང་སྟོན་གྱི་བྱ་བ་ཕལ་ཆེར་ཚོ་གས་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གནས་གྱི་སློབ་དཔོན་དུ་འགྱུར་བའི་དུས་ཡོད་དེ། གནས་སུ་བབྱང་བའི་ཆོ་ག་བྱས་པའི་སློ་ནས་གནས་པ་སློབ་མ་དེ་ལ་གནས་མེད་གྱི་ཉིས་པ་ཞག་གཅིག་བཞག་པའི་ཆ་ནས་དེར་འགྱུར་བའི་  
ཕྱིར། གྲོག་པའི་སློབ་དཔོན་དུ་གྱུར་པའི་དུས་ཡོད་དེ། བཞུགས་འཕྲིན་དེའི་དགོངས་

འགྲེལ་ཆོག་ས་བཅད་གཅིག་གི་ཚད་དུ་འོངས་པའི་བཅད་ལྷུག་གང་རུང་ལན་གསུམ་བཞུས་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་དེ་དག་ཏུ་ངས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དགོ་བསྟེན་གྱི་སློབ་  
དཔོན། དགོ་སློབ་མའི་སློབ་དཔོན་གྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མཁན་

པོ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། རབ་བྱུང་གི་མཁན་པོ་དང་། བསྟེན་ཚོགས་གྱི་མཁན་པོ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་གྱུར་པའི་དུས་གྱང་ཡོད་དེ། མཁན་པོར་ལན་གསུམ་གསེལ་བ་བཏབ་ནས་ཁས་  
བླངས་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མཁན་སློབ་ཏུ་འོས་པ་ལྟ་བུ་པ་ཡིན་ན། དེ་དག་ཡིན་པས་མ་བྲལ་

སྒྲིག་མཁན་སློབ་གྲྭ་སྤྱི་ལོ་དགུ་པ་ལྟ་བུ་གནས་པའི་དགེ་སློང་རྣམས་དག་ཐ་སྟོན་གསུམ་དང་ལྷན་པ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་ཚད་བ་དེ་ཉིད་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་འོས་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་དག་དངོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།  
ཆོས་རྒྱལ་གྱི་ཡོད་དེ། བསྟན་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་རྣམས་དག་དང་ལྷན་

@10A ལྟོ། །པའི་སློང་དུ་ལྟ་བ་དང་མཚན་མཐུན་པ། སྤྱི་ལོ་དོན་གོ་བ། ལོས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་སྤྱི་ཐ་སྟོན་གསུམ་དང་། ས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ་  
རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་གི་མཁན་སློབ་གཉིས་ལ་

དོན་གྱི་སྤྱད་དུ་མཚན་ནས་སློབ་ཏེ་ཞེས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སློབ་སྦྱོང་དགོས་ཏེ། (GDZA)ན་གཞན་དུ་ན་ཉིས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་དགེ་བསྟན་སོགས་ལ་དབྱེ་བ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅིན།  
དགེ་བསྟན་ལ་སྤྱོད་བྱེད་རིགས་ཀྱིས་དབྱེ་ན་དུ་མ་ཡོད་དེ།

སྤྱབས་གསུམ་འཛིན་པའི་དགེ་བསྟན། སྤྱི་གཅིག་སྤྱོད་པའི་དགེ་བསྟན། སྤྱི་འགའ་སྤྱོད་པའི་དེ། ཕལ་ཆེར་སྤྱོད་པའི་དེ། ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱི་དེ། ཆངས་སྤྱོད་ཀྱི་དེ། གོང་མའི་དགེ་བསྟན་རྣམས་  
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་ནང་ནས་ཡོངས་སྤྱོད་དང་ཆངས་སྤྱོད་ཀྱི་

དག་བསྐྱེན་གཉིས་དག་བསྐྱེན་དངོས་ཡིན་གྱི། གཞན་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བཏགས་པ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དག་བསྐྱེན་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐར་པ་ལ་ཉི་བར་བྱེད་པས་ན་དེ་སྐད་  
བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དག་ཚུལ་ལ་ཕ་མ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་

གཞན་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་ཅིང་། དག་ཚུལ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ལྷ་མའི་བྱ་བ་བསྐྱབ་པ་ལ་ངལ་ཞིང་དུ་བ་པར་བྱེད་པས་དག་ཚུལ་ལས། དག་བ་ཐར་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚུལ་སྐྱབ་པར་བྱེད་  
པས་ན་དེ་ལྟར་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དག་སྟོང་ལ་སྐྱས་བརྗོད་

རིགས་ཀྱིས་བྱེན་དུ་མ་ཡོད་དེ། མིང་གི་དག་སྟོང་། ཁས་འཆེ་བའི་དེ། སྟོང་བའི་དེ། ཉོན་མོངས་ཟད་པའི་དེ། གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པའི་དག་སྟོང་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་  
ཕྱིར། དག་སྟོང་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དག་

བ་ཐར་པའི་ཆེད་དུ་འབྱུག་ཅིང་། ཚུལ་དང་འབྱུན་པས་བསོད་སྟོམས་སྟོང་བར་བྱེད་པས་སམ། དག་བ་སྟོང་བ་སྟེ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དངོས་བཏགས་ཀྱི་བྱེད་པར་ཡོད་  
དེ། ཕྱི་མ་དངོས་ཡིན་ལ། དང་པོ་བཞི་པལ་ཆར་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པའི་

@10B ཕྱིར་རོ།། མཁུན་པ་ཆོག་ཕྱི་མ་ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་འཁོར་སྒྲོ་ནས་བསྐྱེད་པར་རྫོགས་ཚུལ་འཆད་པ་ནི། མདོར། དགེ་འདུན་ལས་བསྐྱེད་པར་རྫོགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དེའི་  
དོན་ཡོད་དེ། ཡུལ་གང་ལ་ནོད་པ། རྟེན་གང་གིས། དངོས་པོ་གང་།

ཚུལ་ཇི་ལྟར་ནོད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། མཁུན་སྒྲོལ་གསང་སྟོན་དང་བཅས་པའི་དགེ་འདུན་ལས་ནོད་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དགེ་འདུན་ལ་ཡང་ཆོས་བཞི་ལྡན་དགོས་  
ཏེ། གངས་ཚང་བ། ཁ་སྟོབ་སྟོང་དུ་འོས་པ། མི་མཐུན་པ་གཉིས་དང་

བྲལ་བ། ལས་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟེན་གང་གིས་ནོད་པ་ལ་འང་ཆོས་བཞི་ལྡན་དགོས་ཏེ། ལུས། ཡོ་བྱད། བསམ་པའི་བྱད་པར་གསུམ་དང་། ཆོག་སྒྲ་མ་སྟོན་དུ་སོང་  
བ་རྣམས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དགོས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་བྱད་པར་བར་

ཆད་ཀྱི་ཆོས་དང་མི་ལྡན་ཅིང་། ལེ་ཉི་ཤུ་ལོན་པ། ཡོ་བྱད་ཀྱི་བྱད་པར་ཆོས་གོས་གསུམ་སོགས་ཆང་བ། བསམ་པའི་བྱད་པར་སྟོམ་པ་ལེན་འདོད། ཐོབ་ཤེས། དེས་པ་ལྔ་བྲལ། དེས་འབྱུང་གི་  
བསམ་པ་སོགས་ཡོད་པ་རྣམས་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཆོག་

སྒྲུ་མ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ། ཉེས་མེད་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཚིག་གསུམ་རིམ་གྱིས་ནོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དངོས་པོ་གང་ནོད་པ་ཡོད་དེ། བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་དེ་ཉིད་  
ནོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཇི་ལྟར་ནོད་པའི་རྩལ་ཡོད་དེ། སྟོར་བ།

དངོས་གཞི། མཇུག་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། མཁན་པོའི་སྟ་གོ་ན་གོ་ན། ལ་གནས་པ་དེས། ལས་བྱེད་པ་དང་གསང་སྟོན་དུ་འགྱུར་རྒྱུའི་དགོ་སྟོང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་།  
བསྐྱབ་བྱས་མཁན་པོར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་མཁན་པོས་ཀྱང་

ཚོས་གོས་ལྟར་བཟེད་སོགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་དེ་ཉིད་ལ་སྟོར་བ་དང་། གསང་སྟོན་བསྟོན་བ་དང་། བསྟོན་པ་དེས་སྟོག་དུ་བར་ཆད་འདྲི་བ་དང་ནང་དུ་འོངས་ནས་དགོ་འདུན་ལ་ཉུ་བ་  
དང་། ལས་སྟོན་གྱིས་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་བྱས་དགོ་འདུན་ལ་གསོལ་བ་

@11A ༄༄༅། །འདེབས་པ་དང་། གསོལ་བའི་ལས་བྱས་ནས་དགོ་འདུན་གྱི་དབུས་སུ་སྤྲར་བར་ཆད་ཀྱི་བ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ཡོད་དེ། སྟོན་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་  
སོགས་མངོན་གྱུར་བཅུ་ཚང་བའི་སྟོན་ནས་བསྟེན་པར་



རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་གྱུར་བཅུ་པ་གསེལ་གཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དགེ་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་གསལ་དུ་གསེལ། ཞེས་པ་ནས། འདི་ནི་གསེལ་བའོ། །ཞེས་པའི་དར་བརྟུ་གསེལ་བའི་ལས་ལན་གཅིག་དང་།

ཡང་དགེ་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས། ཞེས་པ་ནས། དེ་དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་ཏེ་ཞེས་པའི་བར་བཟོད་པ་ལན་གསུམ་བྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མཚུག་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཏུས་གོ་བཟོད་པ་དང་། གདམས་ངག་བཟོད་པ་གཉིས་

ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། དེ་མ་ཐག་ཏུ་གྲིབ་ཚོད་རིགས་པར་བྱའོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད་ལ། འདིའི་དོན་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། དངོས་དང་། འཕྲོས་དོན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་ལྷ་ཡོད་དེ། ཡུལ་གང་ལ་བཟོད་པ། རྟེན་གང་གིས། ཏུས་

ནམ་གྱི་ཚེ། དངོས་པོ་གང་། རྩལ་ཇི་ལྟར་བཟོད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དགེ་རྩལ་དང་བསྐྱེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་གང་ཟག་དེ་དག་ལ་བཟོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ལས་སྒྲོབ་དང་དགེ་

ཚུལ་གྱི་སློབ་དཔོན་ལས་གཞན་པའི་དགེ་སློང་ཞིག་གིས་བཟོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། ལས་གྱི་མཚུག་སྤྱད་གྱི་དེ་མ་ཐག་དང་། ཐབས་ལེགས་གྱི་མཚུག་དེ་ཉིད་དུ་བཟོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་དངོས་པོ་གང་བཟོད་པ་ལ་བདུན་ཡོད་དེ།

ལོ། །དུས། ཟླ་བ། ཟླ་ངོ། །ཆོས། ཉིན་མཚན་གྱི་ཆ། གྲིབ་ཚོད་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། བྱི་བའི་ལོ་སོགས་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། དགུན། དམྱེད། དབྱར། དབྱར་ཐུང་དུ། དབྱར་རིང་པོའི་དུས་རྣམས་

@11B སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། དགུན། དམྱེད། དབྱར། སྟོན་གྱི་ཟླ་བ་དེ་དག་ལ་རབ་འབྱིང་ཐ་གསུམ་དུ་བྱས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཡོད་དེ། ཟླ་བ་དེ་རྣམས་ལ་ཡར་  
ངོ་དང་མར་ངོ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ཡོད་དེ། ཆོས་

གཅིག་ནས་བཙུལ་པའི་བར་རམ། གནམ་གང་གི་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དུག་པ་ཡོད་དེ། སྤྱོད། །གྲུང་། ཕྱི་དོ། །མཚན་མེའི་ཐུན་དང་པོ། །ཐུན་དང་པོའི་ཕྱིད། གྲུང་ཐུན། གྲུང་ཐུན་གྱི་ཕྱིད། ཐུན་  
ཐ་མ། ཐུན་ཐ་མའི་ཕྱིད། སྐྱ་རངས་ཤར་བ། མ་ཤར་བ། ཉི་མ་

མ་ཤར་བ། ཉི་མ་ཤར་བ། ཉི་མ་བརྒྱད་ཆ་ཤར་བ། བཞི་ཆ་ཤར་བ། བྱང་ཆོགས་མ་ཡོལ་བ། ཉི་མ་བཞི་ཆ་ལུས་པ། བརྒྱད་ཆ་ལུས་པ། ཉི་མ་མ་རྩ་བ་པ། ཉི་མ་རྩ་བ་པ། རྩ་རྒྱར་མ་ཤར་བ། རྩ་  
རྒྱར་ཤར་བ་སྟེ་ཉིར་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ལ་གཉིས་

ཡོད་དེ། རྒྱུས་བྱ་དང་། ཀླང་པའི་ཐ་སྟད་བྱས་པའི་གྲིབ་ཚོད་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། ཐུར་མ་སོར་བཞི་གྲིབ་མ་དང་བཅས་པ་ལ་རྒྱུས་བྱའི་ཐ་སྟད་དང་། སོར་  
གཉིས་མན་ཆད་ལ་ཀླང་པའི་ཐ་སྟད་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་མ་ལ་ཐ་

སྟད་དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱུས་བྱའི་རྒྱ་དོད་ཕུ་བྱ་ཅུ་པ། རྒྱ་དོད་དུ་བྱ་ཅུ་པ། ཞེས་པ་ནི་རྩས་པ་དང་ལྟན་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པས། ཐུར་མ་སོར་བཞི་པོ་དེ་ལ་གྲིབ་མ་དེ་བརྒྱུད་པའི་  
རྩས་པ་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ལ་འང་དེ་ལྟར་བརྗོད་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར། རྩ་པ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་

བརྗོད་པ་ཡོད་དེ། གཞལ་བའི་ཆོ་སྤ་རིམ་ནས་བྱེད་ཀྱང་། བརྗོད་པའི་ཆོ་རགས་རིམ་ནས་བརྗོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་བྱའི་སྒོ་ཡུལ་དུ་འཆར་བདེ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འཕྲོས་  
དོན་དུས་ཆོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟུས་ཏེ་འཆད་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་

དེ། འཕྲོས་གཞི་དང་། འཕྲོས་པའི་དོན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། མདོར། དེ་དག་ནི་ལྟོ། །དགུན་གྱི་དུས་དང་། དཔྱིད་གྱི་དུས་དང་། དབྱར་གྱི་དུས་དང་། དབྱར་ཐུང་ཕྱི་དུས་  
དང་། དབྱར་རིང་པོའི་དུས་སོ། །དང་པོ་གཉིས་ནི་རྒྱ་བ་བཞི་བཞིའོ། །

@12A ལྟུགས། །དེའི་འོག་མ་ནི་རྒྱ་བ་གཅིག་གོ། །དེའི་འོག་མ་ནི་ཉིན་ཞག་གཅིག་གོ། །ཐ་མ་ནི་དེས་རྒྱ་བ་གསུམ་དུ་མ་ཆོག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་དུག་ཡོད་དེ། དུས་  
ཆོགས་གྱི་ཐོག་མ། དབྱེ་བ། རང་བཞིན། དངོས་

བཏགས། དུས་བཞི་འཁོར་ཚུལ། ཞར་བྱང་དུས་ཆེན་ངོས་བཟུང་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། སྤྱིར་ལོ་འགོ་དེ་ལ་ཉོར་རྒྱ་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་དུག་པ་བརྒྱད་པ་བརྒྱ་གཅིག་པ་  
སོགས་ནས་འཛིན་པ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ཉོར་རྒྱ་བརྒྱ་པའི་མར་

ངོའི་ཆོས་གཅིག་ནས་ལོ་འགོ་དང་དུས་འགོ་འཛིན་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་མགོ་རྒྱ་བའི་མར་ངོའི་ཆོས་གཅིག་ཡིན་པ་གང་ཞིག། །དེའི་མར་ངོའི་ཆོས་གཅིག་ནས་ལོ་འགོ་དང་དུས་འགོ་  
འཛིན་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགུན་རྒྱ་ར་བའི་མར་ངོའི་ཆོས་གཅིག་ལ་

ལོ་འགོ་འཛིན་རིགས་པ་གང་ཞིག །མགོ་ཟླ་བ་དེ་དགུན་ཟླ་ར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཆོག་གཏེར་ལས། སྤལ་པོ་ཞེས་བྱ་ལོ་ཡི་འགོ་ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། སྟོན་  
དྲུག་ཟླ་བ་ནས་སྟོན་ཟླ་བ་རྒྱུད་ཆོགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དབྱེ་

བ་ཡོད་དེ། མགོ་རྒྱལ་སོགས་ཉ་ལ་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མགོ་ཟླ་བ་སོགས་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཞག་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་སྦྱིར་བསྟན་པ་དང་། དུས་  
ཆོགས་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་བྲག་རྩ་བཤད་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་

ཕྱིར། དང་པོ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། དངོས་དང་། དགོས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། བྱི་མ་ཞག །ཉིན་ཞག །ཆོས་ཞག་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ།  
བྱི་མ་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། ཡུན་ཚད་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་ཡོད་དེ། གཞུ་རྩ་སྟོན་བུམ་པའི་བྱི་མ་གསུམ། ཏ་ལུག་སྒྲུང་གི་བྱི་མ་གསུམ། འབྲིག་པ་ཀཾ་ཏ་སེའི་བྱི་མ་གསུམ། བྱ་མོ་སྒྲུང་སྟོན་པའི་བྱི་མ་གསུམ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་  
དག་དུས་དང་སྦྱོར་ཚུལ་ཡོད་དེ། དང་པོ་གསུམ་དགུ་དགུན།

@12B དུས་ཀྱི་བྱིས་མ། གཉིས་པ་གསུམ་དཔྱིད། གསུམ་པ་གསུམ་དབྱར། བཞི་པ་གསུམ་སྟོན་དུས་ཀྱི་བྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ཉི་མས་རྒྱ་སྐར་གཉིས་དང་བཞི་ཆ་རེ་ལ་རང་  
འགོས་ཀྱི་རྩ་ལ་བྱིས་གཡོན་སྟོར་དུ་ལོངས་སྟོང་པའི་ཡུན་ཚད་རེ་ལ་བྱིས་རེ་རེ་

འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉི་མས་རྒྱ་སྐར་ཉིར་བདུན་ལ་རང་འགོས་ཀྱིས་ལོངས་སྟོང་པའི་ཡུན་ཚད་དེ་ལ་བྱིས་བཅུ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་འང་། སྐབས་སྐར་ནས་བཟུང་ཆུ་  
སྟོང་བཞི་ཆ་གཞུ། །ཞེས་པ་ནས། ས་གའི་བཞིན་བཞི་ཆ། སྟོན་རྫོགས་ཕྱིག་

པའི་བྱིས་། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་འབྲུང་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱིས་ལེ་རེ་རེ་ལ་བྱིས་ཞག་ཅི་ཙམ་རེ་འབྲུང་བ་ཡོད་དེ། བྱིས་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུ་རེ་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱིས་ལྷ་རེ་ལ་བྱིས་  
ཞག་སུམ་ཅུ་རེ། བྱིས་ཞག་རེ་ལ་རྒྱ་ཆོད་དུག་ཅུ་དང་རྒྱ་སྟངས་ལྔ་

བཅུ་རེ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཉིན་ཞག་འཛོག་རྩ་ལ་ཡོད་དེ། འཛོམ་སྒྲིང་འདི་ལྟ་བུར་ད་ནང་དྲ་རང་སྐྱུ་རེངས་ཤར་བ་ནས་སིང་གོ་སང་གོ། སྐྱུ་རེངས་མ་ཤར་གྱི་བར་  
ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་རྒྱ་ཆོད་ཅི་ཙམ་འབྲུང་བ་ཡོད་དེ། དུག་ཅུ་རེ་མཉམ་པར་

འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཉིན་ཞག་གི་ལོ་ལ་ཉིན་ཞག་ཅི་ཙམ་འབྱུང་བ་ཡོད་དེ། སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་འབྱུང་རིགས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་བྱིས་ལོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཆོ་ལོ་གཅིག་ལ་ཉིན་ཞག་སུམ་བརྒྱ་  
དྲུག་ཅུ་ཙམ་ལྟ་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལ་བྱིས་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཡོད་པ་གང་།

ཞིག །དེ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ལ་ཉིན་ཞག་སུམ་བརྒྱ་རེ་ལྟ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱིས་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་འདས་པའི་ཆོ་ཉིན་ཞག་གྲང་དེ་ཙམ་ཞིག་འདས་པའི་སྟངས་སྟེང་ནས་ཆུ་ཚོད་སུམ་བརྒྱ་ལྷག་པ་  
གང་ཞིག །ཆུ་ཚོད་སུམ་བརྒྱ་ལ་ཉིན་ཞག་ལྟར་ལོངས་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བྱིས་ཞག་རེ་རེ་ནི། ཉིན་ཞག་རེ་རེ་ལས་ཆུ་སྒང་ལྟ་བུ་རེས་ལྷག་པ་གང་ཞིག །ཆུ་སྒང་ལྟ་བུ་བ་<sup>[?]</sup>ཚན་པ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་རྩིས་འབྲང་དང་བཅས་པ་བསྟོམས་པ་ལ་ཆུ་ཚོད་  
སུམ་བརྒྱ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཆོས་ཞག་ཡོད་དེ། ཟླ་བའི་

@13A ༄༄༅། །ཡར་ངོ་དང་མར་ངོའི་འཕེལ་འགྲིབ་བྱེད་པའི་ཆའི་ཡུན་ཚད་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཟླ་བའི་ཡར་ངོ་ལ་འཕེལ་ཆ་བཙོ་ལྟ་དང་མར་ངོ་ལ་འགྲིབ་ཆ་བཙོ་ལྟ་ཡོད་པའི་ཆ་རེའི་  
ཡུན་ཚད་ལ་ཆོས་ཞག་རེ་རེ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དེ་

ཡང་ཡིན་ཏེ། ཟླ་བའི་རྒྱུ་དཔག་ཚད་ལྔ་བཅུ་ཡོད་ཅིང་། དཔག་ཚད་གསུམ་དང་སུམ་ཆ་གཅིག་འཕེལ་འགྲིབ་བྱེད་པའི་ཡུན་ཚད་རེ་ལ་རྒྱ་ཚོད་ང་དགུ་རེ་འབྱུང་བ་དེ་ལ་ཆོས་ཞག་རེ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ལོ་གཅིག་ལ་ཆོས་ཞག་ཅི་ཙམ་འབྱུང་བ་

ཡོད་དེ། སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་རེ་འབྱུང་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་གྲིམ་ལོ་གཅིག་ལ་ཆོས་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དོན་གཅིག་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ཉིན་ཞག་སུམ་བརྒྱ་རེ་ལྔ་ཡོད་པ་གང་ཞིག ཉིན་ཞག་དེ་ཙམ་ཞིག་ལ་ཆོས་ཞག་སུམ་

བརྒྱ་དོན་གཅིག་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉིན་ཞག་སུམ་བརྒྱ་རེ་ལྔ་འདས་པའི་ཆོ་ཆོས་ཞག་ཀྱང་དེ་ལྟར་འདས་པའི་རྗེས་སུ་རྒྱ་ཚོད་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཙམ་ལྔ་ལྔ་པ་གང་ཞིག རྒྱ་ཚོད་དེ་ཙམ་ཞིག་གི་ཚད་ལ་ཆོས་ཞག་དྲུག་འབྱུང་བའི་

ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཉིན་ཞག་ནི་ཆོས་ཞག་རེ་ལས་རྒྱ་ཚོད་རེས་ལྔ་ལྔ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཉིན་ཞག་གི་ལོ་གཅིག་ལ་ནི་ཆོས་ཞག་སུམ་བརྒྱ་རེ་དྲུག་ལྔ་ལྔ་ཙམ་ཞིག་འབྱུང་བ་ཡང་ཐོབ་པོ། ཁོ་ན། དེ་དག་ལས་གང་དབང་བཙན་ཞེ་ན། ཡོད་



དེ། སྤྱིར་ཞག་ལ་ཉིན་ཞག་དབང་བཅན་ཡང་། རྒྱ་བ་ལ་ཆོས་རྒྱ་དང་། ལོ་ལ་རེ་ཞིག་ཏུ་ཆོས་ལོ་དབང་བཅན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གནམ་གང་ཡོད་མེད་དང་། ད་ལྟའི་ལོར་འཇོག་པ་ཡང་དེའི་དབང་དུ་  
བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་ལ་བྱིས་ལོ་དབང་

བཅན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བགོད་གཉིས་མཐར་ཐུག་འོང་ཞིང་། རྒྱ་བཤོལ་འདོར་བ་ནི་དེའི་དབང་གིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཞག་གསུམ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་སོགས་ལེགས་པར་  
ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དུས་ཚོགས་

@13B གྱི་དབྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་དེ། དུས་ཚོགས་ལ་གསུམ་དང་། བཞི་དང་། རྩ་དང་། དུག་ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དགུན་དཔྱིད་དབྱར་གྱི་རྒྱ་བ་སྟེ་བཞི་བཞི་  
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། མགོ་རྒྱལ་རྒྱ་དབོར་མེ་

བཞི་དང་པོ་དང་། ནག་པ་ས་ག་སྟོན་མེ་རྩ་སྟོད་གྱི་རྒྱ་བ་བཞི་གཉིས་པ་དང་། གོ་བཞིན་བྱུངས་ཐ་སྐད་སྟོན་དུག་གི་རྒྱ་བ་བཞི་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། དགུན་དཔྱིད་དབྱར་  
སྟོན་གྱི་དུས་བཞི་པོ་རེ་རེར་རྒྱ་བར་༥ རབ་༥ འབྲིང་ཐ་གསུམ་དུ་འབྱེད་པའི་ཕྱིར།

དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། མགོ་ཟླ་སོགས་གསུམ་གསུམ་དུ་བགོས་པས་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། དགུན་ཟླ་བཞི། དཔྱིད་ཟླ་བཞི། དབྱར་ཟླ་གསུམ། སྟོན་ར་བའི་མར་ངོའི་ཆོས་  
གཅིག །ལྷག་མ་ཟླ་བ་གསུམ་དུ་ཞག་གཅིག་གིས་མ་ཆོག་པ་

ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟླ་བ་དེ་དག་སོ་སོའི་མཚན་གཞི་ཡོད་དེ། སྤར་གྱི་རིགས་པས་ཤེས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཡོད་དེ། དགུན་སྟོང་གྱི་ཟླ་བ་གཉིས། དེ་བཞིན་དུ་དགུན་སྤང། དཔྱིད་སོ་  
ག །དབྱར་སྟོན་དང་བཅས་པ་ལ་སྤྱར་བ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

མཚན་གཞི་ཡོད་དེ། དུས་ཚོགས་ལ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ལ་ཉིན་མཚན་དུ་ཕྱེ་བས་དེ་ལྟར་འབྲུར་བའི་ཕྱིར། ཕྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་ནི་ཕྱག་དར་ཁོད་གྱི་གོས་  
ངོས་ཟིན་པའི་ཆེད་དང་། བཞིར་ཕྱེ་བ་ནི། འཇིག་རྟེན་པ་དང་སྟོ་བསྟན་སྟོ་བསྟན།

ནས་རྒྱ་རབ། འབྲིང་ཐ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་དང་། ལྷར་ཕྱེ་བ་ནི་དབྱར་ཕྱི་མ་ཁས་ལེན་པའི་ཉིན་ཞག་དེ་ཤེས་པའི་དགོས་པ་དང་། དུག་དུ་ཕྱེ་བ་ནི་གསོ་སྦྱང་ཞག་མི་ཐུབ་འབྲུང་བའི་དུས་ཤེས་པའི་  
ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་དངོས་བཏགས་གྱི་བྱུང་པར་ལ། ཁ་ཅིག །དུས་

ཆོགས་ལ་བཞིན་ཕྱེ་བ་དེ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཞིང་། གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་ནི་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། དགུན་ཟླ་དང་དཔྱིད་ཟླའི་གཞི་འཇུག། དབྱར་ཟླ་དང་སྟོན་ཟླའི་གཞི་འཇུག་ཡོད་  
པར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དཔོ་ཟླ་བ་དེ་དུས་ཆོགས་ལ་

@14A ༄༄༅། །གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་དགུན་ཟླ་ཡིན་ཞིང་། བཞིན་ཕྱེ་ཆོ་དཔྱིད་ཟླ་ར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོན་དུག་གི་ཟླ་བ་དེ་ཡང་། དབྱར་སྟོན་གྱི་གཞི་འཇུག་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་  
ཐལ། དེ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་དབྱར་ཟླ་དང་།

བཞིན་ཕྱེ་བའི་སྟོན་ཟླ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ཡང་། རང་ལུགས་དུས་ཆོགས་ལ་གསུམ་བཞི་ལྔ་དུག་ཏུ་ཕྱེ་བ་བཞི་ཀའང་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ནོ། འོན་ཀྱང་དགུན་ཟླ་དང་དཔྱིད་ཟླ་མི་འགལ་ལ།  
དབྱར་སྟོན་གཉིས་ཀྱང་མི་འགལ་ཏེ། སྔར་འཕངས་པའི་ཟླ་བ་དེ་

གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ། དགུན་དཔྱིད་གཉིས་དང་། དབྱར་སྟོན་གཉིས་སུ་ཁས་སྒྲངས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་དུས་བཞི་འཁོར་རྩལ་ལ། ཁ་ཅིག །དུས་བཞི་པོ་གླིང་བཞིར་ཅིག་ཅར་དུ་འཁོར་བ་  
ཡིན་ཏེ། འཇོམ་བུའི་གླིང་ན་དགུན་ཡོད་པའི་དུས་སུ་གླིང་

གཞན་གསུམ་ནའང་དགུན་ཡོད། འདི་ན་དབྱར་ཡོད་པའི་ཆོ་གཞན་གསུམ་ནའང་དབྱར་ཁོ་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ནི། མི་འཐད་དེ། གླིང་བཞིར་དུས་བཞི་རིམ་གྱིས་འཁོར་ཡུག་ཏུ་ཡོད་པའི་  
ཕྱིར་ཏེ། འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་དབྱར་ཉི་རིང་བ་མཐར་ཐུག་གི་དུས་

སུ་ཤར་ན་སྟོན་ཉིན་མཚན་མཉམ། བྱང་ན་དགུན་ཉི་ཐུང་བའི་མཐར་ཐུག། བྱ་བ་ན་དཔྱིད་ཉིན་མཚན་མཉམ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གླིང་གཅིག་ལ། དབྱར་རྗེས་སུ་སྟོན། སྟོན་རྗེས་སུ་དགུན། དགུན་རྗེས་  
སུ་དཔྱིད། །དཔྱིད། དཔྱིད། །དཔྱིད། །རྗེས་སུ་དབྱར་ན་མས་རིམ་པར་འབྱུང་བའི་

ཕྱིར། ཉིན་མཚན་རིང་ཐུང་གི་ཆད་ཡོད་དེ། རགས་རྩིས་སུ་གང་ན་ཉིན་མཚན་རིང་བ་མཐར་ཐུག་གི་ཆོ་ཡུད་ཙམ་བཙོ་བརྒྱད་རེ་ཡོད་རེ་ཡོད། བཙོ་བརྒྱད་རེ་ཡོད། ཅིང་། ཐུང་བ་མཐར་ཐུག་གི་ཆོ་  
ཡུད་ཙམ་བརྒྱ་གཉིས་རེ་ཡོད་ལ། ཉིན་མཚན་མཉམ་པའི་ཆོ་ཡུད་ཙམ་བཙོ་བྲ་རིང་། རེར་མཉམ་

པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྔ་པ་ཞར་བྱུང་དུས་ཆེན་གྱི་བྱད་པར་མང་ཡང་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། བཞི་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་པའི་དུས་དང་། ཆོས་འཁོར་བསྐྱེད་བ་དང་། ལྷ་བབས་དང་། ཆོ་འཕུལ་གྱི་  
དུས་ཆེན་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་།

@14B མངོན་བྱང་རྒྱལ་དང་ཆོས་འཁོར་དང་། །ལྷ་བབས་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་སྟེ། །དད་ལྡན་བསོད་ནམས་བསོགས་པ་ཡི། །བྱད་པར་ཅན་གྱི་དུས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དུས་  
ཆེན་དེ་དག་འབྱུང་བའི་དུས་ལ་བཞེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་བས་གཞན་དུ་ཤེས་པར་སྟོ

བྱའོ། །གཉིས་པ་གདམས་ངག་བརྗོད་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཡུལ་གང་ལ། རྟེན་གང་གིས། དུས་ནམ་གྱི་ཆོ། ཚུལ་ཇི་ལྟར། དངོས་པོ་གང་བརྗོད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། བསྟེན་  
པར་རྗོགས་མ་ཐག་པ་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་

དེ། ལས་སྟོབ་གྱིས་བརྗོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། དུས་གོ་བརྗོད་ཟིན་མ་ཐག་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཡོད་དེ། སྤང་སྤང་འདོམས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་  
ཕྱིར། ལྷ་པ་ཡོད་དེ། དག་སྟོང་བའི་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་གདམས་ངག་

བཅུ་གཅིག་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆངས་སྟོད་གྱི་གནས་ལ་གདམས་པ་བཞི། ལྷུང་བའི་ཆོས་སྟོང་བར་གདམས་པ། གནས་བཏྲན་དང་ཚུལ་བྲིམས་མཉམ་པ་ལ་ངེས་པར་སྐྱར་བའི་  
གདམས་པ། ཚུལ་དང་འབྲེལ་བ་ངེས་པར་སྐྱར་བའི་དོན་དུ་གདམས་པ་

དུལ་བར་གནས་པ་ལ་དེ་ལྟར་གདམས་པ། སྒྲོང་བ་དང་སྒྲོག་པ་གཉིས་ཀྱི་དགོས་པ་བསྐྱབ་པའི་དོན་དུ་གདམས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། གོས་ཕྱག་དང་ཁྲོད་པ།  
ཟས་བསོད་སྟོམས་པ། གནས་མལ་ཤིང་དུང་པ། ལྷན་བཀྲུས་

ཏེ་བོར་པ་བཞི་ལ་གདམས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པོ་དེར་གདམས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ངལ་ཞིང་དུ་བ་པའི་མཐའ་དང་། འདོད་པ་བསོད་སྟོམས་ཀྱི་མཐའ་སྒྲོང་ཆེད་ཡིན་པའི་  
ཕྱིར། སྒྱིར། བསོད་སྟོམས་པ་དང་སྐྱན་གཅིག་ཕྱིས་མི་ལེན།

ཆོས་གོས་གསུམ་པ་ཕྱིང་བ་ཕྱག་དར་ཁྲོད། །དགོན་པ་ཤིང་དུང་པ་དང་སྒྲ་གབ་མེད། །ཅོག་ཕུ་དུར་ཁྲོད་པ་དང་གཞི་གཅིག་གཞི་ཇི། བཞིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་སྒྲུངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་  
གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་གསུམ་པོ་དེ་ཙམ་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ།

@015A ༄༄༅། །ཞེ་སྒྲུང་ཅན་ལ་དུར་ཁྲོད་སོགས་མ་གནང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་སྒྲུང་རྩལ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཕྱི་རྒྱུན་དག་གའི་བཤེས་གཉིན་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུང་བ།  
ནང་རྒྱུན་བསམ་པ་ཕུན་ཚོགས་ལ་བརྟེན་ནས་

སྤྱང་བ། མི་མཐུན་སྤྱོད་པ་འཕྲོ་ནས་སྤྱང་བ། བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ནས་སྤྱང་བ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། མདོ་རྩ་བར། གནས་པས་གནས་ལ་མ་ཉུས་པར་  
བྱ་བ་མི་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གནས་པ་སྟོབ་

མས་གནས་ཀྱི་སྒྲ་མ་བསྟན་ནས་བྱ་བ་ཉུང་གོས་ཏེ། མ་ཉུས་ན་ཉེས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དུས་ནམ་གྱི་ཆོ་ཉུང་ཡོད་དེ། རྒྱུ་དུ་ལྷན་ཅིག་ཡོད་ཆོ་ཉེས་རེར་ལན་གསུམ་གསུམ་དང་། སྟོ་བྱུང་བ་  
ནི་ནམ་བུ་བའི་ཆོ་ཉུང་ཞིང་། སྒྲ་མ་དང་རང་གི་བར་དུ་རྒྱུང་

བྲགས་ལྷ་སོགས་ཀྱིས་ཆོད་ན་གསོ་སྤྱོད་གི་ཆོ་ལྷ་བྱ་ཉུང་བའི་ཕྱིར། ཉུང་ལ་ཡོད་དེ། བྱ་བ་རང་རང་གི་མིང་ནས་སྟོས་ཏེ་ཉུང་གོས་པའི་ཕྱིར། །དམིགས་བསལ་ཡོད་དེ། གནས་ཀྱི་སྒྲ་མ་མེད་  
པའི་ཆོ་གཞན་འོས་པ་ལ་ཉུང་དང་། དག་བསྟོས་ལྷ་བྱ་ལའང་

ཉུང་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱ་བ་ཉུང་མི་རུང་བ་དང་། ཉུང་མི་དགོས་པའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གཉིས་དེར་ཐལ། སྟོག་གཅོད་ལྷ་བྱ་ལ་ངོ་བོའི་སྤྱོད་ནས་ཉུང་མི་རུང་ཞིང་། བཤང་གཅི་འདོར་བ་  
སོགས་ལ་ཉུང་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། གནས་

གྱི་སྒྲ་མ་བསྟན་དགོས་ན། གནས་གྱི་སྒྲ་མ་ལ་ཡོན་ཏན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་ཞེ་ན། བསྟན་པར་རྫོགས་ནས་བསྟན་རྫོགས་ནས་དག་གི་སྒྲོམ་རྒྱུ་ན་བར་མ་ཆད་དུ་ལོ་བཅུ་ལོན་པ་ཞིག་དགོས་སོ་  
ཞེས་སྟོན་པ་ལ། མདོར། བསྟན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བཅུ་

མ་ལོན་པར་མཁན་པོ་ཉིད་དང་། གནས་ཉིད་དང་མི་གནས་པར་འདུག་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་གམ་ཞེ་ན། མི་ཆོག་སྟེ། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྟ་བུ་སྤྲུགས་ཉར་གཅིག་པོ་  
གང་རུང་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཀྱང་དགོས་སོ་ཞེས་འཆད་པ་ལ། འོག

@15B ནས་འབྱུང་བ་དག་ལས་ལྡན་ཅིག་སྒྱུར་བ་གང་དང་ཡང་མི་ལྡན་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ལྟ་བུ་སྤྲུགས་ཉར་གཅིག་པོ་དེ་གང་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། སྒྲོམ་ལས། ལོ་  
བཅུ་ལོན་དང་འཛིན་དང་མཁས། །རིག་དང་གསལ་དང་འཛིན་འཇུག་དང་། །

སྟོབ་དང་སྟོབ་འཇུག་ནས་པ་གཉིས། །ཕུན་སུམ་ཆོགས་གཉིས་ནས་པ་གསུམ། །སྟོབ་དང་མི་སྟོབ་བྱུང་ཤེས་དང་། །གནས་འཆར་འཆར་འཇུག་བྱུང་བ་ཤེས། །ལྟ་ཡི་རི་ལ་རྒྱ་བ་ཡི། །སྟེ་  
ཆོན་ཡང་དག་བསྟུ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ནས་མས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།



དེ་རྒྱལ་སྤྱི་མཉམ་པའི་དང་པོ་ལོ་བཅུ་ལོན་པའི་ལྷ་པ་ཡོད་དེ། བསྐྱེད་པར་རྫོགས་ནས་སྒྲོམ་རྒྱུན་བར་མ་ཆད་དུ་ལོ་བཅུ་ལོན་པ། རྟ་གཡོག་བྱེད་དམ་བྱེད་དུ་འཇུག་ཅུས་པ། འབྱོད་པ་སེལ་བར་  
བྱེད་དམ་བྱེད་དུ་འཇུག་ཅུས་པ། སྤྲིག་ལྟ་སྒྲོང་བར་བྱེད་དམ་བྱེད་དུ་འཇུག་

ཅུས་པ། གནས་མི་དགའ་བ་འདྲོར་བར་བྱེད་དམ་བྱེད་དུ་འཇུག་ཅུས་པ་རྒྱལ་སྤྱི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་འདིས་སྒྲོམ་མའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། གཉིས་པས་སྒྲོམ་དེ་སྦྱིང་རྩིང་ལྷན་  
དགོས་པར་བསྟན་ཅིང་། གསུམ་པས་འདུལ་བ་ལ་མཁས་ཤིང་ཚུལ་བྱིས་ས་དག་པ།

བཞི་པས་མངོན་པའི་དོན་ཤེས་ཤིང་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཉིད་པ། ལྷ་པས་སྒྲོབ་མའི་བསམ་པ་ཤེས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྤྲི་སྒྲོད་གསུམ་འཛིན་པའི་ལྷ་པ། གསུམ་མཁས་པའི་ལྷ་  
པ། གསུམ་རིག་པའི་ལྷ་པ། གསུམ་གསལ་བའི་ལྷ་པ། གསུམ་

འཛིན་འཇུག་གི་ལྷ་པ་རྒྱལ་སྤྱི་ཡོད་དེ། སྤྲི་སྒྲོད་གསུམ་གྱི་ཆོག་དོན་འཛིན་ཅུས་པའི་སྟངས་དུ་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་ཚུལ་བྱིས་ས་དང་ལྷན་པ་གཉིས་བསྟན་པའི་ལྷ་པ་དང་པོ། །དེ་གསུམ་གྱི་ཆོག་  
དོན་འབྱེད་ཅུས་པའི་སྟངས་དུ་མང་ཐོས་ཚུལ་ལྷན་གཉིས་བསྟན་པ་གཉིས་པ།

དེ་གསུམ་གྱི་ཚིག་དོན་མ་འདྲེས་པར་བྱེན་ས་ལུང་རིགས་དང་སྒྲིང་རྒྱས་པའི་སྟེང་དུ་མང་ཐོས་ཚུལ་ལྡན་གཉིས་བསྒྲན་པ་གསུམ་པ། དེ་ལྟར་སྒྲིང་ནས་གཞན་ལ་སྟོན་རྒྱས་པའི་སྟེང་དུ་མང་ཐོས་  
ཚུལ་ལྡན་གཉིས་བསྒྲན་པ་བཞི་པ། དེ་གསུམ་གྱི་ཚིག་དོན་རང་གིས་

@16A ལྟོ། །འཛིན་པར་མ་ཟད། གཞན་འཛིན་པ་ལ་སྒྲིང་རྒྱས་པའི་སྟེང་དུ་མང་ཐོས་ཚུལ་ལྡན་གཉིས་བསྒྲན་པ་ལྔ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་སྟོབ་པའི་ལྔ་པ་དང་། སྟོབ་དུ་  
འཇུག་པའི་ལྔ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཚུལ་བྲིམས་

ཏིང་འཛིན་ཤེས་རབ་གྱི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་རང་ཉིད་སྟོབ་པའི་སྟེང་དུ་མང་ཐོས་ཚུལ་ལྡན་གཉིས་བསྒྲན་པ་དང་པོ་དང་། དེ་གསུམ་ལ་གཞན་སྟོབ་དུ་འཇུག་པའི་སྟེང་དུ་མང་ཐོས་ཚུལ་ལྡན་  
གཉིས་བསྒྲན་པ་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷག་པའི་སྟོད་པ་སོགས་

གསུམ་ལ་སྟོབ་པ་དང་། སྟོབ་དུ་འཇུག་པའི་ལྔ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། ལྷག་པའི་སྟོད་པ་དང་། འདུལ་བ་དང་། སོ་ཐར་གསུམ་ལ་སྟོབ་པའི་སྟེང་དུ་མང་ཐོས་ཚུལ་ལྡན་གཉིས་བསྒྲན་པ་དང་པོ་དང་།  
དེ་གསུམ་ལ་སྟོབ་དུ་འཇུག་རྒྱས་པའི་སྟེང་དུ་མང་

ཚུལ་གཉིས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷག་པའི་སྤྱོད་པ་སོགས་གསུམ་ཡང་ཡོད་དེ། འདུལ་བ་ནས་བཤད་པའི་སྤྱོད་ལམ་བཞི་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། འདུལ་བ་ལྷང་སྤྱི་བཞི་ལྟ་བུ་གཉིས་  
པ། ཕ་མའི་ལྷ་སོ་ཐར་གྱི་མདོ་ལྟ་བུ་གསུམ་པ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། ཕུན་ཚོགས་དང་པོ་དང་། གཉིས་པའི་ལྷ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། དད་པ་དང་། ཚུལ་བླིམས་དང་། ཐོས་པ་དང་། གཏོང་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ལྷ་པ་དང་པོ་དང་། ཚུལ་  
བླིམས་དང་། ཉིང་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་དང་།

རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཤེས་ཤིང་མཐོང་བའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ལྷ་པ་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་ཚུལ་བླིམས་སྤྱི་ཕྱི་གཉིས་མི་འདྲ་སྟེ། སྤྱི་མ་ཚུལ་བླིམས་  
དངོས་ལ་བྱེད། ཕྱི་མ་འདུལ་བ་ཤེས་པ་ལ་བྱེད་པའི་

ཕྱིར། དམ་པ་དང་ལྷན་པ་དང་། རང་དུ་ཡང་དག་འཛོག་པ་དང་། མཉམ་པར་གཞག་པའི་ལྷ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། དམ་པ་དང་། བཙོན་འགྲུས་དང་། ཤེས་རབ་དང་ལྷན་པ་གསུམ་གྱི་སྟོང་དུ་མང་  
ཐོས་ཚུལ་ལྷན་གཉིས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་དང་། རང་དུ་ཡང་

@16B དག་འཛོག་པ་སོགས་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་མང་ཐོས་ཚུལ་ལྡན་གཉིས་བསྟན་པ་གཉིས་པ་དང་། མཉམ་པར་གཞག་པ་སོགས་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་མང་ཚུལ་གཉིས་བསྟན་པ་གསུམ་པ་ཡིན་  
པའི་ཕྱིར། མང་དུ་ཐོས་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡོད་ལྟ་ དེ།

སྟེ་སྟོན་གསུམ་གང་རུང་གི་ཆོག་དོན་མང་དུ་ཐོས་པ་ལ་བྱེད་ལ། འགའ་ཞིག་ཏུ་ཕྱི་རོལ་པའི་བསྟན་བཅས་མང་དུ་ཐོས་པ་ལ་བྱེད་པའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་བློམས་དང་ལྡན་པ་ཞེས་འབྲུང་བ་  
སོགས་ཀྱི་དོན་ཡོད་དེ། དམ་པས་མ་གོས་ཤིང་། རང་བཞིན་

གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ་འཛུམས་པའི་ཚུལ་བློམས་དང་ལྡན་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོབ་པ་དང་། མི་སྟོབ་པའི་ལྔ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། སྟོབ་པའི་ཚུལ་བློམས། ཉིང་འཛིན། ཤེས་རབ། རྣམ་  
པར་གྲོལ་བ། དེ་ཤེས་ཤིང་མཐོང་བའི་ལྔ་པ་དང་པོ་

དང་། མི་སྟོབ་པའི་ཚུལ་བློམས་སོགས་ཀྱི་ལྔ་པ་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་ཤེས་ཀྱི་ལྔ་པ་ཡོད་དེ། བྱུང་བ་མངོན་པར་ཤེས་པ། བཅས་པ། རྗེས་སུ་བཅས་པ། བཀག་པ། གནང་བ་མངོན་  
པར་ཤེས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་

བ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། སྒྲིང་བཞི་གཞི་བྱང་ལ་བཅས་པ་མ་མཛད་པ་དང་། མཛད་པའི་བྱང་པར་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། སྤྲུལ་སྤྲུལ་གཅན་འཛིན་གྱིས་བསམ་  
བཞིན་དུ་བརྟུན་སྤྲུལ་པ་ལ་བཅས་པ་མ་མཛད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། དགོ་སྒྲོང་བཟང་སྦྱིན་གྱིས་མི་ཚངས་སྦྱོད་བྱས་པ་ལ་བཞེན་ནས་བཅས་པ་མཛད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བཅས་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ།  
སྤྲུབ་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ། དགག་པ་བཅས་པ་

མངོན་པར་ཤེས་པ། གནང་བ་མངོན་པར་ཤེས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་གསུམ་གྱི་བྱང་པར་ཡོད་དེ། རབ་དུ་བྱང་བས་སྟོད་གཡོགས་སྤྲད་གཡོགས་ཚད་ལྡན་འཆང་བ་ལྟ་བུ་དང་  
པོ། །རྩ་བཞི་མི་རུང་བར་བཅས་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ། ལྟོངས་

@17A ༄། །རྒྱུར་གནང་བ་ལྟ་བུ་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རྗེས་སུ་བཅས་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་དགྲ་ཡོད་དེ། དགག་པའི་རྗེས་སུ་དགག་པ་བཅས་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ།  
དགག་པའི་རྗེས་སུ་སྤྲུབ་པ། དགག་

པའི་ཇེས་སུ་གནང་བ་གསུམ། སྐྱབ་པའི་ཇེས་སུ་སྐྱབ་པ། སྐྱབ་པའི་ཇེས་སུ་དགག་པ། སྐྱབ་པའི་ཇེས་སུ་གནང་བ་གསུམ། གནང་བའི་ཇེས་སུ་གནང་བ། གནང་བའི་ཇེས་སུ་དགག་པ། གནང་བའི་ཇེས་སུ་སྐྱབ་པ་བཅས་པ་མངོན་པར་

ཤེས་པ་གསུམ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གསུམ་གྱི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། དགོ་སྟོང་བཟང་སྟོན་ལ་བརྟེན་ནས་མི་ཚངས་སྟོད་བཀག་པའི་ཇེས་སུ་དགོ་སྟོང་དགོན་པ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཀག་པ་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། རབ་བྱང་ལ་ཁེག ༥ སྟོག ༥ བྱེད་པ་

བཀག་པའི་ཇེས་སུ་བྱ་ལོན་འཇལ་མ་རྩས་ན་དེ་བྱེད་དགོས་པར་བཅས་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་དང་། རབ་བྱང་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱི་དྲོའི་ཁ་ཟས་ཟ་བ་བཀག་པའི་ཇེས་སུ་ནད་པ་ལ་ཉིས་མེད་དུ་གནང་བ་ལྟ་བུ་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བར་མ་གསུམ་གྱི་

བྱད་པར་ཡོད་དེ། དབྱར་སྐྱ་མ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་བཅས་པའི་ཇེས་སུ་ཕྱི་མ་ཡང་ཁས་ལེན་པར་བཅས་པ་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། གསོ་སྟོང་སོགས་བྱེད་དགོས་པར་བཅས་པའི་ཇེས་སུ་གནས་གྱི་སྐྱ་མ་བརྟེན་དགོས་པ་ནང་འདོམས་ན། གསོ་



བར་དུ་གཅོད་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། བར་དུ་གཅོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པ་དང་། དེ་གཞན་ལ་སྒྲིབ་དང་། རྗེས་སུ་སྟོན་པ་དང་། གཞན་ལ་གནས་འཆའ་བར་གཞུག་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་  
ཕྱིར། གནས་འཆའ་བར་འཇུག་རྒྱས་པའི་ལྔ་པ་ཡོད་དེ།

ཟླ་ལྔ་ མ་ལྔ་ བཞིའི་སྟོང་དུ་གནས་འཆར་འཇུག་རྒྱས་ཞེས་སྟོར་བའི་ཕྱིར། འདི་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། གཏན་དུ་གནས་འཆའ་བ་དང་། རེ་ཞིག་གནས་འཆའ་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉར་གཅིག་པ་  
རྒྱང་ཤེས་ཀྱི་ལྔ་པ་ཡོད་དེ། རྒྱང་བ་མངོན་པར་ཤེས་

པ་དང་། རྒྱང་མིན་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། ཡང་བ་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། ལྷི་བ་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། སོ་ཐར་དང་ལུང་རྒྱས་པ་གང་རུང་སྟོ་ལ་ཐོན་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷི་བ་དེ་  
ལ་ལྔ་ཡོད་དེ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ལྷི་བ། བྱེད་པའི་སྟོ་

ནས་ལྷི་བ། གཞིའི་སྟོ་ནས་ལྷི་བ། བསམ་པའི་སྟོ་ནས་ལྷི་བ། གངས་ཀྱི་སྟོ་ནས་ལྷི་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། བསམ་པ་བཞི་དང་། མཚམས་མེད་ལྔ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།  
གཉིས་པ་ཡོད་དེ། མ་གུས་པས་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་



པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། མི་བསད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །བཞི་པ་ཡོད་དེ། ཞེ་སྒྲུང་དྲག་པོས་བསད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལན་མང་དུ་བྱས་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།  
རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་ལྷི་བ་ཡང་ཡོད་དེ། སྤྲིག་

@18A ལྷ། །པ་ལ་འགྲོད་ཅིང་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟ་བའི་མཁས་པ་ལ་ཡང་བདག་ཡང་བ་དག་ཀྱི་ཀྱང་། ལས་དེ་ལ་སྒྲོ་བར་འཇུག་པའི་མི་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ལྷི་བར་གསུངས་པའི་  
ཕྱིར། དེ་དག་ལས་བསྐྱོད་པ་ནི་ཡང་བར་ཤེས་སོ། །ལྷ་ཕྱགས་

དེ་དག་བསྐྱུ་ཚུ་ལ་ཡོད་དེ། བྱད་པར་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་དང་། རྟེན་སྐྱེ་འཕགས་གཉིས་དང་། རང་དབང་ཡིན་མིན་གཉིས་རྣམས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། སྤེ་སྒྲོད་གསུམ་ཤེས་ཀྱི་  
ཡོན་ཏན་ཡན་ལག་ཏུ་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་འདུ་

བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། རྟེན་སོ་སྐྱེ་དང་འཕགས་པ་གང་རུང་གི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པ་ལ་ལྷ་ཕྱགས་གཞན་རྒྱུད་ལ་ལྷན་དགོས་པ་དང་།  
མི་དགོས་པ་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷ་

ཕུགས་འཆའ་བའི་གཞི་བྱེད་ཅིང་ལྔ་པའི་ཡན་ལག་མ་ཚད་བ་གཞན་གྱི་ཁ་སྐོང་དུ་འགོ་མི་དགོས་པ་དང་། དེ་ལས་ལྔ་པ་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། གང་ཟག་ལ་ཡང་རང་དབང་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་ལྟ་ ཡོད་དེ། བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་

བསྟེན་རྫོགས་ནས་དག་གི་སྒོམ་རྒྱུན་བར་མ་ཆད་དུ་ལོ་བཅུ་ལོན་ཅིང་། ལྔ་ཕུགས་ཉིར་གཅིག་པོ་གང་རུང་དང་ལྔ་པའི་གང་ཟག་དེ། གང་ཟག་རང་དབང་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་དུ་ན་རང་དབང་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།

གང་ཟག་དེས་གཞན་གྱི་མཁན་པོ་དང་གནས་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་བྱར་རུང་ཞིང་། རང་ཉིད་གནས་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་གཞན་ལ་མ་བརྟེན་པར་ལྗོངས་རྒྱར་རུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལྔ་མ་ལས་ལྔ་པའི་ཕྱིར་ལྟ། ། ལྟ་ཕུགས་ཉིར་གཅིག་དང་ལྔ་པའི་

གང་ཟག་ཡིན་པ་མེད་དེ། སྟོབ་པ་དང་མི་སྟོབ་པའི་ལྔ་པ་གཉིས་རྒྱུད་ལྔ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལོ་བཅུ་ལོན་པ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྔ་ཕུགས་ཉིར་གཅིག་པོ་གང་རུང་ཤེས་པ་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་ཏེ། བརྟེན་མཁས་ཀྱི་

@18B ཡོན་ཏན་གཉིས་གང་རུང་དང་མི་ལྡན་ན་ནི་དབང་བཅོམ་པ་ཡིན་ཀྱང་གནས་མ་བཅས་པར་ལྗོངས་རྒྱུར་མི་རུང་སྟེ། རྒྱུ་བར་བྱས་ན་རྒྱུང་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ལྗོངས་རྒྱུར་རུང་བ་ལ་བརྟན་  
མཁས་གང་རུང་གིས་གོ་ཆོད་པ་ཡོད་དེ། བསྟན་པར་རྫོགས་ནས་

ལོ་ལྔ་ཙམ་ལོན་ཡང་། ལྔ་ཕྱགས་ཐ་མ་རྒྱུང་ཤེས་དང་ལྡན་ན་ལྗོངས་རྒྱུར་རུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ནི་མཆོན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལོ་ལྔ་ལ་དྲུག་ལོན་ཅིང་། སྟེ་སྟོན་གསུམ་ཤེས་  
པའི་ལྔ་པ་དང་ལྡན་ན་འང་ལྗོངས་རྒྱུར་རུང་བའི་

ཕྱིར། སྒྲར་བཤད་པའི་ལྔ་ཕྱགས་ལྷག་མ་རྣམས་རིམ་པར་འཆད་པའི་གཞུང་ཡོད་དེ། མདོ་རྩུབ། རྟན་གཡོག་དང་། འབྱོད་པ་བསལ་བ་དང་། སྟིག་པ་ཅན་གྱི་ལྷ་བའི་རྣམ་པ་སྤངས་པ་དང་།  
གནས་མངོན་པར་མི་དགའ་བ་དག་ལ་འདོར་

བ་བྱེད་དམ་བྱེད་དུ་འཇུག་ལུས་པའོ། །ཞེས་པ་ནས། རྒྱུང་བ་དང་། རྒྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡང་བ་དང་། ལྷི་བ་ཉིད་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། སོ་སོ་ཐར་པ་དང་རྒྱས་པ་ཐོན་པ་ཉིད་དེ་ཞེས་  
པའི་བར་གྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཁན་པོ་དང་

གནས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་དུ་འོས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་དེ་དག་དགོས་པར་མ་ཟད། བསྐྱབ་བྱའི་ངོས་ནས་ཀྱང་སྡོམ་པ་སྐྱེ་བ་ལ་འགལ་སྐྱེན་ཆེར་མེད་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། བར་གཅོད་དང་ལྷན་པ་ལ་སྡོམ་པ་  
མི་སྐྱེ་བའམ། སྐྱེས་ཀྱང་རིང་དུ་མི་གནས་པའི་དགག་བྱ་

ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དགག་བྱ་བར་ཆད་དེ་ལ་དུ་ཡོད་ཅིན། བཞི་ཡོད་དེ། སྐྱེ་བའི་བར་ཆད། གནས་པའི་བར་ཆད། མངོས་པའི་བར་ཆད། བྱད་པར་དུ་འགྱུར་བའི་བར་ཆད་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་  
ཕྱིར། དང་པོ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། རྟེན།

ལས་སྒྲིབ། གནས་སྐྱབས། བསམ་པའི་དབང་གིས་མི་སྐྱེ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་བརྩ་ཡོད་དེ། སྤྱལ་པ་དང་། མ་ནིང་ཕོ་མོ་དང་། མཚན་ལན་གསུམ་དུ་གྱུར་པ་དང་། མཚན་  
གཉིས་ཅིག་ཅར་བྱུང་བ་དང་། མཚན་མེད་ཤི

@19A ༄༄༅། །དང་། ཟ་མ་དང་། དུད་འགོ་དང་། མི་མ་ཡིན་པའི་འགོ་བ་དང་། བྱང་སྐྱ་མི་སྐྱེན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་དུག་ཡོད་དེ། ཀྱུ་ཐབས་  
སུ་གནས་པ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། སྡོམ་པ་ལེན་དུ་རུང་བའི་ལོ་མ་ལོན་པ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཡང་བཞི་ཡོད་དེ། ལུ་སྟེགས་ཀྱི་ལྟ་བ་ལེན་པ་<sup>[?]</sup> སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གནས་པ་  
ལ་བར་དུ་གཙོད་པ་ཡོད་དེ། ས་མས་མ་གནང་བ་

སོགས་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མངོས་པའི་བར་གཙོད་ཡོད་དེ། ལག་རྩམ། སྐྱ་སེར་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་བྱད་པར་དུ་འབྱུང་བའི་བར་གཙོད་ཡོད་དེ། ནད་པ་སོགས་ཡོད་པའི་  
ཕྱིར། དེ་དག་བསྟུ་ན་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ།

གཙོ་བོ་དང་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། མཚན་གཞི་ཡོད་དེ། སྡོམ་པ་སྐྱེ་བའི་བར་ཆད་རྣམས་དང་པོ་དང་། སྐྱེ་ལ་ཉིས་བྱས་སུ་འབྱུང་བ་རྣམས་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ནིང་  
ཞེས་པ་དེ་ལྟར་ཇི་ལྟར་བྱ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་དབྱེ་ན་དུ་མ་

ཡོད་དེ། སྐྱེས་ནས་མ་ནིང་། ཟླ་ཕྱེད་མ་ནིང་། འཁྱུད་ལྔ་མ་ནིང་། སྤག་དོག་མ་ནིང་། ཉམས་པ་མ་ནིང་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། སྐྱེས་ཙམ་ཉིད་ནས་མཚན་གཉིས་གང་རུང་  
མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ།

ཟླ་ཕྱིད་དུ་ཕོའི་འདོད་པ་བསྟེན་ལ། ཟླ་ཕྱིད་དུ་མོའི་འདོད་པ་བསྟེན་པ་ཞིག་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། གཞན་ལ་འབྱུང་པའི་ཆོ་དབང་ཕོ་ལས་སུ་རུང་ལ། དུས་གཞན་དུ་མི་རུང་བ་  
ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཡོད་དེ། ཕོ་མོ་

ཉལ་པོ་བྱེད་པའི་བྱུང་པར་མཐོང་བ་ན་དབང་ཕོ་ལས་སུ་རུང་ལ། གཞན་གྱི་ཆོ་མི་རུང་བ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ཡོད་དེ། ཕོ་དབང་མཆོན་སོགས་ཀྱིས་བཅད་པ་ཞིག་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཟ་  
མ་ཡང་མ་ནིང་ཡིན་ཀྱང་བྱུང་པར་ཡོད་

@19B དེ། ཆོག་ལོར་ལེའུར། གང་ཞིག་གྲོང་པའི་ཆོས་མེད་པ། །དེ་ནི་ཟ་མ་ཞེས་སུ་བཟོད། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་ཐབས་སུ་གནས་པ་ཡོད་དེ། བསྟེན་རྫོགས་མ་བྱས་པའམ།  
བྱས་ཀྱང་མ་ཆགས་པ་ཤེས་བཞིན་དུ་ལན་གཉིས་སུ་དགོ་འདུན་དང་ལྷན་ལྷན།

ཅིག་འདུལ་བའི་ལས་བརྒྱ་རྩ་གང་རུང་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་ཞིག་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ལུ་སྟོགས་ཅན་ལྷགས་པ་ཡོད་དེ། ལུ་སྟོགས་ཅན་གྱི་ཏྲགས་སྒྲངས་ནས་ཆོས་འདི་པའི་བརྟུལ་ལྷགས་པོར་བ་  
ཞིག་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་སྤར་རབ་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་

དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་དེར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་འདིར་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། རབ་རྟུ་བྱང་བའི་ཕྱིར་ཉི་བར་འོངས་པ་ལ། ཞེས་པ་ནས། ཉི་བར་བཞག་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་  
བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟེད་ལྷུང་བཟེད་མེད་པར་རབ་

རྟུ་བྱང་བ་དང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱར་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་ནས་ཉིས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོར། ལྷུང་བཟེད་མེད་པར་རབ་རྟུ་བྱང་བ་དང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་  
གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ལྷུང་བཟེད་ལ་རྒྱ་སོགས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་

དགོས་ཞེན། །ཡོད་དེ། རྒྱའི་བྱད་པར། དབྱེ་བ། ཁ་དོག་ །དབྱིབས་ཚད་ཀྱི་བྱད་པར་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། རྒྱ་ནི་ཤིང་དང་ཟངས་དང་གསེར་སོགས་མ་ཡིན་པར་ས་དང་  
ལྷགས་གང་རུང་ལས་བྱས་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

ས་ག་ལྷས། ས་དང་ལྷགས་ལས་བྱས་རང་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་ན་གཉིས་ཡོད་དེ། རྒྱང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་མཁ། ཆེ་རྒྱང་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། ས་ག་  
ལྷས། ལྷུང་བཟེད་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བཞེད། །

ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་དོག་གི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། དཀར་པོ་སོགས་མ་ཡིན་པར་བྱ་རོག་གི་མིག་འབྲས་ལྟར་ནག་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དབྱིབས་ཀྱི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། བྱ་བཞི་སོགས་མ་  
ཡིན་པར་སྒོར་<sub>[(OR)</sub>སྒོར་] བྱད་པ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་མ་པ་ཞིག་དགོས་

@20A ༄༄༅། །པའི་ཕྱིར། ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་ཚད་འདི་ལ་སྔོན་གྱི་མཁས་པ་དག་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་སྦྲང་ཡང་། སླིང་པོ་བསྟུན་ལྷུང་བཟེད་རྒྱུ་འབྲིང་ཆེན་པོའི་ཚད་ཡོད་དེ། དུག་ཕུལ་  
ཕྱི་ཆ། ཕུལ་དགུ་ཤོང་བ་རྒྱུ་ཚབ་<sub>[</sub>ཚད་<sub>]</sub>། ཆ། ཕུལ་བཅོ་

བརྒྱད་ཤོང་བ་ཆེ་ཚད། དེའི་བར་འབྲིང་ཚད་དུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བོད་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་བྲེ་རྒྱུང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡ་ཁྲོར་ཉིར་གཅིག་ལ་བོད་བྲེ་དེའི་གང་ཚད་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།  
དེ་ནི་དགོ་སྒོར་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། མའི་ལྷུང་བཟེད་

ཀྱི་ཆེ་ཚད་ཡོད་དེ། དགོ་སྒོར་པའི་ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་རྒྱུང་ཚད་དེ། དེའི་ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་ཆེ་ཚད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་བྱད་པར་འཆད་པ་ལ། འདིར། ཁ་ཆའི་མཐའ་ཁོ་ན་ནས་མཐེ་བོའི་སྟོ་གང་  
གི་ལྷག་པར་འབྲས་བྱུག་པོ་ཆེ་མ་ག་ཏའི་<sub>[</sub>རྟའི་] བྲེ་རྒྱུང་



གང་བཅོས་པ་སྒྲན་ཚོད་དང་བཅས་ཚོད་མ་དང་བཅས་པ་ལྷག་པ་ནས་དེའི་བར་ཤོང་བ་དེའི་རིགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་རྒྱས་པར་ནི་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར།  
འོ་ན། དག་སྟོང་མའི་སྟོམ་པའི་ཆོག་འདིར་དངོས་

སྒྲུ་མ་བཤད་པས་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། དག་སྟོང་འགའ་ཞིག་ལ་མཁན་པོ་ཉིད་དུ་གནས་པ་ལའོ་ཞེས་པ་ནས། མཁན་མེ་ཉིད་དུ་ཞེས་བསྐྱར་བའི་རྩལ་གྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དག་སྟོང་མའི་  
སྟོམ་པ་དེ་ཡུལ་གང་ལས་ནོད་པ་སོགས་པལ་

ཆེར་སྒར་བཤད་པ་དང་འདྲ་ཡང་། བྱད་པར་ཡོད་དེ། མཁན་མེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་སྟོམ་རྒྱན་པར་བརྟེན་མ་ཆད་དུ་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་ཞིང་། པམ་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་མ་གོས་པ་  
དང་། ལས་སྟོང་སྟོབ་ལ་པ་མ་གཉིས་ཀ་དགོས་པ་དང་། དག་

འདུན་ཡུལ་དབུས་སྒྲུ་དག་སྟོང་པ་བཅུ། མ་བཅུ་གཉིས་ཚོགས་དགོས་པ་དང་། ཉེན་ཀྱང་བྱིམ་སོ་བཟུང་ན་ལོ་བཅུ་གཉིས་དང་། མི་བཟུང་ན་ཉི་ཤུ་ལོན་པ་དང་། ཡོ་བྱད་ཆོས་གོས་གསུམ་གྱི་  
སྟོང་དུ་རྩལ་གཟན་དང་། ཤིང་དེ་དབང་དཔུང་ཕྱིད་<sup>[?]</sup>

@20B དང་། ལྷུང་བཟེད་སོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པར་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། གཉིས་ཀའི་དགོ་འདུན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་། ལྷི་བའི་ཆོས་བརྒྱད་བརྗོད་དགོས་པར་མ་ཟད། ཐུན་  
མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕམ་པ་བཞི་ཡང་བརྗོད་དགོས་པ་

དང་། དགོ་སྒྲོང་པ་གསར་བྱ་ལའང་ཕྱག་བྱ་དགོས་པ་སོགས་མང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷི་བའི་ཆོས་བརྒྱད་ཡོད་དེ། དགོ་སྒྲོང་གི་དགོ་འདུན་ལ་རྒྱ་བ་ཕྱིད་ཕྱིད་ནས་གདམས་པ་ནོད་པ་སོགས་  
བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕམ་པ་

བཞི་ཡོད་དེ། འཆབ་པའི་ཕམ་པ། རེག་པའི་ཕམ་པ། ལྷས་བཀའ་ལྟར་པའི་ཕམ་པ། ལྷོག་པའི་ཕམ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དགོ་སྒྲོང་མའི་སྒྲོམ་པ་ལེན་པའི་གོང་དུ་དགོ་སྒྲོབ་མའི་སྒྲོམ་པ་  
ལོ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ལེན་དགོས་ཏེ། ཡུལ་

དབུས་སུ་དགོ་སྒྲོང་མ་བཅུ་གཉིས་དང་། མཐའ་འཁོབ་ཏུ་དུག་གི་གངས་ཆང་བ་དང་། ཕ་བའི་ཆོས་དུག་དང་། རྗེས་འཐུན་གྱི་ཆོས་དུག་སྒྲོང་བར་ཁས་ལེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་འདུག་པའི་ཕྱིར།  
བྱུང་པར་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། ན་ཚོད་བྱིས་སོ་བཟུང་ན་

ལོ་བཅུ་དང་། མ་བབྱང་ན་བཅུ་གཉིས་ལོན་པ་དང་། སྒྲུལ་སྒྱུར་མ་གཏོགས་པའི་ཆོས་གོས་གཉིས་སོགས་ལྟར་བཟེད་བཅས་སྒྲུར་བཞིན་དང་། དགོ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོམ་པ་ལ་གནས་པ་དང་། དངོས་  
གཞིའི་ཆོ་གསལ་༥གསོལ༥ གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་

བ་རྣམས་སྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གདམས་ངག་གྲང་ཙུ་བ་དང་རྗེས་འཐུན་གྱི་ཆོས་རྒྱལ་ཆོན་གཉིས་བརྗོད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་རི་སྐད་དུ། གཅིག་ཕུར་ལམ་དུ་འགྲོ་མི་བྱ། །སོགས་ཙུ་བའི་  
ཆོས་རྒྱལ་དང་། གསེར་ལ་བབྱང་བར་མི་བྱ་ཞིང་། །

སོགས་རྗེས་འཐུན་གྱི་ཆོས་རྒྱལ་བཤད་པ་སྒྲུར་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དགོ་སྒྲོལ་མའི་དེ་མ་ཐག་དགོ་སྒྲོང་གི་༥མའི་༥སྒྲོམ་པ་སྒྱིན་དུ་མི་རུང་སྟེ། དེའི་བར་དུ་ཆངས་སྒྲོད་ཉར་གནས་གྱི་སྒྲོམ་པ་  
སྒྱིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དགོ་སྒྲོང་བཞི་ཆོགས་

@21A ༄༄༅། །ཙམ་ལ་བཏེན་ནས་དགོ་སྒྲོང་པ་མའི་སྒྲོམ་པ་སྒྱི་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ཙམ་ལ་བཏེན་ནས་དགོ་སྒྲོང་མའི་སྒྲོམ་པ་སྒྱི་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་བྱལ། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེ་  
ཙམ་ལ་བཏེན་ནས་དགོ་སྒྲོང་མའི་༥པའི་༥

སྒྲོམ་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དགོ་སྒྲོང་བཞི་ཚོགས་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེས་མེད་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་དགོ་སྒྲོང་གི་སྒྲོམ་པ་སྐྱེ་བ་མེད་ཀྱང་། སྐྱེ་བ་ནི་སྤྱིད་པ་ཡིན་ཏེ། མེ་ཏོག་ཕྱང་རྒྱུད་ལས།  
གལ་ཏེ་བཞི་ནི་ལས་བརྗོད་མཁས། །རྩལ་

ཁྲིམས་ལྟན་པར་གྱུར་པ་ན། །བསྟེན་རྗོགས་མ་སྤྱད་གྱུར་པ་སྟེ། །ལྷ་ཡིས་ཀྱང་ནི་ཕྱག་བྱར་འོས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁ་ཅིག །དེ་མི་འཐད་དེ། མེ་ཏོག་ཕྱང་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ནི། ལས་  
བྱེད་པ་པོ་བསྟན་པའི་ལྔ་ལ་དགོངས་པའི་

ཕྱིར་ཟེར། ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་དེ། དམིགས་བསལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། མཁན་པོ་དང་། གསང་སྟོན་པ་མེད་ཀྱང་དགོ་སྒྲོང་གི་སྒྲོམ་པ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཁན་པོ་མེད་པ་ཉིད་ལ་ཡང་  
ངོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་གསུང་། འདི་ལ་བཞེད་

པ་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། རང་ལུགས་ནི་ཉེས་མེད་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ད་ལྟར་གྱི་ཚོ་གལ་མཁན་སྟོབ་གཉིས་དང་། གཞན་དགོ་སྒྲོང་བཞི་ཚོགས་དགོས་ལ། དམིགས་  
བསལ་མཁན་སྟོབ་གཉིས་པོ་གཅིག་གིས་བྱེད་པ་དང་

མཁན་པོ་དང་། གསང་སྟོན་མེད་ཀྱང་བསྟན་རྫོགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་སྐྱེ་བ་ཡོད་དེ། མཁན་པོའི་མིང་བརྗོད་པ་ཆད་ན་དག་སྟོང་གི་སྟོམ་པ་མི་སྐྱེ་བ་སོགས་བཤད་པ་ནི། སྤྱིར་བཏང་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་  
འདི་དམིགས་བསལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནང་རྒྱན་བསམ་པ་ཕུན་ཚོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱུང་རྩལ་ཡོད་དེ། རོ་ཚ་བྲེལ་ཡོད་ཀྱི་བསམ་པ་བསྟན་པའི་སྟོན་ནས་བསྐྱུང་བར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མི་མཐུན་སྟོགས་རོ་  
ཤེས་པའི་སྟོན་ནས་བསྐྱུང་རྩལ་ཡོད་དེ། ལྟར་བ་སྟེ་

@21B ལྟ་རོ་ཤེས་པའི་སྟོན་ནས་བསྐྱུང་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལྟར་བ་སྟེ་ལྟའི་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་པ་ལ། སྟོམ་པའི་གཏོང་རྒྱ་དག་གིས་མ་བཏང་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། གཏོང་རྒྱ་བྱུང་ན། ལྟར་བ་སྟེ་ལྟའི་  
དངོས་གཞི་བསྐྱེད་པའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། གཏོང་རྒྱ་སྤྱི་དང་

བྱེ་བྲག་ཡོད་དེ། བསྐྱེད་པ་ཕུལ་དང་ཤི་འཕོས་དང་། །མཚན་གཉིས་བྱུང་དང་ལན་གསུམ་འགྱུར། །དག་ཅུ་ཆད་ནམས་ཐུན་མོང་སྟེ། །ཉི་ཤུ་མ་ལོན་དེར་ཤེས་དང་། །བསྟན་ཕྱིར་ཁས་  
བླངས་ཉིན་ཞག་འདས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བསྐྱབ་པ་ཕྱལ་བས་གཏོང་སྟེ། སྒོམ་པ་གནས་བྱེད་ཀྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ཡང་། ཡུལ་གང་ལ་འབྱུལ་བ། རྟོན་གང་གིས། དངོས་པོ་གང་། རྩལ་ཇི་ལྟར། ཕྱལ་བའི་  
དགོས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་

ཡོད་དེ། མི་ཡིན་པ། སྤྲུལ་ཤེས་པ། དོན་གོ་བ། བསམ་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ། མ་ཉིང་དང་མཚན་གཉིས་པ་མ་ཡིན་པ་སོགས་ཐ་སྐད་ལྟ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ་གཞན་ཞིག་ལ་  
འབྱུལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བསམ་

པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་ཤིང་། འབྱུལ་འདོད་པ་ཞིག་གིས་འབྱུལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་གང་འབྱུལ་འདོད་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དེ་འབྱུལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་  
པ་ཡོད་དེ། འདི་འབྱུལ་བར་བགྱེའོ་ཞེས་

པའི་ཚིག་བསམ་པ་ཐག་པས་བརྗོད་པའི་དོན་པ་རོལ་པོས་གོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྱུལ་བའི་ཡུལ་ལ་གང་ཟག་ཏུ་མ་ངེས་ཏེ། དགོན་མཆོག་གི་རྟོན་ལ་ཕྱལ་བས་ཀྱང་འབྱུལ་བར་འགྱུར་  
བའི་ཕྱིར། དག་སྟོང་གིས་བདག་དག་བསྟེན་དུ་



ཕྱིས་ཤེས་ན་གཏོང་སྟེ། འདྲ་ཤེས་ཀྱི་དབང་ལས་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལེ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པའི་དགོ་སྟོང་རྣམ་དག་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདྲ་ཤེས་འབྱུང་ནས་ལེ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པ་ལ་ལོན་པར་འདྲ་  
ཤེས་ནས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་དགོ་སྟོང་ཡོད་པར་

མ་ཟད། བཅས་པ་མ་མཛད་པའི་དུས་ཀྱི་ལེ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པའི་དགོ་སྟོང་རྣམ་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལས་དང་པོ་པའི་དགོ་སྟོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཆེ་བ་རྣམས་ན་རེ། ཅུ་ལྟར་འཆབ་བཅས་བྱུང་  
བའི་དགོ་སྟོང་དེ་ཚུལ་གྱིས་ས་དང་ལྗན་པ་དང་

ཚུལ་གྱིས་ས་འཆལ་བ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། མི་འགའ་ཞིག་ལ་བྱ་ལོན་ཡང་ཡོད་ལ། རྟོར་དང་ཡང་ལྗན་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། ཁ་ཆེ་རྣམས་ནི་བྱུང་བ་ལ། །བྱ་ལོན་རྟོར་བཞིན་  
གཉིས་སུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར། འོ་ན། བཅུག་རིག་ཉམས་སུ་སྟོང་ནའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་པའི་ལྟར་བ་སྟེ་ལྟའི་རྣམ་གཞག་ཇི་ལྟར་ཞེན། འདི་ལ་གཉིས། སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། སྤྱིར་བསྟན་གྱི་ཚུལ་དུ་  
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྤྱི་དང་གྲེ་བྲག་



@22B གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ་བཅུ་ཡོད་དེ། དབྱེ་བ། བསྐྱུ་བ། མཚན་ཉིད། གྲངས་ངེས། གོ་རིམ་ས། སྒྲ་བཤད། འདས་ན་ཅིར་འགྱུར། ཉེན། ཕན་ཡོན། ཉིས་དམིགས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།  
དང་པོ་ཡོད་དེ། དག་སྟོང་པའི་སྤང་བའི་

ལྟར་བ་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ཅུ་གསུམ་དང་། མའི་སུམ་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་ཅུ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཕམ་པ་བཞི། ལྷག་མ་བཅུ་གསུམ། སྤང་ལྟར་སུམ་ཅུ། ལྟར་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་  
དགྲུ་བཅུ། སོར་བཤགས་བཞི། ཉིས་བྱས་

བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཕམ་པ་བརྒྱད། ལྷག་མ་ཉི་ཤུ། སྤང་ལྟར་སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ། ལྟར་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅུ། སོར་བཤགས་བཅུ་  
གཅིག། ཉིས་བྱས་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་

རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བསྐྱུ་བ་ཡོད་དེ། དངོས་པོ་དང་བསམ་པའི་སྟོན་ས་བསྐྱུ་བ། བྱེད་ལས་ཀྱི་སྟོན་ས་བསྐྱུ་བ། རོ་བོའི་སྟོན་ས་བསྐྱུ་བ། སྡེ་ཚན་གྱི་སྟོན་ས་བསྐྱུ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་  
པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དངོས་པོ་གཙོ་

ཆེ་བ་དང་། འདྲ་ཤེས་གཙོ་ཆེ་བའི་ལྷུང་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སམ་པ་དང་། ལྷག་མ་དང་པོ་གཉིས་དངོས་པོ་གཙོ་ཆེ། གཞན་རྣམས་འདྲ་ཤེས་གཙོ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱེད་ལས་གྱི་སྒོ་  
ནས་གཉིས་སུ་འདྲ་སྟེ། སྒྲོམ་པ་

གསོ་རུང་གི་ལྷག་མ་མེད་པ་དང་། ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་ལྷུང་བ་གཉིས་སུ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐུན་མོང་བའི་སམ་པ་འཆབ་བཅས་གྱིས་ལྷག་མ་གསོར་མི་རུང་བར་བྱས་པ་དང་། མ་བྱས་པ་  
གཉིས་སུ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རོ་བོའི་སྒོ་

ནས་བསྐྱུ་བ་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་ལྷུང་བ་དང་། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་ལྷུང་བ་གཉིས་སུ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་སྡེ་ཚན་གྱི་སྒོ་ནས་ལྔར་ཡང་འདྲ་སྟེ། སམ་  
ལྷག་སོགས་ལྔར་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།

@23A ༄༄༅། །མི་འཐད་དེ། སྒྲོམ་པོ་རྣམས་དེ་དག་ཏུ་མ་འདྲས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། སམ་པའི་སྦྱོར་བའི་སྒྲོམ་པོ་སོགས་གསུམ་སམ་པའི་སྡེར་གཏོགས་ལ། ལྷག་མའི་སྦྱོར་སྒྲོམ་  
སོགས་གསུམ་ལྷག་

མའི་སྒྲེར་འདུས་པའི་ཕྱིར། མ་ངེས་པ་གཉིས་གང་དུ་འདུ་བའི་རྩལ་ཡོད་དེ། གསུམ་དུ་མ་ངེས་པ་པམ་ལྷག་ལྟར་བྱེད་གསུམ་པོ་གང་རུང་གིས་བསྐྱས་ལ། གཉིས་སུ་མ་ངེས་པ་ལྷག་མ་དང་  
ལྟར་བྱེད་གཉིས་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར། བཅས་

རང་གི་བྱད་པར་ལ། ཁ་ཅིག །རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་ལྟར་བ་ཡིན་ན། མི་དགོ་བ་ཡིན་པས་བྱབ། བཅས་པའི་དེ་ཡིན་ན། ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། བཅས་  
པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་ལྟར་བ་ལ་མི་དགོ་བ་

དང་། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཆ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རབ་བྱུང་གིས་མི་དགོ་བས་ཀྱན་ནས་སྒྲངས་ཏེ་ཆང་འཐུང་བའི་ལྟར་བ་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་གྱི་ལྟར་བ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་  
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བཅས་རང་

གཉིས་འགལ་ལོ་ཟེར་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དགོ་སྒོར་གི་རྒྱུད་གྱི་སྒོག་གཙོད་གྱི་ལྟར་བ་དེ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དང་པོ་གང་ཞིག །སྤྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ།  
གཙོ་བོར་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱི་

བཅས་པ་དང་འགལ་བར་ཞུགས་པའི་ལྟར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། མི་དག་བའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ལྟར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བཅས་རང་གང་རུང་གི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་ན། ལྟར་བ་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་མི་འཐད་

དེ། སྒྲོམ་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དེ། ལྟར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་དེ་སྒྲོམ་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་ན། གནང་བའི་སྐབས་ཡོད་པས་

@23B བྱུང་བའི་མི་འཐད་དེ། ཆང་གི་ལྟར་བ་དོ་དེ། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་གང་ཞིག །དེ་རབ་བྱུང་ལ་གནང་བའི་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། མཛོད་ལས། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ། །སྒྲོམ་འགྱུར་ལས་གཞན་བསྐྱུང་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། མདོ་ལས། ང་སྟོན་པར་སྒྲིབ་ན་མས་ཀྱིས་ཆང་ནི་རྩའི་མཆོག་མས་ཀྱང་བཏུང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོའི་བྱུང་བར་ཡོད་དེ། བྱིས་པ་དང་རབ་བྱུང་གཉིས་ཀའི་རྟེན་

ལ་སྡིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྒོ་ནས་བཞག་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དེ། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་ངོ་བོ་དང་། གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་བཅས་པ་དང་འགལ་བར་ཞུགས་ཤིང་སྒྲིམ་ལྡན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་  
བཞག་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དེ། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་

བའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ཀ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། རྒྱུའི་བྱད་པར་ཡང་ཡོད་དེ། གཙོ་བོར་མི་དགོ་བས་ཀྱན་ནས་སྒྲུངས་མ་བསྐྱངས་གྱི་བྱད་  
པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་

ན། སེམས་ཅན་ཀྱན་ལ་སྡིག་ཏུ་འགྱུར་བས་བྱབ་པར་ཐལ། སྒྲིམ་གསུམ་རབ་དབྱེ་ལས། རང་བཞིན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ། །སེམས་ཅན་ཀྱན་ལ་སྡིག་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན།  
མ་བྱབ་སྟེ། གང་ཟག་གྱེ་བྲག་པ་དགོ་སྟོང་ལྟ་བུའི་

རྒྱད་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དེ། སེམས་ཅན་ཀྱན་ལ་སྡིག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལས་མ་བྱས་པ་དང་འཕྲད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བྱིམ་པའི་རྒྱད་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་  
ན། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་བྱབ་

པར་ཐལ། དེ་གཙོ་བོར་བྲིམ་པའི་རྟེན་ལ་ཡོད་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྲུབ་སྟེ། དག་བསྟེན་གྱི་རྒྱུད་ལ་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་བཅས་པ་དང་  
འགལ་བར་ཞུགས་པའི་ཉེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

@24A གྲུ་། །ཁ་ཅིག་ །སྒྲོམ་པ་དང་མི་ལྟན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ལྟར་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ངན་འགྲོར་ལྟར་བར་བྱེད་པའི་ཉེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། རེ་ཞིག་མ་བྲུབ་  
ཁ་ཅིག་ །འདོད་དེ། སྒྲོམ་པ་བཏང་

བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ལྟར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བམ་པ་བྱུང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ལྟར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ །བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་ན། བཅས་རྒྱུད་གི་  
ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་པས་བྲུབ་པར་ཐལ།

བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དེ། གཙོ་བོར་བཅས་རྒྱུད་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་བྲུབ་ །འདོད་ན། མི་འཐད་དེ། སྟོག་གཙོད་གྱི་ཕམ་པར་བྱུང་པའི་བཅས་རང་གི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་གཞི་  
འཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་། དེ་གཉིས་

འགལ་བར་འདོད་པའང་ཡོད་དོ། །ཁ་ཅིག །སྤྲིག་ལྟར་གཉིས་འགལ་བར་ཐལ། སྤྲིག་པ་སྟོབས་བཞིའི་སྟོན་ས་བཤགས་པས་འདགས། ལྟར་བ་མིང་རིགས་ཀྱི་སྟོན་ས་འདགས་དགོས་པའི་  
ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་བྱུང་སྟེ། ལྟར་བ་ཡང་སྟོབས་

བཞིའི་སྟོན་ས་འདགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྟར་བ་ཕྱིར་བཅོས་བཤད་ཆོད་བཞིན་མ་བྱས་ཀྱང་། སྟོབས་བཞིའི་བཤགས་པ་ལ་འབད་པས་དེ་འདགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་  
ཡོད་ཀྱང་། དེ་ལས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་དུ་མི་འོས་པའི་རྒྱ་

མཚན་ནི། ལྟར་བ་དེ་ལས་ལྟར་ཞེས་པའི་མིང་གི་ཐ་སྙད་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཅས་པ་དབང་བཅན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མཚན་  
ཉིད་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་

ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཅས་པ་དང་འགལ་བར་ཞུགས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་དེ། ལྟར་བའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རང་བཞིན་གྱི་ལྟར་བ་དང་།  
བཅས་པའི་ལྟར་བ་གཉིས། སྟོམ་ལྡན་དང་སྟོམ་ལྡན་

@24B མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་གཉིས་ཀ་ལའང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བར་འགྱུར་བའི་རིགས་གནས་གྱི་ལྟང་བ། རང་བཞིན་གྱི་ལྟང་བའི་མཚན་ཉིད། གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་བཅས་པ་དང་འགལ་བར་ཞུགས་པའི་རིགས་གནས་གྱི་ལྟང་བ་དེ། བཅས་ལྟང་གི་མཚན་ཉིད།

འདི་ལའང་བཅས་རང་ཐུན་མོང་བ་དང་། བཅས་རྒྱུད་གཉིས་ཡོད། ལྟང་བ་སྡེ་ལྟའི་ནང་ཚན་གང་ཞིག །རང་གི་ངོ་བོའི་ཆ་ནས་ལྷག་མ་མན་ཆད་ལས་སྡི་རུང་དུ་གནས་པའི་དངོས་གཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལྟང་བ། བཅས་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་

ཞིག །ངོ་བོའི་ཆ་ནས་ལྷག་མའི་མིང་རིགས་གྱི་སྟོན་སྟེན་ཕྱིར་བཅོས་གྱིས་འདགས་སུ་རུང་བ། ལྷག་མའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །ལྟང་བྱེད་གྱི་མིང་རིགས་དང་། དེ་གང་ཞིག །སོར་བཤགས་གྱི་མིང་རིགས་དང་། དེ་གང་ཞིག །ཉེས་བྱས་གྱི་མིང་རིགས་

གྱི་སྟོན་སྟེན་འདགས་སུ་རུང་བ་རྣམས། རིམ་པ་བཞིན་དུ། ལྟང་བྱེད། སོར་བཤགས། ཉེས་བྱས་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །བཞི་པ་གྲངས་ངེས་ཡོད་དེ། ལྟང་བ་སྡེ་ལྟར་ངེས་པའི་ཕྱིར། ལྟང་བ་གོ་རིམ་ཡོད་དེ། ལྟང་རིམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།



དུག་པ་སྒྲ་བཤད་ཡོད་དེ། མི་མཐུན་སྟོགས་རྒྱལ་ཞིང་གཉིན་པོའི་སྟོགས་པམ་པས་ན་པམ་པ། སྟོམ་པ་གསོར་རུང་གི་ལྷག་མ་ལུས་པས་ན་ལྷག་མ། བཤགས་པའི་ཆོ་གང་ལ་ལྷུང་བ་བྱུང་བའི་  
དངོས་པོ་དེ་སྤང་དགོས་པས་ན། སྤང་གྲང་ངན་འགྲོར་

ལྷུང་བར་བྱེད་པས་ན་ལྷུང་བྱེད། བཤགས་པ་སོ་སོར་བྱེད་དགོས་པས་ན་སོར་བཤགས། ཉིས་པ་བྱས་པས་ན་ཉིས་བྱས་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དང་དེའི་སྒྲ་འཇུག་ཏུ་ཡོད་ན། དེའི་སྒྲ་བཤད་ཏུ་  
ཡོད་པས་མ་ཁྲབ་སྟེ། དག་བཙོམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ལྷུང་

བྱེད་ལ། དེའི་སྒྲ་འཇུག་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་བཤད་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་བཤད་ཏུ་ཡོད་ན། འཇུག་ཏུ་ཡོད་པས་མ་ཁྲབ་སྟེ། པམ་པ་རྣམས་ལ་ཉིས་བྱས་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་། འཇུག་ཏུ་མེད་པའི་  
ཕྱིར། བདུན་པ་འདས་ན་ཅིར་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ།

@25A ༄༄༅། །དེ་རྣམས་ལ་སོ་སོར་སྤྱད་པ་ན། རང་རང་གི་དངོས་གཞི་དེ་དང་དེ་རྗེས་པར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་སྟེ་ལྔ་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་ཡོད་དེ། སྟོམ་པ་མ་སྒྲངས་པའི་གང་ཟག་  
ཉིས་སྟོན་ལ་ཞུགས་ན་ཉིས་པ་བསྐྱེད་

ཀྱང་ལྟུང་བ་མི་བསྐྱེད་ཅིང་། སྒོམ་པ་ཉམས་པ་དང་མ་ཆགས་པ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་འགྱུར་ལ། ཉིན། དགོ་བསྟེན། དགོ་ཚུལ། དགོ་སྒྲོང་རྣམས་ལ་རང་རང་གི་སྐབས་ཀྱི་ལྟུང་བ་དེ་དག་བསྐྱེད་པར་  
འདོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགོ་བསྟེན་དང་

དགོ་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་ཉིན་ལ་ལྟུང་བ་སྡེ་ལྔའི་ནང་ཆོན་གྱི་པམ་པ་བསྐྱེད་པ་མེད་ཀྱང་། ཙུང་བཞི་འབྱུང་བ་ཡོད་དེ། ཙུང་བ་བཞི་བསྐྱུང་བར་ཁས་སྦངས་པ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དགོ་ཚུལ་གྱི་  
ལྟུང་བ་གང་ཡིན་ཉེས་བྱས་ཡིན་ཏེ། ཙུང་

བ་བཞི་ལས་འདས་ན་པམ་འདྲའི་ཉེས་བྱས། དངོས་སུ་ཁས་སྦངས་པ་གཞན་ལས་འདས་ན་བཤགས་བྱའི་ཉེས་བྱས། རྩོགས་མཐུན་ལས་འདས་ན་བཤགས་བྱའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།  
དེས་ན་ལྟུང་བ་སྡེ་ལྔའི་དངོས་གཞི་

རྩོགས་པར་བསྐྱེད་པའི་ཉིན་ལ་དགོ་སྒྲོང་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་པ་དག་གིས་བྱས་པའི་ལྟུང་བ་རྣམས་ནི་ཉེས་བྱས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགོ་ཚུལ་ལ་ཙུང་བྱུང་ན་སྒོམ་པ་ཉམས་  
པར་འགྱུར་བ་དགོ་སྒྲོང་དང་འདྲ་སྟེ།

སུམ་བརྒྱ་པ་ལས། མི་གསེད་ལ་སོགས་བཞི་རྣམས་ཀྱིས། །དག་ཚུལ་ལས་ནི་རྣམས་འགྱུར་ཞིང་། །དག་སྟོང་བཞིན་དུ་དག་ཚུལ་ལའང་། །ཁྱིས་ནས་སྟོམ་སྟེའི་སྐལ་བ་མེད། །ཅིས་  
གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསྐྱབ་རྒྱན་དང་བསྐྱབ་ཆོག

ཀྱང་གཅིག་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། བསྐྱབ་རྒྱན་མི་གཅིག་ན་ལྟར་བ་ན་སྤྲད་དང་། བསྐྱབ་ཆོག་མི་གཅིག་པ་དག་ཚུལ་གྱི་རྟེན་ལ་རིན་ཐང་ཆང་བ་བརྟུ་བའི་སྟོར་བ་བྱས། དག་སྟོང་གི་རྟེན་ལ་མཐར་  
ཐུག་གྲུབ་ནའང་། ལྟར་བ་ན་སྤྲད་ཅིམ་

@25B ཞིག་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། བསམ་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཞིག་ཀྱང་དགོས་ཏེ། སྟོབ་དང་སེམས་འབྲུགས་པ་དང་ཆོར་བས་གཟེར་བ་རྣམས་ལའང་དངོས་གཞི་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཕལ་  
ཆེར་ལ་ལྷུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ་ཞིག་དགོས་

ཀྱང་མ་ངེས་ཏེ། སྟོག་གཅོད་རྣམས་དང་། ཕམ་ལྷག་དང་པོ་གཉིས་དང་། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་རྣམས་ལ་དེ་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དགྲ་པ་ཕན་ཡོན་ཡོད་དེ། མདོ་ལས། ཚུལ་བྱིམས་  
ལྡན་པ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་དང་འཕྲད། །

ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟན་པ་རྒྱན་ནམས་ཀྱན་གྱི་མཆོག་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟན་པ་དྲི་དང་བྱུག་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ནས། ཇི་ལྟར་བུམ་པ་བཟང་པོ་རིན་ཆེན་སྟོད། །དེ་བཞིན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཆོས་ནམས་བསྐྱེད་  
པའི་གཞི། །ཞེས་པའི་བར་དང་། བཤེས་སྤྱིངས་

ལས། ཁྲིམས་ནི་རྒྱ་དང་མི་རྒྱུ་འུ་བཞིན་དུ། །ཡོན་ཏན་ཀྱན་གྱི་གཞི་རྟེན་ལེགས་པར་གསུང་། །ཞེས་པ་དང་། གཞན་ཡང་མང་བའི་ཕྱིར། བཅུ་པ་ཉེས་དམིགས་ཡོད་དེ། མ་བསྐྱུང་ན་ཇི་སྐྱད་  
དུ། ལུང་ལས། གང་ཞིག་བསྐྱབ་པ་མི་བསྐྱུང་

བ། །དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱིས་སྤྲད། །ལྷ་ནམས་འདི་ནི་ཆོས་རྒྱན་ཞེས། །སྟོད་ཅིང་རང་གི་བྲོགས་ཀྱིས་གཤེ། །བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྟོད་པར་འགྱུར། །ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྤྲད་པར་  
འོས། །ཞེས་སོགས་ཉེས་དམིགས་མང་དུ་བཤད་ཅིང་། དེའི་

ཕྱོག་ཕྱོགས་པན་ཡོན་ལ་སྐྱར་བར་ཡང་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་དུ་སྡེ་ལྷ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་ལྟའི་དང་པོ་པམ་པའི་སྡེ་ཆན་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། སྡེ་མ་ལས། མི་ཆངས་སྟོད་དང་རྒྱ་བ་  
དང་། །མི་ལ་བསད་པར་མི་བྱ་བ། །བརྟུན་

དུ་སྒྲ་དང་བཅས་པ་ཡི། །ཆོས་བཞི་འདི་རྩ་གསུངས་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། འདིར་བཞི་པོ་དེའི་ནང་ནས་དང་པོ་འཆད་པ་ལ། བཅུག་རེག་ཉམས་སུ་སྒྲིང་བར་བྱས་ནའོ། །ཟག་བྱེད་  
དོ། །དེར་རོ། །མ་ཉམས་པར་རོ། །ཁའམ་བཤང་

@26A ༄༄༅། །ལམ་དུ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་རྩང་ཟད་རྒྱས་པར་བཤད་ན་གསུམ་ཡོད་དེ། ལྟར་བ། ལྟར་མེད། བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་གཉིས་ཡོད་  
དེ། ཡན་ལག་གི་མཚན་

ཉིད་དང་། སེལ་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། གཞི། བསམ་པ། སྒྲུར་བ། མཐར་ཐུག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་ཕོ་མོ་མ་ནིང་གང་ཡིན་གྱང་རྩང་  
གསོན་པོ་དང་ཤི་བའི་ལྷས་བྱེད་

དུ་ལོངས་པའང་རྩང་སྟེ། དེ་དག་གི་ཁ་བཤང་ལམ་ཟག་བྱེད་གསུམ་པོ་གང་རྩང་དུ་མོར་བྱ་བཅུག་སྟེ་རེག་པའི་བདེ་བ་ལྷས་ཤེས་གྱིས་སྒྲིང་ཞིང་། ཡིད་གྱིས་བདག་གིར་བྱས་པ་ན། མི་ཚངས་  
སྒྲིད་གྱི་ཕམ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་

བསམ་པ་ཡོད་དེ། འདྲུཤེས་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་བྱུང་པར་མིད་ཅིང་། ཀུན་སྒྲོང་གཉིས་ཀྱིས་སྤྲད་པའི་བདེ་བ་སྤྱིང་འདོད་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྦྱོར་བ་ཡོད་དེ། དང་  
པོར་བཅུག། །བར་དུ་འགྲུལ་བ་སྦྱོད་སོགས་བྱས་པ་

ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་མཐར་ཐུག་གི་དུས་ཡོད་དེ། ཁའི་སོ་ཕན། ཟག་བྱེད་ཀྱི་ལྷགས་རིམ་ཕན། བཤང་ལམ་གྱི་སྤྱུ་གྱའི་ཁ་ཤུན་ཕན་ཆད་འདས་ནས་ལུས་དང་ཡིད་ཀྱིས་བདེ་བ་རྫོགས་  
པར་སྤྱིང་བ་བདག་གིར་བྱས་པ་ན། དེ་ལ་

འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་གཉིས་ཀ་བཅས་ལྡན་ཡིན་ན། དེའི་ཆོ་གཉིས་ཀ་ཉམས་པར་འགྱུར་ལ། གང་གིས་བདེ་བ་སྤྱིང་བ་བདག་གིར་མ་བྱས་ན་དེ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བདེ་བ་རྫོགས་  
པར་སྤྱིང་ཞིང་བདག་གིར་བྱས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་

དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོ་སྒྲོང་དག་བཅོམ་མ་ལ་སྤྲད་ཀྱང་དེ་སྤིད་པ་དང་བུལ་བས་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སེལ་བ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། གཞིའི་སེལ་བ་ནོར་བུ་ཉམས་པའམ།  
ལམ་གསུམ་ཉམས་པའི་སྦྱོན་ཡོད་ན། སྒོམ་

@26B ཕོའམ། ཉེས་བྱས་གང་རུང་དུ་འགྱུར་ཞིང་། བསམ་པའི་སེལ་བ་ཆགས་སེམས་མེད་པ་སོགས་ལ་སྒྲོམ་པོ། །སྒྲོར་བའི་སེལ་བ་ཡིད་ཀྱིས་བསམས་ཏེ་བྱ་བ་དབྱུང་ཙམ་དང་རིག་པ་མེད་  
པ་སོགས་ལ་ཡང་སྒྲོམ་པོ། །མཐར་ཐུག་གི་སེལ་བ་བདེ་བ་

རྫོགས་པར་མ་སྒྲུང་བ་སོགས་ལ་འང་སྒྲོམ་པོ་ཙམ་ཞིག་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་མེད་ཡོད་དེ། བྱད་མེད་ཀྱི་སྒྲིང་དུ་འགྲེལ་བ་དང་། ལུས་བྱིར་བ་འཛིན་པ་སོགས་ལ་ལྟར་བ་མེད་པའི་  
ཕྱིར། གསུམ་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡོད་དེ། ཆགས་སེམས་སྒྲི་

བའི་གཞི་དང་རྒྱན་དུ་མི་འབྲེལ་ཞིང་། འབྲིག་གཏམ་སྒྲ་བ་སོགས་བསྐྱུང་བ་ལ་བསྐྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ཕམ་པ་ནི། རྒྱུ་ལམ་བརྒྱར་བཅུག་པ་དག་གིས་སོ། །མངགས་  
པས་ཀྱང་ངོ། །མ་བྱིན་པའོ། །མ་ཤ་ཀ་ལྡ་ལ་སོགས་

པའོ། །རྒྱ་སེམས་ཀྱིས་སོ། །མིའི་རྒྱུད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བབྱུང་བའོ། །དེར་འདུ་ཤེས་པའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད་ལ། དོན་ཀྱང་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དག་སྒྲོང་གིས། མི་གཞན་གྱིས་  
བབྱུང་བའི་རྣམ་རིན་ཐང་ཆང་བ། འདུ་ཤེས་མ་འབྱུལ་ཞིང་། རང་དོན་དུ་

ཀུན་སྒོར་ཏུ་འཕྲོག་བྱེད་འདོད་རྒྱུན་མི་ཆད་པ། སྒྲོར་བ་རང་ངམ་བསྐྱོས་པ་གང་ཅུང་གིས་བརྟུ་འཕྲོག་བྱེད་པར་བརྩམས་ཤིང་། མཐར་ཐུག་ཐོབ་སློབ་སྦྱོང་པ་ན། དེར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྗེས་བདག་  
ནི། མི་གཞན་ཡིན་པ་དང་། དེར་བདག་ཏུ་བབྱུང་

བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། རང་གི་རྗེས་བརྟུས་ན་ལྟར་བ་ན་སྤྲད་ཙམ་དང་། མི་མ་ཡིན་གྱི་རྗེས་བརྟུས་ན་འང་དེ་ཙམ་བསྐྱེད་ལ། བདག་ཏུ་མ་བབྱུང་བ་དག་བཙོམ་པ་དང་སྐྱ་མི་སྒྲན་པ་སོགས་གྱི་རྗེས་  
བརྟུས་ན། སྒྲོམ་པོར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྤྱིར་རྗེས་བདག་

ལ་བཞི་ཡོད་དེ། བསམ་སྒྱུར་དང་། ཡུལ་ཆོས་དང་། རིགས་རྒྱུད་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་བདག་པོར་གྱུར་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཞི་བའི་ཡོ་བྱད་དེ་ཉིད་གྱིས་གཞན་  
ལ་བསྐྱོས་ནས་བཞག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

@27A ༄། །གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ཤོ་གམ་གཞལ་དགོས་གྱི་རྗེས་རྣམས་དེ་ལེན་པ་པོར་དབང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། བཞུར་བུ་ལ་དབང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་  
ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་



མྱང་འདས་ལ་ཕྱལ་བ་ནི་དེ་དག་དབང་གི། །གཞན་གྱིས་སྒྲིད་དུ་མི་རུང་ལ། ལྷང་རྟོགས་ལ་ཕྱལ་བ་ནི་དེ་དག་འཛིན་པའི་དགོ་འདུན་ལ་དབང་། དགོ་འདུན་ལ་ཕྱལ་བ་ནི་དེ་ཉིད་ལ་དབང་བ་  
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་བརྟུ་བའི་རྩལ་དེ་ཡང་རིན་ཐང་ཆང་བ་

ཞིག་དགོས་ཏེ། མ་ཆང་ན་སྒྲོམ་པོ་འམ་ཉེས་བྱས་ཙམ་ཞིག་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། རིན་ཐང་བརྟུ་བའི་རྩལ་ཡོད་དེ། སྟོན་པས་བསྐྱབ་པ་འཆའ་བའི་དུས་སུ་ཀར་ཤ་པའ་པ་ཆ། པ་ཆ། བཞི་ཆའི་ཆད་ལ་རིན་  
ཐང་དུ་བརྟུ་ཡང་། ཡུལ་དུས་ཀྱི་དབང་གིས་མ་ངེས་པའི་

ཕྱིར། ཡུལ་ཉི་ཤིང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བརྟུ་རྩལ་ཡོད་དེ། རོར་བདག་དང་རྟུ་མ་ཁན་གཉིས་ཡུལ་ཐག་ཉི་ཤིང་མཉམ་ན་རྟུ་མའི་ཡུལ་གྱིས་བརྟུ་། མི་མཉམ་ན་ཉི་བ་བརྟུ་དགོས་པའི་ཕྱིར།  
འཛོག་རྩལ་དང་བགོ་རྩལ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་

ཡོད་དེ། རྩལ་བདག་བརྟུ་འཛོག་རྩལ་དགོ་སྒྲོང་གཅིག་ཁོ་ནས་བརྟུ་ན་རིན་ཐང་ཆང་བ་གཅིག་གིས་ཆོག་ལ། བརྟུ་འཛོག་རྩལ་ཡིན་ན། བདག་པོ་སོ་སོ་ལ་སྟོས་པའི་རིན་ཐང་ཆང་བ་རེ་རེ་  
ཐོབ་དགོས། རྟུ་པོ་བརྟུ་འཛོག་རྩལ་དང་དགོད་

རྫས་ཀྱི་ཕྱིར་བརྟུས་པ་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་སྒྱུར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་བརྟུ་བྱའི་དངོས་པོ་དེ། བདག་པོ་རྣམས་བགོ་རྫས་ཡིན་ན། དངུལ་སྲང་བརྒྱ་ཕྱག་བརྟུས་པས་ཀྱང་ཕམ་པར་མི་འགྱུར་  
བའི་སྐབས་ཡོད་དེ། རྫས་བདག་སྟོང་གི་དགོད་རྫས་

ཀྱི་དངོས་པོ་བརྟུས་པའི་ཆོ། རེ་རེ་ལ་ལྟོས་པའི་རིན་ཐང་ཆང་བ་རེ་ཐོབ་དགོས་པ་གང་ཞིག། རྫས་བདག་སྟོང་གིས་དངུལ་སྲང་བརྒྱ་ཕྱག་གཅིག་བགོས་པའི་ཆོ། སོ་སོའི་སྐལ་བར་དངུལ་ཞོ་རེ་  
ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བྱུ་སྟེ། དངུལ་ཞོ་

@27B རེ་བརྟུས་པ་ཙམ་གྱིས་ཕམ་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟུ་མཁན་དང་པོས། དགོད་རྫས་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་བརྟུས་པ་ན་རང་རང་ལ་ལྟོས་པའི་རིན་ཐང་ཆང་བ་རེ་ཐོབ་དགོས་ཏེ། སུམ་བརྒྱ་  
པར། སྟེ་བོ་མང་པོས་རྫས་བརྟུས་གང་གི་ཆོ། །རེ་རེའི་

སྐལ་བས་རིན་ཐང་ཆང་ན་བརྒྱ་ག །སྟེ་བོ་མང་པོ་གཙོ་ཆོ་ཆེ། བརྟུ་བྱེད་ན། །དེ་ཆོ་རང་སྐལ་བའི་རིན་གྱིས་རྣམ་པར་བཞག །ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྟོར་བ་རྒྱན་གཅིག་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། རིན་  
ཐང་མ་ཆང་བ་ཞིག་བརྟུས་ནས་དེ་མི་བརྟུ་འོ་སྟུམ་དུ་བསམས་

ཤིང་། སྤྱི་དེ་ལྟར་བརྟུན་ནས་རིན་ཐང་ཚང་ཡང་ཕམ་པ་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། འདིར་རིན་ཐང་ཚང་ལ་ཡུལ་དུས་ཀྱི་དབང་གིས་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་བྱུང་སྟེ། ཁ་ཅིག །ནས་བྲེ་ཆེ་བའི་བཞི་  
ཙམ་དང་། ལ་ལ་གསེར་ཞོ་ཕྱེད་ཙམ་དང་། གཞན་

དག་གསེར་སེ་བ་གཉིས་ཙམ་དང་། ཡང་གསེར་ཞོ་ཕྱེད་ཙམ་དང་། དུལ་ཞོ་གསུམ་ཙམ་བརྟུན་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོགས་བཞེད་པ་མང་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རང་ལྷགས། མགོན་བྱ་  
བཞི་བརྒྱའི་ཚང་། ཚད། དང་མཉམ་པའི་དངོས་པོ་བརྟུན་ན་

ཕམ་པར་འགྱུར་ཏེ། མ་ཤ་ཀ་རི་རི་ལ་མགོན་བྱ་བརྒྱད་ཅུ་རེའི་རིན་ཐང་གི་ཚད་དང་། མ་ཤ་ཀ་ལྷ་ལ་ཀརྨ་པ་ཆའི་བཞི་ཆར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྱིར་རགས་བཙུངས་སུ་དུལ་ཞོ་གསུམ་ཡན་  
དང་། དམིགས་བསལ་ངེས་པ་མེད་དེ། དཀོན་མི་

དཀོན་གྱི་བྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ནས་ཀྱི་རིན་ཚད་དུ་བྱས་ཆོ། ལུ་གེ་མེད་པའི་ཆོ་བོད་ཀྱི་ནས་ཁལ་བཞི་ཙམ་དང་། ལུ་གེ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་དུས་སུ་ནས་ཁལ་ཕྱེད་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ཆོག་པར་བཤད་  
དེ། དུས་ཀྱི་དབང་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕམ་

པ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་མ་ཚང་ན་ཅིར་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། སེལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ལྷུང་བ་ན་སྤྲད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡོད་དེ། རིན་ཐང་ལྷ་བྱ་ཡན་ལག་གཅིག་མ་ཚང་ན་ཡང་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སོ་སོར་བྱེན་འདི་ལྷུང་ཡིན་ཏེ། སམ་

@28A ཨྲ། །ལྷག་གི་ན་སྤྲད་སྟོམ་པོ། །སྟོམ་པོ་ལྷུང་བྱེད་སོར་བཤགས་གསུམ་གྱི་ན་སྤྲད་ཉིས་བྱས། ཉིས་བྱས་གྱི་ན་སྤྲད་ཉིས་བྱས་ཕྱ་མོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སེལ་བ་ལ་གསུམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། ཆོས་ཆེས།

ན་སྤྲད་དུ་འགྱུར་བ། ལྷུང་བ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ། ལྷུང་མེད་ལ་སྟོད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། སམ་ལྷག་གི་ཆོས་ན་སྤྲད་ནི་ཉིས་བྱས། སྟོམ་པོ་གསུམ་གྱི་ན་སྤྲད་ནི་ཉིས་བྱས་ཕྱ་མོ། ཉིས་བྱས་གྱི་ཆོས་ན་སྤྲད་ནི་ཉིས་

བྱས་ཕྱ་མོའི་ཕྱ་མོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། མིའི་རྗེས་བརྟུས་པ་ལྷ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། ལྷུང་བའི་དངོས་གཞི་མེད་པ་ལ་ལྷུང་མེད་དུ་གསུངས་པ་སོགས་ནི་འོག

དུ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྟོག་གཅོད་གྱི་སམ་པ་ནི། སྟོག་གཅོད་ནའོ། །དེར་སེམས་པས་སོ། །མིར་གྱུར་པའི་འོ། །དེར་འདུ་ཤེས་པས་སོ། །གང་ཡང་རུང་བས་སོ་ཞེས་པའི་

གཞུང་གིས་འཆད་ལ། རོན་ཀྱང་ཡོད་དེ།

བཅས་ལྡན་དགོས་ཤིང་གིས་རང་ལས་གཞན་གྱི་མིའམ་མིར་ཆགས་པ་གང་རུང་ཀྱན་སློང་གསོད་སེམས་དང་ལྡན་ལ་སྦྱོར་བ་རང་རམ་བསྐྱོས་པ་གང་རུང་གིས་གསོད་པར་ཚུལ་ཞིང་། མཐར་  
ཐུག་བསད་པ་ན་ཕམ་པ་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གསད་བྱ་དེ་ལ་མི་ཡིན་པའམ་མིར་ཆགས་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། མི་མ་ཡིན་བསད་ན་སློམ་པོ་དང་། དུད་འགོ་བསད་ན་ལྟངས་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རང་ལས་གཞན་དགོས་པ་ནི་ཤེས་སྟེ་ལ།  
འདྲ་ཤེས་མ་འབྲུལ་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེས་

བཟུང་གིས་གང་ཟག་འདི་ཁོ་ན་གསད་པར་བྱའོ་སྟུམ་ནས། རོར་ཏེ་གཞན་བསད་པ་ན་ཕམ་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་བཟུང་མིད་པར་གང་རུང་ཡང་གསད་པར་བྱའོ་སྟུམ་པའི་ཀྱན་སློང་སྦྱི་  
ལ་ཞུགས་པ་ཡོད་ན་འབྲུལ་ཡང་དངོས་

@28B གཞི་བསྐྱེད་དེ། གསོད་འདོད་མཚུངས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་བ་ལུས་ངག་གང་རུང་དུ་ཐོན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། མ་ཐོན་ན་བསྐྱུལ་བྱ་ཅུ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསོད་ཐབས་ལ་མང་སྟེ།

མཚོན། དུག །མཐུ་སོགས་ཡོད་པའི་

ཕྱིར། གསལ་བྱ་མི་ཁོ་ནར་མ་ངེས་ཏེ། མིར་ཆགས་པ་མེར་མེར་སོགས་མེད་པར་བྱས་པ་ན་འང་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསལ་བྱ་རང་གི་སྒར་ཤི་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། རང་དང་དུས་མཉམ་མམ།  
རང་གི་ཕྱིས་ཤི་ན། བམ་པ་བསྐྱེད་པའི་ཏེན་མེད་

པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། སྒྲ་དང་མཉམ་དུ་ཤི་བ་ལ། །དངོས་མེད་ལུས་གཞན་སྐྱེས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གྲོས་གཅིག་པའི་དམག་སོགས་མང་པོས་མི་གཅིག་ཁོ་ན་བསད་ན་  
ནི་རེ་རེ་ལ་ཕམ་པའམ། སྒྲེམ་ལྡན་མིན་ནའང་།

སྒོག་གཅོད་ཀྱི་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པ་ལ་བྱུང་པར་མེད་དེ། མཛོད་ལས། དམག་ལ་སོགས་པ་དོན་གཅིག་ཕྱིར། །ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་པོ་བཞིན་ལྡན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་  
ཀྱང་གྲོས་མི་གཅིག་པ་དང་། སྒོ་མི་མཐུན་པ་མང་པོས་

གཅིག་ཁོ་ན་བསད་ན་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་མི་བསྐྱེད་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། གྲོས་བྱས་པ་མེད་ན་ནི་རེ་རེས་ཀྱང་མི་དེ་ལ་འཆི་རུས་ཀྱི་མཚོན་བསྐྱུན་པ་སོགས་གང་རུང་ཞིག་དགོས་ལ། གྲོས་བྱ་བའི་

གཞིར་དབང་མེད་ཀྱིས་ཡོད་ཁྱུ་ལ་དུ་བྱས་ཀྱང་། རང་ཉིད་

ཀྱི་ངོས་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་གསོད་སེམས་མེད་ན་ནི་དངོས་གཞི་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་བརྟུན་དུ་སྤྱོད་བའི་ཕམ་པ་ནི། འདུ་ཤེས་བརྟུར་ཏེ། བདག་ཉིད་ཀྱི་མི་ཆོས་སྒྲ་མ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་ལ། དོན་ཡང་

ཡོད་དེ། །བཅས་ལྡན་དག་སྤྱོད་གིས། རང་ལས་རྒྱུད་གཞན་པ་ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་ཤིང་ཐ་སྤྱོད་ལྡན་ཞིག་ལ། འདུ་ཤེས་མ་འཁྱུང་བའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་རང་མི་ལྡན་པར་ཤེས་བཞིན་བརྟུན་སྤྱོད་ཀྱིས་སྤྱོད་

@29A ༄། །པ་དག་མཚན་ཉིད་ལྡན་ཞིག་དེས་ཐོས་པར་སྤྱོད་པའི་ཆོ་དོན་པ་རོལ་པོས་གོ་བ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྤྱོད་ལུ་མི་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། མི་མིན་ལ་སྤྱོད་པོ་དང་། དུད་འགྲོ་ལ་སྤྱོད་པོ་ཉིས་བྱས་སུ་

འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ལུས་གཞན་དུ་བསྐྱར་བ་ལ་སྤྱོད་ན་སྤྱོད་ཅམ་ཞིག་བསྐྱོད་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་ཤེས་དོན་གོ་བ་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་མ་ནིང་

མཚན་གཉིས་སོགས་མ་ཡིན་པ་ཞིག

དགོས་ཏེ། དེ་དག་ལས་ཕྱོག་ན་གཞན་ལ་སྒྲིག་པ་དང་། དགོས་པ་མི་འགྲུབ་པ་དང་། ཡིད་མི་ཆེས་པ་སོགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འདུ་ཤེས་མ་འབྲུལ་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། སྒྲིན་ཚིག་གིས་སྒྲས་  
པ་ལྟ་བུ་ལ་དེར་ཡིད་མི་ཆེས་པའི་ཕྱིར་དང་།

རྒྱན་ལྷགས་ཐོབ་ཅེས་སྒྲ་འདོད་པ་ལས་ཕྱིར་འོང་སོགས་ཐོབ་ཅེས་སྒྲས་པ་ལ་འང་དངོས་གཞི་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རང་དོན་དུ་སྒྲས་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། གཞན་དོན་དུ་སྒྲས་ཆོན་སྒྲ་ད་ཙམ་ཞིག་  
བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། མི་ཆོས་བླ་མ་དེ་དང་མི་ལྡན་པ་ཞིག

དགོས་ཏེ། ལྡན་ན་བདེན་སྒྲའི་ལྟ་བུ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའམ་ཉེས་མེད་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདུ་ཤེས་བསྐྱར་ནས་སྒྲས་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ཡོན་ཏན་དེ་དང་མི་ལྡན་ཡང་ལྡན་པར་སྒྲོམ་ནས་སྒྲས་ཆོན་  
སྒྲ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ངག་ཡིན་

པ། རང་གི་ཡིན་པ། གསལ་པོར་སྒྲས་པ་སོགས་མཚན་ཉིད་ལྟ་ལྡན་ཞིག་དགོས་ཏེ། གཞོགས་སྒོས་དང་སྒྲིངས་ཡིག་ལྟ་བུ་ལ་དངོས་གཞི་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། གང་སྒྲ་རྒྱུ་འཁུར་མི་ཆོས་བླ་མ་དེ་ལ་



གཉིས་ཡོད་དེ། འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་དང་། རྒྱུ་

སྒོ་ནས་བཞག་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཐོབ་བྱ་འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས། ཐོབ་བྱེད་ལམ་གྱི་སྒོ་ནས་བཞག་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། བསམ་གཏན་གྱི་ཉིར་བསྐྱབས་  
དང་། བསམ་གཏན་གྱི་

@29B དངོས་གཞི་ལྟ་བུ་འམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་ནམ་གྲོལ་ལམ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་གཉིས་ཡོད་དེ། རྒྱུ་འཕགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་ཚུལ་ལའང་གཉིས་ཡོད་  
དེ། འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་དང་། རོ་བོའི་སྒོ་ནས་

རྒྱ་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ལྷ་ལྷ་གཞོད་སྒྱིན་ནམ་མཁའ་ལྗིང་གི་ཟ་མིའམ་ཅི་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཐོས། དངོས་སུ་མཐོང་། ལྷན་ཅིག་ཏུ་གཏམ་སྒྲིལ་ཏེ་ཕན་ཚུན་དགའ་བར་བྱས་ཞེས་  
སོགས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་

གའི་ལྷས། ལྷ་ལྷ་གཞོད་སྒྱིན་གྱི་ཟ་སོགས། །མཐོང་ངོ་བདག་གིས་གཏམ་ཡང་བྱས། །དེ་དག་ཀྱང་ནི་བདག་ལ་སྒྲུ། །ཞེས་སྒྲིལ་དག་སྒྲོང་མཐར་འབྱུང་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྒྲུམས་

འཇུག་གམ་སྒྲིན་ལྟ་མཛོན་ཤེས་དང་། ཉུགས་གནས་བརྒྱད་སོགས་ཀྱི་གོ་འཕང་མ་ཐོབ་པར་ཐོབ་བོ་ཞེས་སྒྲ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཐར་ཐུག་སྒྲས་པའི་དོན་གོ་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། མ་གོ་ན་  
སྒྱུར་བ་ན་སྒྲ་ཙམ་ཞིག་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། སམ་པ་བཞི་

གང་ཡིན་ཡང་ལས་དང་པོ་བ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། བཅས་པ་བྱེད་དུས་ཀྱི་དགོས་པ་བཟང་སྒྲིན་དང་ནོར་ཅན་སོགས་ལ་སམ་པ་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། སམ་པ་བཞི་པོ་ལ། སམ་པ་དེ་དང་དེའི་  
སྒྱུར་བ། སྒྱུར་བའི་སྒྱུར་པ་བ། སྒྱུར་བའི་སྒྱུར་བའི་

ཡང་སྒྱུར་བ་ཞེས་འབྱེད་རིགས་པར་མ་ཟད། ལྷག་མ་རྣམས་ལ་འང་དེ་དང་དེའི་སྒྱུར་བ། སྒྱུར་བའི་སྒྱུར་བ་སོགས་སུ་འབྱེད་རིགས་ཏེ། སམ་ལྷག་དེ་དག་ལྟེ་བའི་རིགས་ཡིན་པར་མཚུངས་པའི་  
ཕྱིར། དེ་ཡང་སམ་ལྷག་གང་རུང་གི་སྒྱུར་བ་ཡིན་

ན། སྒྲུམ་པོ་ཡིན་པས་བྱུང་། དེའི་སྒྱུར་བའི་སྒྱུར་བ་ཡིན་ན། ཉེས་བྱས་རགས་པ་ཡིན་པས་བྱུང་། དེའི་སྒྱུར་བའི་སྒྱུར་བའི་སྒྱུར་བ་ཡིན་ན། ཉེས་བྱས་སྤྲ་བ་ཡིན་པས་བྱུང་སྟེ། དེ་དག་ལྟེ་ཡང་གིས་

རིམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར། སྒྲོམ་པོ་

@30A ༄། །དེ་ལ་སྒྲུས་བརྗོད་ཀྱིས་དབྱེན་གཉིས་ཡོད་དེ། མིང་དུ་ཆགས་པའི་སྒྲོམ་པོ་དང་། ཡོན་ཏན་སྒྲིའི་སྒྲོམ་པོ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི་ཕམ་ལྷག་གི་སྒྲོམ་པོས་བསྐྱས་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་ལྷུང་

བ་སྒྲེ་ལྷ་ལའང་དེའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྒྲོར་བའི་རྣམ་གྲངས་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཕམ་ལྷག་གི་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་པར་ངས་པའི་སྒྲོར་བ་དང་། དེ་གང་རུང་གི་དངོས་གཞི་སྐྱེད་པར་མ་ངས་པའི་སྒྲོར་བ་

གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཕམ་ལྷག་གི་སྒྲོར་བའི་སྒྲོམ་པོ་རྣམས་དེར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ཕམ་ལྷག་གི་སྒྲོར་བའི་རྣམ་པའི་སྒྲོམ་པོ་རྣམས་དེར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། མི་གསོད་པར་འདོད་ནས་

འདུ་ཤེས་འབྱུང་ཏེ། དུད་འགོ་ལ་མཆོན་བསྐྱུན་ནས་གསོད་པའི་ཆོ། སྒྲོར་བའི་རྣམ་པ་དང་། བསད་པའི་ཆོ་དངོས་གཞིའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་འབྱུང་སྟེ། དེའི་ཆོ་མི་མ་བསད་པར་དུད་འགོ་བསད་

པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚེ་དངོས་གཞིར་

མི་འགྱུར་ཏེ། མི་བསད་པར་སྒྲོམ་ཡང་མ་བསད་པར་གཞན་བསད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ །དེ་ལ་དངོས་གཞིའི་རྣམ་པ་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ། དངོས་གཞིའི་རྣམ་པ་ནི་གཞན་དོན་དུ་རྩིས་རིན་ཐང་ཚད་པ་  
བརྟུན་པ་ལྟ་བུ་དངོས་གཞི་མ་ཚང་བ་ཙམ་

ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་གསུང་ངོ། །སྒྲིབ་ལྟར་མེད་དུ་འགྱུར་བ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། ལྟར་བའི་དངོས་གཞི་དེ་མེད་པ་ལ་ལྟར་མེད་དུ་གསུངས་པ་དང་། སྐབས་དེར་གཏོགས་ཀྱི་ལྟར་བ་མེད་པ་ལ་ལྟར་  
མེད་དུ་བྱས་པ་དང་། ལྟར་བ་རྣམས་གཞག་གི་ལྟར་

མེད་ལ་དེར་བྱས་པ་དང་། ལྟར་བ་གཏན་ནས་མེད་པ་ལ་དེར་བྱས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། སྒྲིབ་བ་རྒྱན་བཅད་ཅིང་བཅད་ཅིང་ཉུང་དུ་ཉུང་དུ་མང་དུ་བརྟུན་པ་ལ་ལྟར་མེད་དུ་  
གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་

@30B པ་ཡོད་དེ། ལྟར་བ་ཅེད་དོ་གསུམ་ལས་ལྟག་ལེན་དུ་མི་རུང་བར་གསུངས་པའི་སྐབས་སུ་འབྲུ་རྩེན་ཡིན་ན། དེ་ལས་ལྟག་སྒྲངས་པ་ལ་ལྟར་མེད་དུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཡོད་དེ། གསོད་མེམས་མེད་པར་བསད་པ་

འགའ་ཞིག་ལ་ལྟང་མེད་དུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། བཅས་རང་གཉིས་ཀ་དང་། ཐུན་མོང་བའི་ལྟང་མེད་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཤེས་པ་རང་  
བཞིན་དུ་མི་གནས་པ་ལྟ་བུ་ལ་ལྟང་བ་མི་འབྱུང་

བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། དགག་བྱ་མེད་པའི་ལྟང་མེད་དང་། བག་ཡངས་དང་འབྲེལ་བའི་ལྟང་མེད་དང་། བར་ཆད་དང་ལྡན་པའི་ལྟང་མེད་དང་། བསྐྱབ་པར་མི་རྒྱས་པའི་ལྟང་  
མེད་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། བྱེ་

མ་འབའ་ཞིག་བཞོ་བ་ལ་ལྟང་མེད་དུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། སྤ་བརྒྱུད་བཞིང་བའི་ཆོ་འཆང་འབྲལ་འཛོག་གསུམ་གྱི་ལྟང་བ་མེད་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་  
ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། སྒོག་གི་བར་

ཆད་དུ་འབྱུང་བའི་ཆོ་ཆང་མ་གཏོགས་བཅས་རྒྱུད་མ་བསྐྱུང་ན་ལྟང་མེད་དུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཡོད་དེ། དག་སྒོང་ནད་པས་སྤྱི་དྲིའི་ཁ་ཟས་ཟ་བ་ལ་ལྟང་མེད་དུ་གསུངས་

པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ལྟར་

མེད་དུ་གསུངས་པ་ཡོད་དེ། མ་གྱིན་ལེན་སྒྲོང་བའི་ཆེད་དུ་ཉོ་ཆོང་བྱང་པོར་བྱས་ན་ལྟར་མེད་དུ་གསུངས་པ་དང་། དབེན་པའི་གནས་སུ་རྟོགས་པ་གོང་དུ་འཕེལ་ན་གྱིན་ལེན་མ་བྱས་པ་སོགས་  
ལ་ལྟར་བ་མེད་པ་དང་། དགོས་པ་བྱུང་པར་ཅན་

ཡོད་ན་རིན་པོ་ཆེ་དང་མི་སོགས་ལ་རེག་པ་དང་དབྱངས་གྱིང་རོ་བྱས་པ་ལ་ལྟར་མེད་དུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བཅས་རང་གཉིས་ནང་འདོམས་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན།  
ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ནང་འདོམས་ན་ཆང་མ་གཏོགས་

@31A ༄། །བཅས་རྒྱུ་འདོར་དགོས་ལ། བཅས་རྒྱུ་ནང་འདོམས་ན། དགག་བྱ་དང་དགོས་པའི་བྱུང་པར་དང་། ཆེ་བའི་ངོར་རྒྱུ་བ་གནད་བ་དང་། རྒྱུ་བའི་ངོར་ཆེ་བ་གནད་བའང་  
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དགག་བྱ་ཆེ་

རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ཆེ་རྒྱུ་འབྲེལ་བར་མ་ངེས་ཏེ། དགག་བྱ་ཆེ་ཡང་བཅས་པ་རྒྱུ་བ་དང་། བཅས་པ་ཆེ་ཡང་དགག་བྱ་རྒྱུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ངན་

སེམས་ཀྱིས་བླག་ཕྱང་བའི་མཚམས་

མེད་དགག་བྱ་ཆེ་ཡང་། བཅས་པ་ཕམ་པ་ལས་གཞན་ལྟར་བ་ན་སྤྲད་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། དགོ་སྒོར་ནད་པས་ཀྱང་ཆང་འབྱུང་ན་ལྟར་བྱེད་བསྐྱེད་པར་བཅས་ཀྱང་།

ནད་ལ་ཕན་ངེས་ལྟ་ ཡིན་ན། ཅུང་ཟད་འབྱུང་ཙམ་ལ་དགག་

བྱ་རྒྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྷག་མའི་སྒྲོམ་ལས། ཁུ་བ་འཛིན་དང་འབྲི་ཚིག་བསྟེན་བཀྱར་སྟོན། ཨ། །ཁང་པ་ཁང་ཆེན་དང་ནི་གཞི་མེད་དང་། །བག་ཙམ་དགོ་འདུན་དབྱེན་དང་དེ་རྗེས་

ཕྱོགས། །བྲིམ་སུན་འབྱེན་དང་བཀའ་

སྒྲོ་མི་བདེ་བའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་བཅུ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ཁུ་བ་འབྱེན་པའི་ལྷག་མ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྟན་དགོ་སྒོར་གིས་བསམ་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པས་རང་གཞན་གྱི་ཕྱི་མའི་སྒོ་

གསུམ་པོ་གང་རུང་ལས་གཞན་པའི་ལུས་

ཀྱི་ཆ་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་བཞིན་དུ་ཁུ་བ་ཕྱང་བ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རེག་པ་དགོ་འདུན་གྱི་ལྷག་མ་ཡོད་དེ། དགོ་སྒོར་གིས་བསམ་བཞིན་དུ་ཆགས་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་

སྒངས་ཏེ་བྱད་མེད་ཀྱི་ལུས་དངོས་སམ་དེ་དང་

འབྲེལ་བའི་སྒྲ་དང་གོས་སོགས་ལ་རེག་ཅིང་རེག་པའི་བདེ་བ་བདག་གིར་བྱས་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་འཁྲིག་ཆོག་སྒྲ་བའི་ལྷག་མ་ཡོད་དེ། དག་སྒོང་གིས་ཆགས་སེམས་ཀྱིས་  
བྱད་མེད་ལ་འཁྲིག་ཆོག་སོགས་བཙོག་།

@31B གཏམ་སྒྲས་པ་ཕ་མོལ་ཤོས་གོ་བ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་བསྟེན་བཀུར་བསྐྱགས་པའི་ལྷག་མ་ཡོད་དེ། ཆགས་སེམས་ཀྱིས་བྱད་མེད་ལ་བྱིད་ཀྱིས་བདག་ལ་འཁྲིག་པས་བསྟེན་  
བཀུར་ན་ལེགས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་དོན་དེས་གོ་བ་

ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་སྒྲུན་བྱེད་པའི་ལྷག་མ་ཡོད་དེ། ཤོ་མོ་སྤར་མ་འབྲེལ་བ་གཉིས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དུ་འཕྲིན་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་འཁྲིག་པ་སྤྱད་པ་ནི་ན། དེར་འགྱུར་  
བའི་ཕྱིར། རྒྱག་པ་ཁང་པའི་ལྷག་མ་ཡོད་དེ། རང་

དོན་དུ་གཞི་མ་དག་པ་དང་ཚུད་པ་དང་བཅས་པའི་སྤྱི་དུ་བྱུ་བཙོ་བརྒྱད་དང་ཞིང་དུ་བྱུ་བྱེད་དང་བཅུ་གཅིག་གི་ཚད་ལས་ལྷག་པའི་ཁང་པ་བཙུག་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ཁང་ཆེན་



གྲི་ལྷག་མ་ཡོད་དེ། གཞི་དང་དངོས་པོ་སོགས་མ་དག

བཞིན་དུ་དགོན་མཆོག་གསུམ་མཁ་དག་སྤོང་བཞི་ཡིན། ཡན། གྲི་ཆེད་དུ་ཁང་པ་བཙུགས་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་གཞི་མེད་གྲི་ལྷག་མ་ཡོད་དེ། དག་སྤོང་གཞན་ལ་ཕམ་པའི་  
མཐོང་ཐོས་དོགས་གསུམ་གང་རུང་མེད་བཞིན་དུ་ཕྱོད་

འདིས་འདི་འདི་ལྟར་བྱས་སོ་ཞེས་བྱ་བྱེད་སྐྱུར་བའི་སྒོ་ནས་སྒོ་བཏགས་ཏེ་སྤྲིང་ནས་སྐྱུར་པ་བཏབ་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དགུ་པ་བག་ཙམ་གྲི་ལྷག་མ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་དེ་ལྟར་མེད་བཞིན་བྱ་  
བྱེད་མ་སྐྱུར་བས་སམ། སྐྱུར་འདེབས་གྲི་གཞི་བག ཕྱོད་

ཙམ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱུར་པ་བཏབ་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་དབྱེན་གྲི་ལྷག་མ་ཡོད་དེ། མི་མཐུན་པའི་བསམ་པས་ཕན་ཚུན་བཞི་ཚན་དུ་ལོངས་པའི་དག་འདུན་གྲི་བར་དུ་  
ཆོས་མ་ཡིན་པས་དབྱེན་བྱེད་པར་ཞུགས་པ་ལ།

དག་འདུན་གྲིས་གཞུང་སྒོ་དང་གསོལ་བཞིའི་ལས་གྲིས་བསྒྲོག་པར་བྱས་ཀྱང་མཐར་མ་བཏང་བའི་ཆོ་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བརྒྱ་གཅིག་པ་དབྱེན་གྲི་རྗེས་སུ་ཕྱོགས་པའི་ལྷག་མ་ཡོད་དེ།

སྐར་ལྟར་དབྱེན་བྱེད་པའི་གྲོགས་སུ་ཞུགས་པ་ལ་

@32A ༄། །གཞམས་བསྐྱོ་སོགས་གྲིས་བསྐྱོག་ཀྱང་མཐར་མ་བཏང་བའི་ཆོ་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བཙུ་གཉིས་པ་བྲིམ་སུན་འབྱེན་པའི་ལྷག་མ་ཡོད་དེ། སྐྱོད་པ་ངན་པས་བྲིམ་བདག་  
དག་དགོ་འདུན་ལ་མི་དད་པའི་རྒྱུན་

བྱས་པ་ན་དེའི་ཉེས་པས་རང་ཉིད་གནས་ནས་བསྐྱད་པའི་ཆོ་སྐྱོད་པ་པོའི་དགོ་འདུན་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པར་བྱེད་པ་གཞན་གྲིས་བསྐྱོག་པ་ལྟས་བསྐྱོག་ཀྱང་མི་ཉན་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བཙུ་  
གསུམ་པ་བཀའ་སློ་མི་བདེ་བའི་ལྷག་མ་ཡོད་

དེ། རང་ཉིད་ལ་ལྟང་བ་བྱུང་བའི་ཆོ་དགོ་སྐྱོང་གཞན་གྲིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྦྱང་བ་དང་དུ་མི་ལེན་ཅིང་ཕྱིར་སྐྱུར་བར་བྱེད་པ་སྐར་བཞིན་བསྐྱོག་ཀྱང་མི་ཉན་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་གང་  
།སྦྱང་། གཞི་སོགས་བྱུང་པར་རྒྱས་པར་ནི་གཞིན་།གཞན་།དུ་ཤེས་

པར་བྱའོ། །འདིར་མ་ངེས་པའི་ལྟང་བ་གཉིས་ཡོད་དེ། སམ་ལྷག་ལྟང་བྱེད་གསུམ་དུ་མ་ངེས་པ་དང་། ལྷག་མ་དང་ལྟང་བྱེད་གཉིས་སུ་མ་ངེས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། བྱུང་

མེད་དང་ལྷན་ཅིག་འདོམ་གང་གི་ནང་དུ་

གནས་པའི་ཆོ་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བྱད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་འདོམ་གང་གི་ཕྱི་རོལ་དུ་གནས་པ་ལས་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལྟར་བྱེད་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། སྤང་ལྟར་  
དང་། ལྟར་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་གཉིས་

ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་བརྩུ་ཚན་གསུམ་ཡོད་པའི་དང་པོ་ནི། སྒྲོམ་ལས། འཆང་བ་འབྲལ་བ་འཇོག་པ་དང་། །འབྲུར་འཇུག་པ་དང་ལེན་པ་དང་། །སྒྲོང་དང་སྒྲོད་གཡོགས་སྤྲད་གཡོགས་  
བཅས། །རིན་ཐང་སོ་སོར་བསྐྱར་བའོ། །

ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་བརྩུ་ལས། དང་པོ་གོས་ཞེག་བརྩུ་འཆང་སྤང་གི་ལྟར་བ་ཡོད་དེ། དག་སྒྲོང་གིས་ཆོས་གོས་ཀྱི་རྒྱར་མ་བསྒྲོམ་ཤིང་བྱ་གང་གི་ཚད་དུ་ལོངས་པ་གནས་སྐབས་རང་ཉིད་དབང་  
བྱར་ཡོད་པའི་གོས་བྱིན་བྱིས་མ་བརྒྱབས་པ་འམ་བརྒྱབས་

@32B གྲང་ཤན་ཞུགས་པ་རང་དོན་དུ་ཞེག་བརྩུ་མ་རྫོགས་ཀྱི་བར་དུ་བཞག་པའི་ཆོ་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཞེག་བརྩུ་པའི་མཐའ་འདས་པ་ལ་སྒྲོམ་ཏེ། བརྩུ་གཅིག་པའི་སྐྱུ་རེངས་ཤར་བའི་

ཆོ་སྐྱོང་ལྷུང་དེ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སྐྱུ་རེངས་དང་པོ་

ཤར་བའི་ཆོ་དེ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། སྐྱུ་རེངས་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། དང་བར་ཐ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཤར་བའི་ཆོ་ཡོད་དེ། རྣམ་རིང་བའི་ཆོ་ལྷ་ཆ་དང་། ཐུང་བའི་ཆོ་སུམ་ཆ་ལུས་པ་ན་དེ་  
འཆར་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། སྐྱིར་རྣམ་ལ་སྟོན་དང་

སྤང་བྱུང་། དང་ཐོ་རངས་གསུམ་དུ་བྱེ་ནས་དེ་རེ་རེ་ལ་འང་གསུམ་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་ཐ་མའི་དང་པོའི་བྱེད་ནས་སྐྱུ་རེངས་དང་པོ་འཆར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོ་སྟོང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས། ཐུན་ཐ་མའི་  
དང་པོའི་བྱེད་རྒྱ་བརྟུང་དུ་ཉི་བ་ན་སྐྱུ་རེངས་དང་པོ་འཆར། ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཀྱི་སྟོན་སྐྱུ་རེངས་འཆར་རྩལ་ཡོད་དེ། ཇི་སྐྱོད་དུ། སྐྱར་མའི་བརྟན་བཅོས་ལས། སྐྱུ་རེངས་དང་པོ་ཤར་བ་ནི། །ཤར་ཕྱོགས་སུ་ནི་སྟོར་སྤང་ཞིང་། །སྐྱར་མའི་གདོང་གི་  
འོད་ཉམས་ལ། །རྣམ་མཁའ་སྟོན་སྐྱར་

གྱུར་པ་ཡིན། །སྐྱུ་རེངས་བར་པ་ཤར་བ་ན། །དེས་ནི་ཤར་ཕྱོགས་སྐྱུ་ཞིང་དམར། །རྒྱ་སྐྱར་འོད་ནི་རྩུང་བ་དང་། །རྣམ་མཁའ་སེར་སྐྱར་གྱུར་པ་ཡིན། །སྐྱུ་རེངས་ཐ་མ་ཤར་བ་ན། །རྒྱ་སྐྱར་

འོད་ནི་མེད་པ་དང་། །སྐྱ་རིངས་ཐ་མ་འོད་

གཟིར་འགྱུར། །འོད་ཟེར་ཉི་མ་ཤར་བར་དུ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡང་རུང་བའི་ཕྱིར། །འདིར་ཤཀ་གྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། །བྱད་པར་ཅན་དང་། །བྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །ཕྱི་  
མ་ལའང་གཉིས་ཡོད་དེ། །གོས་དང་ལྷུང་

བཟེད་ཀྱི་ཞག་ཤཀ་བྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །གོས་དང་ལྷུང་བ་མེད་ལྷུང་བཟེད་། །གང་རུང་གི་ཤཀ་དེག་བྱེད་ཡིན་ན། །རང་གི་ཤཀ་བདེག་བྱ་ལས་ཕྱིས་རྙེད་མ་ཡིན་པས་  
བྱབ་ཀྱང་། །སྤར་རྙེད་ཡིན་པས་ནི་མ་བྱབ་སྟེ། །དུས་མཉམ་དུ་རྙེད་པ་ལ་

@33A ༄། །ཡང་བདེག་བྱ་དེག་བྱེད་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །གོས་གཉིས་མཉམ་དུ་རྙེད་པའི་ཆོ་གཅིག་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ལ། །ཅིག་ཤོས་གྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་ཞག་བཅུ་འཁྱེད་མཐའ་  
འདས་པ་ན། །སྤ་མས་ཤཀ་སྟོབས་དང་། །ཕྱི་

མས་རང་སྟོབས་ཀྱི་སྤར་ལྷུང་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་གཉིས་གང་རུང་གི་ཤཀ་བདེག་བྱ་ཡིན་ན། །རང་གི་དེག་བྱེད་ཀྱི་སྤར་རྙེད་མ་ཡིན་པས་བྱབ་སྟེ། །རིགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། །སྤན་

ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། ཞག་བདུན་པའི་སྤྲུལ་

གྱི་ཞག་ཤམ་དེག་བྱེད་ཡིན་ན། རང་གི་བདེག་བྱ་ལས་སྤར་རྟེན་པས་བྱབ་སྟེ། དེག་བྱེད་གྱིས། རང་གི་ཕྱིས་བྱུང་བ་ལ་ཤམ་དེག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གོས་སྤྱང་གི་ཞག་ཤམ་བྱད་པར་ཅན་ཡིན་  
མིན་གྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། བྱད་པར་ཅན་ནི། དེག་བྱེད་

བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པས་བདེག་བྱ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་བདེག་པའི་སྒོ་ནས་བཞག། །བྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་ནི། བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པས་མ་བརྒྱབས་པ་ལ་ཤམ་དེག་པའི་སྒོ་ནས་བཞག་  
པའི་ཕྱིར། སྤྲུལ་ལ་ཞག་ཤམ་བྱད་པར་ཅན་ཡིན་

མིན་གཉིས་ཡོད་[མིད་?] དེ། དེ་ནི་དེག་བྱེད་བྱིན་བརྒྱབས་ཅན་གྱིས་བདེག་བྱ་ཡང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ལ་བདེག་པ་ཁོ་ནར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། སྤྲུལ་ཐམས་ཅད་ལ་ཤམ་གྱི་བྱད་པར་འབྱེད་དམ་ཞེ་  
ན། མ་ཡིན་ཏེ། དུས་རུང་གི་སྤྲུལ་གྱིས་རང་ལ་ཤམ་

བདེག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྤང་ཤམ་ལ་འང་བྱད་པར་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་དེ། གང་ཟག་བྱད་པར་ཅན་ཡིན་མིན་གྱིས་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤང་ལྟུང་ཕྱིར་བཅོས་བྱེད་པའི་ཆོ་གང་ལས་

སྤང་ལྟུང་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་དེ་མ་སྤངས་པར་

ལྟུང་བ་དེ་དག་སྤོང་གཞན་གཅིག་གི་བྱུང་དུ་བཤགས་ཆོག་པ་དང་། དེའི་ཆོ་དངོས་པོ་དེ་སྤངས་དགོས་པའི་བྱུང་པར་གྱིས་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཤེས་བག་ཡོད་སོགས་ཤུགས་དྲག་  
དང་ལྡན་པའི་དག་སྤོང་དང་། དེ་ཤུགས་རྒྱུང་

@33B བའི་དག་སྤོང་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བས་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་དེ་སྤོང་རྩལ་གཉིས་ཡོད་དེ། རེ་ཞིག་སྤོང་བ་དང་། གཏན་དུ་སྤོང་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་གོས་གསུམ་ལྟ་བུ་  
རེ་ཞིག་དང་། བྱིན་འཕྲོག་ལྟ་བུ་གཏན་དུ་སྤོང་དགོས་

པའི་ཕྱིར། གང་ལ་སྤོང་བ་ཡོད་དེ། གནས་ཐ་དད་པར་དག་སྤོང་ཞིག་ལ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འབྲལ་སྤང་ཡོད་དེ། དག་སྤོང་གིས་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱ་བས་པའི་ཆོས་  
གོས་གསུམ་གང་རུང་ཡོད་པའི་གནས་དང་མཚམས་

ཐ་དད་དུ་གནས་ནས་ཞབས་ཕྱི་མའི་སྐྱ་རེངས་ཤར་བ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མཚམས་ཐ་དད་མི་ཐ་དད་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། བྱིས་པ་ནོར་གཅིག་པའི་ཁང་པ་ཕན་རྒྱུན་རྩིག་པ་སོགས་ཀྱིས་

འབྲེལ་ཞིང་མཚམས་གཞན་མ་ཞུགས་ན་གནས་

གཅིག་དུ་ཆོས་གོས་བཞག་ཅིང་། ཅིག་ཤོས་སུ་དག་སྒོང་དེ་བསྐྱད་ནས་སྐྱུ་རིངས་ཤར་ཡང་ལྟང་བ་མི་བསྐྱེད་ལ། ཉོར་ཐ་དད་པའི་ཁང་པ་སོ་སོར་བསྐྱད་པ་ཙམ་གྱིས་སྐྱུ་རིངས་ཤར་བ་ན་ལྟང་བ་  
བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། བསྐྱེད་པ་དང་མཚན་དང་ལྟ་བ་

འཐུན་པའི་རབ་བྱུང་གི་གནས་ཡིན་ན། ཅིག་པ་སོག་དང་འབྲེལ་ཞིང་བར་དུ་མཚམས་གཞན་མ་ཞུགས་ན་ཆོས་གོས་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལས་རྒྱུད་གྲགས་གཅིག་ཚུན་ཆད་ཀྱི་གནས་གང་ཡང་  
རུང་བར་བསྐྱད་ཆེན་ནས་ཕྱི་མའི་སྐྱུ་རིངས་ཤར་བའི་ཆེ་

འབྲེལ་སྐྱང་མི་བསྐྱེད་དེ། རབ་བྱུང་ལ་ནི་ལྟ་བ་མཐུན་པ་གཙོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་རྒྱ་འཛོག་གི་སྐྱང་བ་ཡོད་དེ། དག་སྒོང་གིས་ཁ་བསྐྱང་དགོས་པའི་རེ་བ་དང་བཅས་པའི་གོས་སྒྲ་གང་གི་  
ཆད་དུ་ལོངས་ཤིང་ཕུས་མོ་གཉིས་དང་ལྟེ་བའི་

འཁོར་གསུམ་ཁབས་པའི་ཆད་དུ་མ་ལོངས་པར་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་རྒྱ་བ་གཅིག་འདས་ཀྱི་བར་བཞག་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འདིར་རིགས་བསྐྱོག་ལ་ཤན་མི་འབྱུང་བ་དང་། ཤན་



འབྱུང་ལ་རིགས་མི་བསྐྱོད་པ། རིགས་ཀྱང་བསྐྱོད་

@34A ༄། །ལ་ཤན་འབྱུང་བ། རིགས་མི་བསྐྱོད་ཅིང་ཤན་ཀྱང་མི་འབྱུང་བ་སྟེ་བཞི་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི་ཆོས་གཅིག་ཁ་གང་སོགས་ཀྱི་གོས་ཉིད། ཆོས་དྲུག་ལྟ་བུ་ཁ་སྐོང་གི་གོས་ཉིད་པ།  
ཆོས་བདུན་ལྟ་བུ་ལ་མིས་ཀྱིས་ཆོག་པ་

སོགས་ཀྱིས་དགོས་མེད་དུ་གྱུར་པ་ལམ། མ་ཉིད་ཀྱང་ཁ་སྐོང་གི་རེ་བ་ཆད་པ་ན་སྐྱེ་འཛོལ་གི་རིགས་ལས་བསྐྱོད་ནས་ཞག་བཅུ་འཆང་སྤང་བསྐྱེད། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་གཅིག་ལ་ཁ་སོགས་ཀྱི་

གོས་ཉིད་པ་ཆོས་དྲུག་ལྟ་བུ་ལ་ཁ་སྐོང་གི་གོས་

ཉིད་ཀྱང་ཆང་དུ་མཆོག་ཀྱང་ཆང་དུ་མཆོག་པ་ལ་ཕྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་རེ་བ་དང་བཅས་ཏེ་ཞག་སུམ་ཅུ་འདས་པ་ན་སྤང་བྱུང་བསྐྱེད། གསུམ་པ་ནི། ཆོས་གཅིག་ལྟ་བུ་ཁ་སོགས་ཀྱི་གོས་ཉིད་

པ་ཆོས་བདུན་ལྟ་བུ་ལ་ཁ་སྐོང་གི་གོས་ཆང་བ་ཉིད་ཀྱང་ཕྱིན་གྱིས་མ་

བརྒྱབས་པར་སྐྱེ་བར་བཞག་པ་ན་སྐྱེ་འཛོལ་གི་རིགས་ལས་བསྐྱོད་ནས་ཞག་བཅུ་འཆང་སྤང་བསྐྱེད། བཞི་པ་ནི། དེ་ལས་བསྐྱོད་པ་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་བཞག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་

པོ་བྱུང་སྟེ། ཟླ་འཛོལ་གི་རིགས་ལས་

བསྐྱོད་ཅིང་། ཤཀ་རྟེན་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། ཤཀ་རྟེན་བྱེད་དང་བཅས་ཤིང་ཟླ་འཛོལ་གི་སྤང་ལྟུང་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ། ཟླ་འཛོལ་གི་རིགས་ལས་བསྐྱོད་ཀྱང་  
ཤཀ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷ་མས་ལྟོ

རང་སྟོབས་དང་ཕྱི་མ་ལས་ཤཀ་སྟོབས་ཀྱིས་ཞག་བཅུ་འཆང་སྤང་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཞག་སུམ་ཅུ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པའི་ལྟུང་བ་ཡིན་ན། ཟླ་འཛོལ་གི་སྤང་ལྟུང་ཡིན་པས་མ་བྱུང་སྟེ།  
རྒྱ་མཚན་བཤད་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཟླ་

འཛོལ་གི་སྤང་བ་བསྐྱེད་པའི་གོས་ཡིན་ནའང་ཟླ་བ་གཅིག་ཆང་བའི་བར་འཛོལ་དགོས་པས་མ་བྱུང་སྟེ། ཤཀ་སྟོབས་ཀྱིས་ཟླ་འཛོལ་གི་སྤང་ལྟུང་བསྐྱེད་པ་ཡོད་པར་ཡང་བརྟེན་ཟིན་པའི་ཕྱིར་  
རོ། །བཞི་པ་འབྱུང་འཕྱུག་གི་སྤང་པ་

ཡོད་དེ། དག་སྟོང་གིས་རང་གི་ཉི་དུ་མ་ཡིན་པའི་དག་སྟོང་མར་རང་གི་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་ཆོས་གོས་བྱིན་རྒྱ་བས་ཅན་འབྱུང་བཅུག་སྟེ་བྱ་བ་རྫོགས་པའི་ཆོ་དེར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་

ལེན་པའི་སྤང་བ་ཡོད་དེ། རང་ལ་ཆོས་གོས་དེ་ཡོད་

བཞིན་དུ་བརྗེ་ཆོང་སོགས་ཀྱི་ཆེད་མ་ཡིན་པར་དགོས་པ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ནོར་མི་གཅིག་པ་ལས་རང་དོན་དུ་བསྐྱངས་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དུག་པ་སྤོང་བའི་སྤང་བ་ཡོད་དེ། རང་དང་ནོར་  
མི་གཅིག་པའི་བྲིམ་པ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ལས་གོས་རུང་

བ་ཆད་ལྡན་བསྐྱངས་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བདུན་པ་སྤོང་བ་རིགས་པའི་སྤང་བ་ཡོད་དེ། ཆོས་གོས་གསུམ་པོ་སོགས་གང་རུང་ཞིག་མེད་པའི་དགོས་པ་བྲིམ་པ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་  
གཅིག་ཁོ་ན་ལས་ཆོས་གོས་རྩུང་གཅིག་ལས་ལྷག་བསྐྱངས་[བསྐྱངས་]

པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་དཔགས་པ་སྤོང་བའི་སྤང་བ་ཡོད་དེ། བྲིམ་པ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་གཞན་གྱིས་སྒོས་གང་དཔོགས་བྲིན་པ་ལས་ལྷག་བསྐྱངས་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དགུ་པ་  
སོ་སོ་ནས་དཔགས་པ་སྤོང་བའི་སྤང་བ་ཡོད་དེ།

བྲིམ་གཅིག་ནས་པོ་མོ་གཉིས་སོ་སོ་ལས་ཞེས་པ་མ་གཏོགས་སྒྲ་མ་དང་འབྲ་བའི་ཕྱིར། བཅུ་པ་བསྐྱུར་བའི་སྤང་བ་ཡོད་དེ། རང་གི་གོས་ཀྱི་རིན་དུ་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་ཏ་བ་ལ་གཏད་པ་ལས་དེར་

ལན་གསུམ་བསྐྱལ་ཞིང་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་མཐོང་།

སར་བསྐྱད་པས་ཀྱང་མ་ཐོབ་པ་སྤར་བསྐྱལ་ནས་ཐོབ་པའི་ཆོ་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བཅུ་ཚན་གཉིས་པ་ནི། སྒྲོམ་ལས། སྤྱིན་བལ་འབའ་ཞིག་ཆ་གཉིས་དང་། །དུག་དང་མཐོ་གང་ལམ་དང་།  
ནི། །འབྲུ་བ་དང་ནི་གསེར་དཔུལ་ལེན། །

མངོན་ཚན་ཅན་དང་ཉོ་ཆོང་ངོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་བཅུ་ལས། དང་པོ་སྤྱིན་བལ་གྱི་སྤང་བ་ཡོད་དེ། སྤྱིན་བལ་ཁོ་ནས་གྲུབ་པའི་གདན་འཁོར་གསུམ་ཁབས་པའི་མཐའི་ཆད་དུ་ལོངས་པར་  
བྱས་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བལ་ནག

@35A ༄། །འབའ་ཞིག་གི་སྤང་བ་ཡོད་དེ། བལ་ནག་འབའ་ཞིག་གི་གདན་གྲུབ་པར་བྱས་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཆ་གཉིས་བསྐྱེས་པའི་སྤང་བ་ཡོད་དེ། གདན་ལ་བཞི་  
ཆར་བགོས་པའི་ཆ་གཉིས་ལས་

ལྟག་བལ་ནག་ལས་གྲུབ་པར་བྱས་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལོ་དུག་གི་སྤང་བ་ཡོད་དེ། ལོ་དུག་གི་བར་དུ་སྟན་སྟོན་རྒྱ་རང་ལ་ཡོད་བཞིན་དུ་གདན་གསུམ་པ་བྱས་པ་ན་དེར་འགྱུར་

བའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་མཐོ་གང་མ་སྒྲན་པའི་སྤང་བ་

ཡོད་དེ། གདིང་བ་གསར་པ་བྱས་པའི་ཆོ་རྒྱུང་པ་ནས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་མཐོ་གང་གི་ཚད་དེ་ལ་མ་སྒྲན་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལྷག་པ་བལ་ཐོག་གི་སྤང་བ་ཡོད་དེ། ཆགས་སེམས་  
ཀྱིས་ཀུན་ནས་སྤངས་ཏེ་བལ་ཁུར་ཆེན་པོ་བྱེད་

ནས་རྒྱངས་གྲགས་འདས་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བདུན་པ་འཁྱུར་འཇུག་གི་སྤང་བ་ཡོད་དེ། ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པའི་དག་སྤོང་མ་ལ་བལ་ཆེལ་བ་དང་འཆོད་པ་དང་འཁྱུར་བཅུག་པ་ན་དེར་  
འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་གསར་དདུལ་ལེན་

པའི་སྤང་བ་ཡོད་དེ། རུད་བུ་བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་མེད་པར་དགོས་མེད་དུ་གསེར་དདུལ་ལ་སོགས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རེག་གམ་རེག་ཏུ་བཅུག་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དགྲུ་པ་མངོན་ཆེན་ཅན་གྱི་  
སྤང་བ་ཡོད་དེ། ཆགས་སེམས་ཀྱིས་བྱིམ་པ་ཉེ་དུ་

མ་ཡིན་པ་ལ་རང་དོན་དུ་གསེར་སོགས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཁེ་སྤོག་བྱེད་དུ་བཅུག་ནས་བསྐྱེད་ཐོབ་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བཅུ་པ་ཉོ་ཆོང་གི་སྤང་བ་ཡོད་དེ། རིན་པོ་ཆེ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་

ལ་ཁེ་སྒོ་ག་བྱེད་བཅུ་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་

ཕྱིར། བཅུ་ཚན་གསུམ་པ་ནི། སྒྲོམ་ལས། ལྷུང་བཟེད་གཉིས་དང་ཐ་ག་གཉིས། །བྱིན་འཕྲོག་སྟོན་ཟླ་ཐ་རྩུང་དང་། །དགོན་པ་བ་དང་རས་ཆེན་དང་། །བསྐྱོས་པ་དང་ནི་གསོག་འཛོག་  
གོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་བཅུ་ལས། དང་པོ་ལྷུང་

@35B བཟེད་འཆང་བའི་སྤང་བ་ཡོད་དེ། དག་སྒྲོང་རང་ལ་ཡོད་པའི་ལྷུང་བཟེད་རུང་བ་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་རང་སྟོབས་དང་ཤུན་སྟོབས་གང་རུང་གིས་ཞག་བཅུ་འདས་པར་བཅིངས་  
།བཅངས།།པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྷུང་བཟེད་ལྷག་པོ་འཆོལ་

བའི་སྤང་བ་ཡོད་དེ། ལྷུང་བཟེད་ཚད་ལྡན་རང་ལ་ཡོད་བཞིན་དུ་བྲིམ་པ་ཉི་དུ་མ་ཡིན་པ་ལས་བསྐྱངས་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་འཐག་ཏུ་འཇུག་པའི་སྤང་བ་ཡོད་དེ། ཉི་དུ་མ་ཡིན་  
པའི་བྲིམ་པ་ལ་སྒྲ་རྩན་མ་བྱིན་པར་འཐག་

འཐག་ཏུ་བཅུ་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་འཐག་པ་བསྐྱེད་པའི་སྤང་བ་ཡོད་དེ། བྲིམ་པ་ཉི་དུ་མ་ཡིན་པས་འཐག་བཏགས་ནས་རང་ལ་སྟེར་བར་ཁས་སྤངས་པ་ན་འཐག་མ་ཁན་ལ་

མྱོག་རུ་ལྷ་རྩན་གྱི་ནས་སྤྱོད་མཁན་གྱི་སྒོ་དང་

མི་འཆམ་བའི་བཟང་ཆེན་འཐག་རུ་བཅུག་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་གྱིན་འཕྲོག་གི་སྤང་བ་ཡོད་དེ། རང་གི་ཡོ་བྱད་དག་སྒོང་གཞན་ལ་གྱིན་ཟིན་པ་སྤྱོད་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།  
དུག་པ་བརྟད་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྤང་བ་

ཡོད་དེ། དབྱར་གྱི་རྩྭ་དུ་བགོ་སྒྲ་བ་དང་བཞག་ཕྱིས་པ་སོགས་ལས་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བདུན་པ་དགོན་པའི་འབྲལ་སྤང་ཡོད་དེ། འཇིགས་པ་དང་བཅས་པའི་སར་དག་སྒོང་དགོན་པ་བ་ལ་  
རྣམ་སྤྱོད་སོགས་ཞག་དུག་གི་བར་

འབྲལ་བར་གནང་བ་ལས་ལྷག་ཞག་བདུན་སོང་བ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་རས་ཆེན་བཅང་བའི་སྤང་བ་ཡོད་དེ། དབྱར་གྱི་རས་ཆེན་དབྱར་ཁས་ལེན་གྱི་སྒྲ་རོལ་རྒྱ་གཅིག་ཕན་ནས་  
འཆོལ་བ་དང་། དགག་དབྱེ་གྲོལ་ནས་ཕན་

ཆད་འདས་པར་འཇོག་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དགྲུ་པ་བསྐྲོས་བསྐྱར་གྱི་སྤང་བ་ཡོད་དེ། སྤྱིན་བདག་གིས་དག་འདུན་སྤྱི་ལ་ཕུལ་བའི་དངོས་པོ་རང་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་བསྐྱར་བ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་

ཕྱིར། བཅུ་པ་གསོག་འཛོག་གི་སྤང་བ་ལྟོ

@36A ལྟོ། །ཡོད་དེ། སྤྱོད་བཞི་པོ་གང་རུང་གིས་ལེན་བྱས་པ་མ་བཞིག་པར་རང་དུས་ལས་འདས་པར་འཛོག་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བྱུང་པར་ཡོད་དེ། སྤྱོད་བཞི་པོ་ལེན་བྱས་པ་གྲུང་  
དང་། ཕྱི་དོ་གྱིན་ལེན་བྱས་བ་སྟོན་

ཐུན་གྱི་མཐའ་དང་། ཞག་བདུན་པའི་སྤྱོད་བདུན་པའི་མཐའ་དང་། ཇི་སྟོན་འཆོ་བཅད་གི་སྤྱོད་ནམ་ནད་སོས་གྱི་མཐའ་ལས་འདས་བ་ན་དེ་དང་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་བྱེད་  
འབའ་ཞིག་པ་ལ་བཅུ་ཆོན་དགུ་ཡོད་པའི་

བཅུ་ཆོན་དང་པོ་ནི། སྟོམ་ལས། རྩུན་སྟོན་དགེ་སྟོང་སྤྲ་མ་དང་། །སྟོང་གས་བྱེད་དང་སྟོན་པ་དང་། །འདོན་དང་གནས་ངན་ལེན་དང་ཆོས། །བཤེས་ངོར་བྱེད་དང་བྱུང་དུ་གསོད། །ཅིས་  
འབྱུང་བ་ལྟར་བཅུ་ལས། དང་པོ་རྩུན་

སྤྱི་ལྟར་བྱེད་ཡོད་དེ། དགེ་སྟོང་གི་འདུ་ཤེས་བསྐྱར་ཏེ་ཕམ་ལྷག་སྟོམ་པོ་ཉིས་བྱས་གྱི་རྩུན་བཞི་པོ་གང་རུང་ལས་གཞན་པའི་རྩུན་ཤེས་བཞི་དུ་སྤྱོད་པ་པ་ལོ་པོས་གོ་བ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་



ཕྱིར། གཉིས་པ་སྐྱོན་སྒྲ་པའི་ལྟང་བྱེད་

ཡོད་དེ། བདེན་ནམ་བརྟན་ཡང་རུང་ངན་སེམས་ཀྱིས་དགོས་པ་གཞན་གྱི་རིགས་རུས་དབང་པོ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དུ་བརྗོད་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྒྲ་མ་བྱེད་  
པའི་ལྟང་བྱེད་ཡོད་དེ། བསམ་བཞིན་དུ་མཐུན་

པའི་དགོས་པ་ནང་ཕན་ཚུན་གྱི་བར་དུ་སྒྲ་མ་བྱས་ཏེ་བྱེ་བ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་སྐྱོན་འདོགས་པའི་ལྟང་བྱེད་དམ་སྐྱོང་གསུམ་གྱི་ལྟང་བྱེད་ཡོད་དེ། དགོས་པ་གཉིས་ཕན་ཚུན་གྱི་ཚུད་ན་  
དགོ་བདུན་གྱིས་ཆོས་བཞིན་དུ་ཞི་བར་བྱས་པ་ལ།

སྒྲ་སྐྱོན་བཏགས་ནས་ཚུད་པ་བསྐྱངས་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་བྱད་མེད་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་ལྟང་བྱེད་ཡོད་དེ། སྐྱེས་པ་མེད་པའི་སར་བྱད་མེད་ལ་ཆོས་ཆོག་དུག་ལས་ལྷག་བསྟན་པ་  
ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དུག་པ་བསྟེན་

@36B པར་མ་རྗོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་འདོན་པའི་ལྟང་བྱེད་ཡོད་དེ། དུས་དྲན་མེད་པར་བསྟེན་པར་མ་རྗོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གི་ཆད་དུ་ལོངས་པའི་ཆོས་འདོན་པར་བྱས་པ་

ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བདུན་པ་གནས་ངན་ལེན་བཟོད་པའི་ལྟང་

བྱེད་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་ཀྱིས་དག་སྟོང་དེའི་ཕམ་ལྷག་གི་ལྟང་བ་སྤང་མི་འོས་བཞིན་དུ་བསྟེན་པར་མ་རྩོགས་པ་ལ་བཟོད་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་མི་ཆོས་སྒྲ་མ་བདེན་པར་སྒྲ་བའི་  
ལྟང་བྱེད་ཡོད་དེ། དགོས་པ་མེད་པར་རང་གིས་ཐོབ་པའི་

གོང་མའི་ཡོན་ཏན་བྱུང་པར་ཅན་བསྟེན་པར་མ་རྩོགས་པ་ལ་བཟོད་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དགྲ་པ་བཤེས་ངོར་བྱེད་པའི་ལྟང་བྱེད་ཡོད་དེ། དག་འདུན་སྤྱིའི་ལས་བྱེད་པའི་དག་སྟོང་གིས་སྤྱི་  
རྩལ་གྱི་སྟང་ནས་སྟེར་འོས་པ་གཞན་ལ་བྱིན་པ་ལ་

བཤེས་ངོར་བྱིན་ནོཞེས་སྟོན་བཟོད་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བཅུ་པ་བྱུང་གསོད་གྱི་ལྟང་བྱེད་ཡོད་དེ། གསོ་སྟོང་སོགས་གྱི་ཆོ་བསྐབ་པའི་གཞི་སྤྱ་མོ་འདིས་ཅི་བྱེད་ཅེས་བྱུང་གསོད་གྱིས་སྐྱར་  
བའི་ཆོག་བཟོད་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

བཅུ་ཆེན་གཉིས་པ་ནི། སྟོམ་ལས། ས་བོན་འཕྲ་བ་བསྒྲོ་བ་དང་། །ཁྲི་དང་གདིང་དང་སྟོད་པ་དང་། །ཕྱིས་གཞོན་འབྱུང་བ་འདེབས་པ་དང་། །འཛིན་པ་གཉིས་སུ་བརྩིགས་པ་འོ། །ཞེས་འབྱུང་

བ་ལྟར། དང་པོ་ས་བོན་འཇིག་པའི་ལྟར་བྱེད་ཡོད་

དེ། ས་བོན་མ་ཉམས་པའི་རིགས་སྤྱི་དང་གོ་ནས་སོགས་ཀྱི་ས་བོན་བརྟུང་གཙོད་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཉམས་པར་བྱས་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འཕྲ་བའི་ལྟར་བྱེད་ཡོད་དེ། དག་  
འདུན་གྱི་གནས་མལ་སྒྲོབས་པ་པོའི་དག་སྒོང་གིས་ཚུལ་

བཞིན་བྱས་ཀྱང་འཕྲ་བ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བསྒོ་བ་ནར་གཙོན་གྱི་ལྟར་བྱེད་ཡོད་དེ། དག་སྒོང་གཞན་དག་གིས་ཕྱིར་བཙོས་ལ་ལེགས་པར་འགོད་པའི་ཆེད་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྒོ་  
ནས་ཚུལ་བཞིན་སྒྲིང་བ་གཡོ་ཐབས་ཀྱིས་གཞན་

@37A ༄། ༄ུ་བསྐྱུར་བར་བྱེད་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གནས་མལ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟར་བ་ཡོད་དེ། དག་འདུན་གྱི་གནས་མལ་ལ་ལོངས་སྤྱད་དེ་ཆུད་བ་ཡོད་ན་མ་བསྐྱུས་  
པར་ཉི་མ་དེར་འདོམ་ཞེ་དགའི་

གནས་སུ་ཕྱིན་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་གདིང་བ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟར་བ་ཡོད་དེ། གཙུག་ལག་ཁང་དུ་རང་གི་གདིང་བའི་འོག་ཏུ་རྩ་སོགས་བཏིང་བ་ཡོད་ན་རྗེས་སུ་མ་བསྐྱུས་པར་

བཞག་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཏུག་པ་སྒྲོད་

པའི་ལྷུང་བྱེད་ཡོད་དེ། གཞོད་སེམས་ཙམ་གྱིས་དག་སྒྲོང་གཞན་གནས་ནས་ཕྱིར་སྒྲོད་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ཕྱིས་གཞོན་གྱི་ལྷུང་བྱེད་ཡོད་དེ། གཞོད་སེམས་གྱིས་ཀུན་ནས་  
བསྐྱངས་ཏེ་ལུས་ངག་གང་རུང་གིས་དག་སྒྲོང་གཞན་

ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་མཐོ་བཙམས་བྱས་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་རྩ་བ་འབྱུང་བ་ལ་འདུག་པའི་ལྷུང་བྱེད་ཡོད་དེ། གཞོད་སེམས་གྱིས་དག་སྒྲོང་གཞན་གྱི་གནས་ཁང་ཐོག་ཏུ་བྲི་  
ཀླང་པ་ཅན་ལྷ་བྱ་རང་ལུས་གྱིས་མནན་ནས་

གཞོད་པར་གྱུར་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དགྲུ་པ་འདེབས་པའི་ལྷུང་བྱེད་ཡོད་དེ། ཤེས་བཞིན་དུ་སློག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་རྩ་རྩུ་ཤིང་སོགས་ལ་འོངས་སྤྱད་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།  
བརྩ་པ་རིམ་པ་ལྷག་པར་བརྩིགས་པའི་

ལྷུང་བྱེད་ཡོད་དེ། དཀོན་མཆོག་གི་ཆེད་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་བརྩིགས་པའི་ཆོ་ཆར་རྩུ་སོགས་གྱི་གཞོད་པ་མ་བསྐྱུང་བར་ཉིན་གཅིག་རིམ་པ་གསུམ་ལས་ལྷག་བརྩིགས་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་

ཕྱིར། བཅུ་ཚན་གསུམ་པ་ནི། སྒྲོམ་ལས།

མ་བསྐྱོས་ཉི་མ་རྒྱབ་པ་དང་། །ཟས་དང་ཚེས་གོས་གཉིས་དག་དང་། །དོན་འབྱུང་གྲུ་དང་དབེན་པ་གཉིས། །དག་སྒྲོང་མ་ཡིས་སྒྲུབ་བཅུག་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་བཅུ་ལས། དང་པོ་མ་  
བསྐྱོས་པར་ཚེས་སྟོན་པའི་ལྷུང་བྱེད་ཡོད་དེ།

@37B དག་སྒྲོང་མའི་སྟོན་པར་མ་བསྐྱོས་བཞིན་དུ་དེ་ལ་ཚེས་སྟོན་པ་ན་དེར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཉི་མ་རྒྱབ་གྱི་བར་དུ་ཚེས་སྟོན་པའི་ལྷུང་བྱེད་ཡོད་དེ། དག་སྒྲོང་མའི་སྟོན་པ་ཡིན་ཡང་དེ་  
ལ་ཉི་མ་རྒྱབ་གྱི་བར་དུ་ཚེས་སྟོན་པ་ན་དེར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་

ཟས་གྱི་ཕྱིར་དུ་ཚེས་སྟོན་ཏེ་ཟེར་བའི་ལྷུང་བྱེད་ཡོད་དེ། དག་སྒྲོང་མའི་སྟོན་པར་བསྐྱོས་པའི་དག་སྒྲོང་ལ་ཕྲག་དོག་གིས་ཟས་གྱི་ཆེད་དུ་ཚེས་སྟོན་ནི་ཞེས་ཟེར་བ་ན་དེར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་  
གོས་བྱིན་པའི་ལྷུང་བྱེད་ཡོད་དེ། བཞེས་ངོ་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་དག་

སྒྲོང་མ་ཉི་དུ་མ་ཡིན་པ་ལ་རང་གི་གོས་བྱིན་པ་ན་དེར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་གོས་བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ཡོད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་དག་སྒྲོང་མའི་གོས་བཙམས་<sub>[བཙམས་?]</sub> <sub>[བཙམས་?]</sub> པ་ན་དེར་འབྱུར་

བའི་ཕྱིར། རྟག་པ་ལམ་དུ་འགོ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ཡོད་དེ། དགོ་སྒོང་མ་དང་

ལྷན་ཅིག་ལམ་དུ་རྒྱངས་གྲགས་འདས་པར་སྤྱོད་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བདུན་པ་གྲུར་འཇུག་གི་ལྷུང་བྱེད་ཡོད་དེ། དགོ་སྒོང་མ་དང་ལྷན་ཅིག་གྲུར་ཞུགས་ནས་རྩའི་རྒྱན་ཕྱོགས་སུ་རྒྱངས་  
གྲངས་འདས་ཀྱི་བར་དུ་སྤྱོད་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

བརྒྱད་པ་སྐྱབས་ཡོད་ན་འདུག་པའི་ལྷུང་བྱེད་ཡོད་དེ། བྱད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་གྲོགས་སྦྱོས་པ་མེད་པར་ཐོག་མཐའ་གང་རུང་གི་སྐྱབས་ཡོད་དུ་འདུག་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དགྲུ་པ་དབེན་  
པ་དེར་འགྲང་བའི་ལྷུང་བྱེད་ཡོད་དེ། འགྲང་བའི་བྱད་

པར་མ་གཏོགས་སྒྲ་མ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། བཅུ་པ་ཟས་སྦྱོར་དུ་བཅུག་པའི་ལྷུང་བྱེད་ཡོད་དེ། དགོ་སྒོང་མར་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་མིན་པའང་ཡོད་པར་བརྗོད་དུ་བཅུག་  
ནས་དེས་བྲིམ་བདག་གི་ཟས་རང་ལ་སྦྱོར་བར་བྱས་པ་ན་དེར་

འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བཅུ་ཚན་བཞི་པ་ནི། སྒྲོམ་ལས། ཡང་ཡང་དང་ནི་འདུག་གནས་གཅིག་ །བྱེད་དང་བཅའ་དང་སྒྲོབས་པ་དང་། །དུས་དང་དུས་མིན་གསོག་འཛོག་དང་། །ཁ་ནས་མིད་དང་

བསོད་པ་ཉིད། །ཅིས་འབྱུང་བ་ལྟར་བཅུ་ལས། དང་པོ་ཡང་

@38A ༄། །ཡང་ཟ་བའི་ལྟང་བྱེད་ཡོད་དེ། དགོས་པ་བྱུང་པར་ཅན་མེད་པར་ཉི་དུ་མ་ཡིན་པའི་བྲིམ་ནས་ཉིན་གཅིག་ཁོ་ནར་དུས་རུང་གི་ཟས་ལན་གཉིས་གསུམ་ཟོས་པ་ན་དེར་འགྱུར་  
བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འདུག་གནས་གཅིག་ཏུ་

ཟ་བའི་ལྟང་བྱེད་ཡོད་དེ། ལུ་སྟེགས་ཁོ་ནའི་སྒྲིན་གནས་བྱེད་པའི་བྲིམ་པའི་ནང་དུ་ལུ་སྟེགས་དང་ལྟན་ཅིག་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལས་ལྷག་གནས་ཏེ་ཟས་ཟོས་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་  
པ་ལྷག་པ་ལེན་པའི་ལྟང་བྱེད་ཡོད་དེ། ཉི་དུ་མ་ཡིན་

པའི་བྲིམ་ནས་དུས་གཅིག་ཁ་ཟས་ལྟང་བཟེད་གསུམ་ལས་ལྷག་བསྐྱངས་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་སྐྱངས་པ་ཟ་བའི་ལྟང་བྱེད་ཡོད་དེ། བྲིན་ལེན་བྱས་པའི་དུས་རུང་གི་ཟས་ལུས་ངག་  
བསམ་སྒྲོར་གྲིས་སྐྱངས་པ་ལས་སྐྱར་དུས་རུང་

གི་ཟས་ལྷག་པོར་ཁོར། མ་བྱས་པར་ཟོས་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་སྐྱངས་པ་སྟོབས་པའི་ལྟང་བྱེད་ཡོད་དེ། དུས་རུང་གི་ཟས་ཉིན་ཞག་དེ་ལ་ཟ་བ་སྐྱངས་པ་ན་སྐྱར་ཟ་བ་ན་ལྷག་པོར་

[ལྷག་པོར། མ་བྱས་པར་ཤེས་བཞིན་དུ་ཉིན་ཞག་དེ་ཉིད་ལ་སྟོབས་པར་བྱས་པ་

ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལྷག་པ་འདུས་ཤིང་ཟ་བའི་ལྗང་བྱེད་ཡོད་དེ། མཚམས་ནང་དེར་དགེ་འདུན་དང་ལྷན་ཅིག་ཟ་དགོས་པའི་ཟས་མི་མཐུན་པའི་བསམ་པས་ལོགས་སུ་འདུས་ནས་ཟོས་པ་  
ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བདུན་པ་དུས་མིན་དུ་ཟ་བའི་

ལྗང་བྱེད་ཡོད་དེ། དུས་རུང་གི་རང་གནས་པའི་གླིང་དེའི་ཉི་མ་བྱེད་ཡོལ་ནས་ཟོས་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་གསོག་འཛོག་གི་ལྗང་བྱེད་ཡོད་དེ། ལྷན་བཞི་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་བྱིན་  
ལེན་བྱས་པ་མ་ཞིག་པའི་ལྷག་མ་གསོག་འཛོག་བྱས་

ནས་ཟོས་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འདིའི་ཆ་ལ་བརྟེན་པའི་ཉེས་བྱས་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། ལག་ཉ་དང་མཚམས་བཙོས་དང་ཞག་ལོན་དང་རྩེན་བཙོས་ཏེ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་བྱེད་པར་  
ནི་བསྐྱབ་བྱ་ཆེན་མོ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།

@38B འདིར་མང་དུ་དོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགྲ་པ་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པར་ཟ་བའི་ལྗང་བྱེད་ཡོད་དེ། ལྷན་བཞི་པོ་གང་རུང་བྱིན་ལེན་འོས་པ་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པར་ཟོས་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།



འདི་ལ་དྲུག་གིས་ལའད་དུ་ཡོད་དེ། གང་གིས་སྟོབས་

པ། གང་ལ་སྟོབས་པ། གང་སྟོབས་པ། གནས་གང་ནས་སྟོར་བ། ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ། བྱིན་ལེན་འཇིག་པའི་རྒྱ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལས་ཕྱི་མ་དེ་ལ་ནི་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ཇི་སྐད་དུ།  
སྟོག་དང་ཤོར་དང་འགྲིལ་པོར་དང་། །བདུས་དང་གི་

དང་གཞན་རེག་དང་། །དངོས་པོ་འགྱུར་དང་སྐྱེ་བ་འགྱུར། །གཞན་ལ་བསྟེན་པ་ཉིད་ཀྱང་ངོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཅུ་པ་བསོད་པ་སྟོང་བའི་ལྷུང་བྱེད་ཡོད་དེ། ཉེ་དུ་མ་ཡིན་  
པ་ལས་ཟས་བསོད་པ་བསྐྱངས་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

བཅུ་ཚན་ལྔ་པ་ནི། སྟོམ་ལས། སྟོག་ཆགས་དང་བཅས་ཉལ་སར་འདུག །འགྲིང་དང་གཅེར་བྱ་དམག་དང་ནི། །ཞེས་གཉིས་ལའགམས་དགྲུགས་འགྲོ་བ་དང་། །བརྟེན་དང་གཟས་དང་གནས་  
ངན་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་བཅུ་ལས། དང་པོ་སྟོག་ཆགས་དང་

བཅས་པའི་རྒྱ་ལ་ལོངས་སྟོན་པའི་ལྷུང་བྱེད་ཡོད་དེ། རང་དོན་དུ་རྒྱ་སོགས་ལ་སེམས་ཅན་ཡོད་མེད་མ་བརྟགས་པར་སྟོམ་མེད་ཀྱི་བསམ་པས་ལོངས་སྟོན་པ་ན་སེམས་ཅན་གི་བའི་ཆོ་དེར་

འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཉལ་པོ་བྱེད་པའི་བྲིམ་ན་འདུག་པའི་ལྷུང་བྱེད་

ཡོད་དེ། བྲིམ་པ་ཕོ་མོ་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་ཤེས་བཞིན་དུ་དེར་འདུག་སྟེ་བར་དུ་གཙོད་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་འགྲང་བའི་ལྷུང་བྱེད་ཡོད་དེ། དེའི་བྲུང་པར་མ་གཏོགས་སྒྲ་མ་དང་འབྲ་  
བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གཙེར་བྱ་པ་ལ་ཟས་བྱིན་པའི་ལྷུང་བྱེད་

ཡོད་དེ། བྲུང་པར་ཅན་གྱི་དགོས་པ་མེད་པར་མུ་སྟེགས་ཀྱི་བྱད་མེད་ལ་ཟས་གོས་སྟེར་བ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་དམག་ལ་ལྷ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ཡོད་དེ། མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་རང་དགར་  
འདས་ནས་སྐྱེས་པ་བརྒྱད་ཡིན་ཡོད་ཀྱི་དམག་ལ་ལྷ་བ་ན་དེར་འགྱུར་

@39A ༄། །བའི་ཕྱིར། རྩལ་པ་དམག་ནང་དུ་གནས་པའི་ལྷུང་བྱེད་ཡོད་དེ། དགོས་པ་བྲུང་པར་ཅན་མེད་བཞིན་དུ་དམག་གི་ནང་དུ་ཞག་གཅིག་འདས་པར་གནས་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་  
ཕྱིར། བདུན་པ་གཡུལ་དགྲགས་པའི་ལྷུང་བྱེད་

ཡོད་དེ། རོན་མེད་པར་དམག་གི་གཡུལ་གྱི་གོ་རིམ་དགྲགས་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་བརྟེན་པའི་ལྷུང་བྱེད་ཡོད་དེ། དགོ་སྟོང་གཞན་ལ་རྟེན་གམ་བརྟེན་དུ་བཅུག་པ་ན་དེར་འགྱུར་

བའི་ཕྱིར། དགུ་པ་བརྟེན་པར་གཟས་པའི་ལྷུང་བྱེད་ཡོད་

དེ། དེར་བརྟེན་པར་གཟས་པའི་བྱེད་པར་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཅུ་པ་གནས་ངན་ལེན་འཆབ་པའི་ལྷུང་བྱེད་ཡོད་དེ། དགོ་སྒོང་གཞན་ལ་ཕམ་ལྷག་གི་ལྷུང་བ་བྱུང་བ་དགོས་མེད་དུ་བཅབས་པ་  
ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བཅུ་ཚན་དྲུག་པ་ནི། སྒོམ་

ལས། བདེ་དང་མེ་དང་འདུན་པ་དང་། །བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་ཆོས་དང་སྒྲ། །དགོ་ཚུལ་ཁ་དོག་བསྐྱར་བ་དང་། །རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆ་བའི་དུས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་བཅུ་ལས། དང་པོ་ཟན་  
གཙོད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ཡོད་དེ། གཙོད་སེམས་གྱིས་གྲོགས་

དགོ་སྒོང་ལ་གཞན་གྱིས་དུས་རུང་གི་ཟས་སྒྲོར་བ་བཀག་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མེ་ལ་རེག་པའི་ལྷུང་བྱེད་ཡོད་དེ། དུས་དྲན་མ་བྱས་པར་རང་དགར་མེ་ལ་རེག་གམ་རེག་ཏུ་  
བཅུག་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་འདུན་པ་ཕྱིར་

བསྐྱར་བའི་ལྷུང་བྱེད་ཡོད་དེ། སྒར་དགོ་འདུན་ལ་འདུན་པ་ཕུལ་བ་མི་མཐུན་པའི་བསམ་པས་ཕྱིས་བསྐྱར་བ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་རུབ་ལྷག་ཉལ་གྱི་ལྷུང་བྱེད་ཡོད་དེ། བསྟེན་པར་མ་

རྫོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་རྒྱལ་གཉིས་ལས་ལྷག་ཉལ་

བ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་སྒྲིག་ལྷ་མི་གཏོང་བའི་ལྷ་བྱེད་ཡོད་དེ། ལྷོན་པའི་གསུང་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་པའི་ལོག་ལྷ་སྐྱེས་པ་གཞན་གྱིས་བསྐྱོག་ཀྱང་མི་གཏོང་བ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།  
དྲུག་པ་སྤངས་པའི་རྗེས་སུ་སྤྱོད་པའི་ལྷ་བྱེད་

@39B ཡོད་དེ། དག་འདུན་གྱིས་གནས་ནས་སྤྱང་བའི་དག་སྤོང་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་སྤྱོད་ལས་མཐུན་པར་བྱས་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བདུན་པ་དག་ཚུལ་ལ་བསྐྱེལ་བ་བསྐྱུད་པའི་ལྷ་བྱེད་  
ཡོད་དེ། དག་ཚུལ་གྱི་བྱེད་པར་མ་གཏོགས་སྤྲ་མ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་

མ་བསྐྱུར་བའི་གོས་གྲོན་པའི་ལྷ་བྱེད་ཡོད་དེ། རུང་བའི་ཆོན་གྱིས་ཁ་མ་བསྐྱུར་བའི་གོས་གཞན་གྱིས་སྤྱང་གཡོགས་མེད་པར་གྲོན་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དགྲུ་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རིག་པའི་  
ལྷ་བྱེད་ཡོད་དེ། དགོས་པ་བྱེད་པར་ཅན་མེད་པར་ཆགས་སེམས་གྱིས་

རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ལ་རིག་གམ་རིག་ཏུ་བཅུག་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བཅུ་པ་བྱས་བྱེད་པའི་ལྷ་བྱེད་ཡོད་དེ། ཚ་བ་དང་ནད་གྱི་དུས་མིན་པར་ལྷེ་བར་སྐྱེབ་པའི་ཚུ་ནད་དུ་ཞུགས་ནས་བྱས་

བྱེད་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བཅུ་ཚན་བདུན་པ་ནི། སྡོམ་

ལས། དུས་འགོ་འགྱོད་བ་སོར་མོ་དང་། །ཅི་དང་ལྷན་ཅིག་སྒྲངས་བྱེད་དང་། །སྦྱོང་དང་གདེང་དང་གཞི་མིད་དང་། །སྐྱེས་པ་མིད་པར་ལམ་འགོ་བཙོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་བཅུ་ལས།  
དང་པོ་དུད་འགོ་གསོད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ཡོད་དེ། གཞན་གྱི་ཞོར་ལ་མ་ཡིན་པར་

བསམ་བཞིན་དུ་དུད་འགོ་གསོད་དམ་གསོད་དུ་བཅུག་ནས་བསད་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འགྱོད་པ་བསྐྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ཡོད་དེ། དག་སྦྱོང་གཞན་དག་ལ་སྡོམ་པ་མ་སྐྱེས་སོ་  
ཞེས་བརྗོད་ནས་ཡིད་མི་བདེ་བར་བྱས་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་

ཕྱིར། གསུམ་པ་ག་ག་ཆོལ་བྱེད་གྱི་ལྷུང་བྱེད་ཡོད་དེ། གྱི་གཡའ་བར་འདོད་པའི་བསམ་པས་དག་སྦྱོང་གཞན་གྱི་ལུས་གྱི་ཆར་སོར་མོ་སོགས་གྱིས་རིག་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་རྩ་ལ་  
ཅི་བའི་ལྷུང་བྱེད་ཡོད་དེ། རྟོག་བག་གི་བསམ་པས་

རྩར་ཅི་བར་བྱས་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་བྱད་མིད་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ཡོད་དེ། མཚམས་ནང་གཅིག་ཏུ་བྱད་མིད་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་བའི་སྦྱོད་ལམ་གྱིས་མཚན་མོ་

འདས་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྒྱལ་པ་སྤངས་པར་བྱེད་པའི་

@40A ༄། །ལྟར་བྱེད་ཡོད་དེ། གཞོད་སེམས་གྱིས་དགོ་སྤོང་གཞན་ལ་འཇིགས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བདུན་པ་སྤོང་པའི་ལྟར་བྱེད་ཡོད་དེ། རྒྱ་སེམས་གྱིས་  
མ་ཡིན་པར་དགོ་སྤོང་གཞན་གྱི་ཡོ་

བྱེད་རང་དགར་སྤོང་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་གདེང་མེད་དུ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ལྟར་བྱེད་ཡོད་དེ། དགོ་སྤོང་གཞན་ལ་རང་གིས་བྱིན་པའི་གོས་གདེངས་མེད་པར་ལོངས་སྤྱོད་པ་ན་  
དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དགྲུ་པ་སྦྱར་བདེབས་གྱི་ལྟར་

བྱེད་ཡོད་དེ། བསམ་བཞིན་དུ་ངན་སེམས་གྱིས་དགོ་སྤོང་གཞན་ལ་ལྷག་མའི་ལྟར་བ་བྱུང་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བཅུ་པ་བྱེད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་འགོ་བའི་ལྟར་བྱེད་ཡོད་དེ། ཉེ་  
དུ་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་ལམ་དུ་རྒྱངས་

གྲགས་འདས་པར་ཕྱིན་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བཅུ་ཚན་བརྒྱད་པ་ནི། སྒྲོམ་ལས། རྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་དང་། རྒྱ་དང་མགོན་དང་བསྐྱབ་པ་དང་། རྒྱ་དང་མི་སྒྲུ་འགོ་བ་དང་། ལམ་

གྲུས་ཆང་འབྱུང་རུས་མིན་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ལས།

དང་པོ་རྟུན་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་འགོ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ཡོད་དེ། དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྒར་བཞིན་སོང་བ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པར་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ལྷུང་བྱེད་ཡོད་དེ།  
བསྐྱབ་བྱ་ལེ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པ་ཤེས་བཞིན་དུ་བསྟེན་པར་

རྫོགས་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ས་རྟོ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ཡོད་དེ། དགོས་པ་བྱུང་པར་ཅན་མེད་བཞིན་དུ་ས་བརྟོས་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་མགོན་གཉིར་རིང་འཇུག་གི་ལྷུང་  
བྱེད་ཡོད་དེ། སྤྱིན་བདག་གིས་བོས་པའི་དུས་ཚོད་

བཅད་པ་ལས་ལྷག་འདས་པའམ་ཞག་གངས་མེད་ཀྱང་ཟླ་བ་བཞི་ལས་ལྷག་དེའི་བསྟེན་བཀྱར་ལ་ལོངས་སྟོན་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་བསྐྱབ་པ་ཉར་འཛོག་གི་ལྷུང་བྱེད་ཡོད་དེ།  
འདུལ་བ་ཤེས་པས་བསྐྱབ་པ་ལ་སྟོབ་དགོས་པའི་ཚུལ་བཞེད་

@40B པ་མི་ཉན་བར་། པར། ཐབས་ཀྱིས་སྟོང་བ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དུག་པ་ཉན་ན་བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ཡོད་དེ། ཅོད་ཟླ་དེ་གཞན་དང་གོས་བྱེད་པ་ལ་མི་མཐུན་པའི་བསམ་པས་རྟོག་ཉན་

བྱེད་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བདུན་པ་མི་སྣ་བར་འགོ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ཡོད་

དེ། ལས་གྲུལ་དུ་འཁོད་ཟིན་ནས་འདུན་པ་མ་ཕུལ་བར་རང་དགར་འགོ་བ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་མ་གྲུས་པའི་ལྷུང་བྱེད་ཡོད་དེ། དག་འདུན་གྱི་ཆོས་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་མ་  
གྲུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འདུལ་བ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དགྲ་

པ་ཆང་འཕུང་བའི་ལྷུང་བྱེད་ཡོད་དེ། ལྷོས་འགྱུར་གྱི་རིགས་འཕུང་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བཅུ་པ་ཕྱི་དོ་གོང་དུ་འཇུག་པའི་ལྷུང་བྱེད་ཡོད་དེ། ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པའི་བྲིམ་དུ་གྲུང་ཡོལ་ནས་འཇུག་  
པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བཅུ་ཆེན་དགྲ་པ་ནི།

སྒྲོམ་ལས། ཟག་བཅས་སྐྱེ་རངས་ད་གདོད་དང་། །ཁབ་རལ་དང་ནི་བྲི་རྒྱུ་དང་། །བདལ་དང་གདིང་དང་གཡམ་པ་དང་། །རས་ཆེན་བདེར་གཤེགས་ཆོས་གོས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་  
བཅུ་ལས། དང་པོ་ལ་དོ་གོང་དུ་རྒྱ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ཡོད་དེ།

རང་ཆོག་གིས་དག་འདུན་སྤྱན་དྲངས་པའི་སྤྱིན་བདག་གི་ནང་དུ་རང་ཉིད་གོང་གཞན་དུ་རྒྱ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དག་འདུན་སྤྱིའི་གདུགས་ཆོད་ཡོལ་བར་བྱས་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་



ཀྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་འཇུག་པའི་ལྷུང་བྱེད་ཡོད་

དེ། དགོས་པ་བྱུང་པར་ཅན་མེད་པར་མཚན་མོ་ཀྱལ་པོའི་བཙུན་མོ་ཡོད་པའི་ཕོ་བྲང་དུ་འཇུག་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱུང་གསོད་ཀྱི་ལྷུང་བྱེད་ཡོད་དེ། གསོ་སྦྱང་ལྷ་བྱའི་ཆོ་  
བསྐྱབ་བྱ་ཕྱ་མོ་འདིས་ཅི་བྱེད་ཅེས་བྱུང་དུ་གསོད་པ་

ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འདི་དང་སྔ་མ་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། སྔ་མ་ཆོག་བྱུང་དུ་གསོད་པ་ཡིན་ལ། འདི་དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དོན་བྱུང་དུ་གསོད་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཁབ་རལ་བྱེད་  
པའི་ལྷུང་བྱེད་ཡོད་དེ། རིན་ཆེ་བའི་དངོས་པོ་

@41A ༄། །ལ་ཁབ་རལ་བྱེད་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ཁྲི་རྒྱུ་འཆོས་པའི་ལྷུང་བྱེད་ཡོད་དེ། རང་གི་ཁྲི་རྒྱུ་ཁྲུ་གང་ལས་མཐོ་བར་བྱས་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལྷུག་པ་ཤིང་  
བལ་དུ་གོས་བའི་ལྷུང་བྱེད་ཡོད་དེ། བསམ་

བཞིན་དུ་དགོ་འདུན་གྱི་གནས་མལ་ཤིང་བལ་སོགས་ཀྱིས་གོས་པར་བྱས་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བདུན་པ་གདིང་བ་དང་། བརྒྱད་པ་གཡན་པ་དགའ་བ་དང་། དགུ་པ་རས་ཆེན་གསུམ་

ཚད་ལྷག་གི་ལྷང་བྱེད་ཡོད་དེ། དེ་གསུམ་གྱི་ཚད་ལས་

ལྷག་པ་བྱས་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བཅུ་པ་ཆོས་གོས་གྱི་ཚད་ལས་གྱུར་པའི་ལྷང་བྱེད་ཡོད་དེ། ཆོས་གོས་ནམ་གསུམ་གྱི་ཚད་རང་དང་མི་འཆམས་པར་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཆོས་གོས་  
གྱི་ཚད་དུ་བྱས་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བདེ་བར་

གཤེགས་པའི་ཆོས་གོས་གྱི་ཚད་ཀྱང་ཡོད་དེ། སྟོན་པའི་བྱ་གསུམ་ལ་ཕལ་བའི་བྱ་དགུ། བྱ་ལྔ་ལ་ཕལ་བའི་བྱ་བཙུང་པའི་ཚད་ཡོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་སོར་བཤགས་གྱི་སྡེ་ཆན་ནི།  
སྟོམ་ལས། གྲོང་དང་བྲིམ་གཞན་ཉིད་དང་

ཡང་། །བསྐྱབ་པ་ནམས་དང་དགོན་པ་ནི། །སངས་རྒྱས་ཕན་པར་གསུངས་པ་ཡིས། །སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བར་བཤད། །ཅིས་འབྱུང་བ་ལྟར་བཞི་ལས། དང་པོ་བླ་མ་ལེན་པའི་སོར་  
བཤགས་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་གྱི་འཛོ་བའི་ཆེད་དུ་དགོ་

སྟོང་མ་ཉི་དུ་མ་ཡིན་པའི་བསོད་སྟོམས་བསྐྱངས་ཏེ་ཐོས་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲལ་རིམ་མ་ཡིན་པར་འགྲིམ་དུ་འཇུག་པའི་སོར་བཤགས་ཡོད་དེ། དགོ་འདུན་མགོན་དུ་བོས་

པའི་སྒྲིན་བདག་གི་གནས་སུ་རང་ལ་དག་སྟོང་

མར་ཟས་བཟང་པོ་ལམ་ལྷག་པ་འདྲིན་དུ་བཅུག་ནས་བྲངས་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བསྐྱབ་དུལ་ཏེ་བྱིམ་དུ་འཇུག་པའི་སོར་བཤགས་ཡོད་དེ། དག་འདུན་གྱི་བྱིམ་བདག་དེའི་ནང་  
དུ་རེ་ཞིག་ཟས་མི་ལེན་པར་བཅས་པའི་བསྐྱབ་

@41B པ་ལས་འདས་ཏེ་ཟས་བསྐྱངས་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནགས་མ་བརྟགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སོར་བཤགས་ཡོད་དེ། འཇིགས་པ་དང་བཅས་པའི་སར་ནགས་སུ་རྒྱན་པོ་  
སོགས་ཡོད་མེད་མ་བརྟགས་པར་ཟས་བཟང་པོ་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དག་སྟོང་མ་ཡན་ལག་དུ་དགོས་པ་རྣམས་ལ་ནི་ད་ལྟ་ལྟར་བ་དེ་དང་དེ་དངོས་མི་བསྐྱེད་ཀྱང་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ཉེས་བྱས་འབྱུང་བ་ཡོད་དེ། བཅུན་མའི་རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་  
ཕྱིར་རོ། །ལྷ་པ་ཉེས་བྱས་གྱི་སྡེ་ཚན་ལ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། གོས་གྱི་སྡེ་

ཚན། བྱིམ་དུ་འགྲོ་བའི་སྡེ་ཚན། བྱིམ་དུ་འཇུག་པའི་སྡེ་ཚན། ཟས་གྱི་སྡེ་ཚན། ལྟར་བཟེད་གྱི་སྡེ་ཚན། ཆོས་ཉན་པའི་སྡེ་ཚན། སྒྲུབ་པའི་སྡེ་ཚན། རྒྱ་བའི་སྡེ་ཚན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་

པོ་ཡོད་དེ། སྒྲོམ་ལས། ཤམ་ཐབས་ལ་ནི་རྣམ་བདུན་དང་། །སྒྲོང་།སྒྲོད།

གཡོགས་ལ་ཡང་རྣམ་གསུམ་དང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། ཤམ་ཐབས་རྟ་ཅང་ཕྱིངས་པ། རྟ་ཅང་འཛོལ་བ། རྟོགས་གཅིག་གླང་པོའི་སྒྲ་ལྟར་འཕྱང་བ། ལྟེ་གོང་དུ་མགོ་ལྟས་པ། ལྟེ་འོག་དུ་  
སྒྲ་ལ་མགོ་ལྟར་འཕྱང་བ། མ་མཐའ་

མཉམ་པོར་མ་བགོས་པ། སྐར་གས་ཀྱི་བར་འབྱུའི་ཐུམ་བུ་ལྟར་དོན་པ་སྟེ་བདུན་དང་། ཆོས་གོས་རྟ་ཅང་ཕྱིངས་པ། རྟ་ཅང་འཛོལ་བ། རླུམ་པོར་མ་བགོས་པ་སྟེ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་  
པ་བྱུབ་སྟེ། ཤིན་དུ་བསྐྱེམས་ལ་སོགས་

པ་ལྟ། །མགོ་གཡོགས་ལ་སོགས་རྣམ་པ་ལྟ། །འཆོང་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་ལྟ། །ལུས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་ལྟ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། བྱིམ་དུ་འགྲོ་བའི་ཆོ་དྲན་ཤེས་མ་བསྟན་པ། ཆོས་  
གོས་ལེགས་པར་མ་གྱོན་པ། ཅ་ཅའི་

གཏམ་མང་དུ་སྒྲ་བ། མིག་རྟོགས་ཀྱི་དུ་ལྟ་བ། གཉའ་ཤིང་གང་ལས་རིང་བར་ལྟ་ཞིང་འགྲོ་བ་སྟེ་ལྟ། མགོ་ལ་གོས་གཡོགས་པ། ཤམ་ཐབས་འདོམས་སྒྲང་བར་བརྟེན་པ། གཟན་སྤག་པ་

གཡས་གཡོན་དུ་བཀལ་བ། ལག

@42A ཨྲ། །པ་མདུན་ནས་གཉའ་བར་བསྐྱེལ་བ། སོར་མོ་རྒྱབ་ལག་དུ་བསྐྱེལ་ནས་འགོ་བ་སྟེ་ལྷ། འཆོངས་ནས་འགོ་བ། ཅོག་ཕུས་འགོ་བ། ཀང་པའི་བྲང་གིས་འགོ་བ། བྱ་མོ་དགུར་  
བཏིན་ནས་འགོ་བ། དཔུང་བརྒྱ་ངས་།བརྒྱ་ངས། ནས་

འགོ་བ་སྟེ་ལྷ། ལུས་ཡང་ཡང་བསྐྱར་བ། ལག་པ་བསྐྱོད་པ། མགོ་བསྐྱེལ་བ། གཞན་དང་སྤྲག་པ་སྤྱད་པ། གཞན་དང་ལག་པ་སྐྱེལ་།སྐྱེལ། ནས་འགོ་བ་སྟེ་ལྷ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ།  
འདུག་པར་བྱ་བ་དགུ་དག་དང་། །ཞེས་འབྱུང་མ་།བ།

ལྷར། མ་བསྐྱོས་པར་སྟན་ལ་འདུག་པ། མ་བརྟགས་པར་སྟོད་པ། སྤྱིད་ཀྱིས་སྟོད་པ། ཀང་པ་གཉིས་བསྐྱེལ་ནས་བརྒྱང་བ། བྲལ་གཉིས་བསྐྱེལ་བ། ཡོང་བུ་བསྐྱེལ་བ། གདན་ཁྲི་སོགས་ཀྱི་  
འོག་དུ་ཀང་པ་བཀྲལ་པ། ཕྱིན་པ་དང་ཀང་མགོ་སོ་སོར་

བྱས་གདེངས་པ། འདོམས་སྒྲུང་བར་བྱས་ཏེ་འདུག་པ་དང་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། ཕྱིན་ལེན་བྱ་བ་བརྒྱད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྷར། ཟས་ལེགས་པར་མ་གྲངས་པ། འབྲས་

ཆན་དང་ཚོད་མ་མཉམ་པོར་བླངས་པ། མཐར་ཆགས་སུ་མ་བླངས་

པ། ལྷུང་བཟེད་ལ་མ་བལྟས་པར་ལེན་པ། ཟས་མ་བྱུང་བར་ལྷུང་བཟེད་ཁ་གདངས་པ། ཟས་ལྷག་པོ་འདོད་ནས་གཅིག་གིས་གཅིག་སྟེན་པ། བཟའ་བཅའི་སྟེང་དུ་ལྷུང་བཟེད་འཛོག་པ། ལྷུང་བཟེད་ལས་མཐོ་བར་ལེན་པ་སྟེ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་

པ་བྱུང་སྟེ། ཟས་ལ་ལེགས་པར་བྱ་བ་དུག་ཅུག་ཅུག་ལ་སོགས་ནམ་པ་ལྟ། །འབྱུ་ནས་ཐ་དད་བྱེད་པ་ལྟ། །ལག་པ་ལྟག་པ་ལ་སོགས་ལྟ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། ཟས་ལེགས་པར་མ་ཟོས་པ། ཁམ་ཉ་ཅང་ཆེ་བ། ཉ་ཅང་རྒྱང་བ། རན་པར་མ་ཟོས་པ།

ཟས་མ་བྱུང་བར་ཁ་གདངས་པ། ཟས་ཀྱིས་ཁ་བཀའ་སྟེ་གཏམ་སྒྲ་བ་དང་བཅས་པ་དུག་ །ཁ་ནས་སྒྲ་ཅུག་ཅུག་དང་། ཅག་ཅག་དང་། ཉུ་ཉུ་དང་། སུ་སུ་ཟེར་ཞིང་བ་དང་། ལྷེ་ཕྱིར་སྒྱུང་ནས་བ་བ་སྟེ་ལྟ། འབྲས་ཆན་སོགས་འབྱུ་རེ་རེ་ནས་བ་བ།

@42B ཟས་ལ་འབྱུ་བ། མཁུར་བ་ཕན་ཚུན་སྟོན་པ། ཁྱན་སྒྲ་ཏོག་པ། ཁམ་འཕྲོ་གཅོད་ཅིང་བ་བ་སྟེ་ལྟ། ལག་པར་ཟས་ཆགས་པ་བལྟག་པ། ལྷེ་དང་མཚུབ་མོས་ལྷུང་བཟེད་འཕྲོག་པ། ཟས་ལག་

པར་འགོས་པ་སྒྲུག་པ། རང་གི་ལྷུང་བཟེད་སྒྲོམ་པ། ཟས་ལ་

མཆོད་རྟེན་ལྟ་བུའི་གཟུགས་བཙུགས་ནས་ཟ་བ་སྟེ་ལྟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཏུག་པ་བྱུང་སྟེ། འཕྲ་བ་ལ་སོགས་ནམ་པ་བཞི། །ལྷུང་བཟེད་ལ་ཡང་ནམ་པ་བཅུ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། གཞན་གྱི་ལྷུང་  
བཟེད་ལ་འཕྲ་བ། ཟས་བགོས་པའི་ལག་པས་ཆུ་སྒྲོད་འཛིན་པ།

སྒྲུགས་པའི་ཆུ་གཞན་ལ་འཐོར་བ། འབྲུད་ཆུ་གང་བྱུང་ཏུ་འདོར་བ་སྟེ་བཞི། ལྷག་རོལ་ལྷུང་བཟེད་ཏུ་སྒྲུག་ནས་འདོར་བ། ལྷུང་བཟེད་སྟེགས་མེད་པར་ས་དང་། གཡང་། གད་ཁ། དཀའ་གཟར་  
སོགས་སྒྱུ་འཛོག་པ། དེ་གཡང་། གད་ཁ། དཀའ་གཟར་

གསུམ་ཏུ་བཀྱ་བ། འགྲུང་ནས་འབྲུ་བ། འབབ་ཆུ་དག་པོའི་རྒྱན་ཕྱོགས་ལས་བསྒྲོག་སྟེ་བཅུ་བ་ནམས་སྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་<sub>[</sub>ཐིས་ལྷས་སྒྱུ་སྒྲོམ་ཏེ་བེ་ཐེ་སི<sub>(XTH)</sub> ཅེ་གོ་རྒྱུ་<sub>]</sub> ཐེ་  
ཅེ་གོ་རིས་མེ་རྩོམ་<sub>(ABO)(VE)</sub> སེ་མ་ཏེ་བེ་<sub>(OU)</sub> ཏ་<sub>(OF)</sub> འོ་རེ་<sub>(ORDE)</sub> ར་ཐུ་<sub>(UGH)</sub> ཐིས་སེ་<sub>(CTIO)</sub> རྟན་བྱུང་སྟེ། འགྲུང་བ་ལ་སོགས་ནམ་པ་ལྟ། །མགོ་གཡོགས་ལ་སོགས་ནམ་པ་ལྟ། །ངོ་ཤེར་  
ཅན་སོགས་ནམ་པ་ལྟ། །སྒྲུང་ཆེན་

ལ་སོགས་ཞོན་པ་ལྟ། །ལག་ན་དབྱིག་པ་ལ་སོགས་དྲུག་ །ཅིས་འབྱུང་བ་ལྟར། འབྱེང་བ། ཉལ་བ། མཐོ་སར་བསྐྱད་པ། སྒོན་དུ་འགོ་བ། ལམ་གྱི་འགྲམ་ནས་ལམ་དབུས་སུ་འགོ་བ་ལ་ཆོས་  
འཆད་པ་སྟེ་ལྟ། མགོ་ལ་སོགས་གཡོགས་པ། གོས་ལྟ།

པ། གོས་ཕྱག་པ་གཉིས་ལ་གཟར་བ། ལག་པ་གཉིས་གཉའ་གོང་དུ་བསྐྱོལ་བ། ལྟག་པར་བསྐྱོལ་བ་ལ་ཆོས་འཆད་པ་སྟེ་ལྟ། སྒྲིའི་ཐོར་ཅོག་བྱས་པ། དར་གྱིས་ཅོད་པན་བཅིངས་པ། ལྷ་གྱོན་པ།  
ཐོད་དྲགས་བཅིངས་པ། མེ་ཏོག་གི་ཕྱེང་བ་

བཏགས་པ་ལ་ཆོས་འཆད་པ་སྟེ་ལྟ། སྒྲུང་པོ་དང་། ཏྲ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་བཞོན་པར་ཞོན་པ། བྱོགས་ལ་འདུག་པ། ལྷམ་གྱོན་པ་ལ་འཆད་པ་སྟེ་ལྟ། ལག་ན་འཁར་བ། གདུགས།  
མཚོན་ཆ། རལ་གྱི། དག་སྟེ་ཐོགས་པ། གོས་

@43A ལྟ། །གྱོན་པ་ལ་ཆོས་འཆད་པ་སྟེ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་གྲུབ་སྟེ། ན་བ་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །ཤིང་ལས་མི་གང་ལས་མཐོ་བར། །འཛོགས་པ་ལ་ནི་ཉིས་བྱས་སོ། །ཞིས་  
འབྱུང་བ་ལྟར། མིན་པར་འབྱེང་ནས་བཤང་གཅི་



བྱེད་པ། ལྷ་ནང་དུ་དེ་བྱེད་པ་ལས་མཆིལ་མ་སོགས་འདོར་བ། ལྷ་སྒོན་གྱི་སྤྱང་དུ་མཆིལ་སྒྲུབས་སོགས་འདོར་བ། དགོས་པ་མེད་པར་ཤིང་འདོམ་གང་ཡན་ཆད་གྱི་སྤྱང་དུ་འཛོག་པའི་ཉེས་བྱས་  
གཅིག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་དགོ་

སྤྱོད་གི་བསྐྱེད་བྱའི་གཙོ་བོ་ཉེས་བརྒྱུ་ལྔ་བརྟུ་ཙུ་གསུམ་ཡོད་དེ། སྤྱང་བཤད་པ་ལྟར་སྤྱང་བྱའི་གཙོ་བོ་ཕམ་པ་བཞི། ལྷག་མ་བརྟུ་གསུམ། སྤྱང་ལྟུང་སུམ་ཙུ་དང་ལྟུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་དགུ་  
བརྟུ། སོར་བཤགས་བཞི། ཉེས་བྱས་བརྒྱ་དང་བརྟུ་གཉིས་

རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཟད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཆར་གཏོགས་གྱིས་ཕྱེན་ཆེས་མང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་མདོ་ཙུ་བར་རྒྱས་པར་བསྟན་ཀྱང་འདིར་མང་དུ་དོགས་ནས་བྱངས་མ་  
བྱངས་སོ། །གཉིས་པ་སྤྱིར་བསྟན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་

འཆད་པ་ལ། རྩས་བཀག་པ་བས་བཟང་པོ་ལ་ཡང་དེ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འབྲ་བ་ལ་ཡང་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུང་། འདིས་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། ལྷང་རྣམ་འབྱེད་དང་།  
འདུལ་བྱེད། ལྷ་བ་གསུམ་ནས་འབྱུང་བའི་དོན་གྱི་གནད་

འགའ་ཞིག་བསྐྱུས་ནས་བསྐྱོན་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་གི་དོན་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་བསམ་པ་དང་ཚིག་གི་ཡན་ལག་སོགས་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་དོན་བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར་སྐབས་འདིར་ཐུན་མོང་དུ་བཤད་པར་བྱ་  
སྟེ། དེ་ཡིད་འགྱུར་བའི་ཡན་ལག་དང་། ཁ་

སྟོང་གི་ཡན་ལག་བཅས་ཀྱི་སྟོན་ས་འཆད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདིར་ལྟར་བ་སྡེ་ལུང་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་པའི་རྟོན་ལ་བསྐྱོན་རྫོགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་སྒྲངས་ནས་ཆགས་ཤིང་མ་ཉམས་པ་ཞིག་དགོས་  
ཏི། ཉམས་པ་དང་སྒྲངས་ནས་མ་འཆགས་པ་

@43B ལ་ཉེས་བྱས་ཙམ་ཞིག་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་པ་ལ། ཉམས་པ་དང་མ་ཆགས་པ་ལྟར་བ་ལ་སྟོར་ན་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉམས་པ་ལྟར་བ་ལ་སྟོར་ཚུ་ལ་ཡོད་དེ། [A

FIRST ONE

MISSING HERE?] གང་ལས་ཉམས་པ། གང་གིས་ཉམས་པ། ཇི་ལྟར་ཉམས་པ་

སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དགེ་སྟོང་རྩ་ལྟར་ལ་འཇུག་པ་དེ་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། དགོས་པ་སྐྱབ་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱོན་རྫོགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་ལས་ཉམས་པར་  
འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། སམ་པ་འཆབ་བཅས་

གྱི་སྟོབས་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཇི་ལྟར་ཉམས་པ་ལ། མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། སྡོམ་པ་གཏོང་བའི་པམ་པ་ལ་འཆབ་བཅས་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ཏེ། འཆབ་མེད་གྱིས་སྡོམ་པ་མ་  
གཏོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཙུ་ལྟར་ཡན་ལག་ཚང་བར་སྤྱད་ཀྱང་།

འཆབ་སེམས་མ་སྐྱེས་ན་པམ་པ་དང་པམ་འདྲ་གང་རུང་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་པམ་པ་བྱུང་བའི་ཆོ་དགོས་སྟོང་དེའི་སྡོམ་པ་ཙུ་བ་ནས་གཏོང་བར་མ་ཟད། ཕྱིས་སྒྲངས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་སྟེ།  
རྒྱུད་ངོ་ཚ་མེད་པ་དང་ཁྲིལ་མེད་ཤས་ཆེན་པོས་མི་རུང་བར་བྱས་།

པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཤིང་ཏ་ལའི་མགོ་བོ་བཅད་པ་ནི་ཕྱིས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན། ལྷགས་འདིར་པམ་པ་བྱུང་བའི་གང་ཟག་དེ་ནི་དགོས་སྟོང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དགོས་སྟོང་  
གི་སྡོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཆོས་དང་།

ཟང་ཟིང་ལ་ལོངས་སྟོད་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་དེ། པམ་པ་འཆབ་མེད་བྱུང་བའི་དགོས་སྟོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ནི་ཙུ་ལྟར་འཆབ་མེད་ལ། པམ་པའི་  
མིང་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་

སྒྲིབ་པའི་པའི་ལུགས་འདིར་འཆབ་སེམས་པམ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་སོ་ཞེས་སྒྲ་རབས་པ་མང་པོས་འདོད་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་དུ་མས་དེ་ལེགས་པར་བཀག་པའི་ཕྱིར།  
བྱེ་བྲག་སྒྲ་བའི་ལུགས་ལ་འཆབ་སེམས་པམ་པའི་ཡན་ལག་

@44A ཨྲ། །ཏུ་མི་དགོས་ཏེ། པམ་པ་ལ་འཆབ་བཅས་འཆབ་མེད་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། འཆབ་མེད་དུ་མ་ཟད། འཆབ་བཅས་ཀྱིས་ཉམས་པའི་དགོ་སྒྲོང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡང་སྒྲོམ་པ་ཡོད་པའི་  
ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་

འཆབ་བཅས་བྱུང་ན་སྒྲོམ་པ་རྣམ་དག་ལས་ཉམས་པར་བྱེད་པར་མ་ཟད། དགོས་པ་སྐྱབ་རྒྱས་པས་ཀྱང་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་དགོ་སྒྲོང་དེ་སྒྲོམ་ལྡན་དང་ཚུལ་  
འཆལ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། སྒྲོག་གཅོད་ཀྱི་པམ་

པ་ཅམ་བྱུང་བའི་ཆོ། གཞན་གསུམ་བྱུང་ངམ་མ་བྱུང་ཞེ་ན། དེའི་ཆོ་གཞན་གསུམ་མ་བྱུང་ཡང་ཉམས་པ་ཡིན་ཏེ། པམ་པ་གསུམ་གང་རུང་འཆབ་བཅས་བྱུང་བའི་ཆོ་སྒྲོང་བདུན་གྱི་སྒྲོམ་པ་  
ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་དག་དང་དགོས་པ་སྐྱབ་རྒྱས་

གཉིས་ཀ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཕམ་པ་འཆབ་བཅས་བཞི་རིམ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་ཀྱང་འཆབ་མེད་བཞི་རིམ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། འཆབ་མེད་བྱང་བའི་དགོ་སྒོང་གི་རྒྱུད་ལ་  
སྒོམ་པ་ནམ་དག་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་

བ་དངོས་ལ་སྒྱུར་བའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསྐྱེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒོམ་པ་སྒྲངས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པ་ལྟར་བ་ལ་སྒྱུར་བ་ཡོད་དེ། གང་ལ་མ་སྐྱེས། གང་མ་སྐྱེས། གང་གིས་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།  
དང་པོ་ཡོད་དེ། དངོས་པོ་དང་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་

མི་སྐྱེ་བའི་རིགས་ཅན་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་པ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྤྲ། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། སྐྱེ་བའི་འགལ་རྒྱུན་བར་ཆད་དང་ལྷན་ཁིང་མཐུན་རྒྱུན་མ་ཆང་བའི་  
སྟོབས་ཀྱིས་མ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གང་ཟག་དེ་ལ་བསྐྱེན་རྫོགས་

ཀྱི་སྒོམ་པ་མེད་པས་ལྟར་བ་སྤེལ་པའི་དངོས་གཞི་མི་བསྐྱེད་དེ། དེ་དང་དེར་སྤྱད་ཀྱང་ཉིས་བྱས་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འོ་ན། དགོ་རྩལ་དང་དགོ་སྒོམ་པ་ལྟར་བ་ལ་སྐྱུར་ན་ཅིས་འགྱུར་ཞེ་ན།  
ཡོད་དེ། དགོ་རྩལ་གྱིས་བསྐྱུབ་པའི་གཞི་བཅུ་

@44B དང་། དག་སྒོང་སྒོབ་མས་དེའི་སྒོང་དུ་རྩ་བའི་ཆོས་དྲུག་དང་རྗེས་མཐུན་གྱི་དྲུག་ལ་བསྐྱབ་པ་ལ་འདས་ན་བཤགས་བྱའི་ཉིས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། དེའི་ཕྱོགས་མཐུན་ལ་བསྐྱམ་བྱའི་ཉིས་  
བྱས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དག་ཚུལ་གྱི་སྒྲངས་འདས་དེ་ལ་དེར་ངེས་

པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྒྲངས་འདས་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་བརྩ་ཡོད་ཀྱང་། བྱོན་སོ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། སྒོག་གཙོད་བཞི་དང་མ་བྱིན་ལེན། །མི་ཆངས་སྒྱུད་དང་བརྟུན་དུ་སྐྱ། །གཞི་མེད་  
བག་ཙམ་དག་འདུན་དབྱེན། ༥ །དེ་རྗེས་ཕྱོགས་དང་བྲིམ་སུན་

འབྲིན། །རྟུན་དང་བཤེས་ངོར་འཕྱ་བ་དང་། །ཟས་རུང་ལྷག་མའི་སྐྱར་འདེབས་དང་། །བསྐྱབ་པ་སྒྲོང་དང་འབྲས་ཆེན་འགོབས། །ཆང་དང་སྒྲུ་གར་རོལ་མོ་བྱེད། །རྒྱན་དང་ཁ་དོག་སྒྲོས་  
བྱུག་ཕྱིང་། །བྲི་དང་སྟན་ནི་ཆེ་མཐོ་དང་། །ཕྱི་དྲོའི་ཁ་ཟས་གསེར་

དདུལ་ལེན། །ཉམས་པ་ནམ་པ་གསུམ་དག་སྟེ། །སུམ་རུ་དྲུག་ནི་སྒྲངས་ལས་འདས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ནི་དག་སྒོབ་མ་ལ་འང་སྐྱར་བར་བྱ་ཞིང་། བྱད་པར་  
ཡོད་དེ། འདིས་རྩ་འཐུན་གྱི་ཆོས་བརྩ་གཉིས་སོགས་

སྒོང་དགོས་པའི་ཕྱིར། བར་མའི་ཚུལ་བྱིས་ས་དང་ལྡན་པ་ཙམ་ལྟར་བ་སྒྲིབ་པའི་གཞིར་ཉུགས་ན་ཅིར་འགྱུར་བ་ཡང་ཡོད་དེ། ཉེས་བྱས་ཙམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བར་མ་རབ་བྱུང་ལ་གང་  
བཤགས་བྱ་དང་གང་བསྐྱམ་བྱར་འགྱུར་ཚུལ་ཡོད་དེ།

བྱིས་པའི་རྟགས་ལེན་པ་ལྟ་བུ་ནི་སྤངས་འདས་ཡིན་པས་བཤགས་བྱ་ཡིན་ལ། དཀོན་མཆོག་ལ་གྲུས་པ་རྒྱུད་བ་ལྟ་བུ་ནི་བསྐྱམ་བྱའི་རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དགོ་ཚུལ་གྱི་སྤངས་  
འདས་ཀྱི་ཕྱོགས་མཐུན་བསྐྱམ་བྱའི་ཉེས་བྱས་ཡོད་

དེ། ཉེས་མེད་དུ་གསུངས་པ་ལས་གཞན་པལ་ཆེར་ཡིད་ཀྱི་བསྐྱམ་བྱར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། ཉེས་མེད་དུ་གསུངས་པ་སྤྱིད་དང་བཙེ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། འཆང་བ་འབྲལ་བ་འཛོག་པ་དང་། །དེ་བཞིན་  
ས་ནི་ཤོ་བ་དང་། །རིན་པོ་ཆེ་དང་མི་ལྟ་ །སྤྱ་རས་

@45A ༄༄༅། །ནས་ཟ་བར་བྱེད་པ་དང་། །བྱིན་ལེན་མ་བྱས་ཟ་བ་དང་། །དེ་བཞིན་གསོག་འཛོག་ཟ་བ་དང་། །སྒྲོན་ཤིང་འཛོགས་དང་ཤིང་གཅོད་དང་། །རྩྭ་སྒྲོན་མི་གཙང་འདོར་བ་  
དང་། །ས་བོན་འཛོམས་དང་བསྐྱབ་པའི་

གཞི། །ཟླ་འཛོག་དགོན་པའི་འབྲལ་སྤང་དང་། །གསོག་འཛོག་བྱེད་དང་དགོ་ཚུལ་ནས། །མི་སྤྱེ་འགོ་དང་བཙེ་བརྒྱད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དགོ་སྤོབ་མར་ཡང་ཅི་  
རིགས་པར་སྤོར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་སྤྱིར་

ཉེས་མེད་དུ་གསུངས་ཀྱང་གང་ལའང་ཉེས་པ་མི་སྤྱིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ས་བཞོས་ནས་སྤོག་ཆགས་བསད་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཉེས་བྱས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། བསྐྱབ་བྱིན་དགོ་སྤོང་ལྟར་བ་ལ་སྤོར་ཚུལ་ཡོད་  
དེ། དེ་ལས་གྱི་ཁ་སྐོང་དུ་མི་འོས་པ་

སོགས་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས། ལྟར་བ་བསྐྱེད་པའི་ཉེན་དུ་དགོ་སྤོང་རྣམ་དག་དང་འབྲེ་བའི་ཕྱིར། བས་པ་འཆབ་བཅས་ལ་བསྐྱབ་པ་སྤྱིན་དུ་མི་རུང་ཡང་། འཆབ་མེད་ལ་བསྐྱབ་པ་སྤྱིན་ཚུལ་  
ཡོད་དེ། གསོལ་བཞིའི་ལས་

གྱི་སྒོ་ནས་ལས་བྱེད་པར་ཅན་ལྟ་སྤྱོད་པ་སྤོང་ཞིང་། དམན་སྤྱོད་ལྟ་དང་དུ་ཡིན་པའི་བསྐྱབ་པ་མོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱེ་བྲག་སྤྱེ་བ་ལྟར་ན། བས་པ་འཆབ་མེད་  
འདགས་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། མདོ་སྤེལ་ལྟར་ན། བས་



པའི་སྒྲིབ་གཏོགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པོ་ལྷི་བ་འདགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཆབ་བཅས་ཡིན་ཀྱང་མཚན་གྱུར་པའི་དབང་གིས་འཆབ་མེད་དུ་སོང་བ་ལ་བསྐྱབ་པ་སྒྲིན་དུ་རུང་བ་ཡོད་དེ། དགོ་སྒྲོང་  
ཕ་མ་གཉིས་ལ་རྟེན་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་འདོད་པ་ཐ་

དད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོ་སྒྲོང་ཕ་མ་མཚན་གྱུར་པའི་དབང་གིས་ལྷུང་བ་ཆེ་བ་རྒྱུང་བ་དང་། རྒྱུང་བ་ལྷུང་མེད་དུ་འགོ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷུང་བ་ཕལ་ཆེར་ལ་འདུ་ཤེས་མ་  
འབྱུལ་བ་དགོས་ཀྱང་གཅིག་རུ་མ་ངེས་ཏེ། ཡིད་གཉིས་ཕན་ཆད་

@45B ཀྱིས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། འོན། མིའི་འགོ་བ་ལུས་གཞན་དུ་བསྐྱུར་བ་བསད་ན་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། མདོར། འགོ་བ་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་བསྟན་པ་བསད་པ་ལ་ཡང་ངོ། །ཞེས་མིའི་འགོ་  
བ་པས་རང་ཉིད་མིའམ། མི་མ་ཡིན་པའམ། གང་ཟག་

མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་སྒྲུལ་པ་ཞིག་དགོ་སྒྲོང་གིས་བསད་ན་ཕམ་པའི་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་པ་ལ་བྱུང་པར་མེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཁ་ཅིག་དེ་ལའང་མིའི་འདུ་ཤེས་ཡོད་པ་ཞིག་  
དགོས་པར་བཞེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷའི་འགོ་བ་པས་མིར་

སྐྱུལ་པ་དང་། དུད་འགོའི་འགོ་བ་པས་མིར་སྐྱུལ་པ་དག་དག་སྒོང་གིས་བསད་ན་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། དང་པོ་ལ་དངོས་གཞིའི་ཆོ་སྒྲུལ་པོ་དང་། ཕྱི་མ་ལ་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འོ་  
ན། ལྷས་བྱིན་ཁོ་ན་གསོད་སྒྲུལ་ནས་མཆོད་སྦྱིན་

བསད་པ་ལའང་དངོས་གཞི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བསྐྱེད་པར་ཐལ། གོང་གི་དམ་བཅའ་འཆད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། གཉིས་ཀ་ལ་འདུ་ཤེས་འབྱུལ་བ་ཡོད་ཀྱང་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་པར་  
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྲ་མ་ནི་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་ལ། འདི་ནི་རྒྱུད་

ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུང་། དག་སྒོང་རང་ཉིད་སྟག་ཏུ་སྐྱུལ་ནས་མི་གཞན་བསད་པ་ན་ཅིར་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། དེའི་ཆོ་རང་ལ་དག་སྒོང་གི་འདུ་ཤེས་ཡོད་ན་དངོས་གཞིའི་བྱེད་པར་ཇི་ལྟ་  
བ་བཞིན་བསྐྱེད་ལ། དེའི་ཆོ་རང་ལ་དག་སྒོང་གི་འདུ་ཤེས་

མེད་ན་ལྟར་བ་ན་སྒྲིད་ཅུམ་ལས་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། སྤེ་ལྟའི་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་པ་ལ་བསྐྱེན་རྩོགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྦྱོར་བ་བྱས་ནས་རྟེན་དེ་ལ་དངོས་གཞི་བྱུང་དགོས་ཏེ། ཆོག་སྤྲ་མ་དག་བསྐྱེན་  
ནས་དག་ཚུལ་གྱི་རྟེན་ལ་མི་གསོད་པ་ལྟ་བུའི་སྦྱོར་བ་

བྱས་ནས་དག་སྒྲོང་གི་རྟོན་ལ་དངོས་གཞི་བྱལ་གྱང་ན་སྒྲུང་ཙམ་ཞིག་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར། མདོར། གནས་སྐབས་གཞན་ཐོབ་པ་ནི་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡོད་དེ། སྒྲོབ་  
པའི་རྟོན་ལ་གསོད་པའི་སྒྲོང་བ་བྱས་ཏེ། དབྲ་བཙམ་

@46A ལྟེ། །ཐོབ་པའི་ཆོ་ལི་བ་ན་གསོད་པ་པོའི་དགེ་སྒོར་ལ་ཕམ་པའི་དངོས་གཞི་རྩི་ལྟ་བུ་བཞིན་བསྐྱེད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆོ་གསོད་པ་པོ་ལ་མཆོམས་མེད་ཀྱང་འབྱུང་བ་ཡིན་

ཏེ། དེ་གཉིས་ལུས་རྟེན་སྣ་ཕྱི་གཅིག

པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་སྐྱེ་ཆེར་འབྲེལ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། མཛོད་ལས། བསྟན་འོག་དག་བཅོམ་པ་ལ་མིན། །ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞིན། སྒྲོན་མེད་དེ། དེ་ནི་མངོན་པ་རང་གི་  
ལྷགས་ཅོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཁ་

ཅིག་འདི་ལྟར་བཞེད་དེ། མངོན་པའི་ལུགས་དེ་སྒྱུར་བཏང་ལ་དགོངས། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་བྱི་དེ་དམིགས་བསལ་སྟིང་པ་ཞིག་ལ་དགོངས་པའི་སྒྱུར་ཟེར་རོ། །སྟེ་ལྷའི་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་པ་ལ་  
ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཡན་ལག་དུ་དགོས་པ་གཙོ་

སྒྲེ། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་མི་གནས་ན་ལྟར་བ་གཏན་མེད་པའམ། རྩང་བ་ཙམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་མི་གནས་པ་ལ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། སྒྲོ་བ། སེམས་འབྲུགས་པ། ཚོར་བས་  
གཟིར་བ། དག་སྒོང་གི་འདུ་ཤེས་བརྗེད་པ།

གཉིད་ལོག་པ། ར་རོབ་<sup>[?]</sup> སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྒྲོ་བ་ལྟ་བུ་ལ་ལྟར་བ་གཏན་ནས་མེད་ཀྱང་གཞན་ལ་མེད་པས་ནི་མ་བྱུང་སྒྲེ། རང་ཡང་ཤེས་བཞིན་བྱེད་ན་ལྟར་བར་འགྱུར་བ་དང་།  
དག་སྒོང་བྱད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་གཉིད་ལོག་པ་ན་ལྟར་བ་

བསྐྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་མཚོན་ནས་ལྟར་བ་དང་ལྟར་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་བྱད་པར་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྒྲེ། འདིར་དོན་བསྐྱུས་ནས་འཆད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཙམ་  
ལས་མ་སྒྲོས་སོ། །བཞི་པ་བསྐྱབ་པ་ཡོངས་

སྒྲེ་སྒྲོང་བའི་གཞི་འཆད་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲོམ་ལས། རབ་བྱུང་གསེ་སྒྲོང་གཞི་དག་དང་། །དགག་དབྱེ་དབྱར་དང་གོ་ལྷགས་དང་། །སྒྲན་དང་གོས་དང་སྒྲ་བརྒྱུད་དང་། །གོ་བྱ་  
ཤམ་བི་དང་ལས་ཀྱི་གཞི། །དམར་སེར་ཅན་དང་གང་

@46B ཟག་དང་། །སློ་དང་གསོ་སྦྱོང་བཞག་པ་དང་། །གནས་མལ་དང་ནི་ཚོད་པ་སྟེ། །དགེ་འདུན་དབྱེན་རྣམས་བསྐྱུས་པ་ཡིན། །ཞེས་གཞི་བཅུ་བདུན་གསུངས་པ་ལས། དང་པོ་རབ་བྱུང་  
གི་གཞི་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལ་བཅུ་བདུན་པོ་འདུ་ཚུལ་ཡོད་

དེ། གསོ་སྦྱོང་། དབྱར་གནས། དགག་དབྱེ་སྟེ་བསྐྱུས་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་གཞི་གསུམ་དང་། སྤྱ་བརྒྱུད་གོས་ཀོ་ལྷགས་ཏེ་གོས་ཀྱི་གཞི་གསུམ་དང་སྤྲན་གྱི་གཞི་གནས་མལ་གྱི་གཞི་དང་ལྔ་  
ནི་བདེ་བར་གནས་པའི་རྒྱུན་བསྟེན་པའི་གཞི། ཕྱིར་བཙོས་

ཀྱི་གཞི་བདུན་ནི་ཕྱིར་བཙོས་དང་། ལས་ཀྱི་གཞི་ནི་སྒྲོམ་པ་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་སོགས་གསུམ་དུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིར་འཆད་པ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། བསྐྱུས་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་  
གཞི། བདེ་བར་གནས་པའི་རྒྱུན་བསྟེན་པའི་གཞི།

ཐུན་མོང་དུ་མཁོ་བའི་ལས་ཀྱི་གཞི་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། གསོ་སྦྱོང་། དབྱར་གནས། དགག་དབྱེ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཐུན་མོང་  
གི་རྣམ་གཞག་དང་། སོ་སོའི་རང་བཞིན་གཉིས་

ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། སྒྲ་དོན། དབྱེ་བ། བསྟུ་བ། གོ་རིམ་བཅས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། བསྟུ་བ་པ་གསོ་ཞིང་སྒྲིག་པ་སྦྱོང་བས་ན་དེ་ལྟར་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་  
ཡོད་དེ། ཞི་གནས་གྱི་གསོ་སྦྱོང་།

མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱོང་། གསོ་སྦྱོང་བཅུ་བཞི་པ། བཅོ་ལྔ་པ། གཞོད་པ་བརྒྱུད་པའི་དེ། ཚུད་པ་ཞི་བའི་དེ། བཀྲ་ཤིས་གྱི་དེ་དང་བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསོ་སྦྱོང་བཅུ་བཞི་པ་ལ་དུག་དང་། བཅོ་ལྔ་  
པ་ལ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ལོ་གཅིག

གི་རྟོར་ཆེ་དང་པོ་གསུམ་པ་ལྔ་པ་བདུན་པ་དགུ་པ་བཅུ་གཅིག་པ་རྣམས་གྱི་མར་ངོ་ལ་བཅུ་བཞི་པ་འབྱུང་གི། །གཞན་རྣམས་བཅོ་ལྔ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བསྟུ་ན་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། ཞི་  
གནས་གྱི་གསོ་སྦྱོང་དང་། མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱོང་།

@47A ༄༄༅། །གཉིས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱི་མ་ལྔ་མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱོང་གི་ནང་ཆོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཡོད་དེ། གཞུང་ཉུང་བ་དང་ཆོ་གའི་གོ་རིམ་གྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་  
གཉིས། ཞི་གནས་དང་། མཐུན་

པའི་གསེས་སྤྱོད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། རོ་བོ་དང་། བྱད་པར་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཐོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱོམ་པའི་སེམས་བྱད་པར་ཅན་ཞིག་གི་  
སྤྱོད་ནས་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། ཚུལ་གནས་

ཐོས་དང་བསམ་གཏན་དང་། སྐྱོམ་པ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་སྒྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། གནས་གང་དུ། རྟེན་གང་གིས། དངོས་པོ་གང་། ཚུལ་ཇི་ལྟར་བསྐྱོམ་པ་  
རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཉིང་ངེ་འཇོན་

སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་འཐུན་པའི་གནས་ཞིག་ཏུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་པ་ལ། སྤྱོད་ཁང་བརྩིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ཚུལ་ཁྲིམས་དག་ཅིང་  
མང་དུ་ཐོས་པ་ཞིག་གིས་སྐྱོམ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་

ལས། མང་དུ་ཐོས་པ་ནགས་གྱི་ནང་དག་ཏུ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། མོས་པ་ཡིད་བྱེད་གྱིས་སམ། རང་བཞིན་ཉིད་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་ཆགས་གྱི་  
གཉེན་པོར་མི་རྟུག་པ། ཞེ་སྤང་གི་གཉེན་པོར་བྱམས་

པ། གཉི་མུག་གི་གཉིན་པོར་རྟེན་འབྲེལ། ང་རྒྱལ་གྱི་གཉིན་པོར་ཁམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ། རྣམ་རྟོག་མང་བའི་གཉིན་པོར་དབུགས་འབྱུང་རྩལ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་རྩལ་ཇི་ལྟར་  
སྒྲོམ་པ་ཡོད་དེ། བྱིང་ཚོད་ཀྱི་སྒྲོན་ཅི་རིགས་དང་བྲལ་

བའི་སྒྲོན་ས་དམིགས་པ་ལ་ཡིད་གཏོད་པར་བྱེད་པ་དང་། སྒྲོད་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་རྩལ་དེ་དང་རྩེས་སུ་མཐུན་པ་ལ་འཇུག་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མཐུན་པའི་གསེ་སྒྲོང་བྱ་བ་ལ་གཉིས་ཡོད་  
དེ། དགོས་དོན་དང་། དགོས་དོན་ཅན་གཉིས་

@47B ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། རྩལ་བྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཆོས་རྣམ་པར་དག་པ་སོགས་འབྱུང་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། གནས་གང་དུ་གསེ་སྒྲོང་བྱ་བ།  
རྟེན་གང་གིས་བྱ་བ། ཏུས་ནམ་གྱི་ཆོ་བྱ་བ། རྩལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་

སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། གནས་ལ་སྒྲོམ་ཐུན་བྱས་པ། ཉི་འཁོར་འདོམ་གང་དང་བཅས་པ། མཚམས་པོ་ཆེ་བཅད་པ་སོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་  
པོ་ཡོད་དེ། གནས་གང་དུ། རྟེན་གང་གིས། ཆོ་ག་



ཇི་ལྟ་བུས་བྱ་བ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། གནས་གསུམ་གང་རུང་གི་ངོ་བོར་གྱུབ་པ། ཉེ་འཁོར་དང་བཅས་པ། དགེ་འདུན་གྱིས་བཞེད་པ། སྤར་སྒོ་མཐུན་མ་བྱས་པ་ཞིག་རྣམས་སུ་  
དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྟེན་གང་གིས་བྱ་བ་ཡོད་

དེ། དགེ་འདུན་གྱིས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བྱ་བའི་ཕྱིར། འཛིག་པའི་རྒྱ་ཡང་ཡོད་དེ། གནས་དེར་དགེ་སྤྱོད་མེད་པ་སོགས་ཀྱིས་འཛིག་པར་  
འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འཚམས་པོ་ཆ་གཅོད་རྒྱལ་ཡོད་དེ། དབུས་

ནས་དཔག་ཚད་ཕྱིད་དང་གསུམ་གྱི་མཐའ་རྒྱུ་ཆད་དུ་མཚན་མ་བརྟན་པོ་འཛིག་པ་དང་། དགེ་འདུན་གྱིས་གསོལ་གཉིས་ཀྱིས་བཅད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྟེན་གང་གིས་བྱ་བ་  
ཡོད་དེ། གངས་ཚང་བ། ཁ་སྒོང་། མི་མཐུན་པ་གཉིས་དང་བྲལ་

བའི་རབ་བྱུང་གིས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དུས་ནམ་གྱི་ཆོ་བྱ་བ་ཡོད་དེ། མདོར། གསོ་སྤྱོད་བྱའོ། ཁྲི་བ་ཕྱིད་ཕྱིད་ཀྱི་ཆོས་བཅོ་ལྔ་ལའོ། །སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པས་སོ། །ཞེས་  
འབྱུང་བ་ལྟར་ཡར་ངོ་མར་ངོ་འཛི་ཆོས་ཞག་བཅོ་ལྔ་

ལ་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མི་འཐད་དེ། གསེ་སྒྲོང་བཅུ་བཞི་པ་ཡང་ཡོད། སྒོ་བྱར་དུ་བྱ་བའི་གསེ་སྒྲོང་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། དང་པོ་ནི། ཉིན་ཞག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་བཅུ་བཞི་  
ལ་བྱ་ཡང་ཆོས་ཞག་བཙོ་ལྔ་འགྲོ་བ་ཡིན་ལ།

@48A ༄༄༅། །སྤྱི་མ་ནི་དམིགས་བསལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསེ་སྒྲོང་བཅུ་བཞི་པ་རྒྱ་བ་གང་ལ་འབྱུང་བ་ཡོད་དེ། ཉོར་རྒྱའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྤར་ལག་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། ཉ་སྐར་གྱི་དབང་དུ་  
བྱས་ཆོ། དག་ཚུལ་གྱི་ལོ་ངོ་བར། རྒྱལ་དང་

དབོ་དང་ས་ག་དང་། །རྒྱ་སྟོད་བྱམས་སྒྲོན་སྒྲིན་དུག་བཙས། །འདི་རྣམས་ཀྱི་ནི་ནག་པོའི་ཕྱོགས། །རྒྱ་སྟོད་གསེ་སྒྲོང་བཅུ་བཞི་པ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དུས་ཚོགས་  
ལ་དུག་ཏུ་བྱེ་བའི་རྒྱ་བ་གང་ལ་འབྱུང་བ་ཡོད་དེ། མཛོད་འགྲེལ་

ལས། དགུན་དང་དཔྱིད་དང་དབྱར་རྣམས་ཀྱི། །རྒྱ་བ་སྟོད་དང་གཉིས་འདས་ཤིང་། །རྒྱ་བ་སྟོད་ནི་ལུས་པ་ན། །མཁས་པས་ཞག་མི་བྱབ་པ་འདོར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་  
པ་གསེ་སྒྲོང་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྒྲོར་བ་དང་། དངོས་

གཞི་དང་། མཚུག་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བྱ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དགེ་འདུན་འདུ་ཐབས་སྐྱབ་པ། ལྷུང་བ་ཕྱིར་འཆོས་པ། ཆོས་ཉན་བཤད་བྱ་བ། དགེ་འདུན་གྱི་གྲངས་བརྟག་པ། དགེ་སྦྱོང་གིས་གསོལ་བ་གདབ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་

པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། མཆོད་པ་དང་བཅས་པའི་སྟོན་པའི་སྐྱ་གཟུགས་བཞུགས་སུ་གསོལ་པ། དཀར་གཏོར་ཆ་བཞི་བཤམས་པ། གཞི་རྒྱུང་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་འཆད་པ་ལ་  
དོན་བདུན་ཡོད་དེ། གཞིའི་རྒྱ། དབྱིབས། ཆད།

ཚུལ་ཇི་ལྟར་བརྟུང་བ། ཉེན་གང་གིས་བརྟུང་བ། ཚུལ་མཐུན་བརྟུང་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། མ་བརྟུང་པའི་ཉེས་དམིགས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། གཞིའི་མདོ་ལས། རབ་རུ་འབྱོར་  
བའི་ཤིང་རྣམས་ནི། །རབ་རུ་འབད་དེ་བརྟག་

པར་བྱ། །ཅན་བེལ་བ་པ་ལ་ཤ་། །ཨ་ཤ་ཏ་ཐ་དང་ཅན་དམར། །རྒྱ་རྟར་ཏ་ལ་གིང་ཤུ་ག་། །ཤིང་ཤ་པ་དང་ཏ་མ་ལ། །ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བྱ་བཞི་ལེབ་  
མོ་འཆད་གཟུང་དང་བཅས་པ་སྟེ་མོ་གཉིས་སྤེལ་པའི་

@48B མགོ་ལྟར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། སྤྱི་དྲུ་རིང་ཚད་ལ་སོར་བརྒྱ་དང་བརྒྱད། ཐུང་ཚད་སོར་བྱ་བཞི། ཞིང་དུ་སོར་བྱ་བ། །དཔངས་སུ་སོར་གཉིས། འཆང་གཟུང་སོར་བཅུ་གཉིས་  
ཀྱི་ཚད་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཤ་གཡོག་གི་རྒྱ་དབྱིབས་སོགས་ཀྱང་ཡོད་

དེ། རྒྱ་ཤིང་དེ་ཉིད་ལས་བྱས་ཤིང་དབྱིབས་རྒྱུ་པོ་ཅི་གཉིས་ནི་ཉུ་ལའི་མགོ་ལྟར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཇི་ལྟར་བརྟུང་ཚུལ་ཡོད་དེ། གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྤྱིང་སོགས་སུ་དགོན་མཆོག་ལ་  
ཕྱག་བྱས་ཏེ། རྒྱུད་གསུམ་ཏོག་གསུམ་དང་བཅས་

པའི་སྒོ་ནས་བརྟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ངས་ཏེ། དག་འདུན་མཐའ་དག་བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་བརྟུང་བར་བྱ་ལ། གསོ་སྦྱང་བསྟན་ཚོགས་སོགས་ལས་འགའ་ཞིག་བྱ་བའི་  
དོན་དུ་ནི་རྒྱུད་གཅིག་དང་ཏོག་གསུམ་མཐ། རྒྱུད་གསུམ་

དང་ཏོག་གཉིས་ཀྱང་བྱར་རུང་ཞིང་། སེར་བ་བརྒྱུག་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་ཡིན་ན། གངས་མ་ངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་ཀྱང་ཡོད་དེ། རྒྱུད་རི་རི་ལ་སོ་ལྷ་སོ་ལྷ་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་རྒྱུང་ནས་ཆེ་བའི་  
བར་བཅོ་བརྒྱད་དང་། བཅུ་དགུ་ནས་སོ་ལྷ་འི་བར་རམ་སོ་

དུག་གི་བར་ཡང་རུང་བ་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་ནས་རྩུང་ཅིམ་གྱིས་བརྟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ཡོད་དེ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྷན་པའི་དགོ་སྟོང་། དགོ་ཚུལ། དགོ་བསྟེན་གྱིས་ཀྱང་བརྟུང་  
རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དགོ་སྟོང་རྣམས་

དང་དགོ་ཚུལ་གྱིས། །དུས་རྣམས་ཀྱན་དུ་བརྟུང་བྱ་སྟེ། །གསོ་སྟོང་ལ་ནི་གནས་པའི་ཆོ། །དགོ་བསྟེན་གྱིས་ཀྱང་བརྟུང་བར་བྱ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུག་པ་ཡོད་དེ། ཚུལ་  
བཞིན་དུ་བརྟུང་བས་ཡུལ་དེར་ལོ་ལེགས་པ་སོགས་

སྲུ་འབྱུར་བའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ཡོད་དེ། ཚུལ་མཐུན་མ་བརྟུང་ན་མི་ཤེས་པ་མང་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་བ་ཕྱིར་བཅོས་བྱ་ཚུལ་ཡོད་དེ། གསོ་སྟོང་སོགས་ལ་མ་འདུས་པའི་སྲུ་རོལ་དུ་  
ལྟང་བ་བཤགས་པ་བསྐྱམ་པ་དང་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་བྱ་བ་

@49A ༄། །གང་རུང་ཞིག་བྱེད་ལ། མ་གྲུབ་ན་ལས་ལ་འདུས་པའི་སྐབས་གསོལ་གཉིས་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཆོས་ཉན་བཤད་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ཡོད་དེ། སང་  
གསོ་སྟོང་འབྱུང་འབྱུར་གྱི་རྩལ་མོ་མཆན་ཐོག།

ཐག་ཚེས་ཉན་བཤད་དང་། དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་ན་སྒྲོར་བའི་ཚེ་ཚེས་བསྒྲགས་གྱི་མདོ་འདོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཡོད་དེ། བྲངས་ཅི་ཙམ་འབྱུང་བ་བབྲང་བར་བྱ་ཞིང་། མ་འདྲས་པ་དག་གིས་འདྲན་པ་དང་ཡོངས་དག་འབྱུལ་དགོས་

པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འབྱུལ་དགོས་ཏེ། ཡོངས་དག་ཕྱུལ་བས་གསོ་སྒྲོང་དང་དགག་དབྱེ་མ་བྱས་པའི་ཉེས་པ་ཁིགས། འདྲན་པ་ཕྱུལ་ནས་ལས་ཆགས་ཤིང་མཐུན་པར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར། འདྲན་པ་འབྱུལ་བ་ལ་བྱུང་པར་ལྔ་ཡོད་དེ། དངོས་པོ་གང་

ལ། གང་ཟག་གང་གིས། ཡུལ་གང་ལ། དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་འབྱུལ་བ་རྣམས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། མཚམས་བཅད་པ་མ་གཏོགས་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་འབྱུལ་རུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ལས་གྲུལ་དེར་

འདྲ་བའི་རྒྱན་མ་ཚང་བའི་གང་ཟག་ཞིག་གིས་འབྱུལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། ལས་བྱེད་པའི་དགེ་འདྲན་ནས་འདྲན་པ་ལེན་པར་བསྐྱོས་པ་ཞིག་ལ་འབྱུལ་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཡོད་དེ། ལས་ལ་མི་མཐུན་པ་འགོག་པའི་ཆེད་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ཡོད་དེ། ལས་ཆོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་སྤྲུགས་ཆོག་ལན་གསུམ་བཅོད་པའི་སྒོ་ནས་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཡོངས་དག་ལ་འང་ལྷ་ཡོད་དེ། དངོས་པོ་གང་ལ། གང་གིས། ཅིའི་ཕྱིར།  
ཡུལ་གང་ལ། ཇི་ལྟར་འབྱུལ་བ་

རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། སྤར་གྱི་རིགས་པས་ཤེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་དངོས་གཞིའི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པའི་སྒོ་ནས་གསོལ་བ་  
འབའ་ཞིག་པའི་ལས་བཅོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

@49B མདོ་ཡོངས་རྫོགས་སམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། མདོའི་སྒྲིང་གཞི་ནི་དངོས་སུ་འདོན་ཅིང་། ལྷག་མ་ཐོས་པས་བསྒྲགས་པའི་རྩལ་གྱིས་འདོན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྤྱིར་མདོ་དེའི་ཆོག་བྱེད་ཀྱང་  
སྒོ་ལ་མ་འབྱུལ་བར་འདོན་རྒྱས་པའི་དགོ་སྒོང་ཞིག་གིས་འདོན་

དགོས་ཀྱང་དེར་མ་ངེས་ཏེ། མ་རྒྱས་ན་གནས་བརྟན་གཉིས་པ་དང་། དེས་ཀྱང་མ་རྒྱས་ན་གསུམ་པ་དང་། དེས་ཀྱང་མི་རྒྱས་ན་དགོ་སྒོང་རྣམས་ངེས་མོས་གྱིས་འདོན་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར།  
ཕམ་ལྷག་ལྟར་བྱེད་སོགས་ཐོས་སྒྲོག་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་སྡེ་

ཚན་གང་བརྩམས་པ་དེ་ཉིད་རྫོགས་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཉིས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ལྷུང་བྱེད་སྡེ་ཚན་ལ་རེག་ན་ནི་རྫོགས་པར་ཡང་འདོན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མཚུག་གི་བྱ་བ་  
ཡོད་དེ། སོ་སོ་ཐར་པ་བཏོན་པ་ཡི། །བསོད་ནམས་

གྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ། །ཞེས་སོགས་དང་། བརྩམ་པར་བྱ་ཞིང་དབྱུང་བར་བྱ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྡེ་སྡོན་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་ཆོ་དམིགས་བསལ་ཡོད་དེ། གནས་གྱི་དམིག་  
བསལ། རྟེན། ཆོ་ག། ཏུས་གྱི་དམིགས་བསལ་

རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། མཚམས་པོ་ཆེ་བཅད་པའི་ནང་དུ་གསོ་སྦྱོང་བྱེད་པ་མ་བྱུང་ན། ད་གྱི་ལ་འཁོར་བའི་མཚམས་གྱི་གནས་སུ་དེ་བྱར་རུང་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཆད་ཡོད་དེ།  
གདིང་བ་བཞི་བཅུ་ཤོང་པའི་གནས་ཆད་ཙམ་ཞིག་

ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟེན་གང་གིས་དང་ཆོ་ག་ཇི་ལྟ་བུས་བྱ་བ་ཡོད་དེ། མཚན་ཉིད་བཞི་ལྡན་གྱི་དག་འདུན་གྱིས་གསོལ་གཉིས་གྱི་ཆོ་གས་བཅད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཙོད་པའི་མཚན་མ་ཡོད་དེ།  
མཚམས་ཆེ་རྒྱུད་གཉིས་ཀར་ཡང་ཕྱོགས་བཞིར་



དོ་ལ་སོགས་པ་མཚན་མ་བརྟན་པོ་བཞག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། འོན། དགྲིལ་འཁོར་བ་དང་མཚམས་བྱ་ཆུང་དུ་གཉིས་གཅིག་གམ་ཐ་དད་ཅིན། ཡོད་དེ། ཁ་ཅིག་གཅིག་གོ་ཞེས་བཞེད་ལ། གཞན་  
དག་འགལ་ལོ་ཞེས་གསུང་ཡང་། དགྲིལ་

@50A ༄༄༅། །འཁོར་བ་དེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་ཞིང་མཚམས་ཆེན་ལས་ཆུང་ཞིང་དགྲིལ་འཁོར་བ་ལས་ཆེ་བ་དེ། མཚམས་བྱ་ཆུང་དུ་ཡིན་ཀྱང་དགྲིལ་འཁོར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།  
མཚམས་ཆེ་ཆུང་རིམ་གྱིས་གཅོད་ན་སྒྲ་

མ་བཀོལ་ནས་སྤྱི་མ་བྱ་ལ། འོན་ཀྱང་ཅིག་ཅར་དུ་ཆགས་པ་ཡོད་དེ། མདོར། ཆོགས་གཅིག་གིས་མཚམས་གཅད་པ་དང་འགྲོལ་རུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་མཚམས་ཆེ་ཆུང་གང་  
རུང་མ་བཅད་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེན། ཡོད་དེ། དེའི་ཆོ་

གཙུག་ལག་ཁང་ལྟ་བུའི་རྩིག་པའི་ཉེ་འཁོར་འདོམ་གང་ཚུན་ཆད་དུ་མཚམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མདོར། མཚམས་མ་བཅད་པའི་གནས་སུ་ནི་ལས་ལ་རྩིག་པ་མཚམས་ཡིན་ནོ། །ཟླ་ཁ་ནས་  
ཆུ་འཇག་པ་གང་དུ་འབབ་པ་ཡང་ངོ། །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྟེན་གྱི་དམིགས་བསལ་ཡོད་དེ། བསྐྱབ་སྦྱིན་དག་སྟོང་དང་དག་ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་གསོ་སྦྱང་བྱར་རུང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འགོ་བཞིན་དུ་དེ་བྱར་རུང་བའི་  
སྐབས་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཆོ་གའི་

དམིགས་བསལ་ཡོད་དེ། སྒྲིག་པ་ཅི་ཡང་མི་བྱ་ཞིང་། །ཞེས་སོགས་མདོར་བསྡུས་པའི་ཆོགས་བཅད་བཅོད་པའི་སྟོན་སྦྱང་བྱར་རུང་བའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་ཀྱང་འགྲུབ་  
སྟེ། དག་སྟོང་བཞིར་མ་ཆང་ན། གཅིག་གམ་གཉིས་

སམ་གསུམ་གྱིས་སྒྲགས་ཆོག་བཅོད་པའི་སྟོན་སྦྱང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ན། རང་ཉིད་ཅོག་ཕྱར་འདུག་སྟེ་བྱ་ལ། གཉིས་གསུམ་ཡོད་ན་གཅིག་དུང་  
དུ་གཅིག་གིས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་

དུས་གྱི་དམིགས་བསལ་ཡོད་དེ། བཅོ་ལཱ་ཉིན་གསོ་སྦྱང་བྱེད་པ་རྒྱུན་གྱིས་མ་གྲུབ་ན། ཞག་ཕྱི་མའི་སྐྱ་རིངས་ཤར་ནས་ཉི་མ་མ་ཤར་བའི་བར་དེར་ཡང་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་འདིར་ལས་ནི་  
འདས་ན་ཉི་མ་ཤར་བའི་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་

@50B ཕྱིར། དེས་ན་དུས་མ་འཆུགས་པའི་གསོ་སྦྱང་ཉིར་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། ཆོས་ཞག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བཙེ་ལྔ་པ་ཡིན་པས་བྱུང་གང་། གཞན་དུ་མ་བྱུང་སྟེ། བཟུ་ཤིས་པའི་གསོ་  
སྦྱང་སོགས་དང་། དམིགས་བསལ་དེ་ལྟ་བུ་དག་གང་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

སྤྱིར་ལོ་གཅིག་ལ་གསོ་སྦྱང་ཉིར་བཞི་ལས་མི་འབྱུང་ཡང་། དམིགས་བསལ་ལ་མ་ངེས་ཏེ། རྒྱ་བཤོལ་ཡོད་ཆེ་གསོ་སྦྱང་ཉིར་དུག་ཙམ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ །གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་པ་དེ་  
ནམས་གསོ་སྦྱང་བཙེ་ལྔ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ནམས་ཆོས་

ཞག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་བཙེ་ལྔ་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དུས་མ་འཆུག་པའི་གསོ་སྦྱང་ཉིར་བཞི་པོ་གང་རུང་ལ་དེའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་བྱུང་བོ། །འདོད་མི་རིགས་ཏེ། གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་པ་  
ཞེས་པ་དེ་ནི་ཉིན་ཞག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཞག་པ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དབྱར་གྱི་གཞི་འཆད་པ་ནི། མདོར། དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྒྲུང་བར་བྱའོ། །རྒྱ་བ་གསུམ་དུ་འོ། །ཆོས་བཅུ་དྲུག་ལ་འོ། །དབྱར་རྒྱ་འབྲིང་པོའི་ཉའི་ཕྱི་དེ་ཉིན་བར་  
རོ། །དབྱར་རྒྱ་ཐ་རྒྱུད་གི་ཉའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ལ། དོན་གང་



འབྲུམས་ཟླ་བའི་མར་ངའི་ཆོས་གཅིག་ལ་ཁས་ལེན་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་ཏོག་ཕྱིང་རྒྱུད་ལས། གོ་ཞུན་ཟླ་བའི་ཆོས་གཅིག་ནས། །སྲུ་མའི་དབྱར་དེ་གཙོ་བོ་ཡིན། །དེ་བཞིན་ཁྲུམས་  
ཀྱི་ཟླ་བ་ཡི། །ཆོས་གཅིག་ནས་ནི་ཕྱི་མར་གྲགས། །ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ཡོད་དེ། ཟླ་བ་གསུམ་ཚད་བར་ཁས་སྒྲུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་ཚད་བར་ཁས་ལེན་ན་མི་འཆགས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ད་ལྟ་ཕྱིད་དང་གཉིས་ཙམ་ཞིག་ཁས་ལེན་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་  
ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། མདོར་གསུམ་ཁས་ལེན་པར་

བཤད་པ་ནི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། ཕྲག་ལེན་ལ་དེ་ལྟར་མཛད་པ་ནི། ཡུལ་དུས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་བྱར་རུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱའོ་སྟུམ་མོ། །དུག་པ་ལ་གསུམ་  
ཡོད་དེ། སྟོར་དངོས་མཚུག་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་

ཡོད་དེ། ཞག་བཅུ་འམ་ཟླ་བ་ཕྱིད་ཀྱི་སྟོན་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་ཕྱི་དོར་བྱ་བ་སོགས་དང་། བཙོ་ལྷའི་དུས་སུ་གནས་མལ་དང་། གང་ཟག་སྟ་གོན་བྱ་ཞིང་། རྩལ་ཤིང་བཞག་སྟེ་བྲིམས་སུ་བཅའ་  
བ་དང་། གསོལ་བའི་ལས་ཀྱིས་རྩལ་ཤིང་བྲིམས་

པའི་བྱ་བ་སྐྱབ་པ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ཡོད་དེ། སྤྱི་ཕྱི་དབང་གིས་རྟོར་ཟུག་པ་དང་བདུན་པའི་མར་ངོའི་ཆོས་གཅིག་གི་ནང་པར་སྤྱ་བར་ལངས་ཏེ། ཡུལ་དགོ་སྒོར་  
ཞིག་གི་དྲུང་དུ་སྤྲུགས་ཆོག་ལན་གསུམ་བཅོད་པའི་སྒོ་

ནས་ཁས་སྒྲུང་བར་བྱ་ཞིང་། མཇུག་དུ་ཐབས་ལེགས་བཅོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དབྱར་ཁས་སྒྲུངས་ནས་བྱ་བ་ལ་དུག་ཡོད་དེ། གང་དུ་དམ་བཅས་པའི་གནས་དེར་འབྲེལ་དགོས་པ་དང་། ཏུས་  
དེར་འབྲུག་ལོང་མི་བྱེད་པ་དང་། ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་

@51B སོགས་དགོ་སྒོར་ལ་འབད་པ་དང་། གནས་རལ་པ་དང་གྲུམ་པ་འཆོས་པ་དང་། ཏུས་ཇི་སྤྱིད་བར་གནས་དགོས་པ་དང་། དབྱར་འབྲེལ་བ་སྤྱང་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དབྱར་  
རལ་བ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། གནང་བ་མ་ཐོབ་པ་དང་། ཐོབ་པའི་དབང་

དུ་བྱས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྤྱིར་དབྱར་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབ་པར་མཆོམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་ཞག་གཅིག་ཀྱང་གནས་པར་མི་རུང་ཞིང་། གནས་ན་དབྱར་རལ་བའི་ཉེས་པར་  
འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཆོས་ལྡན་གྱི་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཞག་

གཅིག་ནས་བདུན་གྱི་བར་གང་རུང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་མཚམས་ལས་འདར་རུང་སྟེ། དེ་ལྟར་གནང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། དགོ་འདུན་ལས་གནང་བ་ཐོབ་པས་ཞག་བཞི་བཅུའི་  
བར་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་དགོས་པ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ཆེད་དུ་

གནས་རུང་བའི་ཕྱིར། དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་ལ་ཞག་དྲུག་ལས་མེད་ན་བྱིན་བརྒྱབས་མི་འཆགས་ཏེ། མཐའི་ཞག་དྲུག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་མི་འཆགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།  
གསུམ་པ་དགག་དབྱེ་འཆད་པ་ནི། དབྱར་གནས་པས་

དགོ་འདུན་ལ་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་དོགས་པ་དག་གིས་དགག་དབྱེ་བྱའོ། །དབྱར་ཐ་མའི་ཉི་མ་ལའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། སྤྱིར་བཏང་དང་དམིགས་བསལ་  
གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དགོས་དོན་

དང་བསྐྱུས་དོན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཆོས་དང་རྩ་ལ་བྲིམས་དག་པར་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། དུལ་གང་ལ། ཉེན་གང་  
གིས། བྱེད་པ་པོ་གང་ལ། དངོས་པོ་གང་གིས། གནས་གང་

དུ། དུས་ནམ་གྱི་ཆོ། ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་སྤྲུལ་པ་ལྟར་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། སྤྱོད་གས་བཞིའི་དགོ་འདུན་ལ་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། དབྱར་ཁས་སྤངས་པའི་དགོ་  
འདུན་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་

@52A ཨྲ། །དེ། དགག་དབྱེ་བྱེད་པར་བསྐྱོས་པའི་དགོ་སྤོང་ཞིག་ལ་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཡོད་དེ། ལྟར་བའི་དགག་དབྱེ་དང་། རྩས་ཀྱི་དགག་དབྱེ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་  
ཡོད་དེ། མཐོང་ཐོས་དོགས་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་

ལྟར་བ་སྤོང་བའི་སྐབས་སྤེ་སྤེ་ལྟར་བ་སྤོང་བ་དང་། ལྟར་བ་ཡོད་ན་ལའགས་བསྐྱམ་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱོས་པའི་དགོ་སྤོང་གིས་དང་པོར་དགོ་འདུན་  
ལ་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་བྱས་ཏེ་རྩ་འགྲིམ་པ་དང་སྤྲུགས་

ཆོག་བཟོད་པའི་སྒྲོ་ནས་བྱ་སྤེ། དེ་ལྟར་དབྱར་གནས་པས་དགོ་འདུན་ལ་ཞེས་སོགས་དང་། དེས་རྩ་རྩར་དྲུང་། བ་བྲིམས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ།  
བསྐྱོས་པའི་དགོ་སྤོང་གིས་ཁབ་ལ་སོགས་པའི་རྩས་བསྐྱམ་པའི་སྒྲོ་ནས་བྱ་བ་



ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ཡོད་དེ། མཚམས་པོ་ཆེ་བཅད་པ་སོགས་ཀྱི་གནས་སུ་བའི་ཕྱིར། རྟག་པ་ཡོད་དེ། དབྱར་སྤྲ་མ་ཁས་སྒྲངས་པ་ཡིན་ན། སྟོན་རྒྱ་འབྲིང་པོའི་ཉ་དང་། ཕྱི་མ་ཡིན་ན། སྟོན་  
རྒྱ་ཐ་ཆུང་གི་ཉལ་བུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ལ་གསུམ་

ཡོད་དེ། སྦྱོར་དངོས་མཁུག་གི་སྟོན་སུ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཞག་བཅུ་འམ་རྒྱ་བ་བྱེད་ནས་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པ་དང་། ཆོས་བཅུ་བཞི་ལ་ཇི་ལྟར་དང་། (BTZVO)་  
ལྷའི་ལས་ཀྱི་སྟོན་དུ་ཇི་ལྟར་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་ཡོད་དེ། དག་འདུན་གྱིས་ཞག་འདི་ཙམ་ནས་དགག་དབྱེ་མཛད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྦྱིན་བདག་ལ་གོ་བར་བུ་བ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་གི་དོར་དང་གྲུམ་རལ་འཆོས་པ་སོགས་ཡོད་པའི་  
ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། སེལྷེའི་ཁྲོའི་རྒྱན་ཅིང་། ཆོས་ཉན་

བཤད་འབྲུང་བར་བཅོད་པ་དང་། དེ་བུ་བ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། དག་འདུན་ཕན་ཚུན་དགའ་བར་བྱེད་པ་དང་། དགག་དབྱེ་བྱེད་པའི་དག་སྟོང་བསྟོ་བ་དང་། དེས་རྩ་བྱིམ་པ་  
སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ་གཉིས་

@52B ཡོད་དེ། གོང་དུ་བཟོད་པ་ལྟར་རྫས་དང་ལྟུང་བའི་དགག་དབྱེ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་བྱང་པར་ཡོད་དེ། ལྟུང་བའི་དགག་དབྱེ་ནི། དགག་དབྱེ་བྱེད་པའི་མདུན་དུ་ཙོག་ཕྱར་འདུག་  
ནས། ཆོ་དང་ལྡན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། དེར་དགོ་འདུན་གྱི་དགག་དབྱེ་བཙོ་ལྔ་པ་

ལགས་ཏེ། ཞེས་སོགས་སྒྲགས་ཆོགས་ལན་གསུམ་བཟོད་པའི་སྒོ་ནས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། རྫས་གྱི་དགག་དབྱེ་ནི། བཙུན་པ་རྫས་འདི་ལྟ་བུས་དགག་དབྱེ་བཟྱེད་དུ་རུང་ངམ། ཞེས་བཟོད་ཅིང་། ལྔ་  
མའི་མཇུག་དུ་ཐབས་ལེགས་དང་། འདི་ལ་ལེགས་པར་རུང་ངོ་ཞེས་

སོགས་བཟོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་སྐྱ་བཤད་ཡོད་དེ། དབྱར་གྱི་ནང་དུ་ཉིད་པ་བགོ་བ་དང་། ལྟུང་བ་སྐྱེད་བློ་སོགས་བཀག་ནས་སྐབས་དེར་དབྱེ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་  
ལྟར་དུ་བཟོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དམིགས་བསལ་ཡོད་དེ། ཡུལ།

དུས། ཉེན། གནས། ཆོ་གའི་དམིགས་བསལ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ལྟུང་བ་འདི་ལྟ་བུ་དང་གང་ཟག་འདིས་མ་སྐྱེད་ཅིག་ཅིས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ།  
སྒྱིར་དུས་གྱི་དགག་དབྱེ་ན་ཨླ ལྔ་པ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་སྒོ་བྱར་གྱི་རྒྱུན་ཆོ་བས་

མོན་ན་གསོ་སྒྲིང་གཉིས་གསུམ་ཐལ་ནས་ཉ་ཤི་གང་རུང་གཅིག་དང་བསྐྱུན་ནས་དགག་དབྱེ་བྱར་རུང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། དགེ་ཚུལ་དང་དགེ་སློང་གི་སྒོམ་པ་སྦངས་ནས་མ་སྐྱེས་  
པས་ཀྱང་དེ་བྱར་རུང་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཡོད་དེ། མཚམས་མ་བཅད་པའི་

གནས་སུ་ཡང་བྱར་རུང་བའི་ཕྱིར། ལུ་པ་ཡོད་དེ། སྒྲགས་ཆོག་གཅིག་བརྗོད་པ་དང་ཡོངས་དག་འབྱུལ་བ་དང་། དགག་དབྱེ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པས་ཀྱང་དེ་མ་བྱས་པའི་ཉིས་པ་ཁེགས་པར་  
འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དགག་དབྱེ་བྱེད་པའི་རིམས་ཡོད་དེ། དགེ་སློང་པ།

དགེ་ཚུལ། དགེ་སློང་མ། དགེ་སློབ་མ། དགེ་ཚུལ་རྣམས་ཀྱིས་གོ་རིམ་ལྟར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བདེ་བར་གནས་པའི་རྒྱུན་བསྐྱུན་པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱུང་བ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། གོས་དང་། སྒྲན་  
གྱི་གཞི་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ།

@53A ༄༄༅། །སྤྱ་བརྒྱུད་དང་གོས་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་ཀོ་ལྷགས་གྱི་གཞི་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་འཆད་པ་ལ། སྤྱ་བརྒྱུད་གདིང་བར་བྱའོ་ཞེས་སོགས་གསུངས། འདིའི་དོན་  
ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། དགོས་པ་དང་། དགོས་པ་ཅན་གཉིས་

ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། སྤྱ་བརྒྱུད་བཏིང་བའི་ཕན་ཡོན་མཐོང་ནས་དབྱར་ཁས་ལེན་པ་དང་། འཆང་འབྲལ་འཛོག་གསུམ་གྱི་ལྷུང་བ་མེད་པས་བདེ་བར་གནས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།  
གཉིས་པ་ལ་དགུ་ཡོད་དེ། སྤྱོད་ན། ཉེན་གང་གིས་གདིང་བ།

དངོས་པོ་གང་། གནས་གང་དུ། དུས་ནམ་གྱི་ཆོ། ཡུན་ཇི་སྟི། ཆོ་ག་ཇི་ལྟ་བུས་འདིང་བ་དང་བཏིང་བ་བརྒྱུད་བའི་ཚུལ། བརྒྱུད་བ་དབྱུང་བའི་ཚུལ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ།  
ལོངས་མ་སྤྱད་པའི་གསར་པ་ཡིན་པས་སྤྱ་བ་དང་། གཏན་

པའི་སྟེང་དུ་བརྒྱུད་བས་ན་དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། དབྱར་སྤྲེལ་ཁས་སྤངས་ལ་མ་རལ་བ་དང་། གནས་གཞན་དུ་ཁས་སྤངས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་དགོ་སྟོང་དག་གིས་གདིང་  
བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགོ་ཚུལ་ལ་དབྱར་གྱི་ཆེད་པ་དབང་

ཡང་སྤྱ་བརྒྱུད་འདིང་དུ་མི་རུང་སྟེ། སྤྱ་བརྒྱུད་འདིང་བ་ནི་དགོ་སྟོང་ཉིད་ལ་གནང་ཞིང་། དགོ་ཚུལ་སོགས་ལ་མ་གནང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། གདིང་བྱའི་དངོས་པོ་བྱད་ཆོས་བཞི་ལྟན་  
ཞིག་འདིང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱད་ཆོས་བཞི་ཡང་

ཡོད་དེ། རྒྱུ། རོ་བོ། གྲངས། བདག་པོའི་བྱད་པར་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དབྱར་ཁས་སྤངས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ། ཆོས་གོས་གསུམ་པོ་གང་རུང་གིས་བསྐྱས་པའི་རོ་བོར་གྱུར་  
པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་

དང་དབྱིབས་རུང་བ་ཁ་དོག་དང་གནས་སྐབས་རུང་ཞིང་། ཚད་ནི་ཆོས་གོས་གསུམ་གྱི་ཆེ་ཚད་ལས་ལྷག་པ་ཡང་རུང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲངས་ཀྱི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། ཆོས་གོས་གསུམ་  
ཀའམ་དུ་མ་དང་གཅིག་ལའང་འདིང་བ་འཆགས་པའི་ཕྱིར། བཞི་

@53B པ་བདག་པོའི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། དག་འདུན་སྤྱིའི་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་བཞི་པ་ཡོད་དེ། གང་དུ་དབྱར་ཁས་སྤངས་པའི་མཚམས་ནང་དེར་འདིང་བའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་དང་  
དུག་པ་ཡོད་དེ། སྤྱིན་དུག་གི་ཡར་ངོའི་ཆོས་གཅིག་ནས་བརྩམས་ཏེ།

དང་པོ་སྒྲིའི་བཙེ་ལྡའི་བར་གྱི་སྒྲ་བ་ལྡར་འདིང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱིན་དུག་ནས་ནི་བྲ་ཡི་བར། །སྲ་བརྒྱུང་འདིང་བར་རྗེས་སུ་གནང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ཆོ་ག་ཇི་ལྟ་བུས་  
འདིང་བ་ཡོད་དེ། སྦྱོར་དངོས་མཛུགས་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

དང་པོ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་དང་། དག་འདུན་དང་། བསྐྱོས་པའི་དག་སྒྲོང་གི་སྒྲོར་བ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དེར་གནས་པའི་དག་སྒྲོང་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་  
ཆོས་གོས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་དབྱུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་

པ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། ཞག་མ་ལོན་པར་ཆོགས་པས་མོས་པར་བྱ་བ། མཚམས་ནང་དུ་སྒོ་མཐུན་བྱ་བ། གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་སྤྱ་བརྒྱུང་འདིང་བ། གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པས་འདིང་བ་པོ་  
བསྐྱོས་ནས་གཏད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ།

རྒྱ་བརྒྱ་བ་དང་། དུབ་པ་དང་ཁ་བསྐྱར་བ་དང་དག་འདུན་ལ་བཟོད་པ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ཡོད་དེ། སྟོན་རྒྱ་ཐ་རྒྱུང་གི་མར་ངོའི་ཆོས་གཅིག་འདིང་བ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱ་  
བརྒྱུང་དེ་ཉིད་མེ་ཏོག་དང་ལྷན་ཅིག་བཟུང་སྟེ། གན་རིམ་བཞིན་

དུ་སྤྲུགས་ཆོག་ལན་གསུམ་བཟོད་པའི་སྒོ་ནས་འོག་གཞིའི་སྟེང་དུ་གདིང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མཇུག་ཏུ་བྱ་བ་ཡོད་དེ། འདིང་བར་བསྐྱོས་པ་དེས་དག་སྒྲོང་རེ་རེའི་མདུན་དུ་སོང་སྟེ་སྤྱ་  
བརྒྱུང་བཏིང་ངོ་ཞེས་བཟོད་ཅིང་། གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལེགས་

པར་བཏིང་ངོ། །ཤིན་ཏུ་བཏིང་ངོ་ཞེས་སོགས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། གང་གིས་བསྐྱར་བ། གང་དུ། ཡུན་ཅི་ཙམ། ཚུལ་ཇི་ལྟར་བསྐྱར་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་  
ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། བསྐྱོས་པའི་དག་སྟོང་གིས་

@54A ༄། །བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཏིང་བའི་གནས་དེར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། ཟླ་བ་ལྔའི་བར་བསྐྱར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་དང་ཉི་  
མ་ལ་གསང་བ་དང་སྒྲུག་པ་སོགས་བྱ་

དགོས་པའི་ཕྱིར། དགྲ་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། རང་འཇུག་བྲལ་གྱིས་དབྱུང་བ་དང་། བཅོས་མའི་ལས་ཀྱིས་དབྱུང་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། དག་འདུན་གཉིས་ཀྱིས་  
རང་འཇུག་བྲལ་དང་། གང་ཟག་སོ་སོའི་རང་འཇུག་བྲལ་གྱི་

དབྱུང་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་བདུན་ཡོད་དེ། སྤ་བརྒྱུད་མེས་ཚིག་པ་ལྟ་བུ་སོགས་དངོས་པོ་ཞིག་པ། སྤ་བརྒྱུད་མཚམས་གཞན་དུ་བྱེད་བ། བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་མཚམས་  
ནང་དུ་སྒྲུ་རེངས་ཤར་བ། བཏིང་བའི་ཟླ་ཚད་ལས་ལྷག་སོང་བ།

འདིང་བའི་དུས་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པ། དེར་འདུས་པའི་དགོ་འདུན་གྱི་བ་སོགས་སུ་གྱུར་པ། དེར་འབྲེལ་བའི་བསམ་པ་རྒྱན་ཆད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། མ་ལྷ་  
བུའི་འཇུག་བྲལ་དུག། །བྱ་ལྷ་བུའི་འཇུག་བྲལ་ཉེར་བཞི་

ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཇིས་པར་འགོ་བ། ཡིད་གཉིས་གྱིས་འགོ་བ། ཐོས་བྱུང་གི་མ་མ་གཉིས་གཉིས་ཏེ་དུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། མ་ལྷ་བུ་དེ་དག་རེ་རེ་ལའང་བྱ་ལྷ་བུ་  
བཞི་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་བྱུང་པར་ནི་

གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདིར་མང་དུ་དོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱ་བརྒྱུད་བཏིང་བ་ལ་ཕན་ཡོན་ཡོད་དེ། འཆང་འབྲལ་འཇོག་གསུམ་བྱས་པ་ལ་ལྷུང་བ་མི་འབྱུང་བ་དང་། ཡང་ཡང་ཟ་བ་དང་།  
འདུས་ནས་ཟ་བ་སོགས་ལའང་ཉེས་པ་མེད་པ་བདེ་

བར་གནས་པ་སོགས་གྱི་ཕན་ཡོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གོས་གྱི་གཞི་ནི། མཚོན་གྱིས་མ་དུས་པའི་གོས་སྤྱད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། དུས་ཤིང་དུབ་པ་ཆོས་གོས་ཉིད་དུ་བྱིན་  
གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་འཆད་དོ། །



@54B འདི་ལ་དོན་ལྡན། རྒྱ་རུང་མི་རུང་གི་བྱུང་པར། རུང་བ་བཟོ་ཚུལ། གོས་ཀྱི་དབྱེ་བ། སེ་སེའི་རྣམ་གཞག། །ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། རྒྱ་མི་རུང་བ་  
ཁ་ཚར་དང་ཕུན་ཚར་མ་གཅད་པ་དང་རྒྱ་མེའི་བལ་ལས་བྱས་པ་དང་ཁ་

དོག་ཁྲ་བོ་སོགས་ལས་མི་རུང་ཞིང་། རུང་བ་ནི་ལུག་བལ་སོགས་ལས་རུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཆོས་གོས་རྣམས་གསུམ་སྤྱོད་ཀྱི་ཆེ་བ་མི་རུང་སྟེ། འདིར། སྤྱི་ཅན་ཆོས་གོས་གསུམ་  
ཉིད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར། གཉིས་པ་བཟོ་ཚུལ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། བུ་བ། ཁ་བསྐྱར་པ། དུས་ཤིང་དུབ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དག་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་རྒྱས་བུ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་  
ཡོད་དེ། ཆོན་ཆེན་བརྒྱད་སྤངས་ཏེ། རུང་བའི་ཆོན་

གྱིས་བསྐྱར་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཕྱར་དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། ས་གའི་ལྷས། རྒྱ་སྤྱིགས་ལེ་བཤམ་ཅི་དང་བཙོད། །སྤྱོད་ཤིང་ཅི་དང་མཐིང་ཤིང་མ་ཆལ། །སི་རྩ་ར་ལྷ་ དང་གུར་གུམ་སྟེ། །འདི་  
དག་ཆོན་ཆེན་བརྒྱད་དུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྟོན་པོ་བཙག་དང་རྩུབ་སྟེག་ཅི། །འདི་དག་རྩུབ་པའི་ཆོན་གསུམ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་ཡུལ་འདིར་བཙོད་གྱིས་ཁ་དོག་བསྐྱར་བ་ནི་སྟོན་དུ་མི་  
འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་གར་ན་དེ་དགོན་ཞིང་། འདིར་མི་དགོན་པའི་དབང་གིས་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དབྱེན་བཅུ་གསུམ་ཡོད་དེ། སྒྲུ་སྐྱར། ལྷ་གོས། མཐང་གོས། ཤམ་ཐབས། ཤམ་ཐབས་གྱི་གཟན། རྩལ་གཟན་དང་རྩལ་གཟན་གྱི་གཟན། གདོང་ཕྱིས། རྟག་གཟན།  
གཡན་མ་དགའ་པ། སྐྱ་བཟེད། གདིང་བ། དབྱར་

གྱི་གོས་རས་ཆེན་དང་བཅུ་གསུམ་བཤད་པ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དབྱེན་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་དང་། མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་  
ཕྱན་ཆོགས་གཉིས་ཡོད་དེ། འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་དུ་

@55A ༄། །བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ཆོས་གོས་རྣམས་གསུམ་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། ལྷ་ལྷ་མ་སྐྱ་རགས་རྣམས་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མའང་གཉིས་ཡོད་དེ། ཆོས་གོས་གསུམ་གྱི་རྒྱར་  
རྩུབ་བ་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། ལྷ་ལྷ་མ་སྐྱ་རགས་གྱི་

ཐེབ་ལྷ་བྱ་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་ལྷ་ག་པའི་ཡོ་བྱད་གཞན་ལ་འང་གཉིས་ཡོད་དེ། དངོས་དང་ཕྱན་ཆོགས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། རས་ཡུག་ལྷ་བྱ་དེ་ཡིན་པའི་  
ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། རས་ཀྱི་དུམ་བུ་སོགས་ལྷ་ག་

པོ་རྣམས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ། བཅུ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། ཆོས་གོས་གསུམ་གང་ལ་བྱ་བ་དང་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་རྩལ་ཡོད་དེ། སྤུངས་སྤྱུང་ལ་ངེས་པར་དུས་དྲུབ་དགོས་པར་བཤད་ཅིང་།  
ཆོས་གོས་གཞན་གཉིས་རབ་དུས་དྲུབ། འབྲིང་ལྷན་

ཐབས། ཐ་མ་ནི་ཐང་ཐང་བོར་བྱར་རུང་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་རྩལ་ཡོད་དེ། སྤུངས་སྤྱུང་ལ་རབ་འབྲིང་ཐ་མའི་སྒོར་གསུམ་དང་། རེ་རེ་ལ་འང་ནང་གསེས་ཀྱིས་གསུམ་གསུམ་དུ་སྤྱི་  
བའི་དགྲུ་ཡོད་པ་གང་རུང་གི་རྩལ་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར།

རབ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། སྤུངས་ཕྱན་ཉེར་གཅིག་པ། ཉེར་གསུམ་པ། ཉེར་ལྔ་པ་རྣམས་སྤྱི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འབྲིང་ལ་ཡང་གསུམ་སྟེ། བཙོ་ལྔ། བཅུ་བདུན། བཅུ་དགྲུའི་བདག་ཉིད་ཅན་རྣམས་སྤྱི་  
ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐ་མ་ལ་འང་གསུམ་སྟེ། དགྲུ།

བཅུ་གཅིག །བཅུ་གསུམ་མ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་སྒྲིགས་བྱའི་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། རབ་གྱི་སྒྲིགས་བྱ་བྱེད་ལྟ། འབྲིང་ལ་བྱེད་བཞི། ཐ་མ་ལ་བྱེད་གསུམ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་  
དག་གི་བྱ་བྱེད་གྱི་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། རབ་རྒྱུ་རྒྱུ་

གསུམ་ལ་དཔངས་སུ་བྱ་གསུམ་དང་སྤྱིད་དུ་བྱ་བྱེད་ལྟ། ཐ་མ་གསུམ་ལ་བྱ་བྱེད་བྱེད་བྱི་ཞིང་། དེའི་བར་ལ་འབྲིང་ཆད་དུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་གོས་གྱི་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། ལྷུ་མ་ཕྱན་བདུན་པ་ལ་  
སྒྲིགས་བྱ་བྱེད་དང་གསུམ་རེ་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཆད་ཡོད་དེ།

@55B དཔངས་སུ་བྱ་གསུམ་དང་སྤྱིད་དུ་བྱ་བྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། མཐང་གོས་གྱི་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། ལྷུ་མ་ཕྱན་ལྟ་པ་ལ། སྒྲིགས་བྱ་བྱེད་དང་གཉིས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཆད་ཡོད་དེ། དཔངས་སུ་  
བྱ་དོ་དང་སྤྱིད་དུ་ཆེ་ཆད་བྱ་བདུན་བྱ་བ་ཡིན་ལ། རལ་ཁ་དཔུང་ཆད་

ནི་དེའི་ཆད་ལ་མི་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུང་ཆད་ཡོད་དེ། འཁོར་གསུམ་ཁེབས་པའི་མཐའ་ཆད་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཉ། མདོར། འཁོར་གསུམ་ཁེབས་པ་ཉིད་ཡན་ཆད་ཀྱང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་  
ཕྱིར། དེས་ན་འབྲིང་ཆད་ཡོད་དེ། མདུན་ནས་འཁོར་

གསུམ་ཁེབས་པའི་བར་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤམ་ཐབས་སོགས་གྱི་ཚད་ཡོད་དེ། ཤམ་ཐབས་དང་དེའི་གཟན་ནི་ཐང་གོས་བཞིན་དང་། རྩལ་གཟན་དང་དེའི་གཟན་ནི་སྒྲ་གོས་བཞིན་ཡིན་པའི་  
ཕྱིར་དང་། གདོང་ཕྱིས་ནི་སྤིད་དུ་ལུ་གང་དང་། གཡན་

པ་དག་པ་པ་ལ་ནི། སྤིད་དུ་བྱ་བ་དང་དཔངས་སྟུ་བྱ་གསུམ། སྐྱ་བཟེད་ནི་སྤིད་དུ་བྱ་གསུམ་དང་ཞེད་དུ་བྱ་བྱེད་གཉིས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གདོང་བ་དང་དབྱར་གྱི་རས་ཆེན་གྱི་ཚད་ཡོད་དེ།  
དང་པོ་ནི་སྤིད་དུ་བྱ་གསུམ། ཞེད་དུ་བྱ་བྱེད་དང་སོར་བྱ་བ་ལ། རས་

ཆེན་ནི་སྤིད་དུ་བྱ་དགུ་དང་ཞེད་དུ་བྱ་གསུམ་དང་སོར་བཙོ་བརྒྱད་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་སྒྲིགས་བྱའི་གངས་ཡོད་དེ། བྱེད་དང་གཉིས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་གོས་གསུམ་གྱི་སྒྲིགས་  
བྱས་སྒྲིགས་བྱ་བྱེད་པ་བྱ་སྟུ་གཞོན་གྱི་རྩལ་དུ་བྱ་བར་གསུངས་པས་

སོགས་ལ་དགོངས་པ་ལེན་རྩལ་མི་འདྲ་བ་བྱུང་སྟེ། དིང་སང་ལག་ལེན་དུ་སྒྲུལ་སྒྲུལ་གཡས་གཡོན་དུ་བྱ་སྟུ་གཞོན་གྱི་རྩལ་དུ་བྱེད་ཅིང་། སྒྲིགས་བྱས་སྒྲིགས་བྱ་བྱེད་པ་གཞོན་པའི་རྩལ་གྱིས་  
དུབ་ནས་སྒྲོར་བའི་ཆོ་ཁ་བྱེན་བརྟན་འཕྱར་བརྟན་དུ་སྒྲེལ་ནས་

བྱེད་པར་སྒྲུང་ལ། དེ་ལྟར་ན། གྲེན་བསྟན་དུ་བྱས་པ་ལ་བྱ་སྒྲུབ་གཞོན་གྱི་ཚུལ་འོང་བར་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་མ་ཟད། དེ་ལྟར་བྱས་པ་ལ་འང་དབུས་ཀྱི་སྒྲུལ་ཕྱན་བྱེད་པ་ཡོད་པ་ཉིད་གྲུང་  
ལྟག་ཏུ་བྱེད་པ་མང་དུ་མཐོང་ཡང་། ཁོ་བོ་ལྟར་ན་འདི་མི།

@56A ༄༄༅། །འཐད་དེ། སླེགས་བུས་སླེགས་བུ་བྱེད་པ་གཞོན་པའི་ཚུལ་གྱིས་འདྲུབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡུག་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་གྲུང་གི་གོང་དུ་འོང་རིགས་ཀྱི། བྱེད་འཕྲོ་ཡིན་  
པས་དེར་འོང་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་མཇུག་ཏུ་རིགས་སོ་

སྒྲུལ་མོ། །དེས་ན་གཞུང་གི་དགོངས་པ་བརྟགས་ན་སླེགས་བུ་ཡུག་རྣམས་སྟོང་དུ་དང་བྱེད་པ་རྣམས་གཤམ་དུ་མཉམ་པོར་འོང་བར་བྱེད་དགོས་པར་མཐོང་སྟེ། བྱ་སྒྲུབ་གཞོན་གྱི་ཚུལ་དུ་བྱ་བར་  
གསུངས་པ་དང་མཐུན་ཞིང་། སྤར་གྱི་རིགས་པས་ཀྱང་འགྲུབ་པའི་

ཕྱིར་རོ། །གཞུང་དུ་རིམ་པ་འཆོལ་བར་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་པའི་དོན་ཡོད་དེ། དེ་ནི་མཐོང་མན་གྱི་རིམ་པ་ལ་དགོངས་པར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་གཞུང་དུ་སླེགས་བུ་དང་སླེགས་བུ་བྱེད་པ་  
དག་མཉམ་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཅི་ཞེ་ན།

དེ་ལྟ་བུས་འབྲུལ་གཞི་བྱས་སྒྲུང་ཡང་། དེའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། སྒྲིགས་བྱ་ཡུག་དང་ཡུག །ཕྱིད་པ་དང་ཕྱིད་པ་དག་མཉམ་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། ལུང་དང་  
འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། འགྲེལ་རྒྱུ་ཡོན་ཏན་འོད་ལས།

ཚད་ཆེ་རྒྱུ་མ་བྱེད་བར་མཉམ་པར་བྱ། ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་ཚུལ་བློམས་བསྐྱེད་སྤྱིས་མཛད་པའི་ཕྱན་ཆོགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས། སྒྲིགས་བྱ་སྒྲིགས་བྱ་དང་སྒྲིགས་བྱ་ཕྱིད་པ་སྒྲིགས་བྱ་  
ཕྱིད་པ་དང་མཉམ་པར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་བར་

འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འོ་ན། ལུང་རིགས་གཏིར་མཛོད་ལས། སྒྲིགས་བྱ་ཆེ་རྒྱུ་རིམ་པ་འཆོལ་བར་བྱ་སྒྲུབ་གནོན་གྱི་ཚུལ་དུ་བཞག་ནས་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། མཁས་པ་  
དག་འདི་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་ཁོ་བོ་ཅག་སྒྲུ་ཡང་བཟླ་བ་པར་བྱའོ། །ལྟ་པ་ཡོད་དེ། ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་ནི། བྱོང་དུ་བསོད་སྟོམས་ལ་རྒྱ་བ་དང་། ཆོས་དང་ཟས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་ཆེན་པོ་ལ་ལོངས་སྟོན་པ་དང་། དགོན་  
མཆོག་ལ་ཕྱག་བྱ་བ་སོགས་ཀྱི་དུས་སུ་བྱོན་པར་བྱ་

@56B ཞིང་། གཞན་རྣམས་རང་རང་གི་སྐབས་སུ་སྤྲད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་ནང་ཤམ་ཐབས་སོགས་ནི་གང་གི་དུས་སུ་གྱོན་པར་བྱ་བ་ཡོད་དེ། ཤམ་ཐབས་ནི་ཉིན་མོ་མཐང་གོས་  
གྱི་འོག་ཏུ་གྱོན་ཞིང་། དེའི་གཟན་ནི་མཚན་མོའི་ཆོ་མཐང་གོས་གྱི་འོག་

ཏུ་དང་། རྩལ་གཟན་དང་དེའི་གཟན་ནི་ཉིན་མོ་དང་མཚན་མོ་སྐྱ་གོས་གྱི་འོག་ཏུ་གྱོན་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འཇལ་བྱེད་གྱི་སྒྲ་དེ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། ལུས་སྒྲ། ལག་སྒྲ། རྩལ་སྒྲའི་དབང་དུ་  
བྱས་པ་གསུམ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། རང་

གི་ལུས་གྱི་སྤིད་དུ་ཆ་བདུན་དུ་བགོས་པའི་ཆ་གཉིས་གྱི་ཚད་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོར། སྒྲའི་དོན་ནི་ལུས་གྱི་ཆ་བདུན་ལས་གཉིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། མཛོད་  
ལས། སོར་མོ་ཉི་ཤུ་བཞི་ལ་སྒྲ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར་

ཡིན་ཡང་། ལག་སྒྲ་ཙམ་གྱིས་ཆོས་གོས་འཇལ་རུང་མི་རུང་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུས་གྱི་ཚད་དང་། ཡན་ལག་གི་ཚད་བཤད་པ་ལྟར་རིང་ཐུང་མི་མཉམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུས་རིང་ལ་  
ལག་པ་ཐུབ་པ་དང་དེ་ལས་སྒྲོག་པའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར།



དེས་ན་ལུས་སྤྱོད་གཞུང་བ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ལག་རིང་ཉ་ཅང་ཐུང་བ་དང་། །དེ་ལས་བསྐྱོད་པའི་ཆོས་གོས་རྣམས། །རང་གི་ལུས་སྤྱོད་ཁོ་ནས་གཞུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།  
གསུམ་པ་ཡོད་དེ། མདོར། རྩལ་ཕྱ་མོ་དང་། རྩ་

རྩལ་དང་། ལྷགས་དང་། རི་བོང་དང་། ལྷག་དང་། སྤང་དང་། ཉི་ཟེར་དང་། སྒོ་མ་དང་། ཤིག་དང་། རས་དང་། སོར་རྣམས་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་ལས་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་དུག་འབྱུང་དང་། སོར་མེ་ཉི་ཤུ་རྩ་  
བཞི་ལ་སྤྱོད་གང་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་། མཛོད་ལས་

ནི། རྩལ་དང་ནི། རྩལ་ཕྱན་དང་ནི་དེ་བཞིན་དུ། །ལྷགས་རྩ་རི་བོང་ལྷག་དང་སྤང་། །ཉི་ཟེར་རྩལ་དང་སྒོ་མ་དང་། །དེ་ལས་བྱུང་དང་དེ་བཞིན་དུ། །སོར་ཆོགས་ཞེས་བྱ་གོང་བདུན་  
འབྱུང་། །སོར་མེ་ཉི་ཤུ་བཞི་ལ་སྤྱོད། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

@57A ༄༄༅། །འདིར་དུག་འབྱུང་དང་། མཛོད་ལས་བདུན་འབྱུང་དུ་བཤད་པ་གཉིས་འགལ་ལོ་ཞིན། མི་འགལ་ཏེ། ཕྱ་རགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཙམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འོ་ན་ལག་སྤྱོད་ཙམ་གྱིས་  
གཞུང་ཆོ་བསྐྱུམ་སྤྱོད་འམ་བརྒྱུང་སྤྱོད་གང་ཡིན་ཞེ་

ན། ཡོད་དེ། བརྒྱུ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འེགས་ལས། བྱ་ནི་བྱ་མོན་སྤྱད་མའི་ཕྱིར་ལྟེན་པར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱིན་གྱིས་རྫོབ་རྩལ་སོགས་འདིར་མི་འཆད་དེ། གཞི་གསུམ་ཆོག་  
སོགས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ཀོ་ལྷགས་གྱི་གཞི་ནི། ཡུལ་དབུས་གྱི་མཆམས་སོ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་འཆད་ལ། འདིའི་དོན་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། དབུས་དང་མཐའ་འཁོབ་གྱི་བྱད་པར། མཆིལ་ལྷམ་གནང་མི་གནང་  
གི་བྱད་པར། ཀོ་ལྷགས་རུང་མི་རུང་། རྩལ་ལོངས་

སྟོད་པའི་ཐབས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། འཕགས་ཡུལ་གྱི་དོ་རྩའི་གདན་དབུས་སུ་བྱས་པའི་ཤར་ན་ལི་ཁ་རའི་ཤིང་གི་ཆང་ཆོང་། ལྷོ་ན་རྩ་ཁྲུང་། ལུབ་ཏུ་བྲམ་ཟེའི་གོང་ཀ་བ་  
དང་ཉི་བའི་ཀ་བ། བྱང་ན་ལྷུ་ཤི་རིའི་རི་ཡོད་པས་

དེ་བཞི་རྩེན་ཡུལ་དབུས་དང་། དེ་ཕན་ཆད་མཐའ་འཁོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། བོད་ཡུལ་འདི་མཐའ་འཁོབ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ས་ཆོགས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཐའ་འཁོབ་ཡིན་ཀྱང་། ཆོས་  
ཆོགས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཐའ་འཁོབ་མ་

ཡིན་ཏེ། དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དབྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཁ་ཅིག་བཞེད་དོ། །གཉིས་པ་ཡོད་དེ། སྤྱི་བཏང་ཡུལ་དབྱས་སུ་མཆིལ་ལྷམ་མ་གནང་ལ། མཐའ་འཁོབ་ཏུ་གནང་བའི་ཕྱིར།  
དམིགས་བསལ་མ་ངེས་ཏེ། ཡུལ་དབྱས་

སྤྱི་བཏང་གནང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། སྤྱིར་ཡུལ་དབྱས་སུ་གོ་ལྷགས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་དུ་མི་རུང་ཞིང་། མཐའ་འཁོབ་ཏུ་རུང་བའི་ཕྱིར། དམིགས་བསལ་ཡོད་དེ། དབྱས་སུ་དག་  
སྤོང་རྒྱང་ནད་ཅན་དོམ་ལྷགས་ལ་སྤྱོད་དུ་རུང་བའི་

@57B ཕྱིར། བཞི་པ་ཡོད་དེ། དབེན་པའི་ཕྱོགས་སུ་རྩ་ལ་འགྲོ་བའི་ཐབས་སྤོབ་པ་སོགས་བྱེད་པར་གནང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྤྲན་གྱི་གཞི་ནི། སྤྲན་བསྟན་པར་བྱའོ། །དེ་ནི་རྣམ་པ་  
བཞི་འོ། །དུས་སུ་རུང་བ་དང་། ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བ་དང་། ཞག་བདུན་པ་

དང་། འཚོ་བའི་བར་དུ་བཅད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་འཆད་ལ། འདི་ལ་དོན་ལྡ་ཡོད་དེ། སྤྲན་གྱི་དབྱེ་བ་དག་དང་སོ་སོའི་མཚན་གཞི། མཚན་ཉིད། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཚུལ། རུང་ཁང་  
གཙོད་ཚུལ། ཟག་པ་འདོར་ལྷགས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་

ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། སྤྲན་ལ་དབྱེ་ན། ཏུས་རུང་གི་སྤྲན་སོགས་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཏུས་རུང་གི་སྤྲན་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། བཟའ་བ་དང་། བཅའ་བ་ལྔ་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་བྱུང་པར་  
ཡོད་དེ། ས་གའི་ལྟས། སྤྲ་ཆོགས་འབྲས་ཆེན་ཟན་

དང་ཤ། ཕྱི་དང་ཁུར་བ་བཟའ་བ་སྟེ། །ཙ་བ་སྟོང་བུ་མེ་ཏོག་འབྲས། །ལོ་མ་ཡང་ནི་བཅའ་བ་ལྔ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ནས་སོགས་འབྱུང་ཤ་  
རྩམ་པ་སོགས་དང་། ཁམ་བུ་སྟར་ཁ་སོགས་ཤིང་ཐོག

དང་། ཞོ་དང་འོ་མ་དང་དར་བ་སོགས་ཀྱང་ཏུས་རུང་གི་སྤྲན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ལ་ཏུས་རུང་ཞེས་བཞེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྤྲ་དྲོའི་ཏུས་སུ་ལོངས་སྟོན་ཏུ་རུང་གི་ །ཕྱི་དྲོའི་ཏུས་སུ་  
མི་རུང་བས་ན་དེ་ལྟར་དུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། བྱམ་ཆོད་ཏུ་རུང་བའི་སྤྲན་གྱི་རིགས་

ཡོད་དེ། ཏུས་རུང་དང་། ཞག་བདུན་པ་དང་། ཇི་སྟིད་འཆོ་བཅང་གི་སྤྲན་གྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཆགས་གྱིས་བཅགས་པའི་རྩམ་ཐང་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་ལྔ་བུ་  
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བུ་རམ་གྱི་བྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་ལྔ་བུ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། ཨ་བར་སྐྱར་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ཤིན་དུ་སྒྲ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཐུན་ཚོད་ཅེས་བཞེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འགའ་ཞིག་ནི་ཉིན་མའི་ཐུན་ཚོད་ཀྱི་མཐའ་རྒྱ་  
སྐར་འཆར་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པའི་དུས་ཚུན་དང་། འགའ་

@58A ༄། །ཞིག་ནི་མཚན་མའི་ཐུན་ཐ་མ་སྐྱ་ཤེངས་འཆར་བ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པའི་གནས་སྐབས་ཚུན་ཆད་དུ་ལོངས་སྟོང་པར་རིགས་གྱི། དེ་ལས་མི་རུང་བས་ན་དེ་ལྟར་དུ་བཞེད་པའི་  
ཕྱིར། ཞག་བདུན་པའི་སྟོན་གྱི་རིགས་ཡོད་ན་[?]དེ།

ཉུན་མར་དང་། འབྲུ་མར་དང་། སྒྲང་རྩི་དང་བུ་རམ་དང་། ལི་ཁར་དང་། མར་སོགས་རྣམས་དེའི་རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལ་ཞག་བདུན་པ་ཞེས་བཞེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཞག་  
བདུན་ཚུན་ཆད་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ནས་ལོངས་སྟོང་དུ་རུང་ཞིང་།

དེ་ཕན་མི་རུང་བས་ན་དེ་ལྟར་དུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྟོན་འཛོ་བཅང་གི་སྟོན་གྱི་རིགས་ཡོད་དེ། སྟོ་ཁྲིས་དང་། ཨ་བར་སྐྱར་གསུམ་སོགས་སྟོན་པ་ལ་གྲགས་པའི་སྟོན་གྱི་རིགས་པལ་ཆེར་ལ་  
བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཞེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཇི་སྟོན་

འཆོ་བར་བསྟན་རུང་བས་ན་དེ་ལྟར་དུ་བཅོད་པའི་ཕྱིར། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་སྟན་འདི་ནད་ཇི་སྟིང་འཆོ་བའི་བར་གནང་བས་ཇི་སྟིང་འཆོ་བཅང་གི་སྟན་ཞེས་བཅོད་ཀྱི། སྟོག་གི་ཇི་སྟིང་འཆོ་བའི་  
བར་མ་ཡིན་ཏེ། བྱིན་གྱིས་སྟོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་གསུང་།

ལ། ཁ་ཅིག་སྟོག་ཇི་སྟིང་འཆོ་བའི་བར་གནང་བས་ཉིས་པ་མེད་དོ་ཞེས་བཞེད། གཉིས་པ་མཆོན་ཉིད་ལ། སྟན་སྟྱི་དང་། བྱེ་བྲག་སོ་སོའི་མཆོན་ཉིད་ཡོད་དེ། དེ་རོ་རིག་བྱའི་སྟེ་མཆེད་གསུམ་གྱི་  
རང་བཞིན་ཅན་གང་ཞིག །བྱེད་ལས་ནད་སེལ་བ་ལ་

ཞུགས་པ། སྟན་གྱི་མཆོན་ཉིད་དང་། གཙོ་བོར་བགྲིས་ནད་སེལ་བ་ལ་ཞུགས་པའི་རིགས་གནས་ཀྱི་སྟན་དུས་རུང་གི་སྟན་གྱི་མཆོན་ཉིད། རྩ་སྟན་གསུམ་གང་རུང་ལས་བྱུང་ཞིང་བཟུང་བའི་  
བདག་ཉིད་ཅན་དུ་གནས་པའི་སྟན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ།

ཐུན་ཆོད་དུ་རུང་བའི་སྟན་གྱི་མཆོན་ཉིད། གཙོ་བོར་འདུས་པའི་ནད་སེལ་བ་ལ་ཞུགས་པའི་རིགས་གནས་ཀྱི་སྟན་གང་ཞིག །དགོ་སྟོང་གིས་ཇི་སྟིང་འཆོའི་བར་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ། ཇི་སྟིང་  
འཆོ་བཅང་གི་སྟན་གྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་རིགས་པ་ཡིན་པའི་

@58B སྒྲིལ། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། དངོས་པོ་གང་། ཡུལ་གང་ལ། རྟེན་གང་གིས། ཏུས་ནམ། ཡུལ་ཇི་སྤྱིད་ཆོ་ག་ཇི་ལྟ་བུས། སྒྲིན་བརྒྱབས་འཇིག་པའི་རྒྱ་དང་བདུན་ཡོད་པའི་སྒྲིལ། དང་པོ་  
དངོས་པོ་གང་སྒྲིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཡོད་དེ། རུང་བ། ཚད་ལྡན།

རང་གི་ཡིན་པ་སོགས་དགོས་པའི་སྒྲིལ། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། དགོ་སྒྲོང་ཞིག་གི་མདུན་དུ་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྒྲིལ། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། དགོ་སྒྲོང་གི་སྒྲོམ་པ་གསོ་རུང་དང་ལྡན་པས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་  
སྒྲིལ། བཞི་པ་ཡོད་དེ། སྒྲན་སྒྲིམ་གསུམ་རང་རང་ནམ་

དགོས་པའི་ཆོ་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྒྲིལ། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཏུས་རུང་ལས་སྒྲན་སྒྲིམ་གསུམ་ནམས་རང་རང་ནས་རྟེན་པ་དང་རུང་བ་དང་དགོས་པ་སོགས་ལ་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་སྒྱུར་བའི་སྒྲིལ། ལྷ་པ་  
ཡོད་དེ། རང་རང་གི་ཏུས་གྱིས་པའི་བར་དུ་སྒྲིན་གྱིས་བརྒྱབ་

པར་བྱ་བའི་སྒྲིལ། སྒྲན་དེ་དང་དེའི་རིགས་ཡིན་ན། དེ་དང་དེ་ཡིན་པས་མ་བྱལ་སྟེ། དཔེར་ན། སྒྲིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པའི་བྱར་མ་ལྟ་བུ་ནི། ཞག་བདུན་པའི་སྒྲན་གྱི་རིགས་ཡིན་ཀྱང་། ཞག་  
བདུན་པའི་སྒྲན་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིལ། རང་རང་གི་སྒྲན་ཆོད་གྱི་མཐའ་

འདས་ན་ལོངས་སྟོང་དུ་མི་རུང་སྟེ། གྲིན་ལེན་མ་ཤིག་བར་དེར་ལོངས་སྟོང་ན་གསོག་འཛོག་དུ་སོང་བ་ཟ་བའི་ཉེས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྒྱག་པ་ཡོད་དེ། སྟོར་དངོས་མཚུག་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བྱ་  
བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡིན་ཏེ། རུང་ཆུ་གདབ་ལ་

སོགས་གྱི་སྒོ་ནས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་མདུན་ཆོ་དང་ལྡན་པའམ། བཙུན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། །ཞེས་སོགས་གྱི་ཆོ་ག་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་  
ཕྱིར། དེའི་ཆོ་རང་གི་མིང་སྒྱུར་བར་བྱ་སྟེ། ཐུན་ཆོད་དུ་རུང་

བ་མའ། ཞག་བདུན་པ་སོགས་སུ་བསྒྱུར་བའི་སྒོ་ནས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། ཐབས་ལེགས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གྲིན་བརྒྱབས་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གསོག་འཛོག་གི་  
ཉེས་པ་སེལ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ཡོད་

@59A ༄། །དེ། གྲིན་ལེན་འཛོག་པའི་རྒྱ་སྒྱུར་བཤད་པ་རྣམས་དང་། འཕེན་པ་ཟད་པ་དང་། དབྱུང་བའི་ཆོ་གས་ཀྱང་དེ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བསམ་སྟོར་ཇི་ལྟ་བུས་ལོངས་  
སྟོང་ཚུལ་ཡོད་དེ། བཤེས་སྒྲིངས་ལས།



རྒྱལ་མཁའ་ལྷན་སྤྱི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་མ་ལག་ས། །འཆོག་ཕྱིར་མ་ལག་ས་ལུས་གནས་འབའ་ཞིག་ཕྱིར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་དང་། རང་ལ་ནད་པ་དང་། ཟས་ལ་སྤྲན་གྱི་འདུ་ཤེས་སོགས་  
གྱི་བསམ་པ་དང་། ཆབ་ལེན་པ། དགོན་

མཆོག་མཆོད་པ་དང་། འབྱུང་པོ་ལ་སྤྱིར་བ་སོགས་གྱི་སྦྱོར་བ་དང་ལྡན་པས་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ནད་པ་ལ་ཆང་མ་གཏོགས་བཅས་རྒྱུ་མཐའ་དག་གནང་བ་ཡོད་ཀྱང་ཉེས་པ་གཏན་མི་  
འབྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མི་དགོས་པ་དང་མི་ཕན་པ་སོགས་

ལ་རང་དགར་ཞུགས་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྲན་ཕྱི་མ་གསུམ་ཡང་བྱིན་བརྒྱབས་བྱ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་རུང་ཁང་འཆད་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། དགོས་པ་  
དང་། ཇི་ལྟར་བྱ་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་

དེ། ལག་ཉ་དང་མཚམས་བཅས་སོགས་གྱི་ཉེས་པ་འགོག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བདུན་ཡོད་དེ། གནས་གང་དུ། ཉེན་གང་གིས། དུས་ནམ་གྱི་ཚེ། ཆོ་ག་ཇི་ལྟར་བྱས་གཅོད་བ།  
བྱེད་ལས། སྒྲ་དོན། དེའི་འཇིག་རྒྱ་རྣམས་

སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། མཚམས་ནང་ཉི་འཁོར་དང་བཅས་པ། རང་ངམ་རང་དང་ཆོག་གཅིག་པ་དབང་བ་སོགས་སྤྱོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། སྤྱིར་དགོ་  
འདུན་གྱི་གཅོད་ཅིང་། བྱེ་བྲག་དགོ་སྤོང་གིས་ཀྱང་།

གཅོད་པའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་གཅོད་པའི་སྐབས་སྤྱོད་པའི་ཆོག་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཡོད་དེ། རྩང་ཁང་བཞིའི་དང་པོ་གཉིས་ལ་རང་རང་གི་སྤྱགས་ཆོག་ལན་  
གསུམ་རེ་བཞེད་པའི་སྒོ་ནས་བྱ་ལ། གསུམ་པ་ནི་

@59B དགོ་འདུན་གྱིས་གསོལ་གཉིས་དང་། བཞི་པ་ནི་ཅིག་ཅར་ཆོག་བཞེད་པའི་སྒོ་ནས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩང་ཁང་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། རྩོ་བཞེད་པའི་མཐའ་ལས་བྱུང་བ། སེམས་བསྐྱུས་པའི་  
མཐའ་ལས་བྱུང་བ། ལས་ཀྱི་མཐའ་ལས་བྱུང་བ། འབྲེལ་ལས་

བྱུང་བའི་རྩང་ཁང་རྣམས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་ཡོད་དེ། དེས་དགོ་འདུན་གྱི་དགོས་པ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་དུ་མའི་བྱ་བ་ཡང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱུག་པ་ཡོད་དེ། མཚམས་ནང་དུ་ཟས་བཅོ་བ་  
དང་། ཞག་ལེན་སོགས་བྱས་ཀྱང་རྩང་བས་ན་དེ་ལྟར་

བཟོད་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ཡོད་དེ། མཚམས་པོ་ཆེ་གཅོད་པའི་རྒྱ་རྣམས་དང་ཆོ་གས་ཀྱང་འཇིག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ཟས་ཀྱི་རྒྱ་མཐུན་ཟག་པ་འདོར་བའི་རྩལ་ཡོད་དེ། གཡོན་སྤྲུགས་  
སྤྱ་སྒྲ་གཟ་སོགས་དང་བཅས་པའི་ཁང་པ་བྱས་ནས་རྩུང་

ཟད་མི་མངོན་པའི་རྩལ་གྱིས་འདོར་བར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཐུན་མོང་དུ་མཁོ་བ་ལས་ཀྱི་གཞི་ནི། ཆོ་ག་ལས་འདས་ན་ལས་མི་འཆགས་སོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད་ལ། འདིའི་  
དོན་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། དགོས་པ་དང་། བསྐྱུས་

པའི་དོན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དེ་དང་དེའི་ལས་འཆགས་ཤིང་། ལས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲུམ་པ་སྐྱེ་བ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ།  
ལས་འཆགས་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་དང་།

ལས་ཀྱི་ངོ་བོའི་བྱད་པར་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་ལྷ་ཡོད་དེ། གཞིའི་ཡན་ལག །བསམ་པའི་ཡན་ལག །ལས་ཀྱི་ཆོ་ག །ལས་ཉམས་སུ་སྒྱུང་ཆད། ལས་འཆགས་པའི་དུས་རྣམས་སུ་  
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། དགོ་

འདུན་གྱི་གཞི། ལས་མཁན་གྱི་གཞི། བསྐྱབ་བྱའི་གཞི་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། གངས་ཚང་བ། ཁ་སྐོང་དུ་འོས་པ། མི་མཐུན་པ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་སུ་  
དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། མི་འདྲ་བ་བཅུ་

@60A གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྡོམ་ལས། བཞི་བཅུ་ཉེར་གཉིས་ཉི་ཤུ་དང་། །བཅུ་གཉིས་བཅུ་གཅིག་བཅུ་དང་དགུ། །བརྒྱད་དུག་ལྔ་བཞི་དགོས་པ་ཡི། །ལས་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་  
གཅིག་གོ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་ཡོད་དེ། ཡུལ་དབུས་སུ་དགེ་སློང་མ་དབྱུང་བ་ལ་དགེ་སློང་པ་ཉི་ཤུ་དང་མ་ཉི་ཤུ་སྟེ་བཞི་བཅུ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ཡུལ་དབུས་སུ་བྱད་མེད་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་པའི་  
ཚོགས་བཅུ་དང་མ་བཅུ་གཉིས་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཡོད་དེ། མཐའ་འཁོབ་རྒྱ་མ་དབྱུང་བ་ལ་པ་མའི་ཚོགས་བཅུ་བཅུ་དང་། དབུས་སུ་པ་དབྱུང་བ་ལ་ཡང་པ་ཉི་ཤུ་དགོས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཡོད་དེ། དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་པའི་སྤྱོད་ལ་དུ་  
བསྐྱབ་པའི་སྡོམ་པ་དང་ཚངས་སྟོན་ཉེར་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་

གཉིས་དང་། འཁོར་དང་འཁོར་མང་ཉིར་འཛོག་གི་གནང་བ་སྒྲིན་པ་ལ་དག་སློང་མ་བཅུ་གཉིས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ཡོད་དེ། མཐའ་ཁོབ་ཏུ་མ་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་པའི་ཚོགས་ལྷ་དང་  
མའི་ཚོགས་དྲུག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་ཡོད་དེ།

ཡུལ་དབུས་སུ་པ་བསྐྱེན་བར་རྫོགས་པ་ལ་པ་བཅུ་དགོས་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ཡོད་དེ། དག་སློང་མའི་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་ལ་པ་བཞི་དང་མ་བཞི་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོ་དང་བཅས་དགུ་དགོས་  
པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་ཡོད་དེ། མའི་སྟོ་མགུ་སྟོད་པ་ལ་པ་

བཞི་དང་མ་བཞི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དགུ་པ་ཡོད་དེ། མཐའ་ཁོབ་ཏུ་སྤྲོ་རལ་གྱི་སྒྲོམ་པ་གཉིས་དང་འཁོར་དང་འཁོར་མང་ཉིར་འཛོག་གི་གནང་བ་སྒྲིན་པ་ལ་མའི་ཚོགས་དྲུག་དགོས་པའི་ཕྱིར།  
བཅུ་པ་ཡོད་དེ། མའི་དགག་དབྱེ་བྱེད་པའི་ཆོ་པ་ལྷ་དགོས་

པའི་ཕྱིར། མཐའ་ཁོབ་ཏུ་པ་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་འང་པ་ལྷ་དགོས་པའི་ཕྱིར། བཅུ་གཅིག་པ་ཡོད་དེ། གསོ་སྦྱང་སོགས་ལས་གཞན་པལ་ཆེར་ལ་བཞིའི་ཚོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་  
མཐའ་ཁོབ་ཏུ་མེད་ན་ལྷས་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་བྱར་རུང་

@60B གི རེ་ལས་ལྷག་ཡོད་བཞིན་དུ་ལྷས་བྱར་མི་རུང་སྟེ། སྐྱེ་ཡང་ཉིས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཁ་སྐོང་དུ་འོས་པ་ལ་ཆོས་དུ་མ་ཞིག་ཆང་དགོས་ཏེ། མི་འདུག་པ་འགྲང་བ་མ་  
ཡིན་པ་ནས། མཚན་མི་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པའི་བར་ཆོས་བཅུ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་

ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དེའི་གྲངས་སུ་འབྱུང་བཅས་མ་ཡིན་པ་ཞེས་འདྲིན་དགོས་ཤིང་། འབྱུང་བཅས་མ་ཡིན་པའི་དོན་བསྐྱེལ་བྱའི་ཉིས་བྱས་རྩོད་ཆད་ཀྱིས་ཀྱང་མ་གོས་པ་ཞིག་ལ་  
བྱེད་པས། དེ་འདྲིན་དུ་འགྱུར་དཀའ་བས་རི་ལྟར་བྱ་ཞེན།

སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ལྟར་བྱ་དཀའ་ཡང་། ལས་ལ་མི་བསྐྱིབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ལྟར་བྱའི་ཕྱིན་བརྒྱབ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མི་མཐུན་པ་གཉིས་དང་བྲལ་དགོས་ཏེ། མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་དང་།  
འདུས་པ་ཕྱིར་བསྐྱོད་གི་མི་མཐུན་པ་གཉིས་དང་བྲལ་དགོས་

པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཆོས་དུག་ལྡན་ཞིག་དགོས་ཏེ། མཚམས་ནང་དེའི་ཁ་སྐོང་དུ་འོས་པ། ལུས་སམ་འདུན་པས་དེར་མ་འདུས་པ་སོགས་ཆང་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བསྐྱེད་པ་  
ལའང་ཆོས་དུག་ལྡན་ཞིག་དགོས་ཏེ། ལས་འཚམས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་དུ་

གཏོགས་པ། སྤྱོད་ལམ་མ་ཉམས་པ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལས་མཁན་གྱི་གཞི་ཡོད་དེ། མི་འདུག་པར་འགྲང་བ་ནས། འབྲུལ་བཅས་ཀྱི་བར་གང་རུང་དང་མི་ལྡན་ཞིང་། ལས་  
མཁན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་

བསྐྱབ་བྱའི་གཞི་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། གཞི་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་བྱ་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་ཀྱིས་བྱ་བ་  
དང་། དེ་ལ་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བྱ་བ་དང་། དེ་ལ་

གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བྱ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་པར་ཡོད་དེ། ཤི་བའི་ཡོ་བྱད་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། མཚམས་པོ་ཆེ་གཙོད་པའི་ལས་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་  
དང་། སྤྱ་བརྒྱུང་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

@61A ཨྲ། །གསུམ་པ་། གཉིས་པ་། ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་རབ་བྱུང་མ་ཡིན་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་བྱ་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། བྱིས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་སྒོམ་པ་  
སྤྱིན་པ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ༎

བསྐྱེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་བྱ་བ་དང་། མ་སྒྲུབ་པའི་རབ་བྱུང་ལ་བྱ་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། དེ་ལ་སྒྱིན་པའི་ལས་དང་། བསྐྱོ་བའི་ལས་དང་། ཚད་པའི་ལས་དང་།  
རྣམ་དག་གི་ལས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་

ཡོད་དེ། ཁང་པའི་གནང་བ་སྒྱིན་པ། འཁོར་དང་འཁོར་མང་ཉར་འཛོག་གི་གནང་བ་སྒྱིན་པ་སོགས་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། དག་སྐྱོང་མའི་སྐྱོན་པར་བསྐྱོ་བ་སོགས་ཡིན་པའི་  
ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། ཉན་ཏུར་གྱི་ཚད་ལས་རྣམས་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཡོད་དེ། གསོ་སྐྱོང་དང་དགག་དབྱེའི་ལས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། གསོ་སྐྱོང་གི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དག་སྐྱོང་དེ་ཉིད་ཆོས་  
བཞི་ལྟར་དང་དག་འདུན་ཆོས་གསུམ་ལྟར་གྱི་སྐྱོང་དུ་

གསོ་སྐྱོང་གི་ཆོ་ག་ཤེས་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ཡུལ་དང་དག་འདུན་སྐྱར་ལྟར་ལ། དག་འདུན་ནི་དགག་དབྱེའི་ཆོ་ག་ཡང་ཤེས་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བསྐྱེད་  
པར་མ་སྒྲུབ་པའི་རབ་བྱུང་ལ་བྱ་བ་ལ་



གསུམ་ཡོད་དེ། སྤྱིན་པ་དང་། བསྐྱོ་བ་དང་། ཚད་པའི་ལས་ཀྱིས་བྱ་བ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་ངོས་འཛིན་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྤར་གྱི་རིགས་པས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བསམ་པའི་ཡན་ལག་ཡོད་དེ། འདྲུ་ཤེས་

དང་། ཀུན་སྒྲོང་གི་ཡན་ལག་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། གཞི་དེ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པར་འདྲུ་ཤེས་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་ལས་དེ་བྱེད་འདོད་པ་ཞིག་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་

@61B པ་ལས་ཀྱི་ཆོ་གའི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། བརྗོད་པ་ཚང་བ་མ་ནོར་ཞིང་། མ་འབྲུལ་བ་སོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། །ཁོ་ན་རེ། མི་འཐད་དེ། དེས་པར་མ་ནོར་ཞིང་མ་འབྲུལ་བ་ཞིག་མི་དགོ་བའི་ལྟ་ཞིང་ནོར་ཡང་ལས་བཤགས་པ་ཡོད་པའི་

ཕྱིར། ཟེར་ན། སྤྱོན་མེད་དེ། སྤྱིར་དགོས་ཀྱང་། དེས་པར་དགོས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྐབས་གཅིག་ཁས་སྒྲངས་པར་ཆོག་པའི་ཕྱིར། ནོར་ཞིང་འབྲུལ་བའི་ཆོ་ག་བྱས་པས་ལས་མིང་ཆགས་པ་མང་ཡང་། འཆགས་པ་ནི་ཡོད་དེ། མདོར།

དོན་གྱི་སྐབས་དག་གི་གོ་རིམ་འབྲུགས་པ་ནི་མི་འཆགས་པ་མིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལས་ཉམས་སུ་སྒྱུང་བའི་ཆད་ཡོད་དེ། ལས་གྱི་ཆོ་ག་བརྗོད་པའི་ཆོ་ག་ཐོས་ཤིང་དོན་གྱི་  
གོ་བ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །ལྔ་པ་ལས་འཆགས་

པའི་དུས་ཡོད་དེ། རང་རང་གི་སྐབས་གྱི་ལས་པལ་ཆར་རྫོགས་པ་ན་འཆགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་དུག་ཡོད་དེ། ལས་གྱི་དབྱེ་བ། བསྟུ་བ། མཚན་ཉིད། ཉེན་གང་ལ་བཞག་པ། ལས་གྱི་  
གྲངས་ངེས། འདིར་གསོལ་བཞིའི་ལས་འབའ་

ཞིག་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལས་བརྒྱ་ཙུ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་ཉིར་བཞི། གསོལ་གཉིས་གྱི་ལས་བཞི་བརྒྱ་ཙུ་  
བདུན། གསོལ་བཞིའི་ལས་སུ་མ་ཙུ་རྣམས་སུ་

ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཀམ་ཤ་ཏ་མ་ལས། གསང་དང་ནང་དུ་བྱི་ཕྱིར་དང་། །གསོ་སྦྱོང་དེ་ལ་ལྟུང་བཅས་དང་། །དེ་ལ་དགོ་འདུན་ཡིད་གཉིས་དང་། །ཕྱིད་དང་ངེས་ཉིད་མ་ཡིན་  
དང་། །དེ་ཡི་དོན་དུ་ལྔ་པོ་དག །ཐམས་ཅད་དགག་དབྱེར་

གཏོགས་པ་ཡིན། །དབྱར་གནས་ཁས་སྒྲངས་ཉིད་དང་ནི། །ཤི་བའི་རྒྱས་དང་མོར་འབྲ་དང་། །ཆོས་གོས་སྤྱིན་པར་བྱ་བ་དང་། །ཆོས་གོས་སྤྱིན་པར་བྱ་བ་དང་། །གནས་ངན་ལེན་ནི་  
བརྗོད་པ་དང་། །བྲངས་སྤྱི་གཞུག་པ་བཞི་དང་ནི། །བྲིམ་གྱི་

@62A ཨྲ། །སྒྲོམ་དང་དེ་གཞིག་དང་། །སྤྱང་བཟེད་ཁ་སྤྱབ་བྱ་བ་དང་། །དེ་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དག །གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་ལས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་ཡོད་  
དེ། །དེ་ཉིད་ལས། །གནས་དང་མཚམས་ནས་

གཉིས་པོ་དང་། །མི་འབྲལ་སྒྲོམ་དང་དགག་དབྱེ་དང་། །གནས་མལ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་དང་། །རྩང་བའི་ས་གཞི་རྒྱ་བ་དང་། །སྤྱང་དང་ནི་དེ་འདིང་དང་། །སྒྲོང་དང་ལག་གི་སྒྲ་དང་  
ནི། །གནས་ཁང་བསྐྱོལ་སོགས་པ་དང་། །གཟུ་དང་གསལ་དང་སྒྲེད་པ་ལྟ་

དང་། །ཚུལ་ཤིང་བྲིམ་པར་བྱེད་པ་དང་། །ཁང་པ་ཁང་ཆེན་བསྐྱུན་པ་དང་། །སྒྲིང་དང་འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་དང་། །སྤྱང་དང་སྤྱང་བཟེད་འགྲིམ་པ་དང་། །མ་དད་གོ་བར་བྱ་བ་  
དང་། །སྒྲོན་པ་དང་ནི་ནགས་ཉུལ་དང་། །ཕྱག་མི་བྱ་དང་མང་ཕྱིར་དང་། །འཁོར་

བ་བ་བའི་ཕྱིར་དང་ནི། རྟེན་པ་གཅིག་དུ་བྱ་ཕྱིར་དང་། བསྐྱབ་པ་སྦྱིན་དང་ཉིར་གནས་དང་། བྱ་དང་ཉི་དུའི་ཕྱིར་འགྲོ་བ། གསོལ་དང་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།  
གསུམ་པ་ཡོད་དེ། བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་

བ་དང་། རྟེན་གསུངས་དང་མཚམས་དགོལ་དང་། མཐུན་སྦྱིན་གསོ་སྦྱོང་བདུན་པོ་དང་། བརྒྱད་དང་བཅུ་དང་མ་ཕྱེས་དང་། དེ་ཉིད་འཛོལ་དུ་གཞུག་པ་དང་། བསྐྱོ་བར་བྱ་བ་  
རྣམས་དང་ནི། ཉམས་པས་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་དག གསོལ་དང་བཞི་

ཡི་ལས་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་བྱུང་པར་རྒྱས་པ་ནི་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བསྐྱུ་བ་ཡོད་དེ། ལས་དེ་རྣམས་བསྐྱུ་ན་གསོལ་བ་འབའ་  
ཞིག་པའི་ལས་སོགས་གསུམ་དུ་འདུ་བའི་

ཕྱིར། གསུམ་པ་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། དག་འདུན་གྱིས་བྱ་བའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྒོ་ནས་བཞག་པའི་འདུལ་བ་ནས་བཤད་པའི་ལས་དེ། འདིར་བསྐྱེན་པའི་ལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་གནས་  
པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་རྟེན་གང་ལ་བཞག་པ་ཡོད་

@62B དེ། སའི་རྟེན་ལ་བཞག་པ་དུག །མའི་རྟེན་ལ་བཞག་པ་བཙུག་ཉིས། ཐུན་མོང་དུ་བཞག་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་གངས་ངེས་ཡོད་དེ། ལུང་གཞི་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་  
གངས་ངེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེ་ལྟར་ངེས་པའི་ཕྱིར། དུག་པ་ཡོད་དེ།

གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱི་གངས་ལ་ལོག་རྟོག་འགོག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཉམས་པ་ཕྱིར་བཙས་པའི་གཞི་ཇི་ལྟར་འཆད་ཅེན། དེ་ནི། གཞི་མ་ཞི་བར་ཤེས་ནས་སྤང་བ་པོས་སོ་སོར་  
ཤེས་པར་བྱས་ཤིང་། མངོན་དུ་འཛོག་པ་ལ་ནན་ཏུ་བྱ་བའི་ལས་

བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད་ལ། འདིའི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། ལུང་བ་ཕྱིར་བཙས་དང་། རྩོད་པ་ཕྱིར་བཙས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་གཞི་དུག་ཡོད་དེ། ཕྱིར་བཙས་ཀྱི་གཞི་དངོས་དང་།  
དུས་དང་དུས་མིན་པ་སྟུང་པ། ས་གཞན་ན་སྟོད་པ།

ཡོངས་སུ་སྟོང་བ། ལས་བྱེ་བ། འཁོར་ལོའི་གཞི་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ནན་ཏུ་བྱ་བའི་དབྱེ་བ། བསྟུ་བ། མཚན་ཉིད། སྟོན་འགོ་ཁྲིམ་ཀྱི་བྱ་བ། ལུང་བའི་རྒྱར་འབྲ་  
བར་བསྟན་པ། སྒྲ་དོན། རྩལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་རྣམས་སུ་

ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་བཙེ་ལྷ་ཡོད་དེ། བསྐྱེགས་པ་ནན་ཏུར། བསྐྱད་པ། སྤྲད་པ། ཕྱིར་འབྱེད། མ་མཐོང་བ་གནས་ནས་དབྱུང་བ། ཕྱིར་མི་འཆོས་པ་ལ་གནས་དབྱུང་། དེ་བཞིན་དུ། སྤྲིག་ལྷ་  
མི་གཏོང་བ། །འཐབ་བཀོལ་ལས་མ་ལོག་པ། ཉེ་བར་

མ་ཞི་བ་ལ་གནས་དབྱུང་ནན་ཏུར་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བསྐྱབ་པ་ཡོད་དེ། ངོ་བོ། ཆོ་ག །ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། སྤྲད་པ། སྤངས་པ། རྣམ་  
དག་གི་ལས་བཞག་པའི་ནན་ཏུར་རྣམས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཡོད་དེ། གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པ་དང་གསོལ་བ་ཞིའི་ལས་གྱི་བྱ་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། བྱིམ་པ་དང་རབ་བྱུང་ལ་བྱ་བའི་ནན་ཏུར་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར།  
གསུམ་པ་མཆོན་ཉིད་ཡོད་དེ། དག་འདུན་གྱིས་ཆད་ལས་

@63A ༄༄༅། །བཅད་པ་ན་མཐར་བཟོད་གསོལ་དགོས་པའི་རིགས་གནས་གྱི་བྱ་བ་དེ། རྣམ་ཏུར་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནན་ཏུར་གྱི་སྔོན་འགོའི་བྱ་བ་ཡོད་དེ། གཞམ་བསྐྱོ་  
སོགས་སྔོན་དུ་འགོ་བའི་ཆོས་རྩང་མཐུན་སྦྱར་

བའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་ཡོད་དེ། བསྐྱེགས་པ་ནན་ཏུ་རྩས་པས་ཀྱང་མ་ལོག་ན་མཇུག་ཏུ་གནས་དབྱུང་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་རིགས་པ་གཞན་པལ་ཆེར་ལ་སྒྱུར་རིགས་པའི་ཕྱིར། ལྷག་པ་ཡོད་དེ།  
བྱིས་པ་སུན་འབྱིན་པའི་དགོ་སྒོང་ལ་དགོ་འདུན་གྱིས་

བསྐྱད་པའི་ནན་ཏུ་རྩས་པས་དེས་དགོ་འདུན་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་བསྐྱོག་ཀྱང་མི་གཏོང་ན་ལྷག་མ་བསྐྱེད་པ་ལྟར། ནན་ཏུ་རྩས་པ་གཞན་འགའ་ལའང་སྒྱུར་རིགས་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་  
ཡོད་དེ། མི་འདོད་བཞིན་དུ་དགོ་འདུན་གྱིས་ཆད་ལས་

བཅད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། དགོས་པ་དང་། དགོས་པ་ཅན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཉིས་པ་ལ་ཕྱིས་མི་འཇུག་  
ཅིང་། ཉུགས་ཟིན་འཕྲོ་གཅོད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་དུག་ཡོད་དེ། ཡུལ་གང་ལ། ཉིན་གང་གིས། དུས་ནམ། ཆོ་ག་ཇི་ལྟར་བྱས་བྱ་བ། བྱས་པའི་བསྐྱབ་བྱ། དེ་ལས་གྲོལ་བའི་རྒྱ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ།  
ཡུལ་ཆོས་བརྩ་ལྡན་ཞིག་ལ་བྱ་བ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། དག་འདུན་གྱི་བྱ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། བྱར་རུང་བའི་སྐབས་སུ་བབས་ཆེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཡོད་དེ། སྒྱུར་དངོས་མཁུག་གསུམ་གྱིས་བྱ་བའི་  
ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དག་འདུན་བསྐྱུ་བས་ལྟོ

དང་། ལྟུང་བ་སྐྱེད་བྱས་བྱ་བ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། གཞི་འདི་ཉིད་དུ་ལྟུང་བ་ཕྱིར་འཆོས་ཤིག་ཅིས་སོགས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྟ་པ་ཡོད་དེ། བྱད་པར་ཅན་གྱི་  
སྒྱུད་པ་ཅི་རིགས་པ་སྒྲོང་ཞིང་། དམན་སྒྱུད་ཅི་

@63B རིགས་སྒྲང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དག་འདུན་དང་ལྟན་ཅིག་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་ལ་ལོངས་སྒྱུད་དུ་མི་རུང་བ་སོགས་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལྷག་པ་ནན་ཏུ་ལས་  
དགོལ་བའི་རྒྱ་ཡོད་དེ། སྒྱི་དང་། བྱེ་བྲག་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་

དེ། དག་བཅོམ་ཐོབ་པ་དང་། བཟོད་པ་ལེགས་པར་གསོལ་བར་བྱས་པ་ན་དེ་ལས་གོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། གསོ་སྒྲོང་དང་དགག་དབྱེ་བཞག་པ་ལྟ་བུ་ནི། ནམ་དེ་དག་དང་  
ལྟན་ཅིག་གསོ་སྒྲོང་སོགས་བྱར་རུང་ཞིང་བྱས་པ་ན་དེ་ལས་



གྲོལ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན། ལྟང་བ་མཐོལ་བཤགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱ་བར་གསུངས་པའི་དོན། ལྟང་བ་མིང་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱས་ནས་  
ལྟང་བའི་དགོ་བར་འགྱུར་བ་ཁོ་ནར་བྱེད་དམ། སྤྱིར་

མཐོལ་བཤགས་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ལྟང་བ་འདགས་པར་འགྱུར་བ་ལ་བྱེད་ཅིན། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདུལ་བ་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་བཞིན་དུ་མ་བྱས་པར་མཐོལ་བཤགས་  
ཙམ་གྱིས་ལྟང་བ་དེ་དང་དེ་འདགས་པར་འགྱུར་བ་

མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྟང་བའི་འཕེལ་ཁ་ཆད་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་གྱི། ལྟང་བའི་ངོ་བོ་འདགས་པར་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁ་ཅིག །སྤྱིར་བཤགས་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱས་པས་ལྟང་བ་དེ་  
དང་དེ་འདགས་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་ཅིས་གསུང་། །

རང་རེས་ཕྱི་མ་ལྟར་ཁས་ལེན་པར་བྱ་སྟེ། སྟོབས་བཞི་ཆང་བའི་བཤགས་པས་མཆོམས་མེད་ཀྱི་ལས་ཀྱང་འདགས་རྣམས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་། དེ་ལ་ལྟང་བ་དག་པ་ཡིན་ཞེས་  
པའི་ཐ་སྐད་དངོས་སུ་ནི་མི་བྱེད་པར་གསལ་ཏེ། འདིར་

བཅས་པ་དབང་བཅན་པར་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལྷུང་བ་ཕྱིར་བཅས་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། བསམ་པ་དང་། སྒྲུང་བའི་སྒྲོན་ས་བྱ་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཉིས་པ་  
སྒྲ་མ་ལ་འགྱོད་སེམས་དང་། བྱི་མ་ལ་བསྡོམ་

@64A ལྷུང་། །སེམས་སོགས་མང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་འང་གཉིས་ཡོད་དེ། འཆབ་ཉིས་འགོག་པའི་ཆེད་དུ་མཐོལ་བ་དང་། ལྷུང་བ་ཉིད་བཤགས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་  
པོ་ཡོད་དེ། སྐབས་གྱིད་གོ་འདུན་ནས།

དགོ་སྒྲོང་ཅི་རིགས་གྱི་མདུན་དུ་མཐོལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཐོལ་བའི་རྟོན་དུ་ནི་ཆོས་བཞི་ལྡན་ཞིག་དགོས་ཏེ། སྡོམ་པ་གསོ་རུང་དང་ལྡན་པ། ལྷུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ། བསམ་པ་རང་བཞིན་  
དུ་གནས་པ། གནས་ནས་མ་ཕྱུང་བ་སྟེ་

ཆོས་བཞི་ལྡན་དགོས་ལ། མཐོལ་བའི་ཡུལ་ལ་ནི་ཆོས་བདུན་ལྡན་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་གང་མཐོལ་བ་ཡོད་དེ། རང་རྒྱུད་གྱི་ལྷུང་བ་ངོ་བོ་ཤེས་ཤིང་དུན་རྒྱས་པ་ཞིག་མཐོལ་བའི་  
ཕྱིར། ཆོ་ག་ཇི་ལྟ་བུས་མཐོལ་བ་ཡོད་དེ།

མཐོལ་ཡུལ་གྱི་མདུན་དུ་སྒྲོད་ལམ་གྲས་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲགས་ཆོག་ལན་གསུམ་མཁ། ལྟར་བ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱང་ངོ་ཞེས་ཆོག་བརྗོད་ཅིང་། ཐབས་ལེགས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་  
བ་བཤགས་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། བསྟེན་པར་

རྫོགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྫོགས་པའི་བཤགས་རྩལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཡུལ་གང་ལ་གང་གིས་བཤགས་པ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཀྱང་ཡོད་དེ། ཡུལ་ནི་དག་  
སྒོང་ཆོས་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་མདུན་དུ་དང་། ཉན་རང་གི་

སྒོམ་པ་གསོ་རུང་དང་ལྡན་པ་སོགས་དང་། བཤགས་བྱའི་ཉིས་བྱས་རང་རྒྱད་ཀྱིས་བསྒྲས་པ་སོགས་ཡིན་པ་དང་། བཤགས་རྩལ་ནི། བཤགས་ཡུལ་གྱི་མདུན་དུ་ཐུགས་གཏད་སོགས་དང་།  
མིང་རིགས་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲགས་ཆོག་ལན་

གསུམ་དང་། མཐོང་སྒོམ་བྱི་ལན་དང་། ཐབས་ལེགས་ཀྱང་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྟར་བའི་མིང་རིགས་བརྗོད་པའི་དོན་ཡོད་དེ། མིང་ནི་སྡེ་ཆན་དང་། རིགས་ནི་དེའི་ངོ་བོ་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་  
ཕྱིར། གཉིས་པ་རྫོགས་པའི་བཤགས་རྩལ་ཡོད་དེ། ཐོག

@64B མར་བཅབས་པའི་ཉེས་པ་མཐོལ་ལ། དེ་ནས་དངོས་གཞི་མཐོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་མཐོལ་བ་དང་བཤགས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། ཡུལ་གང་ལ། ཉེན་གང་གིས།  
དངོས་པོ་གང་། ཆོ་ག་ཇི་ལྟ་བུས་བཤགས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་

ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དགེ་སློང་ཆོས་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་མདུན་དུ་བཤགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཆོས་བརྒྱད་ཡོད་དེ། དགེ་སློང་གི་སྟོམ་པ་གསོ་རུང་ཡན་ཆད་དང་ལྡན་པ། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ།  
བསམ་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ། གནས་ནས་འབྱུང་ཆ། བ། ལྟ་སྟོན་

གཞན་དུ་མ་སོང་བ། མཚན་མཐུན་པ། ཆོགས་སུ་མ་ལོངས་པ། ལྟར་བ་མིང་རིགས་མཐུན་པས་མ་གོས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བསྟན་ཇོགས་གྱི་སྟོམ་པ་གསོ་རུང་  
ཡན་ཆད་དང་ལྡན་ཞིང་། བསམ་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཞིག

གིས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། ལྟར་བ་བཅབས་པའི་ཉེས་པ་ཡིན་ལ། བསྟམ་བྱ་དང་པམ་པ་བཅབས་པའི་ཉེས་པ་ལས་གཞན་ཡིན་པ། རང་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་ཞིང་སྒར་མ་མཐོལ་  
བ་ཞིག་མཐོལ་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཡོད་དེ། སྟོར་བ་སྟོན་དུ་

བཏང་ནས་ལྟང་བའི་གངས་ཤེས་པ་དང་པོ་ཤེས་པའི་དབྱེ་བ་བྱེ་བའི་སྒོ་ནས་མཐོལ་ཞིང་། མཇུག་མཐོང་སྒོམ་མི་འདི་བར་ཐབས་ལེགས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བཅབས་པའི་ཉིས་པ་  
བཤགས་ཚུལ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། དངོས་པོ་གང་། ཡུལ་གང་།

ལ། ཉེན་གང་གིས། ཆོ་གཇི་ལྟ་བུས་བཤགས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ལྟང་བ་བཅབས་པའི་ཉིས་པ་ཡིན་པ་ཞིག་བཤགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ།  
དགེ་སློང་ཆོས་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་མདུན་དུ་བཤགས་

པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། དགེ་སློང་ཆོས་བཞི་ལྡན་ཞིག་གིས་བྱ་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཡོད་དེ། སྒྲོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། བཤགས་  
ཡུལ་ལ་སྒྱིར་བསྐྱབ་པ་ཀུན་པ་དང་། གཞོན་ཡང་།

@65A ༄། །དགེ་འདུན་དུ་ལོངས་ན་ཕྱག་བྱ་བ་སོགས་གྱི་སྒྲོད་ལམ་དང་། སྤངས་ལྟང་ཕྱིར་བཅོས་ཡིན་ན། སྤངས་རྒྱའི་དངོས་པོ་ཞག་གཅིག་གཞན་ལ་སྤང་དགོས་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་  
བྱད་པར་ཅན་ལ་མ་ངེས་ཏེ། དེས་མ་སྤངས་

པར་བཤགས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དངོས་གཞིའི་བྱ་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྒྲགས་ཆོག་ལན་གསུམ་བརྗོད་པའི་སྒྲོ་ནས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་བཤགས་པ་ལ་མཐོལ་བ་སྒྲོན་དུ་གཏོང་དགོས་  
ཀྱང་དེར་མ་ངེས་ཏེ། མཐོལ་བཤགས་དུས་གཅིག་

ཏུའང་བྱར་རུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དངོས་གཞི་བཤགས་པ་ལ་འང་གཉིས་ཡོད་དེ། བཤགས་ཡུལ་གྱི་གྲངས་དང་། བམ་ལྷག་གི་ཕྱིར་བཅོས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། བམ་པའི་  
སྤྱིར་གཏོགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པོ་ལྷི་བ་རྣམས་དག་སྒྲོང་

དུག་དང་། །ལྷག་མའི་སྤྱིར་གཏོགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པོ་ལྷི་བ་རྣམས་དག་སྒྲོང་ལཱའི་མདུན་དུ་དང་། བམ་པའི་སྤྱིར་གཏོགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པོ་ཡང་བ་རྣམས་དག་སྒྲོང་བཞི་དང་། གཞན་རྣམས་དག་སྒྲོང་རེ་  
རེའི་མདུན་དུ་བཤགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་

ལྷག་མ་དང་བམ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། གང་ཟག་བྱད་པར་ཅན་དང་། བྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ལྷག་མ་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ལྷི་  
སྒྲོན་གསུམ་ཤེས་ཤིང་བག་ཡོད་དང་ལྷན་པའི་དགོ་

སྒོང་དེས་སྒོ་མགུ་དབྱང་གསུམ་མ་སྤྱད་པར་དགོ་སྒོང་གཅིག་གི་མདུན་དུ་མིང་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཤའ་ས་པས་ཀྱང་འདགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོར། རོ་ཆ་དང་ལྷན་པ་དང་། མདོ་སྒོ་  
འཛིན་པ་དང་། འདུལ་བ་འཛིན་པ་དང་། མ་མོ་

འཛིན་པ་དང་ཤེས་པས་ནི་གང་ཟག་གཅིག་གི་མདུན་དུ་བཤའ་ས་པས་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་ལས་ལྷང་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། སྒོ་བའི་སྒོ་ནས་ལྷག་མའི་བཅབས་ཉིས་  
ཕྱིར་བཅོས་དང་། ལྷག་མ་དངོས་ཀྱི་ཕྱིར་བཅོས་

@65B བྱ་བའི་རྩལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། སྒོ་བ་ཉོད་པ་དང་སྒྱུད་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་དུག་ཡོད་དེ། ཡུལ་གང་ལ་ཉོད་པ། ཉེན་གང་གིས། གང་གི་  
ཆེད་དུ། ཡུན་རི་སྤྱིད། ཆོ་ག་རི་ལྟ་བུས་ཉོད་པ། སྒྲ་བཤད་

པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དགོ་འདུན་ཆོས་གསུམ་ལྷན་གྱི་མདུན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ཐུན་མོང་བའི་ཆོས་བརྒྱད་དང་ལྷན་པའི་དགོ་སྒོང་བྱད་པར་ཅན་མ་  
ཡིན་པ་ཞིག་གིས་བྱ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ།

བཅབས་ཉེས་འདགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་གྲངས་ཇི་སྟེད་བཅབས་པ་དེ་སྟོན་གྱི་བར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། སྒྲོར་དངོས་མཚུག་གསུམ་གྱིས་བྱ་བའི་  
ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དག་འདུན་བསྐྱ་བའི་སྐབས་

སྐབ་པ་དང་། གྲུས་པའི་སྒྲོད་ལམ་བསྟན་པ་སོགས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། གསོལ་བཞིའི་ལས་གྱིས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། ཐབས་ལེགས་བཅས་བྱ་བའི་ཕྱིར།  
དྲུག་པ་ཡོད་དེ། རང་བཞིན་གྱི་གནས་དེ་ནས་

དམན་པའི་སར་སྟོས་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྟོ་བ་སྟོད་པ་ལའང་དྲུག་ཡོད་དེ། ཡུལ་གང་ལ། ཉེན་གང་གིས། གནས་གང་དུ། ཅིའི་ཕྱིར་དུ། ཡུན་ཇི་སྟེད། རྩལ་ཇི་ལྟར་སྟོད་  
པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། མཚམས་

ནང་དེར་གནས་པ། མཚན་དང་ལྷ་བ་མཐུན་པ་དག་ལ་སྟོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། སྟོ་བ་མོད་པ་དེས་སྟོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། སྟོ་བ་མོད་པའི་གནས་ཉིད་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར།  
བཞི་པ་ཡོད་དེ། བཅབས་ཉེས་འདགས་པའི་ཆེད་ཡིན་



པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ཡོད་དེ། རོད་པའི་ཞིག་གངས་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་པ་ཡོད་དེ། བྱད་པར་ཅན་གྱི་སྟོན་པ་ལྷ་སྟོང་བ་དང་དམན་སྟོན་ལྷ་དང་དུ་ལེན་པ་སོགས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་  
ལྷ་ཡོད་དེ། གཞན་གྱིས་གྲུས་པ་བདག་གིར་མི་

@66A ༄༄༅། །བྱེད་པ་དང་། གཞན་དང་མཉམ་པ་དང་ལྷག་པའི་བསམ་པ་མི་བསྐྱེད་པ་དང་། ལྷ་མའི་གནས་དང་། ཆད་ལས་སུ་གཏོགས་པའི་བྱ་བ་དང་། སྟོན་པའི་བྱད་པར་དང་ཉི་བར་  
མས་རེ་ཞིག་སྟོང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

དམན་སྟོན་ལྷ་ལེན་པ་ཡོད་དེ། རང་པར་དང་། ཆོས་སྟོན་པའི་དུས་དང་། གདུགས་གྱི་དུས་དང་། དུས་ཐམས་ཅད་དང་། དགོང་མའི་དུས་སུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་  
དུ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྷག་མའི་

དངོས་གཞི་ཕྱིར་བཅོས་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། མགུ་བ་དང་། དབྱུང་བས་ཕྱིར་བཅོས་པའི་རྩ་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལའང་གཉིས་ཡོད་དེ། མགུ་བ་ཞོད་པ་དང་། སྟོན་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་  
ཕྱིར། དང་པོ་ལ་རྟག་ཡོད་དེ། སྟོ་བའི་སྐབས་

ལྷར་ཡུལ་གང་ལ་སོགས་དུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གཉིས་དང་ལྔ་པ་ནི་སྒར་དང་འབྲེལ། གསུམ་པ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དབྱང་བ་ཆགས་པའི་ཆེད་དང་། ལྷག་མའི་དངོས་གཞི་འདོགས་པའི་  
ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ་ཞག

གངས་ཀྱི་བྱང་པར་ཡོད་དེ། མགུ་བ་དགོས་པའི་གིས་ཞག་དུག་དགོས་པའི་མས་ཆེ་ཕྱིར་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར། དུག་པ་ཡོད་དེ། དགོ་འདུན་མགུ་བར་བྱེད་དགོས་པས་ན་དེ་ལྷར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། མགུ་བ་  
སྒྱེད་པ་ལ་འང་དེས་འགྲོའོ། །གཉིས་པ་དབྱང་

བས་ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་ལ་ལྔ་པ་ཡོད་དེ། ཡུལ་གང་ལས་དབྱང་བ་ཞོད་པ། རྟེན་གང་གིས། དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར། ཆོ་ག་གང་གིས། སྒྲ་བཤད་པ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། གངས་ཆང་  
བའི་དགོ་འདུན་ལས་ཞོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་

ཡོད་དེ། མགུ་བ་སྒྱེད་པའི་དགོས་པའི་དེས་ཞོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷག་མའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་ཡིན་པ་ཞིག་འདགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ།  
སྒྱེད་དངོས་མཇུག་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྒྲ།

@66B དངོས་གཞི་ཡོད་དེ། གསེལ་བཞིའི་ལས་གྱིས་བྱ་ཞིང་། མཇུག་ཏུ་གཟེངས་བསྟོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་སྐྱ་བཤད་ཡོད་དེ། དམན་ས་ནས་རང་བཞིན་གྱི་སར་དབྱང་བས་ན་དེ་  
ལྷར་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་པམ་པ་ཕྱིར་བཅོས་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ།

པམ་པ་འཆབ་བཅས་བྱང་ན་ཇི་ལྷར་བྱ་བ་དང་། འཆབ་མེད་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། བཅོས་སུ་མི་རུང་བས་གནས་དབྱང་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་  
འཆབ་མེད་བྱང་བ་ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། བསྐྱབ་པ་

ནོད་པ་དང་། དེ་སྟོན་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་དུག་ཡོད་དེ། ཡུལ་གང་ལ་ནོད་པ། རྟེན་གང་གིས། གང་གི་ཆེད་དུ། ཡུན་ཇི་སྟོན། ཆོ་ག་ཇི་ལྷ་བྱས། སྐྱ་བཤད་པ་རྣམས་སུ་  
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དག་འདུན་ལ་ནོད་

པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བསྐྱེད་ཆོགས་གྱི་སྟོམ་པ་གསོ་རུང་དང་ལྷན་ཞིང་པམ་པ་བྱང་བའི་དག་སྟོང་དེས་བྱ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། རང་རྒྱུད་གྱི་བཅའ་སྟོན་མེད་པའི་པམ་  
པ་དེ་འདོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཡོད་དེ།

ཇི་སྲིད་འཆོ་བར་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་ཡོད་དེ། སྒྲོར་དངོས་མཚུག་གསུམ་གྱིས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི་གོང་བཞིན་དང་། དངོས་གཞི་དང་མཚུག་ཏུ་བྱ་བ་ཡོད་དེ། གསོལ་བཞིའི་ལས་  
གྱིས་དང་མཚུག་སྒྲུད་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་པ་

ཡོད་དེ། བྱད་པར་ཅན་གྱི་སྒྲོད་པ་ལྔ་སྒྲོང་ཞིང་དམན་སྒྲོད་ལྔ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ནོད་པས་ན་དེ་སྐྱད་བཟོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྒྲོད་པ་ལའང་རྟག་ཡོད་དེ། ཡུལ་གང་། གང་གིས། གང་དུ།  
ཅིའི་ཕྱིར། ཇི་སྲིད། ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ་སྒྲོད་པ་ནམས་སུ་ཡོད་

པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་དགོ་འདུན་ལ་སྒྲོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བསྐྱབ་པ་ནོད་པ་དེས་བྱ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། ནོད་པ་དང་འབྲ་བའི་ཕྱིར།  
བཞི་པ་ཡོད་དེ། འཆབ་པ་འདོགས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་དང་

@67A ༄། རྟག་པ་ཡོད་དེ། གོང་བཞིན་ཡིན་ཀྱང་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ལ་སྒྲོད་པས་ན་དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་ཕྱིར། དམིགས་བསལ་ཡོད་དེ། དབྱ་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ན་དེ་ལས་གོལ་  
བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དུས་དང་

དུས་མ་ཡིན་པ་འབྱུང་བའི་གཞི་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། དེ་ལ་བསམ་པ་སྒྲོར་བ་མཐར་ཐུག་གི་ཡུན་ལག་ནྤམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དགོ་འདུན་གྱི་ལྷག་མའི་བཅབས་ཉིས་རང་རྒྱུད་དང་  
འབྲེལ་བ། རོ་བོ་ཤེས་ཤིང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་གང་རུང་།

ཞིག་བཅབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། འདུ་ཤེས་མ་འབྲུལ་ཞིང་ཀུན་སྒྲོང་ཉིས་པ་དེ་བརྗོད་པར་མི་འདོད་གྱི་བསམ་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། ཉིས་  
པ་མི་མཐོལ་བ་སེམས་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་

ཡོད་དེ། མཐར་ཐུག་མཚན་མེད་འདས་པ་ན་བཅབས་ཉིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ས་གཞན་ན་གནས་པ་སྒྲིད་པའི་གཞི་ལ་དུག་ཡོད་དེ། དབྱེ་བ། བསྐྱེད་བ། མཚན་ཉིད། བསྐྱེད་བ།  
སྒྲ་བཤད། གྲོལ་བའི་དུས་ནྤམས་སུ་ཡོད་པའི་

ཕྱིར། དང་པོ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། སྒོ་བ་སྒྲིད་པ་གསུམ། མགྲ་བ་སྒྲིད་པ་གསུམ། སྒོ་ལྷན་གསུམ། མགྲ་ལྷན་  
གསུམ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་དང་། བསྐྱེད་སྒྲ་སོགས་ཉིར་དུག་ཡོད་པའི་

ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། སློབ་སྦྱོང་པ། གཞི་ནས་སློབ་སྦྱོང་པ། ཡང་གཞི་ནས་སློབ་སྦྱོང་པ་སྟེ་གསུམ། མགུ་བ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་བྱ་བ་གསུམ། སློབ་སྦྱང་ནས་མགུ་བ་སྦྱོང་པ་གསུམ། གཞི་  
ནས་སློབ་སྦྱང་ནས་མགུ་བ་སྦྱོང་པ་གསུམ། ཡང་གཞི་

ནས་སྒྲངས་ཏེ་མགུ་བ་དང་ལྔ་ན་པ་གསུམ། བསྐྱེགས་སྦྱང་བསྦྱང་པ་ཕྱིར་འབྱེད་བཅས་བཞི། གནས་དབྱུང་བདུན། བསྐྱེལ་བ་ནན་ཏུར། རོ་བོ་ཉིད་འཛོལ་བ། བསྐྱེལ་པ་བྱིན་པ་སོགས་ཞེ་བཞི་  
ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། རོ་བོ། །རྣམ་གྲངས། བསྐྱེལ་

@67B བྱའི་སློབ་ནས་བསྐྱེལ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། སྒྲངས་པ་ས་གཞན་ན་གནས་པ། སྦྱང་པ་ས་གཞན་ཏུ་གནས་པ། རྣམ་པར་དག་པར་བྱེད་པ་ས་གཞན་ན་གནས་  
པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ས་གཞན་ན་གནས་པ་ལ་

ནན་ཏུར་བྱས་པ་དང་མ་བྱས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། ས་གཞན་ན་གནས་པ་ལ་ཆེན་པོ་དང་རྩེ་དུ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། དམན་སར་བྱེད་ཆོས་ལས་གྱི་  
ཆོ་གའི་སློབ་ནས་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་སྦྱོང་པ་ལྔ་སྒྲངས་དགོས་ཏུ་དུ་གནས་པ་

དེ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཡོད་དེ། དམན་སྟོང་ཆེ་ཆུང་གང་ལ་སྟོང་དུ་བཅུག་པ་དེ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ཡོད་དེ། རང་བཞིན་གྱི་ས་ནས་དམན་པའི་ས་གཞན་དུ་  
གནས་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། རྟག་པ་ཡོད་དེ། དགྲ་བཙམ་ཐོབ་པ་

དང་། བཟོད་པ་གསོལ་བས་ནན་ཏུ་ལས་གོལ། སྟོམ་གྱ་སྟུང་ཟིན་ནས་དེ་ལས་གོལ་བ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཡོངས་སུ་སྟོང་བའི་གཞི་ལ་བདུན་ཡོད་དེ། ལྷ་བ་དེ་ཡུལ་གང་ལ་  
སྟོང་བ། ཉེན་གང་གིས། གནས་གང་དུ། དུས་ནམ་གྱི་ཚོ། གཞི་

གང་ལ། ཇི་ལྟར་དུ་སྟོང་བ། སྟོང་བའི་བྱ་བ་བསྐྱབ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཆོས་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ལ་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ཆོས་དགུ་ལྡན་གྱི་དགེ་སྟོང་  
ཞིག་གིས་སྟོང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། དབེན་

བའི་གནས་སུ་བྱ་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཡོད་དེ། དབྱར་གྱི་ནང་མིན་པར་སྐབས་སུ་བབས་ན་སྟོང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ཡོད་དེ། མཐོང་ཐོས་དོགས་གསུམ་གྱི་གཞི་དང་བཅས་པ་ལ་སྟོང་བ་ཡིན་  
པའི་ཕྱིར། རྟག་པ་ཡོད་དེ། ལེགས་པར་བསམས་ཤིང་

བདུགས་ནས་བྲན་ཤེས་དང་བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱིས་སློང་བའི་སྐབས་ཕྱི་བའི་སྒོ་ནས་སློང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ཡོད་དེ། སློང་བའི་སྐབས་འབྱེད་མི་འབྱེད་གཉིས་ལས། མི་འབྱེད་པ་ལ་  
ཐམས་ཅད་དུ་མི་འབྱེད་པ་དང་། འབྱེད་མ་འབྱེད་གྱི་བྱུང་པར་

@68A ལྟོ། 12 །འབྱེད་པ་གཉིས་གྱི་དང་པོ་ལ་གཞམས་བསྒོ་སོགས་བྱ། དེས་མ་བཏང་ན་སྤང་བ་ནན་ཏུ་དང་། དེས་ཀྱང་མ་བཏང་ན་བསྐྱད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། འབྱེད་མི་འབྱེད་གཉིས་གྱི་  
ཆ་འབྱེད་པ་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ཡོད་དེ། བཟློག་བཙམ་གྱི་ནན་

ཏུ་དང་། དེས་མ་ཉན་ན། གདམས་ངག་དང་གསོ་སྦྱོང་དགག་དབྱེ་བཞག །དེས་ཀྱང་མ་བྱུལ་ན་གནས་དབྱུང་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འབྱེད་པ་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ཡོད་དེ། མཉན་པར་མི་  
བྱེད་པ་དང་བྱེད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་རུང་

བཙས་དང་། གདམས་ངག་འཛོག་པ་དང་། གནས་དབྱུང་གི་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། མཉན་པར་བྱེད་ན་རྒྱུང་བ་སློང་བར་བྱ་ཞིང་། དེའི་ཆོ་ཁས་ལེན་པ་དང་མི་ལེན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་  
བཟློག་པ་ཡིན་ན། རོ་བོ་ཉིད་འཛོལ་བ་སྦྱིན་པ་དང་། ཤེས་



བཞིན་མི་ལེན་ན། མ་མཐོང་བ་གནས་དབྱུང་བྱ་བ་དང་། ཁས་ལེན་པ་ལའང་ཕྱིར་བཙོས་བྱེད་མི་བྱེད་གཉིས་ལས། ཕྱི་མ་གནས་དབྱུང་དང་། སྒྲ་མ་ནི་ཕྱིར་བཙོས་ལ་གཞུག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་  
ཕྱིར། ལྷ་པ་ལས་བྱ་བྱེ་བའི་གཞི་ལ་བཞི་ཡོད་དེ།

གཞི་བསམ་པ་སྒྱུར་བ་མཐར་ཐུག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། གང་དུ་དབྱེ་བ། གང་དབྱེ་བ། གང་གིས་དབྱེ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། འཛམ་གླིང་  
འདི་ལྟ་བུར་མཆོམས་གཅིག་གི་ནང་དུ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བརྒྱད་ཡན་གྱི་གངས་ཆང་ཞིང་། སོ་སྤྱི་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། ཆོས་མིན་གྱི་ལས་ཀྱིས་འབྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བསམ་པའི་ཡན་  
ལག་ཡོད་དེ། འདུ་ཤེས་མ་འབྱུལ་ཞིང་ཀུན་སྒྲོང་ཐ་དད་

དུ་འབྱེད་པར་འདོད་པ་ཞིག་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྒྱུར་བ་ཡོད་དེ། ལས་སོ་སོར་འབྱེད་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་མཐར་ཐུག་ཡོད་དེ། བན་ཚུན་བྱེ་བཞིན་པ་ན་དེར་འགྱུར་  
བའི་ཕྱིར། རྟུག་པ་འཁོར་ལོ་བྱེ་བའི་གཞི་ལ་གཉིས་ཡོད་

@68B དེ། ཞི་བྱ་དང་ཞི་བྱེད་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། གཞི། བསམ་པ། སྒྲོར་བ། མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་རྣམས་སྟེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། དུས་ནམ་གྱི་  
ཆོ། གང་ཟག་དང་། རྟེན་གང་གིས། ཇི་ལྟར་འབྱེད་པའི་ཚུལ་

རྣམས་སྟེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ནས་དུས་ཏ་ཅང་རིང་པོར་མ་ལོན་པའི་སྐབས་ཞིག་ཏུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། སོ་སྐྱའི་དགོས་པ་ལྟོང་འགལ་ཞིག་འབྱེད་  
པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། དགོས་པ་ལྟོང་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་སྒྲིན་འཁོར་

བཅས་ཀྱིས་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཡོད་དེ། བསྐྱབ་ཆོག་ལྔ་མཆོས་ལས་གཞན་དུ་ཆོས་མིན་ཕྱོགས་སྟེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསྐྱབ་ཆོག་ལྔ་ཡོད་དེ། དགོས་པ་ལྟོང་གོ་བྱ་ཏ་མའི་འཁོར་གྱིས་ནི་ཤ་ཟ།  
འོ་མ་བཏུང་། ལན་ལྟ་ཟ། དུས་དྲུབ་གྱོན། གཞོན་པར་གནས་

པར་བྱེད་དོ། །ཁོ་ཅག་ནི་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཞི་བྱེད་ཡོད་དེ། མཆོག་བྱུང་གཉིས་ཀྱིས་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཚུད་པ་ཕྱིར་བཅས་ལ་བདུན་ཡོད་  
དེ། ཚུད་པའི་རྒྱ། རོ་བོ། །དབྱེད་པ། ཞི་བྱེད། ཚུད་པ་

འབྲུལ་མ་དང་། འདི་བྱེད་འབྲུལ་མའི་དོན། རྩོད་པ་མཐར་བསྐྱེལ་བའི་རྩལ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། འདོད་ཆགས་སོགས་ནང་གི་རྒྱ་དང་། འབྲུགས་ལོང་གི་རྒྱ་བཞི་ཡོད་  
པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་བཞི་ཡོད་དེ། དངོས་པོའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ལོག།

པར་སྐྱབ་པ་དང་། སྒྲོ་བ་དང་ལྷུང་བ་དང་། བཅས་པ་དང་། ལས་ལ་མི་མཐུན་པ་སྒྲིན་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་བོ་ཡོད་དེ། བན་རྩལ་མི་མཐུན་པར་གྱུར་བའི་རྒྱུན་གྱིས་འཁོན་དུ་  
འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཞིག་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་

པ་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། འབྱེད་ཕྱིར་རྩོད་པ། མི་གདམ་པ་ཕྱིར་རྩོད་པ། ལྷུང་ཕྱིར་རྩོད་པ། ལས་ཕྱིར་རྩོད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། རྒྱ་བཅས་ཀྱི་རྩོད་པ་དང་། རྒྱ་  
མེད་ཀྱི་རྩོད་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཞི་

@69A ༄༄༅། །བྱེད་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཞི་བྱེད་དོས་བབྱང་བ་དང་། རྩོད་པ་གང་ལ་ཞི་བྱེད་གང་འཇུག་པ། རྩོད་པ་པོའི་ཞི་བྱེད་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། རྩོད་པ་བྱེད་པ་པོ་  
ཆེའི་དུས་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་

པ་ཡོད་དེ། མངོན་སུམ་གྱིས་ཞི་བྱེད། དྭན་པས་འདུལ་བ་སྦྱིན་པ། མ་སྦྱོམ་པས་འདུལ་བ་སྦྱིན་པ། གང་མང་གི་སྒོ་ནས་ཞི་བ། ལྷུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཚོལ་བ་སྦྱིན་པ། ལྷ་བཀྲམ་པ་ལྷ་བུའི་སྒོ་ནས་  
ཞི་བ། །ཁས་སྦངས་པའི་སྒོ་ནས་ཞི་བ་དང་བདུན་གྱིས་

ཚོད་པ་དང་པོ་གསུམ་ཅི་ལྟར་རིགས་པར་ཞི་བར་བྱེད་ཅིང་། ཚོད་པ་བཞི་པ་ལ་ཀུན་གྱི་མོང་དུ་འརྒྱལ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། འབྱེད་ཕྱིར་ཚོད་པ་ཞི་བྱེད་སོགས་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་  
པོ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། མངོན་སུམ་གྱི་ཞི་བྱེད་

དང་། གང་མང་གི་ཞི་བྱེད་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཞི་བྱེད་མངོན་སུམ་བརྒྱད་ངོས་བརྩུང་བ་དང་། དེས་ཇི་ལྟར་ཞི་བར་བྱེད་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ།  
ཁོལ་ཕྱིར་ཁོལ་གྱི་མངོན་སུམ། གཟུ་བོའི་

མངོན་སུམ། དགོ་འདུན་གྱིས་ཞི་བའི་མངོན་སུམ། གསལ་བའི་མངོན་སུམ། གསལ་བའི་གསལ་བའི་མངོན་སུམ། གནས་བརྟན་དང་བཅས་པའི་དགོ་འདུན་གྱི་མངོན་སུམ། སྡེ་སྡོད་འཛིན་  
པའི་མངོན་སུམ། གནས་བརྟན་མཐུ་ལྡན་

གྲི་མངོན་སུམ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱལ་ཕྱིར་རྒྱལ་གཉིས་ཀྱིས་བདག་ཡོད་མེད་ལྟ་བུ་ལ་རྩོད་པ་དེ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ལུང་དང་རིགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲོ་མཐུན་པའི་  
ཕྱོགས་སུ་ཞིབ་དང་པོ། སྒྲ་ལྟ་ རང་སྟོབས་ཀྱིས་མི་རྣམས་ན་དབང་པོ་

བརྒྱུས་བས་ལེགས་པར་ཞིབ་གཉིས་པ། དེ་མ་རྣམས་ན་རྩོད་པའི་རྒྱུས་ཡོད་པའི་དགོ་འདུན་ཞིག་གིས་མི་འཐད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་དང་འཐད་པ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་བཞོད་པའི་སྒྲོ་ནས་ཞིབ་གསུམ་པ།  
དེས་མ་ཞིན། ལུང་རིགས་པ་གཞན་བཞི་ཡན་ཆད་

@69B ཀྱིས་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བརྒྱུས་ནས་སྤར་བཞིན་ཞིབ་བཞི་པ། དེས་མ་ཞིན་བཞི་པོ་དེས་ཀྱང་གཞན་མཁས་པ་ཞིག་བསྐྱོས་ནས་སྤར་བཞིན་ཞིབ་ལྔ་པ། དེས་ཀྱང་མ་ཞིན། རྩོད་  
པ་དེ་གནས་བརྟན་པའི་དགོ་འདུན་ལ་ཕུལ་ཏེ་སྤར་བཞིན་ཞིབ་དྲུག་པ།

དེས་ཀྱང་མ་ཞིན། ཀྱན་གྱིས་ཆད་མར་འཛིན་པའི་སྤྲེ་སྒྲོད་འཛིན་པ་ཞིག་ལ་ཕུལ་ཏེ་སྤར་བཞིན་ཞིབ་བདུན་པ། དེས་ཀྱང་མ་ཞིན། གནས་བརྟན་མཐུ་ལྔ་ན་ཞིག་ལ་ཕུལ་ཏེ་མཐུ་དང་བཅས་པའི་  
སྒྲོ་ནས་ཞིབ་བྱེད་པ་བརྒྱད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ།

དེ་ན་མས་གྱིས་ཀྱང་མ་ཞིན་ཚུལ་ཤིང་བྱི་མས་ཏེ་གང་མང་བའི་ཕྱོགས་ལ་དག་པ་བྱིན་ནས་ཞི་བར་བྱེད་པའི་སྤྱིར། དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ལ་གཞན་ལ་ཅི་ལྟར་རིགས་པར་སྐྱར་རོ། །གཉིས་  
པ་མི་གདམས་སྤྱིར་རྩོད་པ་ཞི་བྱེད་ཡོད་དེ། རྒྱ་བཙས་

གྱི་ཚེ་དུང་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་དང་། རྒྱ་མེད་གྱི་ཚེ་དུང་པ་ནི་དག་པ་སྒྲིན་པས་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། གཞི་མེད་པ། གཞི་གཞན་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པ་ཕྱིར་བཅས་ལ་མི་ལྟོས་པ།  
སྐྱོས་པ་ནུམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་

གང་གིས་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཡོད་དེ། དང་པོ་གསུམ་ལ་དྲན་པས་འདུལ་བ་སྦྱིན་པ་དང་། ཕྱི་མ་ལ་མ་སྦྱོས་པས་འདུལ་བ་སྦྱིན་པས་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དྲན་པས་འདུལ་བ་སྦྱིན་ཚུལ་ཡོད་དེ།

འདས་འདི་བྱས་པ་མ་དྲན་པས་ཉིས་པ་མེད་

དེ་ཞེས་གསལ་བཞིན་ལས་གིས་དག་པ་སྒྲིན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་སྟེང་། མ་ཕྱོས་བས་འདུལ་བ་སྒྲིན་ཚུལ་ཡོད་དེ། འདི་བསམ་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་ཆོ་འདི་མ་བྱས་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ་

ཞེས་སོགས་གིས་དག་པ་སྒྲིན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་

བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལྟར་ཕྱིར་རྩོད་པའི་ཞི་བྱེད་ཡོད་དེ། ལྟར་བ་རང་གི་ངོ་བོ་ཤེས་པའི་རྩོད་པ་ཞི་བྱེད་དང་། མི་ཤེས་པའི་རྩོད་པ་ཞི་བྱེད་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། ལྟར་བ་  
ཁས་ལེན་པས་ཞི་བྱེད་དང་། མངོན་

@70A ཨྲ། །སུམ་གྱི་ཞི་བྱེད། ལྟ་བུམ་པ་ལྟ་བུའི་ཞི་བྱེད། ངོ་བོ་ཉིད་ཆོལ་བ་སྦྱིན་པའི་ཞི་བྱེད་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། དག་འདུན་རྣམས་ཕན་ཚུན་  
འདུད་ཅིང་སྦྱང་བར་བྱེད་པ་དང་

པོ་དང་། ལྟར་བའི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུན་པའི་ཆེད་དུ་གསོལ་བཞིའི་ལས་བྱ་བ་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལས་སམ་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྩོད་པ་ཞི་བྱེད་ཡོད་དེ། ལས་ལ་མཐུན་པར་སྦྱིན་པ་ནི་  
དེ་དངོས་སུ་ཞི་བྱེད་ཡིན་ལ། ཞི་

བྱེད་གཞན་རྣམས་བརྟུན་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བ་རྩོད་པ་འབྲུལ་མའི་དོན་ཡོད་དེ། ལྟར་ཕྱིར་རྩོད་པ་དེ་ལ་གསུམ་དངོས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་གདམས་ཕྱིར་རྩོད་པ་ལའང་དེ་ལྟར་སྦྱར་བ་  
དང་། རྒྱ་མེད་པའི་རྩོད་པ་དེ་ལ་བཞི་

དངོས་སུ་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ལྟར་ཕྱིར་ཕྱོད་པ་ལའང་དེ་ལྟར་སྒྱུར་རུང་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་པ་ཞི་བྱེད་འཕུལ་<sub>[(OR)</sub> 'འབྲུལ་ལྟོ' <sub>(FD)(X)</sub> (ONE)] 'མའི་དོན་ཡོད་དེ། ཕྱིར་འཕྲོ་བ་མེད་

པའི་ཕྱོད་པ་ལ་ལྟར་བ་ཁས་ལེན་ཞི་བྱེད་དུ་དངོས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་གཞན་

འགའ་ལའང་རུང་མཐུན་སྒྱུར་རུང་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ཕྱོད་པ་མཐར་བསྐྱེལ་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཆོས་མིན་གྱི་སྒྲོན་ས་ཕྱོད་པ་མཐར་གནས་ནས་དབྱུང་བ་དང་ལྟར་བ་ཕྱིར་བཅས་བྱ་བ་

ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འདིར་རུང་མཐུན་སྒྲོར་ཚུལ་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡོད་དེ། རབ་བྱུང་ལ་མི་རུང་བ་དང་མཐུན་ཞིང་རུང་བ་དང་འགལ་བ་དགག་པའི་བསྐྱབ་པ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དང་འདྲ་བའི་

བསྐྱབ་པ་གཞན་མཆོན་ལ། རུང་བ་དང་

མཐུན་ཞིང་མི་རུང་བ་དང་འགལ་བ་སྐྱབ་པ་དང་གནང་བའི་བསྐྱབ་པ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དང་མཚན་ཉིད་མཚུངས་པའི་བསྐྱབ་པ་གཞན་མཆོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་

པོ་གྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན། སྤིན་བལ་གྱི་



@70B སྒྲོན་བྱེད་པ་བཀག་པས་དེ་དང་འདྲ་བའམ། དེ་ལས་ལྷག་པ་ལའང་སྒྲོན་བྱེད་པར་བཀག་པར་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། རབ་བྱུང་བསྟེན་པར་མཛོགས་པ་ལ་  
དབྱར་གནས་དང་དག་ག་དབྱེ་གནང་བས་གསོ་སྦྱོང་།

ཡང་བྱར་བུང་བ་མཚོན་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། མདོ་འདིར། སྒྲོ་ཁང་དུ་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོའོ། །ཆ་ལྡ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཇི་བྱ་ཞེན། ཡོད་དེ། འཁོར་བ་རྒྱ་ལ་  
བྲས་མཚོན་བྱེད་དང་།

མྱང་འདས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་མཚོན་བྱེད་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དག་འདུན་བཞུགས་པའི་གཙུག་ཁང་གི་སྒྲོ་ངོས་སུ། སྟོན་པའི་གཟུགས་བརྟན་གྱི་ལྟོ་བ་རྒྱུ་པའི་དབྱིབས་ཅན་དུ་  
བྲས་པ་ལ། སྟེང་དུ་གསུམ་ཆ་དང་།

འོག་དུ་གསུམ་གཉིས་བྲས་པའི་སྟེང་གི་ཆ་ལ་དུམ་བུ་གཉིས་སུ་བྲས་པའི་གཅིག་ལ་ལྷ། གཅིག་ལ་མིའི་ཚོགས་གྲི། འོག་གི་ཆར་དུམ་བུ་གསུམ་དུ་བྲས་པའི་དབྲས་སུ་དམུལ་བ། གཡས་སུ་རི་  
དྲགས། གཡོན་དུ་དུད་འགྲོའི་ཚོགས་

བྱི་ཞིང་། དབུས་ཀྱི་ཆ་ལ་སྤྱལ་ཕུག་རོན་གྱི་མཆུག་མ་ཕག་གིས་བཟུང་བ་བྱི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ལྷ་མིན་སྒོས་སུ་མི་བྱི་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ལྷ་དང་དྲུང་འགྲོ་ཅི་རིགས་སུ་བསྐྱུས་པ་ཡིན་པའི་  
ཕྱིར། གལ་ཏེ་འབྲིན་ལྷའི་སྤྲད་ཆ་

ལ་བྱི་ལོ་ལྟ། །དེ་དག་གིས་གང་མཚོན་པ་ཡོད་དེ། སྤྱིར་སྤྱིན་པོའི་གཟུགས་ཀྱིས་མ་རིག་པ་སྤྱིན་ས་མཚོན་ལ། བྱུང་པར་ཕུག་རོན་གྱིས་འདོད་ཆགས། སྤྱལ་གྱིས་ཞེ་སྤང་། ཕག་གིས་གཏི་མུག་  
མཚོན་ཞིང་། དེ་ཡང་དང་

པོ་གཉིས་གཏི་མུག་ལས་བྱུང་བར་མཚོན་པའི་ཕྱིར། ལྟོ་བའི་མཐའ་སྒོར་དུ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་མཚོན་བྱེད་བཅུ་གཉིས་བྱི་སྟེ། མ་རིག་པ་གྲན་མོ་ལོང་བ་ལྟ་བུ། འདུ་བྱེད་རྩ་མཁན། རྣམ་  
ཤེས་སྟེན་ཅུ། མིང་གཟུགས་

@71A ༄༄༅། །གང་ཟག་གྱུར་ཞུགས། སྤྱི་མཆེད་གྲོང་སྟོང་། རིག་པ་སྤྱིས་བྱུ་ལོ་བྱེད་པ། ཚོར་བ་མིག་ཏུ་མདའ་བྱུག་པ། སྤྱིད་པ་ཆང་འཕུང་བ། ལེན་པ་སྤྱིུས་ཤིང་ཐོག་ལེན་པ། སྤྱིད་པ་བྱ་  
སྟོ་པ་ལ་གང་བ། སྤྱི་

བ་སྐྱེས་བྱ་སྐྱེ་བཞིན་པ། སྐ་བ་སྐན་པོ་འཁོར་བ་ལ་བརྟེན་པ། ཤི་བ་སྐྱེས་བྱ་ཤི་བའི་རོ་ལྟ་བུར་གྱི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། འགོག་བདེན་དང་། ལམ་བདེན་གྱི་མཚོན་བྱེད་  
གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་

ཡོད་དེ། སྲིད་པའི་འཁོར་ལོའི་སྟངས་དུ་འཁོར་ལོ་དཀར་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཕྱག་མཛུབ་ཀྱིས་སྟོན་པ་གྱི་ཞིང་། ཁ་དོག་དཀར་པོས་ནི་སྟོན་དང་ཕྱལ་བ་དང་། དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྟོན་པ་ནི་  
སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལ་རག་ལས་པ་མཚོན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ཡང་དེའི་སྟངས་དུ་བརྩམས་པར་བྱ་ཞིང་འབྱུང་བར་བྱ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་གཅིག་འབྲི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། འདིར་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་འམ་སྲིད་པའི་འཁོར་ལོ་  
གྲིས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། འཁོར་

བ་ལ་ཉིས་དམིགས་སུ་བསྐྱེས་ནས་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྟོ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འདུལ་བའི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་སྟིང་པོའི་དོན་རྣམས་བསྐྱེས་ཏེ་བརྗོད་ཅིན་  
ཏོ། །འོན་ཀྱང་རྒྱས་པར་འཆད་མ་རྒྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་

ཏེ། མཁས་པའི་གཞུང་ལུགས་མང་པོ་ལ་རིང་དུ་འབྲིས་པར་བྱས་པའི་མཐུ་ལས་སྟོས་པ་དང་བཅས་ཏེ་རྒྱ་ཆེར་འཆད་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན། མི་འཆད་པ་ཅི་ཡིན་ཞེན། ཡོད་དེ། གཞུང་ཉུང་  
བ་ལ་དགའ་བ་དག་རྗེས་སུ་འཛིན་

པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷག་མ་འགའ་ཞིག་ནི་གོ་སྟོལ་ལོ། །སྒྲིམ་པ། སྟིན་བྲལ་ཉི་མས་པ་སྟོལ་ཆལ་ལ་བཞིན། །སྟོ་གྲོས་སྒྲུང་བས་གཞུང་ལུགས་འབྲུམ་ཕྲག་བརྒྱ། །འབྲེད་མཛད་ཡོན་  
ལྷ་ཀ་ཆོས་

@71B གྱི་བཤེས་གཉིན་སོགས། །འདུལ་འཛིན་མཁན་བརྒྱད་རྣམས་ལ་སྒྲུར་ཕྱག་འཆལ། །ཇི་སྟེད་ཆོས་གྱི་རྣམ་པ་ཆེས་མང་ཡང་། །བདེན་པ་གཉིས་གྱི་ཚུལ་ལས་མ་འདས་  
བཞིན། །འདུལ་བའི་གཞུང་དོན་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་ཀྱང་། །ཇི་སྟེད་

བཤད་པའི་ཁོངས་ལས་བརྒལ་བ་མེད། །རྒྱས་བཤད་ཆོག་གི་སྟོས་པའི་བྱུང་ཆེན་ནི། །སྟོ་རྒྱུང་སྟོ་བས་གྱིས་འདོགས་པར་དགའ་མཐོང་ནས། །གཞུང་བརྒྱའི་དགོངས་དོན་སྟོང་པོ་ཡིད་  
བཞིན་ནོར། །བདེ་སྒྲག་ཉིད་དུ་ལེན་པའི་ཐབས་ཞིག་བཀོད། །

འོན་ཀྱང་འདུལ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་ཕྱ་ཞིབ་རྣམས། །འཕགས་པ་ཁོ་ན་ལས་གཞན་བདག་ལྟ་བུའི། །སྟོང་ཡུལ་མིན་ཕྱིར་མོངས་གྱུར་ཉེས་པ་གང་། །མཆོག་གསུམ་གཟུ་བོར་གནས་པའི་མཁས་  
ལ་འཆགས། །ཚུལ་བཞིན་བཤད་པའི་མཆོ་ལས་

འབྱུངས་བའི། །དག་ལེགས་ཆ་ཤས་རྒྱས་པའི་རི་བོར་ཅན། །བདག་ཡིད་ཀྱན་ངའི་དཔལ་དུ་གྱུར་པ་དེས། །སྐལ་ལྷན་ཐར་ལམ་འཇུག་དོགས་གསལ་གྱུར་ཅི་ཅེས་པ་འདི་ནི། བསྟན་པའི་  
མངའ་བདག་གོ་ལྟ་ བྱེན་ང་སེའི་བཀའ་བསྐྱལ་ཞིང་། རང་གི་སྟོབ་མ་

འགའ་ཞིག་གིས་ཀྱང་བསྐྱལ་བའི་ངོར་ཤྲུག་འི་དག་སྟོང་གྲགས་པ་བཤད་སྟབ་ཅེས་བྱ་བས། ཅོ་ནེའི་དགོན་ཉིད་དུ་ལེགས་པར་སྦྱར་བའོ། །ཞེས་པའི་གསུང་པར་འདི་བཞིན་སེར་སྦྱང་གྲ་ཚང་  
གི་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་གྱི་ཡིག་ཆ་གཞིར་བཟུང་སྟེ་ཡིག་ཆའི་དཀའ་གནད་མདོར་

བསྟུས་རྣམས་སྟོས་བཤད་དང་། ཁ་སྟོང་། མཐའ་དཔྱོད། མཐའ་དཔྱོད། ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཁས་ལེན་མི་གསལ་བ་རྣམས་དེར་གསལ་ཡོད་པར་བརྟེན་སྔ་དུས་སྟོ་གསལ་བ་རྣམས་ནས་ཡིག་  
ཆ་དང་བྱང་སྟེལ་གསན་སྟོང་མཇོད་མུས་དང་། མཁོ་གནད་ཀྱང་ཤིན་དུ་བྱི་ལུང་ལ། གསུང་བར་ཅོ་ནི་དགོན་ཆེན་དུ་བཞུགས་དུས་

འགྱུར་དབང་གིས་སྤར་ནས་མེ་བཞེས་ཟིན་འདུག་པས་ད་པན་སློབ་གཉེར་བའི་བློ་དུ་ཡིག་ཆ་དགོན་གཤེས་གྲུ་ཆང་མཁན་པོ་རྒྱལ་ཤོང་སློབ་བཟང་བསྟན་འཛིན་དང་། དགེ་བཤེས་སློབ་གཉེར་བ་  
རྣམས་ནས་ཡིག་ཆ་ཆང་གསུང་བར་ཞིག་འགྲུབ་ཐབས་ཐུགས་གཉེར་ཆེ་བ་དང་བཅས་མཁའ་མཉམ་འགྲོ་ཀྱན་པན་བདེའི་རྩ་བའི་རྒྱ་མཚོ།

@72A ༄༄༅། །བའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་བཤད་སྟུག་དར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་ཆེད་མེར་སྲུང་གཞུང་པ་གྲུ་སྟེ་བཅར་མཁན་དུང་དུ་སྒྲ་མ་རོང་རྣམས་སྤར་བ་ཐུབ་  
བསྟན་ནོར་བཟང་ཤག་ཆང་ནས་ལྷག་བསམ་རྣམ་པར་དག་པས་རྒྱ་སྒྲོར་འདུ་(TGO)དུ་གྱིས་གོང་གསལ་ཡིད་ཆལ་ཅོན་འུ་མཚོ།

སྤྱིང་བྱངས་དག་རང་ལ་མ་ཕྱི་བྱས་ཏེ་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ལྷགས་པོ་སྟག་ལོར་གསུང་པར་དུ་ལེགས་བསྟན་ཐོག་(GBRA)ཆང་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་མཛོད་དུ་བཞུགས་སུ་གསེལ་བའོ། །འདིར་  
འབད་དགེ་བའི་ས་བོན་ལེགས་སྒྲིན་ཐུབ་པའི་རིང་ལུགས་ཡོངས་འདུའི་ལྷོན། །བསྟན་འཛིན་ནས་དུག །

བ་རྣམ་ཅིན་ཀྱན་དགའི་མེ་རྟོག་ཕྱོགས་མཐར་རྒྱས། །མ་ནོར་ལམ་བཟང་འབྲས་བུའི་བྱུང་ཆེན་བསྟན་སྤྱིད་འགོ་པན་བྱངས་སུ་དུད། །སྒྲ་མེད་ཞི་བའི་གྲིབ་བསིལ་སྒྱུ་མ་པོར་འགོ་བ་མ་ལུས་  
དབུགས་འབྱིན་ཤོག ། མཆོ་ལྟོ།། །